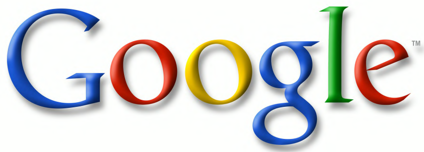

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

Samlede

Romaner og Fortællinger

af

C. Hauch.

Sjette Bind.

Robert Fulton.

Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1874.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Robert Fulton.

Første Deel.

Første Capitel.

Det var en klar Eftermiddag mod Enden af August Maaned i Aaret 1776, da der sporedes en usædvanlig Bevægelse i Byen Reading, der ligger i Pennsylvanien henimod fem og halvtredsindstyve engelske Mile fra Philadelphia. Lidt efter lidt blev det igjen stillere i den egentlige By, hvorimod der paa den Vei, som fører til Floden Shuylkill, saaes mangfoldige Grupper baade af Mænd og Qvinder, der ilede ned til Landingsstedet. Denne Flod var allerede i hine Dage, uagtet endnu ingen Canal forbandt den med Susquehannah, af stor Vigtighed for Omegnens Handel; thi den kunde befares med Baade ligefra sin Munding til halvfjerdsindstyve Mile op i Landet.

Den Vei, der gik fra Byen ned til Flodbredden, var ikke mere end fem hundrede Skridt lang. Den begrændsedes paa begge Sider af Høie, der deels endnu vare bedækkede med Skov, deels forvandlede til Agerland og som oftest besaaede med Mais, mellem hvilken man af og til skimtede udgaaede Træstammer. Paa nogle Steder saae man ogsaa Colonistboliger, der dog i Almindelighed kun vare slet byggede, og der i Størrelse stode langt tilbage for de Kornlader, hvilke som oftest kneisede ved deres

Side. De fleste af Husene vare tækkede med firkantede Træplader, ja nogle af de ældste endog med Bark; andre havde derimod et anseeligere Udseende, de vare byggede af Muursteen og omgivne med Acacia-, Æble- og Fersikentræer. Flodbredderne selv begrændsedes af frugtbare Høie, hvorpaa Træer afvexlede med Agerland, og bag hvilke man langt borte mod Vest skimtede de saakaldte blaae Bjerge, der heelt vare bevoxede med Skov. Mellem Høiene løb der mangfoldige Bække, hvoraf en Deel dannede smaa Vandfald, og der, efterat de havde sat flere Møller og Savværker i Bevægelse, endelig styrtede sig ud i Shuylkill.

Der var den Gang neppe fem og tyve Aar forløbne, siden de første Huse i Byen Reading bleve grundlagte. Enkelte af disse stode endnu tilbage og vidnede ved deres hele Sammensætning om, at deres Bygmestere ikke havde besiddet synderlig større Kunstfærdighed end den, som Nybyggerne i Amerikas Skove almindelig lægge for Dagen, naar de opføre deres Boliger. De fleste nye Huse vare derimod, ligesom de bedre Colonistboliger i Omegnen, byggede af Brædder og regelmæssige Muursteen, og foran dem stode grønne Træer. Gaderne vare brede og snorlige, men endnu ikke brolagte, og Folkemængden, der, som bekjendt, i disse Egne tiltager efter en ganske anden Maalestok, end det er Tilfældet i Europa, beløb sig allerede paa den Tid til over to tusinde Mennesker.

Over Halvdelen af disse strømmede nu ned til Flodbredden, hvor de bleve staaende ligesom i Forventning om Noget, der vilde skee. Mange af de omboende Nybyggere med deres Familier forenede sig lidt efter lidt med Byens Indvaanere, saa at Sværmen bestandig for-

øgedes. Der gik en bestandig Surren ud fra den forsamlede Mængde, som, naar den hørtes i nogen Frastand, lignede Lyden af et fjernt Vandfald. Tid efter anden bleve ogsaa adskillige Baade synlige paa Floden, hvoraf nogle vare større, andre mindre, og hvoraf en Deel bevægede sig med Strømmen nedad, andre søgte derimod ved Aarernes Hjælp at holde sig, hvor de vare, nærved Landingsstedet.

Blandt disse Baade var der fornemmelig een, der, skjøndt den netop hørte til de allermindste og uanseeligste, dog ved de eiendommelige Redskaber, der satte den i Bevægelse, en lang Tid tildrog sig Mængdens Opmærksomhed. Den var paa begge Sider forsynet med Skovle, hvoraf i det mindste een paa hver Side befandt sig under Vandfladen. Alle disse Skovle løb paa den modsatte Kant sammen i en valseformig Axe, paa hvilken de stode lodrette ligesom Radier. Denne Valse strakte sig tværsover Baaden og blev baaren af tvende Indhulinger, en paa hver Side af Rælingen, i hvilke den frit kunde dreie sig om sig selv. Paa Valsens Midte var der befæstet et Tandhjul, hvori et andet Tandhjul greb ind, der var forsynet med et Haandfang, som lettelig kunde dreies rundt af en eneste Mand, og hvorved da Skovlene ogsaa maatte dreie sig og fremkalde en Modstand i Vandet, hvilken tvang Baaden til at skride frem. I denne Baad saaes ikke meer end to Mennesker, en Mand, der dreiede Haandfanget og saaledes satte Hjulværket og Skovlene i Gang, og en lille smuk Dreng med guldgule Lokker, der sad ved Roret, som han dog kun syntes at styre efter den Ordre, hans Kammerat gav ham.

Enten det nu kom deraf, at Baaden i sig selv var særdeles hensigtsmæssig bygget, eller det udsprang af den

Mechanisme, hvormed den blev sat i Bevægelse, saameget er vist, at ingen af de andre Baade i Hurtighed kunde sammenlignes med den; ja den skjød sig ikke blot frem med en usædvanlig Fart, men den kunde ogsaa, uden at vende, naar man blot bevægede Haandsfanget i en Retning, der var den sædvanlige modsat, med stor Lethed skride tilbage mod Strømmens Gang.

Det er sjeldent, at den, der udmærker sig ved en eller anden Særegenhed, ganske kan undgaae at vække sin Omgivnings Misfornøielse, og denne udeblev da heller ikke her. „Har man nogen Tid seet Magen," lød det fra flere Sider, „det er jo en Stegevender og ingen Baad." — „Det er David Baxter, som dreier Hjulene," raabte En, „det er vel ogsaa ham, der er Mester for det Hele." — „Hvem er David Baxter?" spurgte en Anden. — „Det er en halvgal Karl, der har været Soldat i Krigen mod England, og der nu er bleven Svend hos Møllebyggeren, og han har nok gjort det Hele paa Dril; men kan jeg træffe ham engang alene, da skal hans Ribbeen komme til at svie derfor." — „Det er Narrestreger," raabte en Tredie, „en slig Baad burde ikke taales paa Shuylkillfloden, især paa en saadan Dag, for den kan bringe den hele Egn i Vanrygte." — „Væk med Stegevenderen!" raabte en Rorkarl paa en af de største Baade, hvori flere Mænd af den lavere Folkeklasse havde taget Plads, „under Vandet med hende, at vi kan see, om hun ogsaa kan dreie sig der!"

Da disse Ord fra flere Sider bleve modtagne med en lydelig og opmuntrende Latter, saa henvendte Rorkarlen Ordet til sine Kammerater og sagde: „Hvad mener I? Skal vi forsøge at dukke hende?" — „Naar de bare ikke drukne," svarede en Anden, „thi deraf vil der opstaae

en Deel Uleilighed for os." — „Det har ingen Nød," svarede den Første, „David Baxter kan sagtens svømme, og Drengen skal vi nok redde; vi kan jo trække ham op efter Haarene!" — Nu roede virkelig det store Fartøi hen imod det mindre og søgte, ved at støde an derimod, at bringe det til at kantre; men uagtet man gjentagne Gange hørte det Udraab: „Med den Nøddeskal vil vi da nok blive færdig," saa vare dog alle Bestræbelser i denne Henseende forgjæves; thi det lille Fartøi vidste saa behændig at undgaae sin Modstander, at det næsten mindede om den lette Svale, der, idet den uden mærkelig Anstrengelse glider hen igjennem Luften og dreier sig hvorhen den vil, synes at spotte den forfølgende Rovfugl.

Kort derefter hørtes Hurraraab i det Fjerne. Paa samme Tid blev en stor Seilbaad synlig, der, deels ført af en gunstig Vind, deels ved Hjælp af Aarer, bevægede sig henimod Landingsstedet, og der fulgtes af alle de Baade, som tidligere vare seilede ned ad Strømmen. De fleste mindre Fartøier kom nu ogsaa i Bevægelse for at naae Seilbaaden, og alle Ansigter vendte sig hen imod den. Endskjøndt Minespillet i disse Ansigter ikke var saa levende, som det almindelig er Tilfældet i Europa og især i den sydlige Deel deraf, naar Noget sætter Sjælen i Bevægelse, saa var der dog et Udtryk i dem, der mindede om en usædvanlig og forhøiet Stemning. Det lille Fartøi, der blev drevet af et Hjulværk, var atter det, der skjød sig frem med den største Hurtighed. Da det kom i Nærheden af den store Seilbaad, dreiede det til Siden og bevægede sig i en Halvkreds derom, hvorefter det tog Plads blandt dem, der fulgte nærmest efter den. Det hele Tog kom nu nærmere, og det blev da tydeligt, at

den lille Baad havde vakt stor Opmærksomhed hos en Mand, der sad i Bagstavnen af Seilbaaden og havde en bred Straahat paa; thi han vendte sig idelig om for at tale baade med den lille Dreng og med David Baxter, der dreiede Hjulene paa det lille Fartøi.

Denne Mand var omtrent af Middelhøide, og skjøndt hans Udseende endnu var kraftigt, saa vidnede dog de graae Haar, der bleve synlige, da Seilbaaden nærmede sig til Landingspladsen, og da han tog sin Hat af for at hilse Forsamlingen, om, at han alt havde naaet Oldingsalderen. Ogsaa Tilskuerne blottede deres Hoveder, da han nærmede sig; thi det var netop for at hilse paa ham, at de alle havde samlet sig, og det var hans Ankomst, de med saa stor Spænding og Deeltagelse havde seet i Møde. Han var nemlig ingen anden end den berømte Benjamin Franklin, hvis Navn dengang var paa alle hans Landsmænds Læber, og hvis Fortjenester vel heller ikke saa let ville glemmes, saalænge Mindet om Aandens Gjerninger endnu lever i Menneskets Bryst. Uagtet Krigen med England allerede var begyndt, og uagtet Franklin selv stod i Spidsen for de Mænd, der skulde give Pennsylvaniens Regjering en ny Skikkelse: saa havde han dog endnu fundet Tid til paa nogle Dage at sysselsætte sig med en Undersøgelse af ganske anden Natur, hvorpaa hans Tanker alt længe havde været henvendte. Han var nemlig nu ifærd med at undersøge Grundene i Floden Shuylkill, om hvilken han haabede, at den ved Kunstens Hjælp kunde blive seilbar for større Skibe.

Saasnart Seibaaden havde naaet Landet, udbrøde Tilskuerne i et stormende Jubelraab, idet de tillige svingede deres Hatte og Huer. „Leve Benjamin Franklin!

den ny Verdens visefte Mand! — Fædrelandets Stolthed og Hæder!" saaledes gjenløb det afvexlende fra flere Sider. Under disse Udraab blottede Franklin igjen sit Hoved og hilsede til alle Sider. Imidlertid syntes Mængden denne Gang reent at have glemt den Rolighed, der ellers har bevirket, at flere Reisebeskrivere beskylde Amerikanerne for Kulde og for en altfor stor Tilbageholdenhed; thi det stormende Jubelraab blev gjentaget mangfoldige Gange. Derefter steg Franklin med sine Ledsagere i Land, hvorpaa Mængden trængte sig saa tæt omkring ham, at han i lang Tid maatte staae stille. Heri fandt han sig dog med stor Taalmodighed og rakte Haanden til alle dem, der kom ham nær, selv om de vare af den allerlaveste Folkeklasse. Omsider skaffede man ham saa megen Plads, at han, skjøndt med Vanskelighed, og endnu tæt omringet af den jublende Mængde, kunde begive sig paa Vei til Byen, hvor det var hans Hensigt at tilbringe den paafølgende Nat.

Andet Capitel.

Medens Menneskemængden saaledes var samlet nede ved Floden, var der, som sagt, bleven stille i Byen selv. Kun i Værtshuset „den gyldne Ørn" mærkede man endnu nogen Bevægelse. Dette Værtshuus, over hvis Port en stor forgyldt Ørn, omgiven af hvide Stjerner, stod malet paa blaa Grund, ansaaes dengang for det bedste i Reading, derfor blev det bestemt, at Franklin skulde overnatte der. Da man imidlertid havde erfaret, at han ugjerne

deeltog i store Aftenselskaber, saa var det blevet besluttet, at han kun skulde spise sammen med nogle faa af de fornemste Borgere, og at man derefter, saasnart som muligt, vilde overlade ham til den Ro, han ifølge sin Alder trængte til.

Gjæstgiverstedet „den gyldne Ørn" laae paa Byens store Torv, hvor en høi og løvrig Allee beskjærmede det mod Morgen og Middagssolen. Huset selv var anseeligt og velbygget, og Værelserne luftige, og uagtet Møblerne just ikke vare ganske efter den nyeste Mode, saa havde de dog et venligt og vedligeholdt Præg. Fra Husets vestlige Vinduer havde man en vid Udsigt. Nærmest laae en stor Have, der, skjøndt den vel mere var beregnet paa Nytte end Skjønhed, dog ved sin Frugtbarhed og ved den øiensynlige Omhu, der var anvendt derpaa, frembragte et smukt og behageligt Indtryk. I nogen Frastand glimtede Floden Shuylkill i Aftensolen; men allerlængst borte saae man igjen de skovbekrandsede Høie, som faae Navn af de blaae Bjerge, hvilket Navn de paa hiin Aften vel kunde fortjene, da de virkelig syntes indhyllede i en gjennemsigtig blaa Taage. Dette Værtshuus bestyredes i de Dage af en temmelig ung Mand ved Navn John Bridle, hvis Driftighed det især skyldte sin Opkomst og det gode Rygte, hvori det stod.

Efterat have forberedt Alt til Selskabets Modtagelse, traadte John Bridle ind i Husets Forsal, hvor han allerede fandt en af sine Gjæster tilstede. Denne Mand kaldte sig Robert van Gehlmuyden og var født i Omegnen af Alkmaar i Provindsen Holland. Imidlertid havde han i over tredive Aar opholdt sig i Amerika, hvor han ved Giftermaal og lykkelige Handelsspeculationer allerede tidlig erhvervede sig en betydelig Formue. Senere

havde han trukket sig ud af Handelen og kjøbt sig en Eiendom i Nærheden af Reading; desuden besad han ogsaa et Huus i Byen selv, hvor hans paa disse Steder meget usædvanlige Rigdom skaffede ham en stor Indflydelse.

„I har vel havt et møisommeligt Arbeid i Dag, John Bridle," sagde van Gehlmuyden, efterat han med et kort Nik, og uden at reise sig fra den Stol, hvorpaa han sad, havde besvaret John Bridles Hilsen, „især da I ingen Kone har, der kan gaae Jer tilhaande."

„Intet Arbeid er møisommeligt, som man gjerne gjør," svarede John Bridle, „det er just ikke hver Dag, at en saadan Mand besøger vor By; men det undrer mig ellers, Hr. van Gehlmuyden, at De ikke gik ned med de Andre for at tage imod ham, havde jeg saasandt havt Tid, jeg skulde ikke være bleven her tilbage."

„Solen brænder for stærkt, John Bridle; her er en Hede om Sommeren, der er værre end paa de vestindiske Øer."

„Ak, De er bestandig misfornøiet, Hr. van Gehlmuyden, De klager altid."

„Ja, det er intet Under," svarede den tykke Hollænder; „om Morgenen plages man af skrigende Frøer, af Faarekyllinger og Græshopper, om Dagen af Solhede, og om Natten af de fordømte Muskiter; og hver Gang de stikke mig, saa svulmer jeg op derefter værre end en Skrubtudse."

„Nu, nu, vi Andre ere dog fornøiede med vort Land, saaledes som det er; og jeg har hørt dem, der har været vidt omkring i Verden, og der sige, at intet Land paa Jorden kan sammenlignes med Amerika."

„Ja, ja, naar man kan finde sig i at staae op paa

de Tider, naar ordentlige Folk hjemme i Holland gaae til Sengs; for Alting er her stillet paa Hovedet. Her er det Dag, naar det skulde være Nat, og Nat, naar det skulde være Dag; her er Træer, hvor der skulde være Ager og Eng, og Fjelde, hvor der skulde være fladt Land. Og saaledes er det ogsaa mellem Menneskene; jeg har kjendt Advokater, der har ført Folk i Krigen, og Oberster, der have været Øltappere, jeg har seet Præster staae ved Ambolten og Majorer, der have lappet mine Buxer og pudset mine Skoe. Alting er forkeert, siger jeg Jer, og der er ingen Orden at finde nogensteds."

„De skulde ikke tale saa ilde om Amerika, Hr. van Gehlmuyden, for De er jo dog bleven en rig Mand hos os."

„Der er egentlig Ingen i dette Land, der kan kaldes rig, John Bridle."

„Nu, De har idetmindste mere, end De behøver, og dog reiser De ikke hjem til Holland, det viser dog nok, at Landet her endnu ikke maa være saa slemt."

„Nei, at reise over Havet i min Alder, det kunde bekomme mig ilde, Herr Bridle; men jeg vilde dog ønske, jeg vidste, hvorledes det er gaaet den Galning, den Robert."

„Ja, han er nok ikke bleven hjemme af Frygt for Solen, den Karl, hvis jeg kjender ham ret."

„Nei, han og David Baxter har stukket Hovederne sammen, og de har faaet en underlig Baad istand; igaar har David alt prøvet den, og da han nu sagde, at den var sikker, og lovede at staae mig inde for Drengen, saa gav jeg ham da endelig Lov til at tage ham med."

„Det er mig dog kjært, at De holder saa meget af den Dreng, Herr van Gehlmuyden."

„Ja, jeg veed ikke, hvordan det er, jeg troer, han har forhexet mig, John Bridle. Jeg bryder mig ellers kun lidt om Børn og takker Gud, at jeg selv ingen har; men Faderen er fattig, og Moderen var langt ude i Slægt til min afdøde Kone, og da de nu har opkaldt Drengen efter mig, saa maatte jeg dog tage mig lidt af ham. Forresten kan I troe, at han alt i de Par Maaneder, han har været her, har givet mig nok at bestille."

I dette Øieblik hørtes Lyden af en Vogn, der holdt udenfor Porten. Næsten til samme Tid traadte en Mand ind, der var klædt i en luslidt graa Frakke og havde en gammeldags trekantet Hat paa Hovedet. Han hilsede blot med et Nik, men tog ikke sin Hat af; han kom heller ikke langt frem i Værelset, men blev staaende nede ved Døren.

„Jeg kommer blot for at sige Jer, at jeg ikke kan modtage Eders Indbydelse," sagde han. — „Og hvorfor ikke?" spurgte John Bridle. — „Fordi jeg ikke vil have Noget at gjøre med de Afguder, som Verden tilbeder," svarede han. Efter disse Ord aabnede han atter Døren og gik sin Vei.

„Var det ikke den methodistiske Præst Jonathan Kemp?" spurgte van Gehlmuyden.

„Jo", svarede John Bridle, „men jeg maa dog ud at see, hvem der er i den Vogn, som holder udenfor."

Med disse Ord forlod ogsaa han Værelset. Kort efter kom han tilbage, ledsaget af en ældre Mand, der var meget mager og temmelig lille, og der havde et af disse besynderlige Physiognomier, hvori Kinderne indtage en saa ringe Plads og Panden er saa smal, saa den skarpe Profil næsten er det eneste af det hele Ansigt, som Øiet ret kan opfatte.

Efter ham kom en smuk lille Pige. I sin Haand holdt hun et Fuglebuur, hvori en lille Fugl med metalglindsende Vinger var indesluttet. Hun traadte meget forsigtig frem, sandsynligviis for at ikke Buret skulde blive rystet, saa at dets Indbygger derved kunde forskrækkes. Hun havde dunkle Øine og sorte Haar og kunde vel være syv Aar gammel. Men uagtet hendes Træk vare meget skjønne og regelmæssige, saa havde de dog allerede dengang et eiendommeligt Udtryk, der stærkt adskilte hende fra de Skjønheder, der udvikle sig under en nordlig Sols Indflydelse.

„Velkommen, Herr Greenwood!“ sagde John Bridle, „den lille Pige der er da vel Deres Steddatter, Laura Lacour, kan jeg tænke? Hun var neppe tre Aar, dengang hun sidst kom herigjennem med sin Moder. Hun har da nok besøgt sine Slægtninge i Charlestown, for derfra kommer De vel?“

„Det er vanskeligt at besøge Charlestown nu, Herr Bridle,“ svarede Greenwood, „for Englændernes Skibe krydser overalt om Kysterne. Jeg var dog vel ellers ikke kommen denne Vei, hvis jeg ikke havde havt nogle smaa Forretninger i Omegnen.“

„Hvorledes staaer det nu til i Syden, Herr Greenwood? Man siger jo, at der ere Mange der, som holde med Englænderne!“

„Ingen veed ret, hvordan det nu staaer til hverken i Syden eller i Norden. Slette Tider og slet Betaling overalt, Herr Bridle.“

„Men Syden har dog ellers været et godt Land for Dem, Herr Greenwood; Rygtet siger, at De nylig har vundet en stor Proces og mange Penge der.“

„Der er Mange, der har vundet baade Processer

og Penge i Syden, Herr Bridle, forresten skal man ikke stole paa Rygter."

„Nu, De har idetmindste hentet Dem en smuk Kone fra Syden," vedblev Bridle, „Ungdom og Skjønhed, det er dog ogsaa Noget."

„Ja, det er Noget, der formindskes hver Dag, Herr Bridle, saa det tilsidst bliver til ingen Ting."

I dette Øieblik traadte en lille Negerdreng ind, der bragte nogle Kapper, Frakker og andet Reisetøi, som Herr Greenwood selv tog imod og talte Stykke for Stykke. Derefter gik Negerdrengen ud igjen.

„Har De hørt, at der kommer et Bysbarn af Dem hertil i Aften?" sagde John Bridle, „for Benjamin Franklin er nok født i Boston ligesom De selv."

„Jeg veed nok, at han kommer, Herr Bridle; det er let at mærke, Folk tale jo ikke om Andet i den hele Omegn, og de stimle sammen for at see ham, som om han var Noget aparte, og som om vi Andre ikke vare ligesaa gode som han."

„Ja, ja, han er ogsaa Noget aparte, Herr Greenwood; han skal ellers logere hos mig, der kan De faae ham at see."

„Jeg har seet ham tidt nok i gamle Dage, Herr Bridle, dengang han kun var en fattig Bogtrykker; men en Bogtrykker vilde i de Dage ikke sige stort, Herr Bridle, for der var kun Faa, der læste Noget; jeg ønsker ellers helst et Kammer for mig alene."

„Nu, som De vil; men hvis De bliver et Par Dage her, saa har vi ogsaa andre Ting, der ere værdt at see: smukke Udsigter, prægtige Vandfald. I gamle Dage, da vi havde Fred, kom Fremmede langveis fra for at see dem."

„De taler som en Englænder, Herr Bridle; hvad nytter et vildt Vandfald til, naar det ikke kan bruges til Fabrikker og Savværker?"

„Ak, et vildt Vandfald er da heller ikke at foragte; hvormange Fremmede trækker ikke Niagarafaldet til Amerika? og deres Penge ere da ligesaa gode, som vore, mener jeg."

„Niagarafaldet er et vildt Beest, Herr Bridle, og det vil vare længe, før vi kan tvinge og kue det og forbruge alle dets Vande til Mølleværker og Fabrikker."

Nu aabnedes Døren atter, og den lille Negerdreng traadte ind med en temmelig tung Koffert, som han slæbte henad Gulvet.

„Staa stille, Dreng!" raabte Herr Greenwood, „Du fordærver jo Kofferten, naar Du saaledes slæber afsted med den."

„Lad den kun staae!" sagde John Bridle, „den skal nok blive bragt ind i Herr Greenwoods Kammer."

„Nei, vi kan godt bære den selv," sagde Greenwood, der maaskee betænkte, at han derved kunde spare nogle Drikkepenge til Opvarteren. Derpaa gav han Negerdrengen et Vink, hvorefter de grebe fat, hver paa sin Side af Kofferten, og løftede den op fra Gulvet.

„Viis mig nu bare mit Kammer!" sagde Greenwood.

„Vil De da ikke være tilstede, naar Deres berømte Landsmand kommer?" spurgte igjen John Bridle.

„Nei, jeg vil ikke," svarede Greenwood, „vi ere et frit Folk, Herr Bridle, og hos os er den Ene slet ikke bedre end den Anden, tænker jeg. Bring mig bare et Par Skiver Skinke og lidt Brød op paa mit Værelse, kom Laura!"

Nu aabnede John Bridle en Dør, hvorigjennem Greenwood tilligemed Negerdrengen bar Kofferten ind. Derefter fulgte den lille Pige med sin Fugl, tilligemed John Bridle selv, og Ingen blev tilbage uden van Gehlmuyden, der blev siddende rolig i sin Lænestol, og der, uagtet hans Cigar nu var udbrændt, ikke syntes at have Lyst til at forlade den behagelige Stilling, hvori han befandt sig, for at tænde sig en ny.

Tredie Capitel.

Kort efter ankom Franklin, ledsaget af en talrig Folkesværm, til Byens Torv. Før han gik ind i Værtshuset, vendte han sig om til den Mængde Mennesker, der fulgte ham, tog sin Hat af og sagde dem et Par Ord, hvori han takkede dem for deres venlige Modtagelse og formanede dem til trofast at holde sammen i den store Fare, der truede Landet; „thi", saaledes sluttede han sit Foredrag, „kun i vor Enighed ligger vor Styrke, og jeg vil endnu engang her gjentage, hvad jeg ved en anden Leilighed har sagt: Modstand mod Uretfærdighed, det er Lydighed mod Gud." Efter disse Ord adspredte Mængden sig til alle Sider, og kun de bleve tilbage, der, ifølge en tidligere Bestemmelse, skulde tilbringe Aftenen i Franklins Selskab.

Ved Indgangen til Huset kom John Bridle selv sin berømte Gjæst imøde og hilsede ham med stor Ærbødighed. Franklin rakte ham da venlig Haanden og sagde, at han allerede havde hørt ham rose som en retskaffen og

driftig Mand; men den, der forener Retskaffenhed med Driftighed," blev han ved, „han er en Hæder for sit Land; og den, der grundig forstaaer sin Haandtering, han eier en stor Rigdom; thi han er netop rig paa de Kundskaber, han meest behøver."

Da John Bridle havde ført ham ovenpaa, og han havde seet de øvre Værelser og Udsigten til Haven og Omegnen, over hvilke den dalende Sol netop kastede sine sidste Straaler, blev han endnu venligere end før.

„De er en brav Mand, John Bridle," sagde han, „derom ere Alle enige, men dog er der endnu en Mangel hos Dem, der meget bedrøver mig."

„Hvad er da det for en Mangel?" spurgte Bridle.

„De mangler en trofast og ærlig Medhjælperinde, Herr Bridle, jeg seer ingen Hustru under Deres Tag, og man har fortalt mig, at De lever ugift."

„Ak, det har vel endnu ingen Hast," svarede John Bridle, „jeg mener, at jeg har Tiden for mig."

„Tiden løber hurtigere end man i Deres Alder troer, Herr Bridle; gift Dig tidlig, hedder det, saa kunne Dine Børn voxe til og blive forsørgede ved Middagstid, og du har endnu Aftenen for dig selv. Sildigfødte Børn blive tidlig faderløse; og dog er det bedre at gifte sig sildig end aldrig; thi en gammel Pebersvend kan lignes med en umage Handske, den duer kun lidt, og naar man ikke kan finde dens Mage igjen, saa vækker den blot Ærgrelse, hvergang man seer den."

„I de Lande, der ligge hiinsides Havet," blev Franklin ved, „strides man tidt om den Plads, hvorpaa man skal leve, ligesom de Skibbrudne i Havsnød om den Planke, hvorpaa de kunne redde dem. Her derimod er der Plads nok, naar vi have Hænder til at dyrke den; derfor er

ethvert Menneske velkommen, der fødes til Verden hos os; thi her tør Ingen være ledig, her er heller ingen lang Bændelorm af unødvendige Embedsmænd, hvortil Nogen kan hefte sig som et Led, for hemmelig at nære sig af Landets bedste Safter; her giver enhver ny Haand en Tilvæxt i Kraft, der letter Arbeidet, og den er ingen Byrde, der tynger derpaa."

„Ja, ja, det er godt nok," sagde Brible, „men man maa dog først have samlet nogen Formue selv, før man kan dele den med Andre."

„Ak, min gode John Brible," svarede Franklin, „hvad kan det hjælpe, naar De nu tilsidst har Skuffer og Kister fulde, men tillige er bleven gammel, uden at see Nogen omkring Dem, der kan have Glæde deraf. Tro mig! thi jeg har en lang Erfaring at støtte mig til, jeg har bestandig seet, at de tidlige Ægteskaber ogsaa ere de lykkeligste; og hvis jeg selv skulde bestemme den Tid, da min Lykke blev grundlagt, da maatte jeg nævne den Dag og Time, da en trofast Hustru rakte mig sin Haand."

I Alt, hvad Franklin sagde, var der en bestandig Stræben efter at udbrede det, som han betragtede som nyttigt og godt; og det var netop denne Stræben, der gav hans adspredte Bemærkninger deres Liv og deres Farve, og der tillige dannede den skjulte Eenhed deri. Af og til fik ogsaa hans Tale, og især de Livsregler og Advarsler, han gav, et Slags Lighed med de saakaldte Ordsprog, som Folket bevarer igjennem Aarhundreder, og hvori en lang Livserfaring er sammentrængt i en kort og slaaende Tanke, saa at den let kan fattes og længe vedligeholdes i Tilhørernes Hukommelse.

Ved Bordet spiste Franklin kun Lidt, derimod talte

han jævnligt med sine Sidemænd. „Jeg mødte her nærved Landingspladsen,“ sagde han blandt Andet, „en Baad, der i høi Grad vakte min Opmærksomhed. Den blev ikke dreven frem med Aarer, men ved Hjul, hvilket — om det ogsaa maaskee bliver brugt i andre Lande — dog neppe har været forsøgt før paa disse Steder. I denne Baad sad der kun en eneste voxen Mand tilligemed en lille Dreng. Men hvad jeg betragter som det Mærkværdigste: det var netop Drengen, der havde udtænkt det Hele, og den Anden havde kun udført det efter Drengens Anviisning. Vi talte i nogen Tid sammen derom, men siden bleve vi skilte ad; var ikke det skeet, da havde jeg taget dem med og bebyrdet Dem med et Par Gjæster endnu, Herr Bridle.“

„De skulde have været mig velkomne,“ svarede John Bridle, „den lille Dreng hedder ellers Robert Fulton og er en Slægtning af Herr van Gehlmuyden, som sidder der, og som er en af de mest velhavende Mænd i vor hele By.“

„Af den Dreng kan der blive Noget med Tiden,“ sagde Franklin til Herr van Gehlmuyden; „dog er det ikke nok, at han har gode Anlæg, men de maae ogsaa pleies og udvikles; slige Mennesker have deres bestemte Kald her paa Jorden, og hvis man vil opdrage dem til noget Andet, end til det, hvortil de ere bestemte, da blive deres Anlæg dem mere til Hinder, end til Gavn.“

„Ja, ja, jeg skal nok sørge for hans Opdragelse,“ sagde van Gehlmuyden, „det skal ingen Nød have.“

„Den bedste Opdragelse er den, der følger de Vink, som Børnene selv ubevidst i deres lykkeligste Timer give os,“ sagde Franklin, „men det tænker man kun sjelden paa. Der ere mange Opdragere, der behandle deres

Lærlinge, ligesom Drenge gjøre, naar de skulle klappe en Kat i Mørke, de stryge den da helst imod Haarene for at lokke Gnister af den, over hvilke de Omstaaende skulle forundre sig."

„Ja, en Vildkat er han, deri har De forsaavidt Ret," svarede van Gehlmuyden, „men jeg tænker nok, jeg skal gjøre ham tam, saa han med Tiden skal takke mig derfor."

Kort efter begyndte man at tale om Vigtigheden af de Undersøgelser, Franklin nu var ifærd med at anstille, og om den Indflydelse, det vilde have paa Byen Readings Velstand og Opkomst, hvis Shuylkillfloden kunde blive seilbar for store Skibe.

„Ikke blot for denne By er det vigtigt, men ogsaa for Omegnen, ja for kommende Slægters aandelige Udvikling og Forædling," sagde Franklin.

Da hans Tilhørere ikke ret syntes at begribe denne sidste Paastand, søgte Franklin at udvikle sine Tanker nøiere. „Jeg har paa mine Reiser i den gamle Verden," sagde han, „ofte havt Leilighed til at bemærke, hvorledes Provindser og Egne, der fra gammel Tid levede affondrede, ja undertiden i et Slags Fiendskab indbyrdes, kom hverandre nærmere derved, at der blev anlagt Landeveie eller Kanaler imellem dem. Den lettere Affætning opmuntrede til fordoblet Flid, og inden en Menneskealder var forsvunden, fandt ikke blot Velstand, men ogsaa mildere Sæder, Vei til de skjulteste Afkroge; det gamle Had og de gamle Fordomme forsvandt, og de høieste Opfindelser, hvortil den menneskelige Aand har opsvunget sig, udbredte nu deres Lys over Egne, hvor Vankundighed og Mørke forhen herskede. Derfor siger jeg bestandig: Sørg førstfor gode Veie og for en lettere og hurtigere Skibs-

fart, saa har Du ikke blot ophjulpet Stædernes Mellemhandel og beforbret Varernes Omsætning, men Du har desuden virket mere for den aandelige Opdragelse, end om Du havde oprettet et Universitet, hvorved der var halvtredsindstyve Professorer."

„Ja, det er godt nok," svarede van Gehlmuyden, „men hvor skal vi tage Penge fra til slige kostbare Anlæg, især nu, da vi ogsaa skal udrede Penge til Krigen?"

„Det kan dog skee, Herr van Gehlmuyden, og det, uden at vi skulle have stort flere Udgifter end før."

„Hvorledes skulde da det gaae til?" spurgte van Gehlmuyden.

„Der er ingen Skat eller Afgift, hvormed Staten betynger os," svarede Franklin, „der kan sammenlignes med dem, som vi selv paalægge os ved vor egen Forfængelighed og Daarskab. Lad os blot indskrænke de Udgifter og Tab, som disse daglig give Anledning til, da vil det ikke blive saa vanskeligt at udrede de Paalæg, som Krigen medfører, eller som nyttige Indretninger udfordre."

Selskabet havde endnu ikke siddet ret længe til Bords, da der traadte en Opvarter ind, der hviskede et Par Ord i John Bridles Øre, hvilke syntes at gjøre et stærkt Indtryk paa ham. Imidlertid sagde han dog Intet, men stod strax op og ilede, fulgt af Opvarteren, ud af Døren.

Ved Bridles Bortgang blev Døren til Forstuen staaende halv aaben, og man hørte da flere Stemmer, der talte imellem hverandre. Kort efter blev det igjen stille, men pludselig hørtes der en qvindelig Røst alene. „Det var den deiligste Dreng, der nogensinde har seilet paa Shuylkills Vande," sagde denne Røst, „det var Skade, at det skulde tage en saadan Ende med ham."

Disse Ord bleve udtalte saa høit, at de i det mindste, der sadde nærmest ved Døren, godt kunde høre dem, hvorfor ogsaa flere af dem reiste sig og ilede ud for at faae nøiere Besked. Kort efter vendte et Par af dem tilbage, og det varede da ikke længe, før Franklin erfoer, at den lille Dreng, hvis Opfindelse han nylig havde rost, kort efter hans Bortgang, dersom man ellers kunde stole paa, hvad Folk fortalte, var falden over Bord og var druknet i Shuylkill.

„Gud forbyde det!" sagde Franklin og reiste sig op, „jeg haaber til Himlen, at det er et falsk Rygte." Derefter ilede ogsaa han ud i Forstuen. De andre Gjæster reiste sig nu ligeledes, og der blev en stor Forvirring imellem dem. Kort efter kom en Mand, der fortalte, at der efter Franklins Bortgang var opstaaet en Væddestrid mellem flere af Baadene, og at et af de større Fartøier havde stødt an mod det lille, saa det kantrede, og baade den Dreng, der styrede, og den Mand, der dreiede Hjulene, havde da fundet deres Død i Bølgerne.

Under denne Forvirring var van Gehlmuyden den Eneste, der blev siddende paa sin Plads, uagtet han dog ingenlunde syntes fri for Sindsbevægelse. „Jeg tænkte det nok," mumlede han, idet han ligesom mechanisk tog en ny Cigar frem, som han dog ikke gjorde noget Forsøg paa at antænde; „jeg tænkte det nok, at det maatte gaae galt tilsidst med den Vildskab. Den stakkels Dreng! Jeg vilde bare ønske, at han aldrig havde sat sin Fod i mit Huus."

Nu traadte en af Bridles Huusfolk ind, der berettede, at det ikke var Robert Fulton, men David Baxter, der var faldet overbord og havde sat Livet til; Drengen

derimod var i god Behold hjemme i Herr van Gehlmuydens Huus.

„Gud være lovet! var det ikke Andre end ham," sagde van Gehlmuyden, „det har han godt af, for et voxent Menneske skulde dog være saa klog, at han ikke lod sig forføre af en gal Drengs Griller; men det lover jeg, og det skal staae fast, at han — hvis hans Fader vil følge mit Raad — aldrig skal have med slige Narrestreger meer at gjøre." Efter disse Ord tændte van Gehlmuyden sin Cigar og begyndte ganske rolig at ryge den.

Noget efter hørtes der igjen en forvirret Larm. „Saa var det jo dog den stakkels Robert!" hørte man en Stemme sige. Omsider aabnedes Døren saa vidt, som muligt, og en Bærebør blev langsomt baaren ind af fire Mænd. Paa Bærebaaren laae en lille Dreng, hvis Klæder dryppede af Vand, og paa hvis blege Ansigt intet Tegn af Liv var at see.

Efter Baaren fulgte den gamle Franklin tilligemed John Bridle og en stor Mængde Mennesker. Mellem disse befandt sig ogsaa den stakkels David Baxter, hvis Klæder vare ligesaa vaade, som Drengens, og af hvis solbrændte Kinder Taarerne strømmede ned, medens han vred sine Hænder i Fortvivlelse. „Havde jeg vidst det," sagde han, „havde jeg tænkt, at det skulde blive Enden derpaa, da skulde jeg før have styrtet mig i den vildeste Strøm under det største Møllehjul, end jeg skulde have laant mine Hænder til dette Arbeide."

Det bekræftede sig virkelig, at der, efter Franklins Bortgang, var opstaaet en Væddestrid mellem flere Baade; og uagtet det lille Fartøi længe gik fri for Overlast, saa havde dog tilsidst, da Skumringen nærmede sig, en større

Baad stødt saa stærkt an derimod, at Bølgerne strømmede ind; baade Drengen og David Baxter vare da faldne ud i Vandet. Drengen blev strax reven bort af Strømmen, og endskjøndt David Baxter hurtig svømmede efter ham, varede det dog en Tid, før han kunde indhente ham. Efterat Drengen nu var bleven bragt i Land, gav han intet Livstegn, og da Byens eneste Læge var med imellem Gjæsterne i „den gyldne Ørn", saa blev det besluttet strax at bringe Drengen derhen.

„Jeg frygter for, at al Hjælp her kommer for sildig," sagde Lægen, efter at han nøie havde betragtet Drengen.

„Og dog maae vi ikke tabe noget Øieblik," sagde Franklin; „jeg er heller ikke ganske uvidende om, hvad der ved slige Leiligheder bør skee. Skaf os et varmt Bad, John Bridle! — Dog nei! det vilde maaskee tage for lang Tid. Skaf os blot noget Flanel, nogle Sengklæder og uldne Tæpper, og sørg for, at de blive godt opvarmede! — Nei, Doctor! I maa ikke trykke ham paa Hjertekulen, det duer ikke. Lad os blot klæde ham af, det er det Første der maa gjøres."

Da Lægen, der just ikke syntes at høre til de allerkyndigste i sit Fag, aldeles ingen Indvendinger gjorde, saa blev Alt iværksat saaledes, som Franklin ønskede det. Drengen blev afklædt og derefter indhyllet i uldne opvarmede Tæpper. En Sopha blev trukket noget ud i Værelset, man tog Rygstykket bort deraf og forvandlede den til et Slags Seng. Nu blev Drengen baaren hen derpaa, dog saaledes, at Hovedet laae lidt høiere end den øvrige Deel af Legemet. Omsider begyndte Franklin og Bridle at gnide hans Legeme med Flanel. Imidlertid bøiede Lægen sig ned ved Hovedgjærdet og søgte ved en

Spiritusopløsning, som Bridle havde givet ham, at virke paa Drengens Lugteorganer. Kort efter holdt han en Fjeder henimod Drengens Mund. „Det nytter til Intet,“ sagde han tilsidst, „seer De, ikke det mindste Duun bevæger sig.“

„Aandedrættet kan være længe borte,“ svarede Franklin, „og derfor kan dog Livet vende tilbage; Sligt har jeg før seet. Lad os blot ikke spilde den kostbare Tid. Giv mig noget af det stærke Vand, De har der, Doctor!“ Dermed tog han Flasken af Lægens Haand og heldte noget af Spiritusopløsningen ned over Drengens Bryst og Underliv, hvilke han derefter igjen begyndte at gnide med Flanel. I dette Arbeide blev han nu ogsaa trolig understøttet af David Baxter, der syntes endnu ivrigere til dette Værk, end han selv. Imidlertid søgte John Bridle efter Franklins foregaaende Anviisning at blæse Luft ind i Drengens Lunger, dog gik der en lang Tid hen, inden man sporede mindste Virkning af de Midler, der bleve anvendte.

Det var derfor ikke at undre over, at den Mistvivl, der alt fra Begyndelsen af fandt Sted imellem Tilskuerne, bestandig forøgedes; ja selv Franklin syntes omsider at trættes og at opgive Haabet. „Jeg frygter virkelig for, at det ikke nytter mere, hvad vi gjøre,“ sagde han, idet han standsede et Øieblik og betragtede Drengen. Paa samme Tid blev der et Par Taarer synlige i hans Øine, som han dog øieblikkelig tørrede bort. Ogsaa Bridle begyndte lidt efter lidt at tabe Modet. Den Eneste, der ikke trættedes, var David Baxter, hvis Iver snarere syntes at tiltage, end aftage under Arbeidet.

Blandt de mange Nysgjerrige, der samlede sig i den store Spisestue, var ogsaa den lille Laura, Greenwoods

Steddatter. Hun havde allerede tidligere af sin Stedfader vidst at skaffe sig Tilladelse til at løbe lidt omkring paa Gangene og see sig om. Der mødte hun siden den lille Negerdreng, der strax fortalte hende den Ulykke, der var indtruffen. Ledsaget af ham, gik hun da ned af Trappen og naaede netop Forstuen i det Øieblik, da Robert Fulton blev baaren derigjennem, hvorefter hun fulgte med Mængden ind i det store Spiseværelse.

Den største Deel af Tilskuerne maatte imidlertid efter Franklins Befaling blive staaende nærved Udgangen i den nedre Deel af Værelset. Her stod ogsaa Laura i Begyndelsen, men lidt efter trængte hun sig længere op og betragtede nøie den lille Dreng, hvis Træk vare smukke selv i dette Øieblik, da Døden dog alt syntes at have paatrykt ham sit Mærke, og da de Fleste havde opgivet Haabet om, at han nogensinde her paa Jorden skulde vaagne til Liv igjen.

Uden at Nogen lagde Mærke dertil, havde Laura taget Plads paa Sophaens anden Side, hvor hun endnu tydeligere kunde see Drengens Ansigtstræk. Men da hun nu saaledes med stor Opmærksomhed betragtede ham nærved, forekom det hende pludselig, som om der saaes en lille Bevægelse ved hans Læber. Det var da, ligesom om hun blev dreven af en Magt, som hun ikke kunde modstaae. Hun traadte endnu et Par Skridt nærmere, og før man kunde hindre det, lagde hun sin Haand paa hans Hjerte; thi dette havde, som hun bemærkede, Franklin allerede flere Gange gjort. Men neppe havde hun udført det, før hun vendte sit Ansigt og sine funklende Øine mod Franklin og udraabte: „Det bevæger sig."

Ved disse Ord fæstede alle deres Blik paa hende, og fra Manges Læber hørtes der et Udraab af Overraskelse;

ja, da hun saa lidet lignede de Børn, som man ellers var vant til at see, saa forekom det Flere, ligesom der var skeet et Vidunder, og ligesom en Engel fra Himlen var nedstegen for at bringe Trøst og Redning netop i det Øieblik, da alt jordisk Haab syntes forsvundet.

Ogsaa Franklin studsede et Øieblik, da han saae hende; imidlertid fattede han sig snart og lagde nu selv sin Haand paa Drengens Bryst. „Hun har Ret," raabte han, „hans Hjerte slaaer! Gud være lovet, vi kan ikke tvivle paa, at Livet nu vender tilbage."

„Da bliver det vel bedst, at vi aarelade ham," sagde Lægen.

„Jeg troer neppe, at det behøves," svarede Franklin; „nei hold nu op, Bridle! han aander allerede, det er aabenbart, at Brystet hæver og sænker sig. Med Himlens Hjælp er Faren overstaaet."

Lidt efter lidt vendte Rødmen tilbage paa Robert Fultons Kinder, han aabnede sine Øine og reiste sig pludselig halvt op, medens han med Forundring saae sig om. Men den lille Pige, der syntes forskrækket over sin egen Dristighed, vendte sig om og ilede tilbage til Døren igjen, hvor Negerdrengen endnu stod, og hvor hun skjulte sig bag ved Mængden.

Der fandtes Ingen i den hele Forsamling, der paa en stærkere Maade lagde sin Glæde for Dagen end David Baxter; thi ligesom overvældet af hvad han havde oplevet, sank han paa Knæ ved Drengens Leie og bedækkede hans Haand med Kys og Taarer, og det var kun med stor Møie, at Franklin kunde hindre ham fra ogsaa at kysse hans Hænder; for, sagde David Baxter, han var den, som næst Gud i Himlen, alene havde frelst den

stakkels Dreng, der ellers aldrig vilde have seet Dagens Lys mere.

En stærk Modsætning til David Baxter dannede van Gehlmuyden, der, uagtet ogsaa han var bleven bleg i Ansigtet, da han saae sin lille Slægtning som et Liig, udstrakt paa Baaren, dog ikke, saalænge det foregaaende Optrin varede, havde talt et eneste Ord, eller rørt et eneste Lem. Først da Franklin, efterat Drengen alt sad opreist paa sit Leie, kom hen og lagde sin Haand paa hans Skulder med de Ord, at der nu ikke meer var Noget at frygte for, drog han et dybt Suk og fremstammede et Par Ord, der skulde være et Slags Taksigelse. „Men det skal dog være mig en Advarsel," mumlede han kort efter, „og hvis jeg faaer noget at sige over Drengen, skal han aldrig meer sætte sin Fod i en Baad alle sine Levedage."

Efter Franklins Anmodning skiltes nu Forsamlingen ad, hvorimod han lovede at blive nogle Timer længere den næste Morgen, end han fra først af havde bestemt, deels fordi han nu engang ønskede at samles med denne Bys Indvaanere, der havde viist ham saamegen Velvillie, deels ogsaa for at see, hvorledes det fremdeles gik med den lille Robert Fulton.

Det blev aftalt, at denne skulde tilbringe Natten i John Bridles Huus, hvor David Baxter, som man ikke engang kunde overtale til at skifte Klæder, vilde vaage over ham. Van Gehlmuyden gik derimod hjem tillige-med alle de Andre. Laura vendte tilbage til sit Kammer, hvor det kostede hende en Deel Møie at formilde sin Stedfader, der var meget misfornøiet over hendes lange Fraværelse. Kort efter gik hun til Sengs, medens

Gill, saaledes hed den lille Negerdreng, ligesom en Hund lagde sig til at sove paa Gulvet udenfor hendes Dør.

Fjerde Capitel.

Før vi gaae videre, vil det maaskee ikke være afveien at underrette Læseren om, at Robert Fulton, uagtet han for Øieblikket befandt sig i Reading, dog ikke havde sin Hjemstavn der. Han var født i Lancaster, en By, der ligger noget over fem Mile fra Reading, og hvor hans Fader endnu levede. Faderen var, uagtet han nedstammede fra Irland, dog ikke katholsk; han var tvertimod en streng Tilhænger af den methodistiske Lære. Tidligere havde han været Bomuldsspinder, men da denne Haandtering i Lancaster, hvor der findes mange Bomuldsspindere, ikke bragte ham Meget ind, saa opgav han den tilsidst og kjøbte sig en liden Eiendom i Nærheden af Byen. Desuden drev han en lille Handel med Korn og Meel, som han kjøbte i Omegnen, og som han selv paa Vogne bragte til Philadelphia. Hans Søn Robert var født i et tidligere Ægteskab; nu var Faderen gift igjen og havde fem Børn med sin anden Kone. Da han iøvrigt, uagtet han var en driftig Mand, ikke havde havt Lykken med sig, saa var det ham meget kjært, at den rige Herr van Gehlmuyden, efter hvem Drengen var opkaldt, havde fattet Godhed for ham, og at han tillod ham at tilbringe nogle Maaneder i sit Huus, idet han tillige lovede at sørge for hans Fremtid.

Efter hvad Andre fortælle, skal derimod Fultons

Fader være død tidlig, og hans Moder skal have overlevet Faderen. Dette vilde dog kun lidt stemme med Gangen i denne Fortælling og med de Beretninger, vi her have fulgt.

Efter at have forudskikket disse Par Ord, vende vi igjen tilbage til „den gyldne Ørn", hvor den lille Dreng, saasnart Selskabet havde spredt sig, og han var bleven alene med David Baxter, faldt i en dyb Søvn. Af denne Søvn vaagnede han først temmelig silde den næste Morgen. Han befandt sig nu meget vel og klagede kun over, at han var sulten. Da denne Trang var afhjulpen, syntes det aabenbart, at baade hans Legeme og hans Sjæl havde vundet deres gamle Spændkraft tilbage.

Kort derpaa indfandt flere af de fornemste Borgere sig for endnu engang at samles med Franklin. Paa deres Anmodning havde John Bridle tilberedet en stor Frokost, hvorved ikke blot Herr van Gehlmuyden og Robert Fulton, men ogsaa Herr Greenwood var tilstede. Efter Franklins udtrykkelige Ønske blev ligeledes David Baxter indbuden, hvilket, uagtet han kun var en ringe Haandværkssvend, dog ikke vakte nogen synderlig Opsigt; thi paa disse Steder er Afstanden mellem de forskjellige Stænder ikke saa stor, som hos os; og det var i hine Fristater ganske almindeligt, at selv Tjenestefolk spiste ved samme Bord, som deres Herskab.

Og dog fandtes der dengang Adskillige, og blandt dem var fornemmelig Herr van Gehlmuyden, der vare misfornøiede med, at David Baxter blev indbuden med, da de meente, at han ved sin ubesindige Eftergivenhed havde givet Anledning til det Uheld, der Aftenen i Forveien var indtruffet. Imidlertid skjulte de endnu, saalænge Franklin var tilstede, denne deres Misfornøielse.

Den lille Robert fik sin Plads ved Siden af Franklin selv, ved Franklins anden Side sad John Bridle, ligeoverfor sad Herr van Gehlmuyden og noget længere borte Herr Greenwood. Laura derimod var ikke tilstede; thi dette havde Greenwood, der endnu var vred over hendes Opførsel den forrige Aften, strengt forbudt hende.

Neppe havde Selskabet taget Plads, og neppe var der fremsagt en kort Bordbøn, som det dengang var Skik paa disse Steder, før Franklin igjen reiste sig og tog sit Glas, som Bridle allerede havde fyldt. „Før vi begynde vort Maaltid,“ sagde han, idet han henvendte sig til Herr van Gehlmuyden, „ville vi Alle takke Gud, der har holdt sin Haand over Deres lille Slægtning og afvendt Døden fra hans Hoved, og dernæst ville vi tømme vore Glas paa hans fremtidige Sundhed og Held.“ Efter disse Ord klinkede han med van Gehlmuyden og med Robert Fulton, og de fleste af de Andre fulgte hans Exempel.

Denne Gang blev den selskabelige Harmoni ikke afbrudt ved nogen Misklang, dersom man ikke vil regne et Par Udladelser dertil, der let kunde have fremkaldt en Strid mellem Franklin og Greenwood.

Det var Greenwoods Sædvane, at han, selv naar han spiste ved et fremmed Bord, lod sig opvarte af den lille Negerdreng. Da Franklin saae dette, kunde han ikke undlade at spørge ham, om den lille Negerdreng var hans Slave.

„Ingen veed, hvem der i Fremtiden skal være fri, og hvem der skal være Slave,“ svarede Greenwood.

„Hvis jeg tør yttre min Mening, og hvis De ikke vil tage mig det ilde op,“ sagde Franklin, „da skulde jeg meget raade til, at vi i denne Tid, hvori vi kæmpe saa

ivrig for vor egen Frihed, ogsaa vilde agte Friheden hos vore Medmennesker, lige godt hvad Farve de have."

„Ja, ja," sagde Greenwood, „baade jeg og hver Mand veed, at I er en stor Ven af at give Raad, Benjamin Franklin, og om I gjør Ret eller Uret deri, derom skal jeg ikke disputere; men dog, saalænge jeg faaer Lov dertil, ønsker jeg nok helst i mine egne Sager at raade mig selv."

Hertil svarede Franklin intet, men rystede kun paa Hovedet derved. „Jeg indseer ikke," sagde han kort efter med sagtere Røst til John Bridle, „nei, jeg takker Jer — læg ikke mere paa min Tallerken! i min Alder fortryder man sjelden paa, at man har spiist for lidt — jeg indseer ikke, med hvilken Ret vi kunne beklage os over, at christne Fanger holdes i Slaveri i Algier og Marokko, saalænge vi selv bære os ligedan ad mod de ulykkelige Negere."

Baade David Baxter og Robert Fulton maatte nu gjøre nøiere Rede for, hvorledes det Maskineri var indrettet, hvorved deres Baad Dagen i Forveien blev sat i Bevægelse, og det bekræftede sig da paa ny, at den lille Dreng var Opfinder af det Hele. Naar hans Fader gjorde sine Indkjøb i de omkring Lancaster liggende Møller, havde han tidt været med og seet, hvorledes det ene Hjul greb ind i det andet. Da han nu kom til Reading og saae Baadene bevæge sig paa Floden, saa faldt det ham ind, at ogsaa de maaskee kunde fremdrives ved et lignende Hjulværk. Dette meddeelte han nu til David Baxter, der selv var en god Møllebygger og dertil en hurtig Arbeider, og med hvem han strax efter sin Ankomst til Byen havde sluttet Venskab. Da han nu desuden, uagtet han den Gang neppe var ti Aar gammel, viste et

usædvanligt Talent for Tegning, saa søgte han ogsaa paa denne Vei at oplyse David Baxter om sin Mening, hvorefter denne da i sine Fritimer bragte det Hele istand.

Franklin gav sig meget af med den lille Robert, og de Svar, denne gav, syntes i høi Grad at tilfredsstille ham. Omsider da Frokosten nærmede sig til sin Ende, tog han igjen sit Glas og henvendte paa ny Ordet til van Gehlmuyden, og det var da, ligesom der kom en prophetisk Aand over ham, der tvang ham til at udtale det, som han ellers maaskee i Drengens Nærværelse vilde have fortiet.

„Jeg beder Jer," sagde han, „vel at agte paa mit Ord, Herr van Gehlmuyden: Hvis denne Dreng lever og faaer Tilladelse til at virke i den Retning, hvortil han er kaldet, da ville ikke blot hans Forældre og Slægtninge, hvis de endnu ere her paa Jorden, opleve stor Glæde af ham, men denne hans Virksomhed vil ogsaa, hvis Gud, som jeg haaber, lægger sin Velsignelse dertil, blive til stort Gavn og til stor Hæder for det hele Land; vær vis paa, at det, jeg her siger Jer, engang vil gaae i Opfyldelse."

Efter disse Ord klinkede han atter med den lille Robert og bad ham mindes, naar han engang kom til Philadelphia, at han havde en Ven der, som længtes efter at see ham igjen. Derpaa reiste Franklin sig fra Bordet, og alle de Øvrige fulgte hans Exempel.

Han tog nu en venlig Afsked med Hver især, og tilsidst ogsaa med Herr Greenwood. „Tilgiv mig!" sagde han, „hvis jeg har benyttet mig noget for frit af den Forret, som en gammel Mand har, til at give Raad og og Forskrifter til dem, der ere yngre end han, og der vel som oftest hverken skjøtter om hans Raad eller tænker

paa at følge dem. Men min gode Villie maa her være min Undskyldning, derfor beder jeg Jer, at I ikke vil bære noget Nag til mig, Herr Greenwood."

„At bære Nag til Eder vilde kun lidet nytte," svarede Greenwood, „I regjerer jo næsten det hele Land og fører Underhandlinger med fremmede Potentater baade om Krig og om Fred. I staaer derfor saa høit nu, at en ringe Mand, som jeg, vanskelig kan gjøre Jer nogen Skade; thi de, der før stode lavest, de staae nu høiest, Herr Benjamin Franklin, det er nu engang Verdens Gang."

Kort efter begav Franklin sig ned til Landingsstedet, hvorhen John Bridle, David Baxter, Robert Fulton og de fleste andre Gjæster fulgte ham.

Saasnart Franklin var gaaet ombord, forlod Robert Fulton det øvrige Selskab og ilede op paa en Høi, hvorfra han kunde oversee et længere Stykke af Floden. Her blev han staaende saalænge til Seilbaaden skjulte sig bag de fjerne Bjerge mod Vest, gjennem hvilke Schuylkilfloden krummede sig. Tilsidst, da han ikke kunde see den længere, gik han ned og satte sig paa en Steen og stirrede paa Flodens Gang og græd de bittreste Taarer, han i sit Liv havde grædt; thi han var tilmode, som om en venlig Skytsaand, ved hvis Side han nylig havde skuet ind i en høiere og friere Verden, nu igjen var vegen bort fra ham, og han følte sig betagen af et Savn og en Længsel, som han aldrig før saaledes havde fornummet.

Kort efter fik David Baxter Øie paa ham og skyndte sig da hen til det Sted, hvor han sad. „Sidder du der

og græder, min Dreng!" sagde David, „mig synes snarere, vi skulde springe høit i Veiret af Glæde, fordi det ikke gik værre, og fordi du slap saa godt derfra. Ja, ja, Gud velsigne den gamle Franklin! Seer Du her!" Dermed viste han ham en lille Rulle med Sølvpenge, „den trykkede han mig i Haanden, da jeg tog Afsked fra ham, men de høre da egentlig Dig til; thi uden Dig havde jeg aldrig bragt den Stegevender istand, som de Andre kalde hende."

Den lille Dreng tog nu de blanke Sølvpenge i Haanden og betragtede dem. „Det er mange Penge," sagde han, „men behold Du dem, David! jeg vil ikke have noget deraf."

„Ja, ja," svarede David, idet han igjen modtog Pengene, „jeg kan da sagtens gjemme dem indtil videre, de ere ikke værd at forsmaae, Robert; men nu er det bedst, vi skilles ad, for ellers troer nok Folk, at vi igjen har nogle gale Streger for."

Da Robert Fulton atter var kommen tilbage til Byen og gik over Torvet forbi „den gyldne Ørn", saae han en Reisevogn, hvori Greenwood sad med den lille Laura. Negerdrengen Gill havde sin Plads paa Bukken ved Kudskens Side. Da Fnlton kom forbi, nikkede den lille Pige venlig til ham, og da Vognen strax efter rullede bort, vendte hun sig endnu engang om og saae efter ham, hvorpaa Vognen forsvandt, og Lyden deraf tabte sig i det Fjerne.

Den følgende Nat drømte den lille Dreng en underlig Drøm, hvori det forekom ham, som han igjen seilede paa en Flod med David Baxter, medens Franklin stod paa Flodbredden og smilede til ham. Tilsidst kom han meget langt bort, men han seilede nu ikke længere, og

det syntes ham, som han sad i Græsset paa et deiligt Sted, hvor han befandt sig meget vel. Da traadte den lille Laura ham imøde og sagde, at han nu var i det Land, hvor Morgenrøden boer; da syntes det ham igjen, som om han skimtede Franklins Ansigt langt borte. Derefter blev Drømmen endnu mere broget og forvirret, men han kunde intet huske deraf, da han vaagnede.

Den næste Morgen lod van Gehlmuyden ham kalde til sig og befalede ham, at han aldrig under noget Paaskud maatte vove sig ud paa Floden Shuylkill igjen, hverken alene, eller i Selskab med Andre. „For det Første skal Du heller ikke gaae ud uden min Tilladelse," føiede han til, „og med den Ulykkesfugl, den David Baxter, skal Du aldrig understaae Dig til at tale et eneste Ord."

Et Par Dage derefter gav imidlertid Herr van Gehlmuyden, der i Grunden var en ganske godmodig Natur, den lille Dreng Tilladelse til igjen at gaae, hvor han vilde, naar han blot holdt sig borte fra Shuylkillfloden. Da nu den lille Robert engang, efter at have benyttet denne Tilladelse, og efter i et Par Timer at have sværmet rundt i Omegnen, vendte tilbage til Byen, blev han indhentet af David Baxter. „Nei, bliv ikke forskrækket, min Dreng!" sagde David, „jeg veed nok, at Du ikke meer maa omgaaes med mig, men dog kunde jeg ikke forlade Byen, før jeg havde seet Dig engang endnu."

„Reiser Du bort, David?" spurgte den lille Robert.

„Ja, jeg har nu sat mig i Hovedet, at jeg vil vandre ud mod Vesten; for her i Byen er jeg bleven lagt for Had, og min Mester har sagt, at han ikke længere skjøttede om min Tjeneste. Men ligegodt, saalænge jeg kan svinge min Øxe, skal jeg nok komme igjennem

Verden, jeg har heller ingen Kone og Børn at sørge for; det Eneste det gjør mig ondt at skilles fra, det er Dig, Robert. Farvel! Dine Penge haaber jeg engang at give Dig igjen med Renter.“ Dermed trykkede han Robert Fultons Haand og gik sin Vei.

Femte Capitel.

Kort efter sin Udflugt paa Floden Shuylkill blev Franklin, hvad han rimeligviis, dengang han var i Reading, endnu ikke tænkte paa, afsendt til Europa, for at fortsætte de Underhandlinger, der allerede tidligere vare blevne indledede med Frankrig.

Den farefulde Tid, den vigtige Stilling, som han med Hensyn til sit Fødeland indtog, de mangfoldige Forretninger, der daglig gjorde Fordring paa hans Opmærksomhed, alt dette maatte nødvendig vende hans Blik bort fra den Enkelte til det Almindelige. Lægge vi nu den Hukommelsessvækkelse til, som Alderdommen tidt medfører, selv naar Aanden i andre Henseender endnu er i sin fulde Kraft, saa er det maaskee ikke saameget at undre over, at han, da han efter ni Aars Forløb igjen vendte tilbage til Amerika, aldeles havde tabt Robert Fulton af Sigte, og at han, som det syntes, aldeles havde glemt de store Forhaabninger, han under sit Ophold i Reading med Hensyn til ham havde fattet.

Efter Franklins Bortreise var, som bekjendt, den tidligere begyndte Krig mellem England og dets frafaldne Colonier i Amerika bleven fortsat. Og uagtet hiin Stat

havde saa store Hjælpekilder og saa mægtige Kræfter at raade over, saa vare dog Colonierne tilsidst, efter flere Gange at have prøvet Lykkens Omskiftelser, gangne med Seier ud af Striden og havde tilkæmpet sig deres Uafhængighed og Frihed.

Men denne Frihed var endnu ung og ubefæstet; de nye Fristater skulde ordnes, og det hele Folk blev kaldet til, gjennem selvvalgte Repræsentanter, at sørge for denne Ordning og for den ny Regjerings Indretning. Dette, i Forening med den praktiske Sands, der er eiendommelig for hine Landes Beboere, var det vel, der gav det Politiske i Amerika en saadan Overvægt, at alle de stillere Retninger i Sjælen derved trængtes tilbage; ja ikke blot Kunsten og den theoretiske Videnskab, men selv det mere praktiske Talent havde dengang, naar det valgte en anden Vei, end den almindelige, førend Udfaldet havde beviist dets Ret, i de amerikanske Fristater en haard Kamp at gjennemgaae.

Ikke desmindre er det sikkert, som en nyere Forfatter udtrykker sig, at der gives Mennesker, hvis indre Stræben og Skaberkraft det bevægede Livs Larm ene kan forstyrre. Ligesaa sikkert er det, at der gives Aander, der ikke kan opdrages ved ydre Tvang, men der, naar man blot skjænker dem Ro til Udvikling og fjerner de Hindringer, der staae i Veien herfor, allerbedst opdrage sig selv.

Til dette Slags Aander kunde vel ogsaa Robert Fulton henregnes; imidlertid behøve vi neppe, efter hvad der tidligere er fortalt, at føre noget videre Beviis for, at Herr van Gehlmuyden, hvem det ganske blev overladt at bestemme Robert Fultons tilkommende Virkekreds, ikke

var denne Opgave voxen, som han dog, uden mindste Anelse om, hvad der udfordredes dertil, med stor Selvtillid havde paataget sig.

Vi kunne da neppe undre os over, at den Stilling, hvori vi, efter nogle Aars Forløb, gjenfinde Robert Fulton, just ikke var saa heldig, som vi for hans Skyld gjerne havde ønsket; idetmindste var der dengang kun liden Udsigt til, at Franklins Spaadom med Hensyn til ham nogensinde vilde gaae i Opfyldelse.

Allerede tidligere, kort efter Franklins Afreise, var han bleven sat i Huset hos en Guldsmed i Philadelphia, der tillige skulde lære ham sit Haandværk; thi et sligt stillesiddende Arbeide, meente Herr van Gehlmuyden, vilde være det bedste Middel til at kue hans Vildskab. Iøvrigt maae vi føie til, at Herr van Gehlmuyden meget samvittighedsfuldt sørgede for alle hans Fornødenheder; thi han havde virkelig paa sin Viis fattet Godhed for den lille Dreng og vilde gjerne skaffe ham en ordentlig Opdragelse, forsaavidt han forstod sig derpaa, og saavidt hans egen Magelighed ikke derved forstyrredes. Derfor tilføiede han ogsaa, da han gjorde Aftale med Guldsmeden, den Betingelse, at Drengen indtil sit sextende Aar skulde besøge en af Byens første Skoler, hvori han kunde lære, hvad der udenfor hans Haandværk maatte ansees for nødvendigt og passende.

I Skolen gjorde den lille Fulton god Fremgang, men til Guldsmedhaandværket viste han ingen synderlig Lyst. I de første Aar gik det dog endnu taaleligt, og det Eneste, hans Mester klagede over, var, at han i sine ledige Timer streifede om paa forskjellige Steder, uden at bede om Tilladelse dertil. Men da ingen Mester i de forenede Stater kan udøve nogen egentlig Tvang over

sine Undergivne, saa var dette meget vanskeligt at forhindre, saameget mere, da van Gehlmuyden, ifølge sin sædvanlige Ligegyldighed, uagtet han langtfra var tilfreds med sin Pleiesøns Opførsel, dog kun lidet anstrengte sig for at tale ham til Rette og kun sjelden svarede paa de skriftlige Klager, som Guldsmeden sendte ham.

Men da Fulton blev noget ældre, og især da han blev udtagen af Skolen og fik mere Tid at raade over, da forandredes Forholdene, og han erklærede da flere Gange til sine Medarbeidere, at han ikke havde nogen Lyst til det Haandværk, han drev, og at han, naar han engang saae sig istand dertil, vilde vælge en anden Haandtering.

Han havde desuden i den senere Tid opdaget et Talent hos sig, der ikke var hans Mester til nogen synderlig Glæde. Det viste sig nemlig, at han besad en usædvanlig Gave til at gjengive Udtrykket i det menneskelige Ansigt; ja engang blev han endog overrasket af sin Mester, medens han tegnede de øvrige Svende, der alle havde forladt deres Pladser for at see paa hans Arbeide. Ved samme Leilighed opdagede Mesteren ogsaa et Billede, der skulde forestille hans eget Ansigt, og der, da det var temmelig carikeret, uagtet det havde vakt stor Lystighed hos alle de Andre, dog ikke synderlig lod til at behage ham selv.

Til andre Tider udeblev Robert Fulton hele Dage fra Værkstedet, han streifede da om udenfor Byen og gjorde Udkast til forskjellige Landskaber, der efter Kjenderes Forsikkring, som siden saae disse Udkast, vidnede om et Anlæg, der under gunstige Omstændigheder kunde have skaffet ham en Plads i de virkelige Kunstneres Række.

Den Lethed, hvormed han traf og gjengav Udtrykket

i det menneskelige Ansigt, kunde ikke ganske blive skjult i en By, hvori der dengang kun fandtes Faa, der gave sig af med Saadant. Det varede derfor heller ikke længe, før han ved denne sin Færdighed, hvormeget han endog manglede den Skole, som intet Talent kan erstatte, blev istand til at erhverve sig saa Meget, at han ikke meer ganske, med Hensyn til sit Ophold, afhang af Guldsmedhaandværket og af van Gehlmuydens Godhed.

Det berettes ogsaa om Fulton, at han i hine Dage selv skal have falbudt sine Landskabstegninger og Portraiter paa Philadelphias Gader. Dette ansaaes efter de Tiders Sæder aldeles ikke for uanstændigt eller upassende; imidlertid gav det dog Anledning til, at han endnu oftere, end før, forsømte sin Mesters Arbeide, hvorfor denne ogsaa flere Gange truede med, at han vilde give ham hans Afsked. Men da Fultons Talent for Tegning i andre Henseender var hans Mester til Nytte, og da Fulton, naar han blot tog fat paa Arbeidet, lagde en finere Smag for Dagen, end alle de andre Svende, saa undlod Mesteren dog at udføre denne sin Trusel og gav kun sin Harme Luft i Breve til van Gehlmuyden, i hvilke han med bestandig voxende Bitterhed klagede over de Forsømmelser, hvori hans Pleiesøn gjorde sig skyldig.

Dette vakte megen Ærgrelse hos van Gehlmuyden; men endnu mere forbittret blev Fultons Fader derover, hvorfor han ogsaa i Begyndelsen, hver Gang han kom til Philadelphia og besøgte sin Søn, greb Leiligheden til at give sin Forbittrelse Luft. Men efterat Fulton havde naaet Ynglingsalderen, bleve disse Besøg sjeldnere, og tilsidst ophørte de ganske.

Da Fulton var nærved sit et og tyvende Aar, kom der en ung Mand til Philadelphia, der dog var en Deel

Aar ældre end han, og der siden har gjort sig berømt baade som Digter og som Statsmand. Hans Navn var Joel Barlow, han var født i Nyengland i Fristaten Connecticut og havde tilbragt sin første Ungdom paa Collegiet i New-Haven, hvor han alt tidlig udmærkede sig ved sine poetiske Anlæg. Han havde efter sin Faders Død arvet en Formue, der gjorde ham aldeles uafhængig. Hans Moder nedstammede fra en tydsk Familie. Heri laae maaskee Grunden til, at der var kommet noget Phantastisk ind i hans Sjæl, hvortil Nordamerikanerne, og især Indbyggerne af Nyengland, ellers kun ere lidet tilbøielige. Han elskede ogsaa Malerkunsten og havde opoffret temmelig Meget for at skaffe sig en Malerisamling, hvis Lige neppe fandtes paa den Tid selv i Amerikas største Byer. Dog var han ingenlunde fremmed for praktiske Forretninger; han havde i flere Aar været Medudgiver af et politisk Blad, hvori han viste sig som en ivrig Republikaner, desuden havde han ogsaa kæmpet med i den amerikanske Frihedskrig. Den Livserfaring, som han saaledes ved disse forskjellige Sysler allerede i en ung Alder erhvervede sig, og hvortil det poetiske Sværmeri, der undertiden kom over ham, dannede en sælsom Modsætning, gav ham tidt en stor Indflydelse, især paa unge Mennesker, der deelte hans Ild og Begeistring, uden at besidde hans mangesidige Udvikling.

Da han kom til Philadelphia, havde han alt fattet den Beslutning at foretage en Reise i flere af den gamle Verdens Lande, dog vilde han ikke begynde derpaa, før han havde seet denne By tilligemed andre store Stæder i sit Fædreland, i hvilke han endnu ikke havde været.*)

*) Vi maae imidlertid bekjende, at vi her ere noget i Forlegenhed

Det var en Søndag Formiddag i Begyndelsen af September Maaned, da Robert Fulton, uden at agte paa Klokkernes Malmtunger, der fra alle Byens Taarne sammenkaldte de forskjellige Menigheder til Gudstjeneste, begav sig udenfor Byen paa den Vei, der fører langs med Shuylkillfloden til Norristown. Flere Ruiner og halvopbrændte Huse mindede endnu dengang om Englændernes Overfald og om Krigens Ødelæggelser. Ogsaa her, i Nærheden af Philadelphia, begrændsedes Shuylkillfloden af Bjerge, der dog havde et nøgnere Udseende, end Høiene ved Reading, og der afvexlede med vidtudstrakte og dyrkede Marker, medens den store By skimtedes i Baggrunden. Paa et af de Steder, hvor Udsigten aabnede sig ned til Floden, og hvor Vildhed og Cultur paa en eiendommelig Maade vare blandede mellem hinanden, blev Fulton staaende, og tilsidst, da dette Sted kun blev lidet besøgt, og da Gudstjenesten desuden fængslede Mængden indenfor Byens Omkreds, kastede han sig ned i Græsset, tog sine Tegneredskaber frem og søgte paa Papiret at gjengive et Billede af den Egn, der havde udfoldet sig for hans Øie.

Han havde allerede tegnet saaledes henimod en Time og var aldeles fordybet i sit Arbeide, der, som det syntes ham, i Dag lykkedes usædvanlig godt, da han pludselig hørte en Røst, der udraabte: „Det kan blive et ganske artigt Billede."

Han vendte da sit Hoved om og saae en temmelig flintbygget og velklædt Mand staae bagved sig med et

med Hensyn til Tidsbestemmelsen; thi efter de almindelige Beretninger havde Barlow og Fulton allerede paa den Tid, hvorom der her er Tale, forladt Amerika; efter den Kilde, hvoraf vi have øst, maa det derimod antages, at dette ikke var Tilfældet.

Ansigt, hvori der var et saa sjælfuldt Udtryk, at man fristedes til at kalde det smukt, uagtet Trækkene ingenlunde vare regelmæssige, og uagtet Hagen var noget spidsere og Læberne noget smallere, end de efter det antagne Skjønhedsmaal burde være.

„Det gjør mig ondt, at jeg har forstyrret Dem," sagde den Fremmede, idet han venlig hilsede ham, „jeg burde maaskee hellere have overladt Dem til den Eensomhed, som De saa godt forstaaer at benytte."

„O, det Vigtigste er alt fuldbragt," svarede Fulton, der paa samme Tid sprang op og samlede sine Tegneredsskaber, „det Øvrige kan jeg let fuldføre hjemme."

„Hvem har været Deres Lærer?" spurgte Barlow; thi, som den kløgtige Læser vel alt har gjættet, det var ingen anden end ham, der saaledes havde overrasket Fulton ved hans Arbeide.

„Jeg har kun et halvt Aars Tid, da jeg var lille, faaet et Slags Veiledning af en middelmaadig Maler, der boede i Lancaster, og det skete ovenikjøbet hemmeligt, og uden at min Fader maatte vide noget deraf."

„Kun et halvt Aar," sagde Barlow, „det er meget lidt. Tillader De, at jeg endnu engang kaster et Blik paa Deres Tegning?"

Efterat Fulton havde opfyldt hans Forlangende, og efterat han paany med Opmærksomhed havde betragtet Tegningen, sagde han: „Det er næsten utroligt, at De, saagodt som uden Veiledning, allerede i Deres Alder har kunnet bringe det saavidt; imidlertid er dog Kunstens gyldne Skind endnu ikke vundet, fordi Aanden i et lykkeligt Øieblik skimter det i det Fjerne."

„Mig er det bleven fortalt, at Kunstens Skatte kun

have deres Hjem i Indbildningen," svarede Fulton, „og at de selv ikke ere stort meer end en Drøm."

„Og er da det Bedste, hvad Mennesket eier, naar man betragter det fra Hverdagslivets Standpunkt, saameget mere? Jeg har imidlertid havt mangt et Øieblik, hvori mig syntes, at det hele Liv, som de fleste Mennesker føre, neppe var saa meget værdt, som en saadan skjøn Drøm."

Fulton betragtede ham med Forundring, thi en saadan Tale havde han aldrig før hørt.

Efter Barlows Indbydelse gik Fulton med ham hen til et Kaffehuus, der laae i en Have udenfor Byen. I denne Have gik de ind og toge Plads i en afsides Løvhytte, hvor nu Fulton efter Barlows Anmodning fortalte ham det Vigtigste, hvad han i sit tidligere Liv havde oplevet.

Barlow lyttede med stor Opmærksomhed til hans Ord; men da han havde fuldendt Fortællingen om det Uheld, der var tilstødt ham paa Floden Shuylkill, og om sit Sammentræf med Franklin, afbrød Barlov ham pludselig og spurgte, om han da Intet siden havde hørt fra Franklin.

„Nei", svarede Fulton, „han afgik kort efter til Europa og havde da vel saa vigtige Ting at tage Vare, at han vanskelig fik Tid til at tænke paa mig."

„Men veed De da ikke, at Franklin nu er vendt tilbage, og at han alt i længere Tid har opholdt sig i Philadelphia?"

„Jeg veed det nok," svarede Fulton.

„Og hvorfor har De da ikke meldt Dem hos ham?"

„Han skal aldrig see mig," svarede Fulton, idet han

sænkede sit Blik mod Jorden, „jeg vil aldrig træde ham for Øie; de Forhaabninger, som han havde fattet om min Fremtid, ere blevne saa grusomt skuffede, at jeg vilde forgaae af Skam, hvis han engang mødte mig og kjendte mig igjen."

„Nu, der er vel ikke saa megen Tid tabt endnu," sagde Barlow, „i Vaaren kan man ikke vente den modne Frugt; imidlertid De har dog Ret, han har ikke fortjent at see Dem igjen. Desuden har Franklin ingen Sands for det Skjønne, han vilde til Nød understøtte Dem, hvis De ønskede at drive et eller andet Haandværk, men sikkert aldrig, hvis De vil opoffre Deres Liv til den virkelige Kunst."

Nu fortalte Fulton videre, hvorledes hans Fader ganske havde lagt hans Fremtid i van Gehlmuydens Hænder, og hvorledes denne havde ladet ham lære en Profession, hvortil han ingen Lyst havde. „Herr van Gehlmuyden mener det godt med mig," føiede han til, „men dog maa jeg ansee det som en virkelig Ulykke, at netop den Mand skulde bestemme min Fremtid, der allermindst begriber eller bryder sig om, hvad jeg har Lyst og Anlæg til."

„Nu, en slig Hollænder maa natuligviis spore en særdeles Drift til at skære Svingfjedrene bort paa alle de Fugle, han træffer udenfor Hønsegaarden," sagde Barlow; „men Deres Fader — hvordan er det da med ham? kan De ikke vente nogen Underfstøttelse fra ham?"

„Min Fader har alt længst bortstødt mig af sit Huus," sagde Fulton, idet han igjen sænkede sit Blik imod Jorden, „alt fra min tidlige Barndom af har jeg været en Fremmed i hans Bolig. Min Moder døde, da jeg var sex Aar gammel, og hun var den Eneste, der

elskede mig; men siden hendes Død er der kun sjelden bleven talt et venligt Ord til mig i mit Fædrenehjem. Min Stedmoder kjender jeg knap, og min Fader har kastet al sin Kjærlighed paa sine yngre Børn. Saalangt jeg kan huske tilbage, har jeg næsten ikke hørt andet end Irettesættelser og Bebreidelser af hans Mund; i de sidste to Aar har jeg aldeles ikke seet ham, og hvis jeg nu — hvad forresten aldrig kunde falde mig ind — bankede paa hans Dør, da vilde den vel neppe aabne sig for mig."

Sjette Capitel.

Fulton mærkede i det Selskab, hvori han nu var, kun lidet til, hvorledes Timerne henrandt. Men da Natten faldt paa, og da de nye Bekjendte omsider maatte skilles ad, da betegnede Barlow ham nøie det Huus, hvori han boede, og bad ham komme til sig den næste Dag. Dette gjorde ogsaa Fulton, og det varede da ikke længe, før den Deeltagelse, Barlow alt i Begyndelsen følte for ham, blev saa stærk, at han, der ikke blot var en meget velhavende, men tillige en i høi Grad uegennyttig Mand, alvorlig besluttede at sætte ham i den Stilling, der, efter hans Mening, bedst passede til hans Natur og Evner.

Det faldt just ikke meget vanskeligt at overtale Fulton til at give Slip paa sit gamle Haandværk. Noget mere uvis var han med Hensyn til, hvad han nu skulde begynde paa. Dog foresatte han sig tilsidst, efter sin ny

Vens Ønske, ganske at hellige sit Liv til Malerkunsten. Derimod lovede Barlow, saalænge det behøvedes, at give ham en aarlig Understøttelse af trehundrede Dollars. Derved syntes ikke blot hans Uafhængighed at være sikkret, men han blev ogsaa istand til at betale anstændigt for den Veiledning, han i Begyndelsen trængte til.

Saasnart Fultons nærmeste Fremtid paa denne Maade var betrygget, erklærede han sin Mester, at han vilde forlade baade hans Huus og hans Haandværk, hvilken Beslutning han ogsaa, nagtet alle Mesterens Indvendinger, uopholdelig udførte. Efter Barlows Opfordring flyttede han derefter hen i dennes Bolig, der var meget rummelig og laae i Marketstreet nærved det store Torv. Her begyndte han strax at tage Underviisning hos en Maler, til hvem hans Ven havde anbefalet ham, og der, uagtet han mest gav sig af med at male Landskaber, dog heller ikke var uden Talent for den historiske Fremstilling

Den samme Dag, da han flyttede ind til Barlow, skrev han ogsaa et Brev til van Gehlmuyden, hvori han underrettede ham om den Plan, han havde lagt for sit Liv. Derefter takkede han ham for al hans Godhed. „Jeg skal aldrig glemme den,“ skrev han, „uagtet jeg vel begriber, at jeg nu ikke længere tør gjøre Regning derpaa.“ — Ogsaa til sin Fader sendte han nogle Linier, hvori han ligeledes underrettede ham om, at han havde forladt sin tidligere Haandtering, og at han, understøttet af en trofast Ven, vilde opoffre sig til Malerkunsten, ved hvilken Kunst han haabede at kunne fortjene, hvad han behøvede til sit Underhold, uden videre at falde sin Familie til Byrde.

Kort efterat Charles Fulton, saaledes hed Robert Fultons Fader, havde modtaget dette Brev, ankom den

methodistiske Præst Jonathan Kemp til Lancaster, hvorfra det var hans Hensigt den næste Dag at afgaae til Hovedstaden. Jonathan Kemp drev nemlig, efter de methodistiske Præsters Vane, ved Siden af sit præstelige Embede, ogsaa en lille Handel, der bragte ham til flere Gange om Aaret at besøge de omliggende Stæder. Da nu den ældre Fulton var en stor Ven og Tilhænger af Jonathan, og da denne, hver Gang han besøgte Lancaster, pleiede at logere hos ham: saa lovede han, da hans Ven bad ham derom, at han under sit Ophold i Philadelphia vilde gaae op til Sønnen for, om muligt, at tale ham til Rette. Hermed var Faderen, paa hvem Robert Fultons Brev dog havde frembragt en stærkere Virkning, end denne selv troede, ogsaa meget vel tilfreds.

Nogen Tid derefter, da Jonathan Kemp alt var kommen tilbage til Reading, sendte han en Skrivelse til den ældre Fulton, hvori han meldte ham, at hans Ord havde været uden al Frugt, ligesom de Korn, der faldt paa den golde Klippe, og at han havde fundet hans Søn i Selskab med en Mand, der var hildet i verdslig Videnskab og i alskens Menneskepaafund, og der saaledes havde forhærdet sig mod hvert et Ord, han kunde sige ham.

Neppe havde Charles Fulton modtaget dette Brev, før han ufortøvet selv reiste til Reading, deels for at faae nærmere Besked om denne Sag hos Jonathan Kemp, deels vel ogsaa for at tale med van Gehlmuyden derom; og vi gjenfinde ham nu i van Gehlmuydens Bolig mod Enden af et Middagsmaaltid, hvorved, foruden ham selv, ikke blot vor tidligere Bekjendt John Bridle, men ogsaa Jonathan Kemp var tilstede. Dog havde den sidste betinget sig, at han vilde spise og drikke efter eget Godtbefindende, uden

at Nogen i denne Henseende skulde paalægge ham den mindste Tvang.

Van Gehlmuydens Huus var et af dem, der vende Gavlene ud imod Dagen, medens den længste Deel af Bygningen ikke modtager Lys udenfra; deraf fulgte, at Værelserne vare dybe og temmelig mørke. Dette Mørke forøgedes endnu ved flere udenfor staaende Træer, som kastede deres Skygger ind i Værelserne. Af denne Grund blev der tændt Lys i Spisesalen, endnu længe før Maaltidet var til Ende.

Spisesalen selv var temmelig smal i Forhold til dens Længde, den var betrukken med et Slags broget Papir, hvori en Mængde spraglede Tulipaner udgjorde den fornemste Prydelse. Spisebordet stod midt i Værelset. Van Gehlmuydens Stol var stærkt udstoppet; den var forsynet med en høi Ryg og tillige noget større end de Stole, hvorpaa de Andre sadde. Paa den ene Side af van Gehlmuyden saaes et mindre Bord, hvorpaa der stode to indianske Menneskebilleder eller saakaldte Pagoder, af hvilke hver holdt et tændt Lys i Haanden. Ligeoverfor Spisebordet saaes en fremspringende Steenplade, hvorunder den anseelige Kamin befandt sig. Ovenpaa Steenfladen var en stor, besynderlig Skikkelse opstillet, der skulde forestille en Havfrue, og hvis hele Overflade dannedes af Muslingskaller, der vare ordnede lagviis. Rundt om denne Skikkelses Hoved snoede sig en Krands, hvori glindsende Lilier og andre phantastiske Blomster vare dannede af blanke Søskæl, en lignende større Krands snoede sig om hendes Liv. Den hele Figur hvilede i et Slags Bækken, saa den nedre Deel af Legemet ikke kunde sees.

Paa hver Side af denne Havfrue vare der ophængte Lampetter, der udbredte deres Lys paa de mangfoldige Skæl, der da glimtede med en Glands, liig den, som Isen udkaster om Vinteren, naar Maanen skinner derpaa.

Saalænge det egentlige Maaltid varede, vilde van Gehlmuyden Intet høre om det Anliggende, hvorfor den ældre Fulton var kommen til Reading, men da det nu var endt, og da kun nogle Kurve med Ferskener og andre Frugter til Slutning gik rundt, begyndte han selv derpaa.

„Ja, hvad nu denne Dreng angaaer,“ sagde han — „vil I ikke skjænke lidt i Eders Sidemands-Glas, Herr Bridle? — nei, jeg mener ikke i Herr Kemps, for han vil jo hverken drikke eller spise — men det maa nu være hans Sag. Hvad denne Robert angaaer, siger jeg, saa havde jeg ganske vist tænkt at bringe ham til Fornuft, naar jeg satte ham til Guldsmedprofessionen, for det er et Haandværk, hvortil der ingen synderlig Krumspring hører, og hvorved han paa en stille Maade, uden at komme stort udenfor Værkstedet, havde kunnet fortjene sit Brød. — Tag dog i det mindste en Fersken, Herr Kemp! skjøndt det er sandt nok, Fersknerne har ingen ret Smag i dette Land; et eneste Kaalhoved i Alkmaar har mere Kraft og Saft, end alle de Frugter tilsammen, der voxe i Amerika.“

„Ak, Herr van Gehlmuyden,“ sagde Charles Fulton, „De er lykkelig, som ikke har Børn; thi naar et Barn ikke vil skikke sig vel, saa er det den største Sorg, et Menneske kan have, men De har ogsaa deri Lykken med Dem, som i alt Andet, Herr van Gehlmuyden.“

„Ja“, svarede Herr van Gehlmuyden, „at have Børn stemmer ikke med mit Temperament; jeg takker Gud, jeg

er bleven fri derfor, især i dette Land, hvor en Fader ikke engang kan befale over sin egen Søn."

„Nu, det forstaaer De Dem ikke paa, Herr van Gehlmuyden," svarede John Bridle, „men dog maa De ikke ganske slaae Haanden af ham; der er saa Mange, der har været paa gale Veie i deres Ungdom, og der dog ere blevne brave Mænd tilsidst."

„Ak, han bliver aldrig nogen brav Mand," sagde den gamle Fulton, „han har jo fast besluttet at blive en Landstryger. De skulde bare høre, hvordan han har ført sig op mod den værdige Jonathan Kemp, der nylig var oppe hos ham."

„Ja, ja," sagde Jonathan Kemp, der var en af disse fanatiske Aander, som paa en saa besynderlig Maade blande deres egne Meninger og Indbildninger selv med de helligste Sandheder, at man snart maa bifalde, snart i høieste Grad misbillige deres Tale, „vi ere omgivne af Ryggesløshed og Fordærvelse, og overalt tilbede Folkene Afguder, istedetfor den sande Gud. Kommer der en Mand som denne Franklin, der veed at snakke dem noget for om Videnskab og Philosophie, som det kaldes, saa gjøre de ham til deres Afgud; viser der sig en General, der har vundet et Slag og er besmittet med tusinde Menneskers Blod, da kaste de sig ned i Støvet og tilbede ham; ja kommer der blot en reisende Spillemand, en Sanger, en Gjøgler eller en Liniedandser igjennem en By, da er man færdig at bære dem i Triumph igjennem Gaderne og at bygge Altere for dem med. Og saaledes gaaer det over den hele Verden; der gives næsten intet Menneske, som ikke har et eller andet Afgudsbillede i sit Hjerte, som han har større Kjærlighed til, end til den sande Gud."

„Mig synes dog, at denne Tale egentlig ikke kommer Sagen ved," bemærkede John Bridle.

„Men det viser sig dog," vedblev Kemp, uden at lade sig anfægte af John Bridles Ord, „det viser sig dog, at en Afgud er Intet i Verden; thi den, de tilbede i Dag, den bespotte og nedtræde de i Støvet i Morgen. Men alt dette er intet Andet end Beviser paa, at de mangle den sande Gud, og at de ikke kunde finde ham, og at de ville opfylde den tomme Plads, snart med det ene Afgudsbillede, snart med det andet."

„Jeg havde nu tænkt, at han skulde blive vel forsørget," sagde den gamle Fulton, „for De har handlet som en Fader imod ham, Herr van Gehlmuyden, og De vilde vist heller ikke nu slaae Haanden af ham, hvis han ikke selv havde stødt sin Lykke fra sig. Jeg havde tænkt, at han skulde blive sine yngre Søskendes Støtte, naar jeg engang gik bort, men det er nu Alt forspildt og tilintetgjort."

„Jeg gik op til ham," sagde Jonathan Kemp, „og jeg traf ikke blot ham, men ogsaa hans Stalbroder, der skal være en studeret Mand, som de sige, og ovenikjøbet en Avisskriver og Versemager, og han talte til mig om en Gud, der skulde findes i Kunsten, og om en anden Gud, der skulde findes i Fjelde og Skove; men jeg sagde ham, at der var ingen anden Gud, end den, der findes i Kirken, i Ordet og i vor Udlæggelse deraf. Da sagde han mig, at den, der stod nærved den Kirke, som jeg og mine Lige havde bygget, han stod ofte langt fra Gud og fra Christus. Men da havde jeg hørt nok, og jeg rystede Støvet af mine Klæder og gik min Vei."

„Det er dog egentlig fra denne Franklin, at Ulykken kommer," sagde den gamle Fulton, „for havde han ikke,

som De selv har fortalt mig, sat ham de gale Griller i Hovedet, at han var skabt til noget aparte, saa var det vel heller ikke blevet saa vanskeligt at styre ham."

„Ja deri har I vel ikke saa ganske Uret," svarede van Gehlmuyden, „men hvorfor vender I Ansigtet bort, John Bridle? Ja, ja, jeg mærker det vel, det er min Havfrue, her stikker Jer i Øinene. Nu, hun fortjener nok, at I seer paa hende, hun er ellers kommen hid fra Holland, og andenstebs kunde man da heller ikke gjøre Sligt; men de kostbare Skaller ere førte hjem fra Bengalen og fra det indiske og røde Hav. Jeg kjøbte hende hos Captain Brouwer fra Vliessingen, og hun har kostet mig meer end een Dollar, det kan I troe — og Capitain Brouwer satte Livet til under den spanske Kyst, og det, mener jeg, var en Straf, fordi han lod mig betale hende saa dyrt; men saa er der dog heller ikke et sligt Vidunder at see i hele den ny Verden, og skjøndt mine to Pagoder her ikke ere at foragte, saa kan de dog nok ikke maale sig med hende."

„Der har vi igjen et Afgudsbillede," mumlede Jonathan Kemp; „ja, ja, det er fra Franklin, at Ulykken kommer," tilføiede han høit, „deri har De Ret. Det er den samme Franklin, der mener at have udrevet Lynet af Herrens Haand, og dog siger Herren, at han selv har uddeelt Vei til Lynet; men nu mener denne Franklin, at han kan berede Lynstraalen en anden Vei, end den, som Gud har bestemt derfor. Hvad skal nu et troende Menneske sige hertil, er dette ikke Ugudelighed, er dette ikke aandeligt Hovmod, er dette ikke at sætte sin egen Viisdom over hans, som dog er al Viisdoms Kilde?"

„Saaledes maa De ikke udlægge det," svarede John

Bridle, „Ingen formaaer at rive Lynstraalen ud af Guds Haand, det er vist; men nu har Gud givet os Forstand til at vogte vort Liv i mange Slags Farer og den har vi da vel ogsaa Lov til at bruge. Der skal jo ikke findes noget Land paa Jorden, hvor Tordenveir er vildere og gjør større Skade, end hos os. Jeg kan vel tale derom, for jeg har flere Gange været ude paa Marken, uden Tag over Hovedet, i det værste Uveir, og jeg hørte det hvisle ligesom mangfoldige Fugle høit i Luften, og jeg saae Lynstraaler, der lignede brændende Træer, og hele Himlen var som et Ildhav; ja vi har oplevet Aar, hvori meer end firsindstyve Mennesker bleve ihjelslagne af Lynet alene her i Pennsylvanien. Skal vi da nu ikke takke Gud, fordi han lod os finde et Middel derimod? og den Mand, der fandt et saadant Middel, har ikke han netop brugt sine Evner saaledes, som Gud vilde det, til at frelse mangfoldige Menneskers Liv? Thi uden Guds Villie kunde dog en saadan Opfindelse ikke gjøres, og den var da ingen Ugudelighed, ligesaalidt som det er en Ugudelighed at dæmme mod de vilde Vande; thi for Vandene har Gud dog vel ogsaa beredet Vei, ligesaa vel som for Lynet."

„Ja saaledes tale de kløgtige Hoveder," svarede Jonathan Kemp, „der bilde sig ind, at de med deres Forstand kan udgrunde Guds vise og hemmelige Raad og omstyrte, hvad han fra Evighed af har bestemt; men jeg har selv kun handlet lidet klogt, da jeg, uden først at tage Raad af den, der bedst forstaaer sig derpaa, har givet mig i Selskab med Folk af det Slags, hvortil I hører." Derpaa reiste han sig, greb sin Hat og gik sin Vei, uden at agte paa, hvad de Andre sagde for at holde ham tilbage.

„Hvad! gik han virkelig?“ sagde van Gehlmuyden, idet han med Forundring saae efter ham. „Nu, en Nar bør man lade seile sin egen Sø,“ lagde han kort efter til, medens han med stor Rolighed tog et Par Cigarer op af sin Lomme.

Imidlertid stod ogsaa Charles Fulton op og greb sin Hat og bad Hr van Gehlmuyden at undskylde ham, da han ikke følte sig ganske vel. „Jeg vil heller komme igjen en anden Gang,“ sagde han, „naar De er alene, da kan vi bedst tale om Sagen.“ Derefter skyndte ogsaa han sig bort, sandsynligviis for at opsøge Jonathan Kemp, efter hvis fanatiske Luner han bestandig, naar de kom sammen, var vant til at føie sig.

„Saa, der gik ogsaa han!“ sagde van Gehlmuyden, „men det kan være det Samme, naar I bare vil slaae Jer lidt til Ro, John Bridle, og ryge en Cigar og drikke en Kop Kaffe med mig, og det tænker jeg da vel, I gjør, for I er jo en fornuftig Mand, som ikke er saa urimelig at blive vred og at løbe sin Vei, fordi der engang imellem falder et Ord, som ikke kan lide.“

„Ja, hør!“ sagde John Bridle, „De maa heller ikke blive vred, hvis der nu falder et Ord, som De ikke kan lide; thi det vil jeg ikke dølge for Dem, at jeg mener, De er for haard mod den stakkels Robert Fulton.“

„Men I hører jo, at han har sat sig i Hovedet, at han aldrig mere vil tage sig noget Ordentligt for.“

„Ak, lad ham bare først løbe Hornene af sig; for jeg kan dog aldrig faae det af mine Tanker, som Franklin sagde om ham, og havde jeg ikke meent, at De vilde sørge for Drengen, ja maaskee tilsidst indsætte ham til Deres Arving, da havde jeg strax skrevet den gamle Franklin

til, da han kom hjem, og mindet ham om den lille Robert, som han engang havde saa store Tanker om; men det gjorde jeg ikke, fordi jeg nødig vilde skade Drengen hos Dem, da jeg vidste, at De vilde blive vred, dersom Franklin blandede sig i hans Anliggender."

„Det skal I have Tak for," svarede van Gehlmuyden. „Men vil I ikke være saa god at lukke Vinduet op. Jeg har den Egenhed ved mig, at jeg hellere sidder her og sveder, saa at Vandet driver af mig, end jeg gider reise mig for at lukke det op selv. — Nei, lad det dog hellere være! for ellers komme de fordømte Myg og Muskiter ind. — Ja, hvad nu denne Robert angaaer, saa kunde jeg endnu maaskee finde mig deri, hvis han bare gav sig af med noget Ordentligt, hvis han for Exempel kunde gjøre slige Kunststykker, som mine to Pagoder der, skjøndt vel ogsaa de her i dette Land kun vilde finde faa Kjøbere, eller hvis han forstod at male Vægge, Vinduer og Døre; men at tegne Landskaber, Skove og Fjelde, deri er der jo hverken Orden eller Forstand, og det er desuden en brødløs Kunst her i Amerika."

„Deri har De vel forsaavidt Ret," svarede John Bridle, „skjøndt jeg har ladet mig sige, at der ogsaa skal have været Folk ovre i Deres Land, der dreve slige Kunster. Dog har De vel Ret, Sligt passer ikke for os, og deri er ogsaa den gamle Franklin enig med Dem, for der er Ingen, der stærkere har advaret Malere og andre slige Kunstnere fra at nedsætte sig her, end netop han."

„Har han det?" sagde van Gehlmuyden, „da har jeg dog maaskee gjort ilde i at holde de Bøger tilbage, som han sendte Drengen."

Da John Bridle nøiere forespurgte sig om denne Sag, erfoer han, at Franklin, før sin Afreise til Europa,

havde sendt den lille Robert et Udvalg af sine Skrifter tilligemed et Par venlige Ord, hvori han bad ham om at henvende sig til ham, naar der var Noget, han trængte til. Men om dette sagde van Gehlmuyden ikke et eneste Ord til sin Pleiesøn, fordi det vilde sætte ham Griller i Hovedet, meente han, og Bøgerne havde han gjemt og havde aldrig siden havt dem i sine Hænder.

„Det skulde De ikke have gjort," sagde John Bridle, „for der er en stor Velsignelse ved Franklins Ord, det har jeg selv erfaret."

„Ja, jeg forstaaer Jer," svarede van Gehlmuyden, „for det var efter Franklins Raad, at I giftede Jer og fik Huset fuldt af Børn, det veed jeg nok."

Efter John Bridles Tilskyndelse lovede omsider van Gehlmuyden, at han, hvis Robert engang fortrød sin Ulydighed og vendte tilbage til sit Haandværk, ikke blot vilde tilgive ham, men at han da ogsaa vilde betænke ham rigelig i sit Testament; „dog skal han Intet vide derom," føiede van Gehlmuyden til, „før han har opgivet sit Dagdriveri, og før han vil føie sig efter de Bestemmelser, som jeg foreskriver ham."

Syvende Capitel.

Joel Barlow havde ikke været ret længe i Philadelphia, før han fik Lyst til at foretage en Udflugt i Skovene og de mindre bekjendte Egne mod Vest; men da han nu ved sit Samliv med Fulton allerede havde faaet denne meget kjær og nødig vilde undvære hans Selskab, saa

foreslog han ham at følge med paa denne Reise, der, som han sagde, ikke vilde vare ret længe; thi før Begyndelsen af November Maaned vilde han igjen være i Philadelphia.

Det kunde synes besynderligt, at Barlow allerede saaledes i de første Uger vilde drage Fulton bort fra de Kunstøvelser, som denne nu efter hans egen Tilskyndelse havde begyndt paa. Men da Fulton efter nøiere Overveielse havde besluttet at lade Portraittegningen fare og at blive Landskabsmaler, saa meente vel Barlow, at hans unge Ven gjorde vel i at see de Rigdomme, som Amerikas Natur frembyder. Dette var ogsaa den Grund, han fornemmelig anførte, da Fulton, uagtet han selv havde Lyst til denne Reise, yttrede nogle Betænkeligheder med Hensyn til den Tidsspilde, den vilde medføre.

Det var henimod Enden af September Maaned, da en af disse Regnstorme havde udraset, hvorved Luften svales, og hvorefter Høsten først antager den stille varige Charakteer, der i disse Lande udmærker den, at de to Venner begyndte deres Udflugt imod Vest.

Det er især paa denne Aarstid, at Pennsylvaniens Skovnatur viser sig i sin skjønneste Glands, og selv Luften er da paa disse Steder saa klar og gjennemsigtig, at man har sammenlignet Pennsylvaniens Efteraarshimmel med den, som man ellers er vant til at see ved Nilens Bredder.

Da Barlow og Fulton forlode Philadelphia, var dog Aarstiden endnu ikke forsaavidt fremrykket, at Skoven havde smykket sig med sin fuldstændige Efteraarsdragt. Kun Valbirken, der er det af Amerikas Træer, som tidligst klæder sig i sin Høstklædning, prangede alt med sine røde Blade; den øvrige Skov havde endnu sit grønne

Udseende, og uagtet Luften var meget svalere end før, saa var den dog endnu temmelig varm, saalænge Solen viste sig over Synskredsen.

Da Barlow saasnart som muligt, ønskede at naae de Egne, hvor Naturen endnu kunde sees i sin vilde og eensomme Herlighed, saa dvælede de ikke længe i Egnen omkring Philadelphia, men droge hurtig forbi de adspredte Landhuse, de smilende Frugthaver, de eensformige Poppelalleer, de mangfoldige smaa Landsbyer, der ligesom dannede Overgangsled mellem de egentlige Byer og det fjerne eensomme Skovliv, og de standsede ikke, før de omsider havde naaet Bredden af Susquehannah, hvor Colonisternes Boliger dengang kun var faa, og hvor man kunde vandre flere Mile, uden at Øxens Slag eller den opstigende Røg mindede om, at noget Menneske boede i Nærheden.

Vi gjenfinde dem nu paa en stille Aften, siddende paa en Høi midt inde mellem de blaae Bjerge, noget ovenfor det Sted, hvor Juniata forener sine Vande med Susquehannah. Nedenfor den Høi, hvor de sadde, var en stor Deel af Skoven afbrændt og Egnen ryddet, saa der aabnede sig en Udsigt mellem Bjergene ned til Floden. Paa de andre Sider stod endnu den vilde Urskov uantastet; der kneisede Acaciatræet, Egen, Asken, Bøgen og det vilde Kastanietræ i deres Sommerklædninger, skjøndt vel enkelte Blade vidnede om denne Forandring, der snart forestod. Ganske nær paa deres høire Side hørtes der en Susen fra Dybet af en rindende Elv; men det var ikke muligt at see den, thi mangfoldige Buske heldede sig næsten vandret derover. Disse vare tæt gjennemflettede med vilde Viinranker og med et Slags Mistel, der syntes ganske bedækket med røde Bær. Alt dette dannede et

prægtigt men bedrageligt Teppe over Afgrunden, paa hvilket man sandsynligviis ikke kunde træde uden at nedstyrte deri.

Længere borte i den nedenfor liggende Dal hørtes Lyden af Kobjælder, der blandede sig med Hundeglam, og der mindede om, at der fandtes en Bolig i Nærheden, hvor de to Vandrere kunde søge Tilflugt, naar de trængte til Hvile og ikke længere havde Lyst til at dvæle under aaben Himmel.

„Gud være lovet!“ raabte Barlow, „saa staae vi da omsider ved Indgangen til det vidtløftige Palads, jeg saa tidt har længtes efter. Saalænge vi hørte Klokkerne klinge i Landsbyerne, vare vi endnu langt derfra; men her begynder det. Her er der endnu ingen ordentlige Broer over Elvene, ingen anden Vei, end den smalle Sti, der slynger sig nede ved Floden; her har Skov og Dal og Bjerge neppe faaet Navne, og de eensomme Colonister kjende knap deres nærmeste Naboer; her kunne vi da snart faae Naturen at see saaledes, som den var, før nogen Mand af vor Stamme satte sin Fod i dette Land.“

„Ja, men her kunne vi vel ogsaa forvilde os, saa vi aldrig finde Veien tilbage igjen,“ sagde Fulton, idet han aabnede en stor Tegnebog som han havde med, og begyndte at udkaste et Billede af det omgivende Landskab.

„Ja, det er vist,“ svarede Barlow, „og det er just ikke den sletteste Side af vort Reiseeventyr. Iøvrigt har det vel ingen Nød, jeg forstaaer ganske godt at finde mig til Rette paa ubekjendte Steder, og en eller anden Veiviser kan vi da vel opspore, hvor vi saa komme hen. Men hvad siger Du ellers om Skoven her, om Bjergene

og om Udsigten over den store Flod? Er ikke dette en Verden, der kan give vore Malere noget at bestille? Og dog er det endnu Intet imod den Herlighed, der snart skal komme. Vent blot otte til ti Dage endnu, da skal Du see en Glands af Skarlagen, Purpur og Guld, mod hvilken al den Blomsterpragt, der smykker vore Haver, kun har lidet at betyde. Kan Du gjengive denne Natur med Sandhed, da vil Du neppe staae tilbage for nogen af dem, hvis Mesterværker beundres hist i Europas store Gallerier."

„Alt vil være vundet," sagde Fulton, „hvis disse Floder kunne blive seilbare, hvis Juniata og Sasquehannah ved en Canal kunne forbindes med Shuylkill, og især hvis man, som dog vel engang maa skee, kan finde et Middel til en hurtigere og bedre Seilads."

„Der kjender jeg mine Landsmænds Aand igjen," raabte Barlow, „men nn er Du her for at glæde Dig over den store Skovnatur, og ikke for at gruble over, hvorledes den med Fordeel kan ødelægges."

„Og dog maa det engang skee," svarede Fulton.

„Naar den Tid kommer, saa faae vi finde os deri; men nu ville vi et Øieblik glemme, at denne Natur er viet til Undergang. Endnu er den dog tilstede i al sin vidunderlige Pragt og Høihed; og for at Du kunde see den saaledes, for at Du kunde opfatte Billedet deraf i Din Sjæl og engang maaskee gjengive en Afglands deraf i Din Kunst, derfor især var det mig saa vigtigt, at Du skulde ledsage mig igjennem disse Skove. — Nei, hold nu op at tegne! Det kan Du gjøre en anden Gang."

„Ja, ja, det er desuden for mørkt til at tegne nu,"

sagde Fulton; paa samme Tid lukkede han sin Bog og viklede sine Tegneredskaber sammen.

„Men til at modtage Indtrykket af den dæmrende Natur er det endnu lyst nok," sagde Barlow, medens han lagde sig tilbage og hvilede sit Hoved i det bløde Mos, hvormed Høien var bevoxet.

Solen var gaaet ned, og det varede ikke længe, før Stjernerne bleve synlige og glimtede med al den stærke Glands, der er eiendommelig for Amerikas Nattehimmel.

„Naar jeg stirrer saaledes op paa Melkeveien," sagde Barlow, efterat han en Tidlang med Taushed havde betragtet Himlen, „da kommer der underlige Drømme over mig; ja det synes mig da tidt, som om de Gamle havde taget feil, naar de tænkte sig Glemselens Flod under Jorden, tværtimod, det er snarere den, der blinker over vore Hoveder. Men hvis det forholder sig saa, da er den tillige Erindringens Flod; thi jo mere man glemmer det Uvæsentlige, desto klarere bliver det Væsentlige, det Allerdybeste og Høieste, og kun over Øieblikket og Hverdagslivet lægger sig et dunkelt Slør. Og fra hine gyldne Vande er det vist ogsaa, at Drømmene nedstige, der ligeledes paa en selsom Maade blande Glemsel med de ældste og dybeste Erindringer."

„Jeg fatter Dig ikke ganske," sagde Fulton.

„Det behøves heller ikke," svarede Barlow, „Ingen kan ganske fatte de Syner, der dukke frem af Drømmens Flod; thi deri bestaaer jo netop de dybeste Drømmes Væsen, at de allerede her paa Jorden give os en Anelse om Noget, som vi dog paa denne Side af Graven aldrig kan eller skal fatte."

„Hvis Du nogensinde samler Dine Tanker i et større Digt, da bliver det vist en Drøm," sagde Fulton.

„Var det saa, da skulde jeg ikke have saameget derimod," svarede Barlow. Efter disse Ord blev han igjen nogen Tid liggende uden at tale.

„Hvorledes mener Du vel, at den store Columbus var tilmode," sagde han omsider, „og hvilken Drøm troer Du han drømte, da han seilede den Vei, som Ingen før ham havde seilet, og da han stod paa Dækket i de sildige Høstnætter, svævende over det ubekjendte Verdenshav, med Øiet fæstet paa de samme Stjerner, som vi nu betragte, og uden Tvivl paa flere endnu, der dukkede frem af det sydlige Hav?"

„Ja, hvem kan vide det!" sagde Fulton.

„Hvilken Drøm mener Du, at han har havt, da han mellem Nat og Morgen saae den store Pegasus, efterfulgt af den glindsende Vædder, svæve foran Skibet mod Vest, og da de begge mod Reisens Ende dalede over San Salvador og svandt i Morgendæmringen med forklarede Blikke, og da tilsidst den opstigende Sol viste ham, at hans himmelske Veiledere virkelig havde ført ham til Maalet?"

„Han drømte vel ikke," svarede Fulton, „tværtimod hans Sjæl var vaagen, og han saae netop klarere og skarpere, og han tænkte mere sammenhængende, end de Andre."

„Har han ikke drømt ligefrem, saa har han dog havt et aandeligt Syn, en Vision, og det er ogsaa et Slags Drøm."

„Drømmen er ustadig og lethenflagrende," vedblev Fulton, „men han holdt bestandig en eneste stor Tanke fast, han tabte aldrig Troen derpaa, skjøndt Verden bespottede ham, han vilde fornemmelig kun een Ting, og han satte sit hele Liv paa denne sin Hovedtanke."

„Han vilde fornemmelig kun een Ting,“ gjentog Barlow efter Fulton, „han holdt en Tanke bestandig fast. — Ganske rigtig! Saaledes gives der ogsaa store Videnskabsmænd, der kun have gjort een Hovedopdagelse, store Helte, der kun have udført een mægtig Handling, og store Digtere, fra hvis Haand man kun kjender et eneste vidunderligt Værk. Og maaskee hørte disse Granskere, disse Helte og Digtere, der saaledes concentrerede deres Virksomhed, mangengang til de allerstørste; men jeg kan, idetmindste endnu, ikke følge deres Exempel, hos mig forjager endnu den ene Tanke den anden.“

„Og dog ville de maaskee ogsaa hos Dig tilsidst samle sig til et større Heelt,“ sagde Fulton.

„Nu, ganske uden Kompas seiler jeg da heller ikke,“ svarede Barlow, „det skal maaskee omsider vise sig mod Enden af mit Liv; men endnu driver jeg tidt for Strømmen, det lader sig ikke negte.“

„Mig synes dog, at jeg kan forstaae, hvorledes Columbus saaledes kunde fanges af en eneste Hovedtanke,“ sagde Fulton.

„Som hine Skarer af Lysfluer, hvis Liv knap varer til Sommernattens Ende, mod en af Himlens evige Stjerner, saaledes ere vel alle vore mangfoldige Tanker mod hans ene,“ svarede Barlow.

Ottende Capitel.

Fulton og Barlow stode nu op og gik ned til den nærliggende Colonistbolig, hvor de vilde tilbringe Natten,

og hvor den lille Dreng, som de havde leiet i Harrisburgh, og som havde baaret deres Reisetøi gjennem Skoven, allerede havde begivet sig hen i Forveien. Uagtet det alt var blevet Nat, saa faldt det dog ikke vanskeligt at finde Vei; thi Barlow havde en lille Lygte med, som han ved Hjælp af et Fyrtøi tændte, og desuden skinnede der en Ild fra Colonistboligen, hvorefter de med Sikkerhed kunde rette deres Gang.

De de kom nær til Huset, saae de, at Lysskjæret udgik fra et lille Vindue, hvori en tynd Hud gjorde Tjeneste istedenfor Vindueglas. Dog dækkede denne Hud neppe meer end Halvdelen af Vinduet, gjennem den anden Halvdeel fandt Lyset derimod en uhindret Vei. Den Hund, hvis Gjøen de nærmest havde hørt, stod, som de vel kunde fornemme, bunden udenfor, dog lød der ogsaa Hundeglam, baade i Huset selv, og længere borte. Før de endnu havde naaet Husets Dør, blev denne aabnet, sandsynligviis fordi man alt havde mærket deres Ankomst og vilde vise dem Vei, og da nu ogsaa Ilden skinnede gjennem den aabne Dør, faldt det dem ikke svært at naae derhen.

Kort efter traadte de ind i en af disse Colonistboliger, der ikke ere saa ualmindelige i Amerika, naar man nærmer sig til den Grændse, hvor Cultur og Vildhed berøre hinanden. Væggene i denne Bolig vare sammensatte af uregelmæssige Træstammer, mellem hvilke Hullerne vare udfyldte med Mos, Jord og Stene. Taget bestod, som de dog først den næste Morgen kunde see, af Træbark. Gulvet havde derimod et bedre Udseende; thi det var belagt med Brædder, hvilket ellers er en sjelden Luxus i disse Hytter, som de første Colonister ligesom i Forbigaaende bygge, og som de almindelig efter nogle Aar igjen

forlade, naar de blot kunne finde Kjøbere til den halvopdyrkede Jord.

Den Stue, hvori de to Venner traadte ind, var baade rummelig og høi, thi der fandtes ingen flere Værelser i det hele Huus, og der var heller intet Loft ovenover. Stuen fik sit Lys deels fra en lille Jernlampe nærved Vinduet, deels fra Ildstedet, der var bygget af utilhugne Stene i en Krog af Værelset og hvorpaa der brændte et Par tykke Træknuder. Fra disse hvirvledes Røgen op og fandt sin Udgang gjennem flere Aabninger i Væggen, men især gjennem et Par Huller i Taget; det største af disse kunde, naar det behøvedes, lukkes til ved en egen Indretning.

I dette Værelse saae de ingen andre Møbler end to Bænke, der stode hver paa sin Side af et langagtigt Bord, hvormed den glattende Høvl havde havt ligesaa lidet at bestille, som med de uformelig Træstammer, hvoraf Væggene vare sammensatte. Paa den ene Væg hang der et Par Øxer, tilligemed to Krudthorn og to lange Geværer, fra hvis blanke Løb Lyset kastede tilbage med megen Glands, og hvis Udseende vidnede om, at de bleve pudsede og rensede med langt større Omhu end alt Andet, hvad der havde sit Hjem i dette Huus.

Der fandtes kun to Beboere i Huset. Den ene var en midaldrende Mand med et stort sort Skæg og med et kraftig Udseende. Han var indsvøbt i en brun Kappe, under hvilken en Flanelstrøie af og til blev synlig, der just ikke syntes at vidne om den høieste Reenlighed. Paa Hovedet bar han en Hue, der var rigelig fodret med Bæverskind. Denne Hue tog han af, da de Fremmede kom ind, paa samme Tid nærmede han sig til dem, bød dem velkommen og rakte dem sin Haand.

Den anden af Husets Beboere var en ung Mand med et smukt Ansigt. Han var iført en laadden Skindtrøie, hans Hoved var ikke bedækket af Andet, end af hans sorte krøllede Haar. Han reiste sig op, da de Fremmede kom, dog traadte han dem ikke nærmere, men blev staaende nærved Bordet, hvor han tyssede paa et Par Jagthunde, indtil deres Glam afløstes af en sagte Knurren, der tilsidst ganske tabte sig.

„Mit Navn er William Harris," sagde den Ældre, „og han der hedder Georg; han er mit eneste levende Barn; jeg havde endnu to Sønner, der var yngre end han, men dem har jeg begravet, alt længe før jeg opslog min Bolig her."

Paa et Vink af William Harris hentede nu Sønnen et Stykke Skinke tilligemed Levningerne af et stegt Daadyr. Derpaa tog han Lampen ned af Væggen og ilede til et lille Aflukke, der ved et Slags Mellemvæg var adskilt fra den store Stue; herfra vendte han tilbage med et stort Maisbrød, siden hentede han Melk og bragte tillige nogle Leerskaale, hvori han heldte Kaffe. Endelig satte han et Glas ved Siden af Barlow tillige med en stor Flaske, fyldt med et Slags Brændeviin, der laves af Malt, og der drikkes meget paa disse Steder. Efter William Harris's Indbydelse toge de nu alle Plads paa de lange Bænke og spiste med stor Lyst, dog afslog Fulton og Barlow at smage noget af den stærke Drik, hvorover de Andre høilig forundrede sig.

Under Maaltidet, hvori ogsaa den omtalte Veiviser deeltog, var William Harris meget munter. Tilsidst henvendte han sin Tale til Barlow og spurgte ham, om det var hans Hensigt at kjøbe Jord paa disse Steder.

„Nei," svarede Barlow.

„Hvad i al Verden reiser I da for?“ spurgte William Harris, „naar I ikke vil kjøbe Jord?“

„Vi reise kun for at see os om og for vor egen Fornøielse,“ svarede Barlow.

„Det Slags Reisende kommer ellers sjelden her,“ sagde William Harris.

Noget efter fortalte han dem, at det Dyr, de spiste af, var skudt paa hans egen Maismark lige udenfor Huset. Han forsikkrede dem desuden om, at han endnu for to Vintre siden ikke blot havde skudt Daadyr, men endog Ræve, Maarer og Ulve fra sin Stuedør af, og at han dengang kun behøvede at gaae nogle Skridt ind i Skoven, saa kunde han skyde saameget Vildt han lystede. „Da byggede Bæveren endnu i Susquehannah,“ sagde han, „og da kunde man tidt skyde Bjørne, der veiede trehundrede Pund; men siden de har begyndt at anlægge Harrisburgh, og siden de har ryddet saa stærkt i Skovene mod Syd, er Vildt meget aftaget; og bliver det saaledes ved, da kan det hænde sig, at vi, naar nogle Aar ere gaaede, hverken vil see Spor af Harer eller Daadyr i flere Miles Afstand. Derfor er baade jeg og min Søn kjede af at bo her; thi naar Jagten er ødelagt, saa er al vor Glæde forbi. Vi ere derfor enige om, at vi ville sælge vor Eiendom, saasnart vi kunne, og drage videre mod Vest og opslaae vor Bolig midt i den vilde Skov, hvor ingen Colonist endnu har sat sin Fod.“

Under denne Tale sparede han ikke paa den stærke Drik, som Barlow og Fulton saalidet vidste at skatte, og omsider gjorde han dem igjen et Forslag, at de skulde kjøbe hans Eiendom. Han forsikkrede dem om, at de ikke vilde finde nogen bedre Jord paa denne Side af Susquehannah, og at de aldeles ikke behøvede at gjøde den; thi

naar de bare grov nogle Tommer dybt og hakkede Maiskornene ned, da vilde Ageren give dem en rigere Høst, end den giver omkring Reading, og selv omkring Lancaster, naar den med største Omhu er bleven gjødet og pløiet. „Ja, hvis Seiladsen kommer istand paa Susquehannah, som man stærkt taler om," føiede han til, „saa kan I maaskee, hvis I kjøber denne Eiendom, om en halv Snees Aar være rige Folk."

Barlow spurgte ham da, hvorfor han ikke selv vilde blive rig, og hvorfor han vilde bortgive saa store Fordele?

„Hverken min Søn eller jeg bryder os stort om Rigdom," svarede han, „vi forlange kun det af Jorden, som vi selv behøve, intet meer; vi trænge heller ikke stort til Eders Fabrikker og Haandværker, thi hvad vi behøve, kan vi som oftest gjøre selv. Men med Jer er det en anden Sag, I forstaae nok at bringe meer ud af Jorden end vi; og da I nu ere komne saa langt borte fra, saa maae I dog sagtens have en eller anden fornuftig Hensigt dermed. Men hvis det er Jer Mening, at I først vil see Jer om, til I finder Jord paa gode Vilkaar, saa kan I ligesaa godt blive her; thi bedre Land og bedre Kjøb vil I paa denne Side af Floden aldrig faae."

„Men jeg forsikkrer Jer endnu engang derom," svarede Barlow, „hvor selsomt I end finder det, det er aldeles ikke vor Hensigt at kjøbe Land."

„Nu ja, saa vil jeg troe Jer, og vi vil ikke tale et Ord meer om den Sag," gjenmælede William Harris.

Efter Vorbet bragte Georg Harris en stor Mængde Maisblade tilligemed flere Knipper Halm, som han spredte

„Hvad i al Verden reiser I da for?“ spurgte William Harris, „naar I ikke vil kjøbe Jord?“

„Vi reise kun for at see os om og for vor egen Fornøielse,“ svarede Barlow.

„Det Slags Reisende kommer ellers sjelden her,“ sagde William Harris.

Noget efter fortalte han dem, at det Dyr, de spiste af, var skudt paa hans egen Maismark lige udenfor Huset. Han forsikkrede dem desuden om, at han endnu for to Vintre siden ikke blot havde skudt Daadyr, men endog Ræve, Maarer og Ulve fra sin Stuedør af, og at han dengang kun behøvede at gaae nogle Skridt ind i Skoven, saa kunde han skyde saameget Vildt han lystede. „Da byggede Bæveren endnu i Susquehannah,“ sagde han, „og da kunde man tidt skyde Bjørne, der veiede trehundrede Pund; men siden de har begyndt at anlægge Harrisburgh, og siden de har ryddet saa stærkt i Skovene mod Syd, er Vildt meget aftaget; og bliver det saaledes ved, da kan det hænde sig, at vi, naar nogle Aar ere gaaede, hverken vil see Spor af Harer eller Daadyr i flere Miles Afstand. Derfor er baade jeg og min Søn kjede af at bo her; thi naar Jagten er ødelagt, saa er al vor Glæde forbi. Vi ere derfor enige om, at vi ville sælge vor Eiendom, saasnart vi kunne, og drage videre mod Vest og opslaae vor Bolig midt i den vilde Skov, hvor ingen Colonist endnu har sat sin Fod.“

Under denne Tale sparede han ikke paa den stærke Drik, som Barlow og Fulton saalidet vidste at skatte, og omsider gjorde han dem igjen et Forslag, at de skulde kjøbe hans Eiendom. Han forsikkrede dem om, at de ikke vilde finde nogen bedre Jord paa denne Side af Susquehannah, og at de aldeles ikke behøvede at gjøde den; thi

naar de bare grov nogle Tommer dybt og hakkede Maiskornene ned, da vilde Ageren give dem en rigere Høst, end den giver omkring Reading, og selv omkring Lancaster, naar den med største Omhu er bleven gjødet og pløiet. „Ja, hvis Seiladsen kommer istand paa Susquehannah, som man stærkt taler om," føiede han til, „saa kan I maaskee, hvis I kjøber denne Eiendom, om en halv Snees Aar være rige Folk."

Barlow spurgte ham da, hvorfor han ikke selv vilde blive rig, og hvorfor han vilde bortgive saa store Fordele?

„Hverken min Søn eller jeg bryder os stort om Rigdom," svarede han, „vi forlange kun det af Jorden, som vi selv behøve, intet meer; vi trænge heller ikke stort til Eders Fabrikker og Haandværker, thi hvad vi behøve, kan vi som oftest gjøre selv. Men med Jer er det en anden Sag, I forstaae nok at bringe meer ud af Jorden end vi; og da I nu ere komne saa langt borte fra, saa maae I dog sagtens have en eller anden fornuftig Hensigt dermed. Men hvis det er Jer Mening, at I først vil see Jer om, til I finder Jord paa gode Vilkaar, saa kan I ligesaa godt blive her; thi bedre Land og bedre Kjøb vil I paa denne Side af Floden aldrig faae."

„Men jeg forsikkrer Jer endnu engang derom," svarede Barlow, „hvor selsomt I end finder det, det er aldeles ikke vor Hensigt at kjøbe Land."

„Nu ja, saa vil jeg troe Jer, og vi vil ikke tale et Ord meer om den Sag," gjenmælede William Harris.

Efter Bordet bragte Georg Harris en stor Mængde Maisblade tilligemed flere Knipper Halm, som han spredte

paa Gulvet. „Vi have ingen andre Senge," sagde han, „men et Par Uldtæpper kan I faae."

Derefter blev der ligeledes redt Leier til de Øvrige, hvorefter Barlow og Fulton kastede sig ned paa Halmen i deres Klæder og svøbte sig ind i de Tæpper, som Georg Harris havde bragt, uden at agte paa, at disse just ikke vare saameget reenlige, og da de følte sig temmelig trætte af deres Vandring, saa faldt de snart i en dyb Søvn.

Næste Morgen bleve de vakte af en selsom og gjennemtrængende Lyd, der halvt lignede Skrig, og halvt et Slags Fuglesang, og der ikke klang ganske umelodisk. De reiste sig da begge op med Forundring og lyttede dertil. „God Morgen!" sagde William Harris, der alt var oppe og syslede med nogle Snarer, hvori han vilde fange Fugle, „bryd Jer ikke om de Skrig! Det er de vilde Kalkuner i Skoven, der synge ved Solens Opgang. Der var ellers langt fleer af dem før, men nu ere de fløine andensteds hen; thi Alt helder nu mod Undergang i disse Skove."

Barlow og Fulton stode derefter op og gik ud for at indaande den friske Morgenluft; siden kom ogsaa William Harris. De maatte da følge ham omkring paa Marken, hvor han viste dem Udstrækningen af sin Eiendom, der gik lige ned til den store Flod. Paa den anden Side grændsede den til Skoven og var tildeels indhegnet med et Slags Palissader. Paa Ageren midt imellem Maisstænglerne stode der endnu Levninger af Træstammer. Omsider viste han dem en Lade, der var bygget med større Flid end Vaaningshuset, og hvori ogsaa Stalden fandtes. Han havde to Heste og ti Køer, sagde han og desuden en temmelig Mængde Sviin; de bleve alle be-

vogtede af Hunde, der aldrig skiltes fra dem, og der ogsaa sov i Stalden ved deres Side.

„Alt dette," sagde William Harris, idet han pegede paa Laden og Vaaningshuset, „det være nu slet eller godt, have vi selv bygget med egne Hænder; thi dengang vi kom hid, var der ingen Hjælp at faae paa mange Miles Afstand. Kun de Brædder, der dække Gulvet, have vi ikke hugget selv, dem har jeg tilbyttet mig i Fjor i en Savmølle, der ligger Syd for Harrisburgh. Med Palisaderne have vi ogsaa havt nogen Hjælp af vore Naboer; imidlertid ere vi endnu ikke færdige med Arbeidet, som I seer, thi oprigtig talt, fra det Øieblik af, da vi toge den Beslutning at sælge Stedet, have vi ikke brudt os saameget derom."

„Men Eders Huus er dog temmelig aabent," sagde Barlow, „hvorledes kan I da sikkre Jer mod Regn og Snee og holde Kulden ude om Vinteren?"

„Ak, Vinden, Regnen og Sneen ere vore gode Bekjendte," svarede William Harris, „de skrække os kun lidt; thi vi behøve jo ikke at spare paa Brændsel, og om ogsaa Sol, Maane og Stjerner glimte ned til os igjennem Taget, det bryde vi os heller ikke saa farligt om."

Tilsidst foreslog William Harris, der, som det lod, fandt megen Fornøielse i Barlows Selskab, at han skulde blive der denne Dag over. „Vi ville da gaae paa Jagt i Formiddag," sagde han, „I kan laane min Søns Gevær, og vi ville see, hvad Lykken beskærer os."

Det blev nu aftalt, da hverken Barlow eller Fulton havde noget derimod, at det skulde blive ved den Bestemmelse. Medens de to Andre vare paa Jagt, vilde

Fulton blive hjemme for at fuldføre det Udkast, han den forrige Aften havde begyndt paa.

Da de kom ind, fandt de deres Frokost tilberedt. Den bestod igjen af opvarmet Skinke, Maisbrød, Melk og Kaffe, hvilken sidste Drik sjelden savnes i dette Land selv i de fjerneste Afkroge.

Under Frokosten deelte Fulton sin Føde med en lille Hund, der sad ved hans Fødder.

„Holder I af Hunde?“ spurgte William Harris; „ja, ja, de fortjene det ogsaa,“ føiede han til, uden at vente paa Fultons Svar. „Her i de vilde Skove skjønne vi bedst paa, hvad slige Dyr due til, havde vi ikke dem, da vilde alt vort Qvæg snart være ødelagt, og vi vilde intet levende Høved beholde tilbage.“

Da Spiisningen var forbi, kastede William Harris sin Kappe og tog et Slags Blouse paa. Derefter greb han selv det ene Gevær og gav det andet til Barlow. Omsider kaldte han paa en stor Jagthund. Den lille, der hidtil havde siddet ved Fultons Fod, sprang nu op og vilde ogsaa med; men dette tillod ikke dens Herre, og den blev bunden med en Snor fast til Bordet. Den syntes da temmelig bedrøvet, men dog fandt den sig i sin Skjæbne og lagde sig tilsidst stille ned. Nu toge ogsaa de to Jægere hver sit Krudthorn, hvorpaa de gik ind i Skoven, ledsagede af den store Jagthund. Georg Harris var allerede gaaet ud tidligere; thi han vilde som han sagde, fælde Træer til Brændsel, der siden, naar Vinteren kom, skulde kjøres hjem.

Da de Andre vare borte, gik Fulton op paa den omtalte Høi og satte sig ned for at fuldende sit Udkast; men han holdt snart op igjen, thi det vilde ikke ret lykkes for ham. Han stod da op, lukkede sin Tegnebog og

gik ned til Floden, der paa dette Sted var meer end tolvtusinde Fod bred, og hvori mangfoldige skovbedækkede Øer vare synlige. Han satte sig derpaa ned og skuede i Tanker ud over den store Strøm, der netop her, hvor Grunden udentvivl var meget ujævn, brusede forbi med en stærk og skummende Fart.

Der var i disse Dage opstaaet en Tvivl i Fultons Indre. „Er det da saa vist," sagde han ved sig selv, „at jeg virkelig er kaldet til Maler, og har jeg handlet ganske besindig, da jeg opgav alt Andet for at sysle med denne Kunst?" Dette var et Spørgsmaal, som han endnu ikke kunde besvare sig selv, og hvorom han dog heller ikke havde Lyst at tale til Barlow.

Men han havde ikke siddet længe, før denne Tanke blev fortrængt af andre, og snart følte han sig hildet i disse Drømmetaager, hvori Sjælen tidt ligesom forvildes og taber sig, naar man længe betragter det rindende Vand. Omsider da hans Forestillinger igjen klaredes, randt den Samtale ham i Hu, som han Aftenen i Forveien havde havt med Barlow om Amerikas Opdager.

„Lykkelig var denne Mand," sukkede han, „og alle de, der, liig ham, kun ledes af en urokkelig Tanke, om hvis Sandhed de ere overbeviste, og for hvilken de ere beredte til at hengive Velfærd og Liv og Alt, hvad der blot har en udvortes Glands."

Da han kom tilbage og saae den lille Hund, der endnu stod bunden, løste han den af dens Baand, men sørgede tillige for, at Døren var lukket, saa den ikke kunde komme ud. Den nærmede sig da venlig til ham og logrede med sin Hale; men han bøiede sig ned og klappede

og I vil da maaskee have større Nytte af den, end I nu troer."

Efter William Harris's Raad havde de allerede den forrige Dag afskediget deres Veiviser; thi han vidste ingen Besked i Urskoven mod Nord, hvor de nu vilde hen. Derimod paatog den unge Harris sig selv at vise dem Vei til den nærmeste Colonistbolig, der laae tre Mile borte, og hvor de da nok, som han sagde, kunde finde en en ny Fører.

William Harris tilbød dem ogsaa kort før Afskeden Brugen af sine Heste, indtil de havde naaet hans nærmeste Nabo. „Saa kan I dog idetmindste spare noget paa Eders Been i Begyndelsen," sagde han.

„Jeg takker Jer for Eders gode Tilbud," sagde Barlow, „men vi ville helst reise til Fods."

„I ere to vidunderlige Mennesker," sagde William Harris; „jeg har ellers sjelden truffet nogen af vore Landsmænd, der ikke hellere vilde ride end gaae, naar han havde Valget."

Tilsidst sagde de et venligt Farvel til deres gjæstfri Vært og begave sig nu paa Vei, ledsagede af Georg Harris og af den lille Trusty, som Georg førte med i en Snor, hvori den ogsaa rolig fandt sig.

Niende Capitel.

Meer end otte Dage vare alt forløbne, siden Barlow og Fulton forlode William Harris's Bolig, og dog befandt de sig endnu langt fra deres Reises Maal; det var

nemlig deres Hensigt, at trænge frem ligetil Tiogafloden og til Grændserne af Fristaten Newyork; thi paa denne Vandring kunde de endnu see Urskoven i al dens Herlighed og dog være tilbage i Philadelphia, inden den egentlige Vinter kom.

De maatte bestandig gaae gjennem Skove, hvor Colonisternes Boliger efterhaanden, som de kom videre mod Nord, bleve færre og laae længere skilte fra hverandre. Skoven selv var uden Navn og uden egentlig Eiermand, de faa Nybyggere vidste neppe Besked om de nærmeste Steder og det blev hver Dag vanskelige for de to Venner at finde Veivisere, paa hvilke de kunde stole.

De holdt sig derfor saa nær, som de kunde, til Susquehannah, thi her var Floden selv den bedste Fører. Dog blev det ofte besværligt at følge den, da den strømmede mellem Bjerge og Skrænter, der tidt afskare dem Veien. Undertiden bleve de ogsaa standsede af rindende Vande, som her kaldtes Bække, men som ikke vare smallere eller mindre dybe end mange af Europas Floder. De maatte da ofte gaae hele Mile, indtil de enten traf en Bro eller et andet Middel, der kunde føre dem over.

Broerne vare ikke her af det sædvanlige Slags, men bestode som oftest af Tømmerstokke, der igjen hvilede paa Træstammer, som vare fældede nærved Flodbreddерne. Til andre Tider maatte de springe fra Steen til Steen eller ogsaa vade over, idet de holdt dem fast ved Træer, der strakte sig ud i Vandet; dog var dette farligt nu i Efteraarets Tid, da disse saakaldte Bække stode langt over deres sædvanlige Høider.

Ogsaa gjennem Skovene selv blev det nu vanskeligt at komme frem; thi Veien var ofte sumpet, saa de pludselig sank ned deri ligetil Knæerne. Paa mange Steder

fandtes større Moradser, der vare fulde af Orme, Frøer, Vandsalamandere og andre Krybdyr. Undertiden blev Veien af en Mængde omstyrtede Træer, hvis Rødder laae halv oprevne af Jorden og hvis Grene vare flettede i hverandre, ligesom i et sammenfiltret Net. Endnu oftere stødte de paa enkelte Træstammer, som Stormen havde fældet. Til andre Tider bleve de indviklede i Slyngplanter, hvoraf det kostede megen Møie at komme løs, eller de maatte stige ned af Brinker og steile Bakker, hvor Stenene, naar de traadte derpaa, rullede bort under deres Fødder. Alt dette standsede tidt deres Gang og tvang dem til at gjøre store Omveie.

De Nybyggerhuse, hvori de overnattede, vare sjelden bedre, undertiden endnu langt slettere, end det, William Harris og hans Søn beboede. Og dog maatte de engang tilbringe flere Dage i et saadant Huus; thi de bleve pludselig, da de befandt dem nær derved, overraskede af en af hine Regnstorme der af og til afbryde Høstens Stilhed i Amerikas Skove og formørke den ellers klare Efteraarshimmel. De maatte da være glade ved, at de fandt et Tag over deres Hoveder, uagtet det regnede ned igjennem det, og uagtet de ikke kunde faae Andet at spise under dette Tag, end et Slags Grød af Mais, der blev kogt i Melk, og der var det almindelige Næringsmiddel paa disse Steder.

Imidlertid glemte de snart de Savn, de havde lidt, da de igjen fik den vilde Natur at see, der omgav dem; thi midt under Stormen havde den iført sig i sin fulde Efteraaarsklædning, i hvilken den grønne Farve næsten var ganske fortrængt af den gule, den brune, den røde, den violette og af det prægtige Purpur, der, især naar Solstraalerne skinnede derpaa, frembragte et vidunderligt

Indtryk. Kun de høiere Bjerge, der som oftest strakte sig langs med Floden, og der vare bedækkede med Fyr og Gran, dannede, naar de bleve synlige, et Slags dunklere og eensformig Folie til den spraglede Løvpragt.

Den lille Trusty, som William Harris forærede Fulton, havde nu ganske vænnet sig til ham, saa den fulgte ham uden Tvang, og da den tillige hver Nat sov ved hans Side, og hver Dag deelte hans Maaltider, saa fik den ham snart saa kjær, at den næsten aldrig paa Veien igjennem Skoven fjernede sig saa langt, at den ganske tabte ham af Sigte.

Kort efter den omtalte Regnstorm naaede de to Venner den lille By Northumberland, der allerede tolv Aar tidligere var bleven anlagt nærved det Sted, hvor de to Arme af Susqvehannah forene sig. I denne saakaldte By, der var bleven forladt under Frihedskrigen, men hvortil Colonisterne nu igjen vendte tilbage, hvilede de sig en Dags Tid. Derpaa fortsatte de igjen deres Reise, ledsagede af en ung Haandværker, der var født nærved Tiogafloden, og der af den Grund blev dem anbefalet, som en Mand, der godt kjendte Veien derhen.

De befandt sig nu ovenfor Sammenløbet af Susquehannah og havde den største Arm af Floden til høire mod Øst. Landet var her temmelig fladt. Kun nærved Byen var Egnen opdyrket, men længere mod Nord fandt de den næsten overalt bedækket med Urskov, hvis Eensformighed, om den ogsaa til andre Tider vilde have været kjendelig, dog nu var aldeles skjult bag Høstens blendende Farverigdom.

Her var Landet dengang saalidet bebygget, at man kunde gaae ti til tolv Mile, uden at see et eneste Nybyggerhuus. Her levede endnu Tigerkatten og Kuguaren

tilligemed det vilde Elsdyr og det flyvende Egern. Ulve og Bjørne fandtes der i Mængde; dog vare de frygtsomme, saa de kun sjelden nærmede sig til Mennesker. Men Faar var det vanskeligt paa disse Steder at holde; thi Kuguaren hentede dem tidt endog ved høilys Dag fra Staldene selv, kastede saa sit Bytte paa Ryggen og løb til Skoven dermed uden at agte de forfølgende Hunde.

Gjennem Skoven gik der ikke nogen egentlig Vei, men kun Fodstier, paa hvilke de sjelden kunde gaae tredive Skridt, uden at standses af omfaldne Træstammer. Meget ofte stødte de igjen paa vidtudstrakte Moradser, over hvilke der svævede en bestandig Taage. Undertiden saae de Vandsamlinger, hvori mange hundrede Træer vare nedsunkne, der rakte deres Grene i Veiret og dannede ligesom et Bækken, hvori Regnvandet holdtes tilbage. Iøvrigt hørte de, saalænge Dagen varede, kun faa Stemmer, men af og til mærkede de en Raslen imellen Løvet, undertiden saae de ogsaa en eensom Ørn, der svævede langsomt over deres Hoveder, eller en Flok Snepper, som deres Hund jog op af en Sump; dog da de intet Skydevaaben havde med, saa kunde de ikke drage nogen Fordeel deraf.

De havde nu ganske forladt Floden og vare vandrede flere Miil ind i Landet mod Vest: thi her meente deres Fører, at de vilde finde en jævnere Jordbund og færre Hindringer, der standsede deres Vei.

Imidlertid mødte de dog ogsaa her Hindringer nok; desuden blev den Sti, hvorpaa de gik, stedse smallere og ukjendeligere, ja tilsidst hørte den aldeles op; men det behøvede de ikke at bryde sig om, sagde deres Fører, thi Veien var dog tydelig angiven, og da de spurgte ham om, hvad han meente dermed, pegede han paa et Træ,

hvori der saaes er stor hvid Plet. Dette kom, som de snart opdagede, deraf, at man havde skaaret et firkantet Stykke udaf Barken, hvorved der dannedes en hvid Flade, der kunde sees i en temmelig Afstand. Noget derfra stod et andet Træ, hvori en lignende firkantet Flade var indskaaren; og saaledes blev det meget længe ved. Dette var, efter Førerens Forsikkring, den Maade, hvorpaa de nye Veie her bleve betegnede.

„Det er et ganske andet Slags Landevei," sagde Barlow, „end de, vi ere vante til; her kunne vi ikke komme sovende frem, medens Kudsken og Hestene vaage for os, her maae vi selv være vaagne og bruge vore egne Øine og vore egne Kræfter."

„Men troer Du ogsaa, at vi ganske kan stole paa vor Veiviser?" spurgte Fulton.

„Det tænker jeg nok," svarede Barlow, „men skulde ogsaa hans Kyndighed svigte ham, saa kjender jeg andre Veivisere, der aldrig svigte og aldrig lede feil."

Det viste sig kun altfor snart, at Fultons Betænkelighed ikke var uden Grund. Deres Fører havde nu igjen ledet dem ind paa en Sti, hvor de, som han meente, kunde skyde en Gjenvei, og hvor de snart tabte alle de Træer af Syne, hvori Veimærkerne vare indskaarne. Paa denne Sti laae der igjen mangfoldige Træstammer, der rimeligviis vare omfaldne i de sidste Storme, derved blev det meget besværligt at følge den; ja tilsidst var det, ligesom den forsvandt under deres Fødder, og den var ikke meer at see. De mærkede nu snart paa Førerens Ængstelighed, at han ikke mere var sikker i sin Sag, dette tilstod han ogsaa, da de trængte ind paa ham; „thi," sagde han, „der ligge saamange Træer paa alle Sider, saa

Skoven ikke er til at kjende igjen, og jeg er næsten tilmode, som om jeg var forhexet."

De vendte nu strax om, og da de ikke kunde finde den Sti igjen, som de havde forladt, saa gik de op paa en lille Høi, hvorfra de, som Veiviseren haabede, maatte kunne see nogle af de Mærker i Træerne, hvorefter de tidligere havde rettet sig. Men heller ikke dette lykkedes dem; thi der var flere Høie, der neppe kunde adskilles indbyrdes, og det ene Sted i Skoven lignede saa ganske det andet, at det næsten var umuligt igjen at finde sig til Rette, naar man først var kommen ud af sin Vei.

„Vi har da nu virkelig forvildet os, som Du engang ønskede," sagde Fulton.

„Vi skal nok finde os til Rette igjen," svarede Barlow, idet han saae paa sit Uhr. „Det er kun lidt over Middag, Solen staaer endnu temmelig nærved Syd; lad os da gaae, saa vi i Begyndelsen beholde den til Høire, og siden noget bag ved os, da maa vi omsider naae den østlige Arm af Susquehannah, og i Nærheden deraf ligge jo næsten alle de Nybyggerhuse, der findes i denne Skov."

De fulgte nu dette Raad; men de havde ikke gaaet ret langt, før Barlow selv styrtede ned ligetil Brystet i et Kær, der var bedækkede med krybende Buske, og hvor han blev saaledes indviklet i Slyngplanter, at det varede næsten en halv Time, før de Andre kunde vikle ham løs igjen og hjælpe ham op. Kort efter bleve de standsede af et stort Morads, saa de maatte gaa meer end en Miil imod Nord, før de kunde komme omkring det, siden stødte de igjen baade paa mindre og større Moser, tillige maatte de, som sædvanligt, springe over Træstammer, saa de efter flere Timers Forløb, da de satte dem ned for at hvile,

ikke vidste, om de vare komne Floden nærmere, eller om de havde fjernet sig derfra.

Tilsidst, da Solen stod nærved sin Nedgang, kom de til en Plads i Skoven, hvor de saae Spor af, at Marken havde været indhegnet.

„Gud være lovet!" raabte Barlow, „thi her har en Nybygger opslaaet sit Bo."

Virkelig opdagede de ogsaa en Hytte, der laae halv skjult bag en Høi; men de hørte hverken Hundeglam eller Klang af Koklokker eller noget andet Slags Lyd, der hentydede paa, at Mennesker boede paa dette Sted.

„Her maa dog sikkert boe Nogen," sagde Barlow, og de ilede nu alle Tre hen til Hytten; men desværre, de saae snart, at deres Haab havde skuffet dem, thi den var aldeles ødelagt, Taget var halv nedbrudt og der var intet levende Væsen tilstede, med Undtagelse af dem selv og en Mængde Flaggermuus, der fløi dem forbi, da de traadte derind.

„Her mener jeg, at jeg har været engang før," sagde Veiviseren; „dette Sted er bleven forladt af sin Eiermand under Krigen af Frygt for de Vilde."

„Vi maae blive her i Nat," sagde Barlow, „thi nu gaaer Solen ned, og jeg er saa træt, at jeg ikke kan vandre videre."

Da de alt tidligere forudsaae, at det vilde vare længe den Dag, før de naaede en Colonistbolig, saa havde de taget et stort Brød med tilligemed kold Skinke og røget Kjød. Dette toge de nu frem og satte sig ned ved den forfaldne Hyttedør for at spise. Der løb ogsaa en lille Bæk i Nærheden, hvori de kunde stille deres Tørst. Men da de nu havde spiist og vilde antænde et Baal til Nat-

ten, mærkede Barlow, at Tønderet i deres Fyrtøi, som han havde baaret i sin Brystlomme, var bleven vaadt, og at det ikke var muligt at tænde Ild deri.

Dette var en stor Sorg, imidlertid maatte de finde sig i, hvad der ikke kunde forandres. De indhyllede sig da i deres Reisekapper og lagde sig ned paa Pladsen, hvor de vare; thi de vilde hellere hvile under fri Himmel, end blive indenfor i den ureenlige Hytte, hvori Gulvet næsten syntes forvandlet til en Sump. Men skjøndt de vare trætte, kunde de ikke sove; thi Natten var altfor kold. Desuden ansaae Barlow og Fulton det ikke for raadeligt at overlade sig til Søvnen, da de vidste, der fandtes mange Rovdyr i Skoven, som gik paa Jagt ved Nattetid; og uagtet Veiviseren forsikkrede dem om, at de ingen Skade vilde tilføie dem, saa kunde de dog ikke ganske opgive deres Frygt.

De hørte ogsaa virkelig, da Natten brød frem, baade Ulvehyl og Bjørnebrummen og andre selsomme Røster.

„Hvad var det for en Lyd?" spurgte Barlow pludselig, „det klang ligesom Skriget af et Menneske, der er i stor Livsfare."

„Det er Kuguaren, der skriger saa," svarede Veiviseren.

„Og saa klinger det igjen ligesom Latter," vedblev Barlow.

„Det er de store Skovugler, der skrige paa den Viis," svarede Veiviseren.

„Det er just ikke den bedste Nattemusik," sagde Barlow, „og det er heller ikke fuldt saa behageligt at rede sin Seng i Skoven, som jeg havde tænkt, især naar Sengen er vaad og kold, og man ingen Ild kan faae."

„Nei, jeg kan ikke holde det ud," sagde han kort efter, „jeg døer af Kulde, hvis jeg skal blive her."

„Ja, vidste jeg bare, hvor Østen er, da kunde jeg nu føre Jer til Floden," sagde Veiviseren, „for den Gang er jeg gaaet før, og den kan vi gaae paa halvanden Time, thi der er jævn Grund derhen, mener jeg."

„Naar Du troer det, saa vil vi strax afsted," sagde Barlow; „thi jeg skal vise Dig, hvor Østen er."

„Er Du ogsaa vis i din Sag?" spurgte Fulton.

„Saa vis, som Nogen kan forlange," svarede Barlow; „seer I, nu staaer Karlsvognen i Nord og vender sin brudte Stang imod Nordvest, det gjør den først paa denne Aarstid, naar det er over Midnat. Nu er ogsaa Syvstjernen med Aldebaran kommen høit op paa Himlen, og selv Orion har flyttet sig noget mod Syd. Naar vi da blot passe paa, at vi har Karlsvognen til Venstre og Syvstjernen med Aldebaran til Høire, og naar vi saa gaae lige henimod den Kant, hvor Capella og Procyon lyse, og hvor Melkeveien glimter svagere, saa maae vi nødvendig komme mod Østen, og der gives intet Compas, der med større Sikkerhed kan lede vore Skridt."

„Men er det da saa vist, at Du bestandig kan see disse Stjerner i Skoven?" spurgte Fulton.

„Jeg behøver ikke at see dem alle," svarede Barlow, „naar jeg blot kan kjende een eller to, saa er det nok."

„Men de flytte sig jo hvert Øieblik," sagde Fulton.

„Det skal jeg nok ogsaa tage Hensyn til," svarede Barlow.

Efter disse Ord begave de sig igjen paa Vei, og den lille Hund fulgte trolig med dem og holdt sig saa nær til Fultons Side, som muligt.

Tiende Capitel.

I Begyndelsen syntes det virkelig, som om Barlows Plan skulde lykkes, thi de stødte hverken paa Moser, Kær eller Klippestykker; og da Urskoven paa disse Steder ikke var særdeles tæt, saa kunde de bestandig see nogle af de Himmellegemer, de havde valgt til Veiledere. Kun af og til bleve de standsede af omfaldne Træer, dog lykkedes det dem bestandig med nogen Forsigtighed at komme over dem og at fortsætte deres Vei.

Paa denne deres Vandring hørte de endnu Ulvenes Hyl og Bjørnenes fjerne Brummen, der blandede sig med Vildkattens Mjauen, med Rævens Bjæffen og med Uglernes selsomme Skrig, der lignede Latter. Undertiden bleve disse Skrig forstærkede af den natlige Gjenklang og fordoblede af Skovens Echo, hvorved Barlow og Fulton følte en hemmelig Gysen, medens den lille Trusty strøg sig tæt op til sin Herre.

Men da de havde vandret i nogen Tid, indtraf der et Tilfælde, som vel ellers ikke er saa almindeligt i hine Skove, naar en af de stærke Efteraarsstorme har udraset: Himmelen formørkedes nemlig, Melkeveien tabte sin Glands, og Stjernerne blegnede og skjulte sig tilsidst bag tykke Taager. Nu bleve de tre Vandrere tvungne til at standse deres Gang; thi uden hine himmelske Ledere var det umuligt længere at finde Vei. Imidlertid naaede de dog, medens Stjernerne endnu af og til glimtede gjennem Taagen, en friere Plads i Skoven; her maatte de da blive og vente, til Dagen brød frem.

Først henimod Morgenstunden taug Rovdyrene stille. Men da Dagen omsider kom, betragtede Barlow og Fulton hinanden med Forskrækkelse; thi Solens Skive var ganske bedækket, og hele Skoven var indhyllet i et Taageslør, saa de neppe kunde see de nærmeste Træer.

„Lad os gaae, hvorhen vi bedst kan," sagde Barlow, „indtil vi finde en Bæk; thi den maa jo dog tilsidst, naar vi følge dens Løb, føre os til Susquehannah." Dette Forslag vandt ogsaa de to Andres Bifald, dog maatte de vente lidt endnu, indtil det Taageslør, der omhyllede de nærmeste Gjenstande, nogenlunde fordeelte sig, thi før ansaae de det ikke for raadeligt at begive sig paa Vei.

Efter nogen Tids Forløb stege Taagerne virkelig i Veiret; dog var Himlen over deres Hoveder bestandig graa, saa de ikke kunde skimte Solen; ja af og til faldt der endog nogle Regndraaber. Ikke destomindre begyndte de paa deres Gang. Men uagtet de tidligere, da de vandrede inde mellem Bjergene, havde seet Bække nok, saa befandt de sig dog nu i en fladere Egn, hvor de rislende Kilder næsten ganske havde veget Pladsen for Moser og stillestaaende Vande; det varede derfor længe, før de fik deres Ønske opfyldt.

Endelig kom de til Steder, hvor Egnen havde et mere bakket Udseende, og da nu Synskredsen tillige var bleven videre, saa opdagede de atter skovbevoxede Bjerge med Skrænter og gabende Afgrunde og omsider en smal Bjergdal, hvorigjennem en rislende Kilde banede sig Vei.

Efterat de havde naaet denne Kilde, satte de sig ned ved dens Bred og toge deres Forraad frem og spiste deraf. De vare nu vel tilmode; thi de haabede vist, at det klare Vand ved deres Side skulde vorde dem en

Ariadnetraad, der kunde lede dem ud af den Labyrinth, hvori de nu saa længe havde været fangne.

Da de havde spiist og drukket af de rindende Bølger, begave de sig igjen paa Vei og gik frem med stor Fortrøstning. Imidlertid blev det vanskeligt bestandig at følge den Ledsager, de havde valgt, eftersom de atter mødte de samme Hindringer, der saa tidt havde krydset deres Planer. Dog vare de saa heldige, uagtet alle de Bugter, hvori Kilden skjød sig, og uagtet alle de Omveie, de selv maatte gaae, bestandig at finde den igjen.

Iøvrigt forskede de forgjæves efter spiselig Frugt i Træerne, de fandt Intet der, hvormed de kunne stille deres Hunger. Da de havde vandret saaledes den største Deel af Dagen og seet den Kilde, de fulgte, forvandle sig til en temmelig bred Bæk, bemærkede de, at Skyerne lidt efter lidt fordeelte sig, og omsider saae de et Glimt af Aftensolen. Men de opdagede da ogsaa til deres Forfærdelse, at hiin Bæk ikke havde ført dem mod Øst, som de haabede, men i en ganske modsat Retning.

„Gud staa os bi!" udbrød deres tidligere Veiviser, „vi ere vist komne over paa den anden Side af Bjergene, hvor Vandene løbe mod Vesten til den anden Arm af Susquehannah; men den er nok langt borte, og der finde vi et øde Land, hvor endnu ingen Nybygger har opslaaet sin Bolig."

„Saa maa vi altsaa dø i denne Skov," sagde Barlow, hvis tidligere Mod nu syntes at forlade ham.

„Vi ville vende om og gaae mod Østen igjen," sagde Fulton.

„Nei, jeg vil blive her," svarede Barlow, idet han kastede sig paa Jorden, „jeg kan ligesaa godt dø her, som et andet Sted."

„Lad os blot gaae, til vi finde en bedre Hvileplads," sagde Fulton.

„Jeg veed det nok," vedblev Barlow, der blev liggende, uden at agte paa Fultons Ord, „det var mig, det var mit ustyrlige Lune, min rasende Lyst til Eventyr, der ledte Dig vild i denne uendelige og ufrugtbare Skov, hvor de blege Stjerner, paa hvis Veiledning jeg stolede, snart skulle skinne som Liigfakler over os, medens Ulvene mætte sig paa vore Levninger og suge den sidste Marv ud af vore Been."

De maatte nu føie Barlow og blive paa det Sted, han ønskede. Fulton hentede da Vand til ham i et lille Bæger, som de havde med. Derefter satte de sig ned og deelte deres sidste Stykke Brød med hverandre.

Uagtet der ikke var stor Udsigt til, at de saa snart i denne Skov vilde finde nogen Næring igjen, saa kunde dog Fulton ikke bringe det over sit Hjerte, at den stakkels Hund skulde forsmægte, han brød da sin Andeel af Brødet i to Stykker, hvoraf han gav det ene til den lille Trusty.

„Giver Du Din Hund det, som Mennesker saa høilig trænge til?" spurgte Barlow.

„Jeg tager jo intet fra Dig," svarede Fulton, hvorefter Barlow igjen taug stille.

„Lad os dog see, om vi ikke kan tænde Ild!" sagde Fulton kort efter, „hvem veed, om ikke Dit Fyrtøi nu er bleven tørt."

„Forsøg da Du!" svarede Barlow og rakte ham Fyrtøiet, „jeg har ingen Kræfter dertil."

Det var endnu saa lyst, at Fulton og Veiviseren kunde samle Løv og smaa Qviste sammen. Efter nogle forgjæves Forsøg lykkedes det endelig ved Hjælp af et

Par Svovlstikker, der laae ved Siden af Fyrtøiet, at tænde Ild i det tørre Qvas, de havde samlet. Nu lagde de Grene til, og da der ikke var Mangel hverken paa Træknuder eller paa trøsket Ved, saa blev det dem heller ikke vanskeligt at holde Ilden vedlige.

Dette var et stort Held, især for Barlow, der strax lagde sig saa nær ved Ilden, som han uden Fare kunde, hvorefter han snart sov. Ogsaa Fulton og Veiviseren fulgte hans Exempel; dog lagde de først saa mange og saa store Knuder til Ilden, at denne ikke let, medens de sov, igjen kunde slukkes.

Endnu i Halvsøvne hørte Fulton atter Stemmer af de vilde Dyr; Barlow og Veiviseren mærkede derimod intet dertil. Den næste Morgen vaagnede de alle Tre styrkede af deres Søvn, og meente nu, at de nok kunde gaae noget videre.

Men da de stode op, mærkede Fulton pludselig, at den lille Trusty ikke var tilstede. Han saae sig da om til alle Sider og kaldte paa ham. Det varede heller ikke længe, før Trusty kom frem bag nogle Buske med en lille Hareunge, som han uden Tvivl nylig havde fanget og dræbt, og som han holdt i Munden og bragte sin Herre.

„See her!" raabte Fulton, idet han viste den lille Hareunge til sine Kammerater; „den er endnu ganske varm; nu har Trusty rigelig betalt det Stykke Brød, han spiste i Gaar."

Begge de Andre bleve meget glade ved denne uventede Fangst. Der blev nu strax lagt mere Brænde til Ilden; derefter toge de Indvoldene ud og trak Skindet af det lille Dyr, som de nu stegte og spiste med stor Fornøielse. Den lille Trusty maatte lade sig nøie med

Benene, som den med megen Begjærlighed knuste, og med Indvoldene, som den ogsaa fortærede, uden at agte paa, om en Hund af en ædel Race burde spise Sligt.

Kort efter begyndte de igjen med fornyet Kraft deres Vandring. Denne Gang lode de Morgensolen til Venstre og gik imod Syd; thi saaledes meente deres Veiviser, at de snarest maatte naae en beboet Egn. Da Solen skinnede klart, saa kunde de heller ikke saa let tage feil af deres Vei; dog gik det dem ikke bedre end de to forrige Dage, de stødte bestandig paa de samme Hindringer og saae ingen Ende paa Skoven og opdagede ingen spiselig Frugt, hvor de saa kom hen.

De bleve dog ved at gaae ufortrødent, indtil Eftermiddagssolen glimtede gjennem Træerne. Men da tabte Barlow igjen Taalmodigheden. „Det nytter intet,“ sagde han, „vi komme aldrig ud af denne uhyre Skov, thi den har ingen Grændser.“ Med disse Ord kastede han sig igjen ned paa Jorden.

De to Andre satte sig ned ved hans Side; thi ogsaa de vare trætte og havde næsten opgivet Haabet om Frelse.

„Jeg seer selsomme Skygger, der glide mig forbi,“ sagde Barlow, „Træerne udstrække deres lange Arme for at fange mig, og glimtende Øine stirre paa mig igjennem de spraglede Blade; seer I, der brænder en Ild bag Træerne!“

„Det er den dalende Sol, der glimter igjennem Løvet,“ sagde Fulton.

„Alle disse Farver ere kun en Sminke paa Dødens Kinder,“ vedblev Barlow, „og kan Du ikke høre det? der ere Aander, som hviske mellem Bladene og fortælle, at Alt paa disse Steder er viet til Forbærvelse.“

„I Sandhed, jeg veed ikke, hvad det er," sagde Fulton, „der er ingen Fugl, der synger, der er ingen Vind, som bevæger Løvet, og dog er det, ligesom jeg hørte svage Stemmer."

„Jeg har længe hørt dem," sagde Barlow, „det er Dødens Stemmer, det er Eensomhedens Aander, der fortælle om et gyseligt Eventyr, som vi snart skulle gjennemleve."

Under denne Samtale havde Trusty løftet Hovedet høit i Veiret, og det syntes, som om den med al Magt sugede Luften ind med sine Næsebor. Kort efter løb den bort, saa de ikke mere saae den; men efter nogen Tid vendte den igjen tilbage og nærmede sig til Fulton og trak ham i hans Klædebon; derpaa løb den atter et Par Skridt frem, men blev siden staaende med opspilede Næsebor ligesom før.

„Lad os følge den!" raabte Fulton, „hvem veed, om den ikke igjen har opsporet et Dyr, som vi kan spise."

„Vi komme nok snarere til at spise den selv," sagde Barlow, „det er det eneste Middel vi har for ikke endnu at sulte ihjel."

Imidlertid var den lille Hunds Opførsel saa selsom, at den vel kunde vække deres Opmærksomhed; thi den vendte flere Gange tilbage til Fulton og bjæffede, derpaa ilede den igjen frem, kort efter vendte den sig atter om og saae paa ham, og det var tydeligt, at den indbød ham til at følge med sig.

Nu stode baade Barlow og Veiviseren op og erklærede, at de vilde gaae den Vei, som den lille Trusty viste dem. Dette gjorde de alle Tre. Den syntes da meget vel tilmode og løb frem imod Vesten. Men saasnart den var kommen et Stykke foran dem, standsede den igjen,

og hvis den da ikke syntes, at de skrede hurtig nok frem, yttrede den sin Utaalmodighed med en kort Bjæffen. Naar de tilsidst kom, løb den igjen videre. Iøvrigt var det klart, at den ikke lugtede sig frem paa Hundenes sædvanlige Viis, ved at holde Næsen ned imod Jorden; den løftede tvertimod Hovedet op og syntes at modtage Indtrykkene gjennem Luften.

Saaledes førte den dem bestandig frem imod den i Vesten blinkende Sol. Men da de havde vandret nogen Tid i denne Retning, klagede Barlow igjen over Trætbed, og det lod, som han ikke havde Lyst at gaae længere.

„Vær stille!" sagde Fulton, „mig synes, jeg hører en Klang langt borte."

De lyttede nu alle Tre, og de troede virkelig at høre en fjern Lyd af Kobjælder.

„Skulde det være muligt!" raabte Barlow og ilede nu foran de Andre; men disse fulgte ham hurtig; thi Haabet om Redning gav deres Muskler en ny Spændkraft, og Klangen af Kobjælderne blev ogsaa bestandig stærkere, jo videre de kom frem. Det varede da heller ikke ret længe, før de naaede et stort ryddet Stykke Land, der saavidt deres Blik rakte, var adskilt fra Skoven ved et Hegn, og hvor de saae en græssende Hjord, som fortærede de tilbagestaaende Stængler paa en Ager. Noget længere borte sad en Qvinde, der malkede en af Køerne, medens den opstigende Røg af en Skorsteen blev synlig imellem Træerne.

Ellevte Capitel.

De ilede nu alle Tre henimod Hegnet og raabte til Malkepigen, at hun skulde aabne det for dem, da de havde forvildet sig i Skoven og vare nærved at forsmægte af Hunger. Hun holdt da strax op med sin Malkning, og efter nogen Betænkning lukkede hun ogsaa Hegnet op. De ilede hurtig hen til det Sted, hvor hendes Spand stod, og bade om Tilladelse til at drikke noget af den Mælk, der endnu ikke var siet, og over hvilken der stod et hvidt Skum. Hun rakte da Spanden til Barlow, og han drak længe deraf; dette Exempel fulgte nu ogsaa de to Andre. Derefter spurgte de hende, hvem hun tjente.

„Jeg tjener Ingen, jeg er kun Medhjælperinde her," svarede hun, „her vil I ogsaa finde al den Pleie, hvortil I trænge," lagde hun til, idet hun pegede henimod Huset.

Da de vare komne forbi Træerne og nærmede sig til Husets Indgang, saae de en anden, noget mindre og særdeles veldannet Pige, der halvt lignede en ung Jomfru og halvt et Barn. Hun sad paa en Bænk foran Huset og strikkede, men da de kom nærmere, lod hun sit Strikketøi synke og betragtede dem med Forundring.

Denne Pige var klædt i et Slags bruunt Tøi, der uden Tvivl var forfærdiget hjemme i Huset selv. Paa Hovedet bar hun en rund Straahat, der ikke var meget bredskygget, men dog tilstrækkelig til at beskytte hendes Ansigt mod Solens Straaler. Hendes smukke askefarvede Haar var ikke krøllet og snoede sig heller ikke i naturlige Lokker, men da hun senere tog sin Hat af, saae de, at det var rullet sammen med stor Ziirlighed og paa en

eiendommelig Maade, hvilket klædte hende meget godt. Hendes Træk vare fine og regelmæssige, og hendes Kinder farvedes af en Rødme, der dog langtfra var saa stærk, som man, efter hendes Ophold i den friske, blomstrende Skovnatur, skulde have troet. Derimod var der et usædvanligt Udtryk i hendes blaae Øine, der syntes at minde om de rene Bjergvande, naar ingen Storm eller Vind bevæger dem, og naar den skyfri Himmel speiler sig deri.

Barlow fortalte nu ogsaa til hende, hvorledes de vare komne paa Vildspor i Skoven og havde været nærved at dø af Hunger. Hun stod da op og bad dem træde indenfor. Hendes Fader og de Andre vare borte, fortalte hun, for at være tilstede ved den ugentlige Forsamling hos de af Brødrene, der boede længere nede ved Floden; men hun var bleven hjemme hos sin Moder, der ikke befandt sig ganske vel.

„Har De da flere Brødre, der ere bosatte her i Egnen?" spurgte Fulton.

„Hvorfor siger Du ikke Du til mig?" spurgte hun forundret. „Vi have mange Brødre og Søstre," blev hun ved, „men de have opslaaet deres Boliger længere borte ved Flodens Bredder."

„Sandsynligviis er det en Coloni af Qvækere, der har bosat sig her," hviskede Barlow til Fulton.

Før de gik indenfor, havde Fulton endnu Tid til noget nøiere at betragte Huset udvendig. Det var ikke meget stort, men det saae smukt ud og syntes ligesom indsvøbt i en Dragt af Vedbend og vilde Ranker, der snoede sig rundt om de udvendige Vægge, saa at kun Vinduerne vare ubedækkede deraf. Taget var begroet med Mos. Bag ved Huset laae der en stor Have, og

længere borte viste sig adskillige Grupper af Træer, der vare adskilte fra den egentlige Skov, og der uden Tvivl havde staaet i Læ for Efteraarsstormene; thi deres Løv havde endnu ikke ganske tabt den grønne Farve.

Abigail Milburn, saaledes hed den unge Pige, førte nu sine Gjæster igjennem en Gang ind i et lyst og smukt Værelse, hvor der brændte Ild i Kaminen, og hvori Alt, uagtet Møblerne ingenlunde vare ziirlige, vidnede om Reenlighed og Velstand. Derefter hentede hun Maiskager tilligemed nykjærnet Smør og Hvedebrød, hvilket hun satte paa Bordet, hvorover hun først havde bredt en sneehvid Dug. Kort efter bragte hun ogsaa et Stykke røget Oxebryst tilligemed en Krukke Æblemost.

Da Alt saaledes var tilberedt, bad hun de Fremmede at tage Plads, hvilket de ikke lode sig sige to Gange; og enten det nu var Hungeren, der var Aarsag dertil, eller Anretningens egen Godhed, eller det — hvad man snarest kan formode — var en Følge af begge Aarsager tilsammen: saameget er vist, at det forekom de tre Vandrere, som om de aldrig i deres Liv havde deeltaget i et herligere Maaltid.

Abigail sørgede ogsaa for, at Fultons lille Hund kunde tilfredsstille sin Hunger; men da Maaltidet var til Ende, hentede hun en Kurv, der var flettet af Siv og som hun havde fyldt med Æbler og Fersikener. Disse fortjente aldeles ikke den Dadel, som saamange Reisende have udtalt over Frugterne i de forenede Stater, at de som oftest ere smagløse, og det vilde uden Tvivl have været vanskeligt at finde nogen Frugt af dette Slags i Europa, der i Duft og Sødme kunde sammenlignes med dem.

Da Maaltidet var forbi, begav Barlow og Veivi-

feren sig strax til Sengs. Fulton blev derimod oppe; thi han følte sig ikke saa træt, som de, og kort efter gik han ud for igjen at kaste et Blik paa det omgivende Landskab.

Solen var alt gaaet ned, en langstrakt og ildfarvet Sky svævede som et smalt Bælte med en vidunderlig Farvepragt over den vestlige Himmel. Nedenfor glimtede Luften med et grønligt Skjær, medens de fjerne bølgeformede Høie endnu glødede i Aftenglandsen, og selv Vaaningshuset, hvorfra Fulton var kommen, skinnede endnu i et selsomt Lys. Ja, indhyllet i sin grønne Vedbendebragt fik det et Slags Lighed med en stor og fremmed Plante, der var voxet frem paa dette afsides Sted; og overalt aandede der en stille Fred, der vakte en Anelse om, hvorledes Verden saae ud i længstforsvundne Dage, før de store Byer bleve byggede, og da en høiere Uskyldighed og Enfoldighed endnu herskede mellem Menneskene.

Da Fulton i nogen Tid havde været udenfor, mødte han Abigail, der kom fra Haven, og som nu med nedsænket Øiekast vilde ile ham forbi.

„Det er et deiligt Syn at see, hvorledes den hvide Røg stiger i Veiret og svæver over Eders stille Tag," sagde Fulton.

„Stiger der da ingen Røg op fra Eders Hytter," spurgte Abigail, idet hun standsede sin Gang.

„Røg har vi nok af," svarede Fulton smilende, „men saadanne herlige, indesluttede og eensomme Steder kjende vi kun lidt til, her maae Timerne glide bort, ligesom klare Vandperler, den ene ganske som den anden."

„Det maa være forunderligt ude i Verden, hvor der boe saa mange Mennesker sammen," svarede hun, og sæ-

stede sine store blaae Øine paa ham. Derpaa slog hun dem igjen ned og ilede ind i Huset.

Noget sildigere kom Abigails Fader den gamle Milburn hjem; han blev ledsaget af to unge Mennesker, der vare hans Sønner, og der begge syntes nogle Aar ældre end Abigail.

Thomas Milburn, saaledes hed Abigails Fader, var en Mand af Middelhøide, med et anseeligt Udvortes. Ogsaa han havde et Udtryk i sine Øine, der vidnede om Fred i Sjælen, og som man ellers i den urolige Verden sjelden seer. Hans Haar og Skæg vare stærkt isprængte med Graat. Han var svøbt i en Kappe af hjemmevævet Tøi og havde en hvid bredskygget Hat paa Hovedet af det Slags, som Qvækerne almindelig bære. Han tog ikke sin Hat af, da Fulton traadte ham imøde, men sagde kun, at han var velkommen. Derpaa gik han igjen ud og blev nogen Tid borte, rimeligviis aflagde han da et Besøg hos sin syge Hustru.

Da han var kommen tilbage, blev der fremsat et tarveligt Maaltid, hvori Fulton, skjøndt det ikke var ret længe, siden han sidste Gang havde spiist, dog igjen tog Deel. Førend Spiisningen herskede der nogle Minuters Taushed, hvori Qvækeren og hans Familie syntes at samle deres Tanker i deres Indre, dog blev der ikke udtalt nogen lydelig Bøn. Da Maaltidet var tilende, fortalte Fulton, hvorledes det var gaaet til, at de havde forvildet sig fra deres Vei. Den gamle Milburn hørte opmærksomt paa ham, dog uden at der foregik nogen Forandring i hans Træk, der vidnede om stor Deeltagelse. Da Fulton omtalte den besynderlige Lyd i Skoven, der

ikke syntes at komme fra noget Slags Dyr, og som de netop havde hørt, da intet Blad rørte sig i Vinden, bemærkede han, at denne Lyd meget ofte, og netop naar Vinden var stille, hørtes i de amerikanske Skove. „Det er mig kjært, min Broder," sagde han tilsidst, „at Herren har ledet Dine Fjed til denne Hytte." Efter disse Ord blev der igjen nogle Minuters Taushed, og endelig stode de op fra Bordet.

Kort derpaa begav Fulton sig bort for at søge den Hvile, han nu saa høilig trængte til. Den ældste Søn ledsagede ham til hans Sovekammer, hvor der ligesom i Dagligstuen blussede en klar Flamme i Kaminen, og hvor der stode to Senge, bedækkede med sneehvide Lagener. I den ene havde Barlow alt taget Plads, den anden var bestemt for Fulton.

Neppe var den unge Milburn borte, før Fulton klædte sig af og gik til Sengs. Han var meget glad ved igjen at kunne udstrække sine Lemmer paa et ordentligt Leie, og faldt snart i en dyb Søvn; Barlow derimod, hvis Blod ved de foregaaende Dages Anstrengelse, og ved den Spænding, hvori hans Sjæl havde været, var kommet i et stærkt Oprør, ængstedes den hele Nat igjennem af urolige Drømme, og den næste Morgen befandt han sig saa svag og udmattet, at han indtil videre, som ogsaa den ældre Milburn erklærede ham, ikke kunde tænke paa nogen Fortsættelse af sin Fodvandring.

Da det led op ad Dagen, meente dog Barlow at befinde sig bedre og stod da strax op. Ja, da han senere ved Frokosten samledes med Familien, blev han endog snaksom og fortalte meget om sine Reiser og om adskillige Begivenheder i sit tidligere Liv. Thomas Milburn hørte længe med sin sædvanlige Rolighed paa ham, den

øvrige Familie syntes at betragte ham med taus Forundring.

„Der er en stærk Feber i Dit Blod, min Broder," sagde Thomas Milburn tilsidst, „derfor taler Du saameget." — Men Barlow forsikkrede, at han netop nu følte et usædvanlig Velvære, og at han heller ikke talede mere, end han i Selskab var vant til.

„Hvis det er saa, at Du bestandig taler saa meget," sagde Thomas Milburn, „naar kommer da det Øieblik, hvori Du tier og lytter til Aandens Røst i Dit Indre?" Paa disse Ord svarede Barlow Intet, og der opstod nu en dyb Taushed.

„Du er, hvad Verden kalder veltalende," sagde den gamle Milburn, „men en slig Veltalenhed søge vi ikke her. Vi ville hellere vente i Ydmyghed, til den Aand kommer, der ikke boer hverken i Stormen eller Ildsluerne, men i den tause, sagte Luftning."

Noget efter Frokosten følte Barlow sig igjen saa ilde, at han maatte gaae til Sengs. Dog erklærede Thomas Milburn, der ikke var ganske ukyndig i Behandlingen af de Sygdomme, Klimatet medførte, at han især trængte til Hvile, saa vilde hans Sundhed snart vende tilbage. Dette udtalte han med saa stor Overbeviisning og Sikkerhed, at Fulton, der havde begyndt at ængstes over sin Vens Tilstand, igjen blev beroliget; og da Milburn noget efter erklærede, at de neppe i de første fjorten Dage kunde tænke paa at tage bort, hørte han det endog med en Slags Fornøielse; thi baade Stedet og den stille Qvækerfamilie behagede ham, og han besluttede nu at anvende den Tid, hvori han var alene, til at fuldføre adskillige Tegninger, som han tidligere havde udkastet.

Da Fulton siden talte med Edvard Milburn, saaledes hed Husets ældste Søn, yttrede han det Ønske at see sig noget mere om i Egnen. Edvard Milburn var da strax villig til at føre ham omkring og vise ham, hvad der efter hans Mening fortjente at sees.

Der var stor Forskjel paa denne Eiendom og de fleste af dem, som Fulton tidligere paa sin Vandring havde besøgt. Den hele Dyrkningsmaade paa denne Gaard var anderledes og bedre, og alle Hegn vare fortræffeligt vedligeholdte, den høie velbyggede Lade stod fyldt med Mais og Hvede, Staldene vare lyse og reenlige, og Hjorden glindsede af Sundhed og Fedme.

„Har I ogsaa boet her under Krigen?" spurgte omsider Fulton.

„Nei, da maatte vi boe hos nogle Venner længere nede mod Syden."

„Hvorledes var det Eder da muligt, i en saa kort Tid at udrette alt dette?"

„Naar det gjælder om at opføre en Bygning eller indhegne et nyt Stykke af Skoven, da kan vi faae Hjælp af vore Venner og nærmeste Naboer," svarede Edvard Milburn, „det øvrige Arbeide gjøre vi selv."

„I boe i en smuk Egn," blev Fulton ved, „og rimeligviis er ogsaa Jordbunden her frugtbar."

„Ja, der er kun een Mangel ved dette Sted, men den er ikke saa ringe desværre, og den sætter os tidt i stor Forlegenhed."

„Hvad er det for en Mangel?"

„Det falder os ofte meget besværligt at faae vort Korn malet."

„Har I da ingen Mølle?"

„Jo, men det er kun sjeldent, at vi har Vand nok til at drive den."

„Denne Mangel er ellers ikke almindelig i dette Land."

„Den er ikke saa ualmindelig her hos os; thi de fleste Kilder og Bække løbe jo ned imod Øst paa den anden Side af Bjergene."

„Den Mangel maa kunne afhjælpes," sagde Fulton, „lad mig see, hvorledes Eders Mølle seer ud."

Vi maae ved denne Leilighed underrette Læseren om, at Fulton ikke var ganske uden Indsigt i Møllebyggernes Haandværk. Allerede i Reading havde hans Ven David Baxter givet ham et foreløbigt Begreb derom. Siden, under sit Ophold i Philadelphia, havde han, uagtet Herr van Gehlmuydens strenge Forbud, ikke undladt at fortsætte sit Studium, og der fandtes neppe noget Møllerværk i Omegnen af denne By, med hvis indre Sammensætning han ikke i sin Fritid havde gjort sig bekjendt; thi hertil blev han ledet af en hemmelig Drift, som han selv ikke kunde forklare Grunden til.

Den unge Milburn førte ham nu noget længere bort bag en Høi, i en trang, afsides Dal, hvorigjennem der løb en Bæk, og hvori Møllebygningen laae. Den syntes ikke meget stor. Vandhjulet var et saakaldet Overfaldshjul, det var nemlig forsynet med et Slags Celler, paa hvilke Vandet kunde falde ned fra en betydelig Høide. Imidlertid syntes det aabenbart, at Vandmassen endog paa denne Aarstid neppe var tilstrækkelig for at sætte Møllen i Gang, og om Sommeren, forsikkrede Edvard Milburn, fandtes der sjelden Vand nok til Qvæget, og de maatte da hente, hvad de behøvede, fra en Kilde, der laae længere inde i Skoven.

„I skulde opgive at drive Møllen med Vand og forvandle den til en Veirmølle," sagde Fulton.

„Hvorledes skulde det gaae til?" spurgte Edvard Milburn.

„Det vilde vel ikke blive saa vanskeligt; det indre Møllevært kunde blive, som det er, I behøve blot at sætte Møllevinger paa Valsen, hvor Vandhjulet nu er anbragt, forresten maatte ogsaa Bygningen selv forandres, og desuden henlægges paa et andet Sted."

„Troer Du virkelig, at det kunde lade sig udføre?" spurgte igjen Edvard Milburn.

„Jeg tvivler ikke derpaa," svarede Fulton.

Tolvte Capitel.

Neppe var Fulton kommen tilbage, før han udkastede en Tegning over de Forandringer, som han troede nødvendige, hvis Møllen skulde drives ved Vind. Da Tegningen var færdig, viste han den til den gamle Milburn, idet han tillige nøiere udviklede sin Plan for ham. Milburn svarede ikke stort dertil, men bad blot om, at han maatte beholde Tegningen i nogle Dage. „Du maa jo dog nu blive her i den første Tid," lagde han til, „vi har altsaa Leilighed til, inden Du drager bort, nøiere at overveie denne Sag."

Ved Bordet bemærkede Fulton, at Edvard Milburn ikke var tilstede; da han spurgte, hvor han var, svarede den gamle Qvæker, at han havde sendt ham bort i et Ærinde til nogle af deres Venner. Den næste Dag var

Edvard endnu ikke kommen hjem. Ogsaa den Veiviser, der havde ledsaget de to Venner igjennem Skoven, drog nu bort, efterat han først havde faaet en nøiagtig Underretning om den Vei, han skulde gaae.

Imidlertid havde Fulton faaet et særskilt Kammer, hvor han da tilbragte en stor Deel af sin Tid, snart ved sit Arbeide, snart med at læse forskjellige Bøger, som Milburn laante ham, og af hvilke nogle handlede om Qvækernes Troeslærdomme og om de Forfølgelser, de havde lidt, andre vare derimod af et almindeligt historisk Indhold.

Meget ofte besøgte han ogsaa Barlow, uagtet han om Dagen, paa nogen Mathed nær, befandt sig ganske vel, dog endnu hver Aften havde et Anfald af Feber.

En Morgen, efterat Fulton havde tilbragt tre Dage i Thomas Milburns Huus, traadte denne ind i hans Værelse. „Min Søn er kommen hjem," sagde han, „han har viist Din Tegning til sagkyndige Mænd og talt med dem om Din Plan, og da de mene, at den lader sig udføre, saa have vi nu bestilt vore Venner hid, og vi ville da strax, naar de komme, begynde paa Værket."

Den næste Morgen i Dagbrækningen kom der elleve Mænd, af hvilke de tre allerede tidligere havde været med ved Bygningen af et Par Vandmøller. Disse Mænd vare klædte i samme Slags Dragt, som den gamle Milburn. De bleve modtagne uden Complimenter og uden at der vexledes mange Ord. Kort efter deres Ankomst dækkede Abigail et Bord, hvorpaa de satte sig ned og spiste. Da de havde spiist, erklærede den gamle Milburn, at alle disse Mænd i Forening med ham selv og hans to Sønner vare beredte til at flytte og forandre Møllen efter Fultons Anviisning.

Der blev da først udvalgt en Plads, som dog ikke laae paa en Høi, men hvor der var noget Læ for Vinden; thi der var Vind nok overalt, meente Thomas Milburn, det gjaldt kun om at finde en Plads, hvor den sjelden blæste saa stærkt, at den kunde gjøre Bygningen nogen synderlig Skade.

Imidlertid havde Fulton forandret sin første Plan; thi istedenfor en saakaldet Stubmølle, der kan dreies om en i Jorden nedrammet Pæl, og som han i Begyndelsen tænkte paa, besluttede han at følge den hollandske Fremgangsmaade, hvorefter den egentlige Bygning selv staaer fast, medens Taget tilligemed Vingerne kunne dreies rundt; dette Slags Møller kan nemlig, som bekjendt, langt sikkrere byde Stormen Trods. Da den gamle Milburn syntes godt om dette Forslag, og da ingen af de Andre havde noget derimod, saa blev det besluttet, at man vilde følge det. Kort efter begyndte Arbeidet, og det gik nu saa rask fra Haanden, at Fulton i høi Grad forbausedes derover. Inden Solens Nedgang var allerede Tømmeret fældet og for en Deel tilhugget. Saven brugte disse Folk kun meget lidt, men med Øxen vidste de godt at omgaaes, og ved dens Hjælp skred Arbeidet hurtig frem. Saaledes bleve Møllevingerne i Hast tilhuggede, Mølleværket blev flyttet, og den hele Bygning stod allerede færdig sex Dage, efterat Arbeidet var begyndt.

Det, der kostede meest Møie og Tid, var at forfærdige en ny Valse, thi mod Fultons Forhaabning viste det sig, at den gamle, der desuden paa mange Steder var gjennemgnavet af Orme, ikke kunde bruges.

Da Fulton yttrede sin Forundring over den Hurtighed, hvormed det Hele var kommet istand, svarede Milburn, at Sligt ikke var noget usædvanligt i de ame-

rikanske Skove, hvor de almindelige og simplere Colonistboliger meget ofte bleve byggede paa en eneste Dag.

Den Mølle, der paa denne Maade i en saa kort Tid blev fuldendt, var ikke synderlig stor, thi da Møllesværket selv var lidet, kunde man indskrænke dets Plads, ligesom heller ikke de Vinger, der skulde drive det, behøvede nogen stor Udstrækning. Iøvrigt vare de ingenlunde af det sædvanlige Slags, men bestode af otte Stænger, der bleve stillede parviis under en meget spids Vinkel. Mellem hvert Par Stænger blev der udspændt et Stykke groot Lærred, der næsten havde Udseende af et Fokseil. Desuden sørgede Fulton for, at Vingefladerne bleve stillede vindskjævt, saa Bevægelsen kunde blive ligelig fordeelt paa deres hele Længde. Alt dette vidste han ligesaa godt at anordne, som om han havde været en gammel og erfaren Møllebygger.

Endnu stod der tilbage at indrette et saakaldet Bradspil med ledende Tridser, ved hvis Hjælp Taget tilligemed Møllevingerne kunde dreies efter Vinden. Dette vilde maaskee være bleven vanskeligt nok, hvis ikke Tilfældet her var kommet Fulton til Hjælp. En af de tilstedeværende Colonister havde nemlig for nogen Tid siden til sit eget Brug ladet et saadant Spil komme fra Philadelphia. Dette, som allerede ved Møllens Bygning var bleven benyttet, overlod han nu mod en billig Godtgjørelse til Milburn. Saaledes blev da ogsaa dette Savn afhjulpet; og da nu det hele Værk var bleven tilbørlig stillet, saa viste det sig, at Fulton virkelig havde løst sin Opgave, og at Møllen udførte sit Hverv til Vedkommendes fulde Tilfredshed.

Medens denne Mølle blev bygget, havde den gamle Milburn fattet Godhed for Fulton, og da han nu troede

at kjende den Virksomhed, hvortil denne, ifølge sine naturlige Anlæg var bestemt, kunde han ikke undlade ved given Leilighed at tale til ham derom.

„Min Broder," sagde han engang, da han var alene med Fulton, „Herren har givet os meget Arbeide, der skal fuldbringes, dette gjælder ikke blot om vort indvortes, men ogsaa om vort udvortes Liv. Derfor bør Arbeidet fordeles efter de forskjellige Anlæg; thi Foden skal ikke udføre Haandens Gjerning og Hjertet ikke Hovedets. Saaledes har ogsaa hvert Menneske sin Kreds, indenfor hvilken han paa sin Maade skal virke."

„Deri tør jeg ikke modsige Dig," svarede Fulton, „dog er det ikke Enhver givet strax at finde den Plads, hvor han hører hen."

„Det, hvortil Enhver er kaldet, vil han bedst erfare, naar han nøie giver Agt paa sig selv og lytter til den Stemme, der taler i hans eget Bryst, og hvad nu Dig angaaer — jeg tænker her kun paa Din jordiske Bestemmelse — saa mener jeg, at den har talt tydeligt nok."

„Troer Du da ikke, at jeg er kaldet til at være Maler?" spurgte Fulton.

„Jeg haaber visselig, at den Dag vil komme," svarede Milburn, „da Du skal finde en Sysel, der bedre passer for Dine Evner end denne Kunst, hvilken vi kun betragte som en Forgudelse af den udvortes Verden og som en forfængelig Dienslyst."

De Anskuelser, som Thomas Milburn saaledes udviklede med Hensyn til verdslige Ting, vare aldeles ikke forskjellige fra dem, der laae til Grund for hans inderste

Tro, og hvoraf hans høiere og religiøse Liv uddrog sin Næring.

Ogsaa herom havde Fulton adskillige Samtaler med ham; thi det syntes undertiden, som han i Fultons Selskab glemte eller satte sig ud over den Regel, som han ellers anbefalede og fulgte, at man skal indskrænke Ordet saameget man kan, eftersom lange Taler ikke sømmer sig for en stille, troende Christen.

„Daarlig er den Tanke," sagde Milburn engang, da der var Tale om Qvækernes religiøse Meninger, „at Du skal skue Din Frelser hisset, naar Du ikke først har skuet ham her i Dit eget Indre; thi Christus er ikke mere paa Veiene, eller i Stederne, eller paa Bjergene, han er heller ikke hist i Luften, eller mellem Stjernerne, og om Du vandrede fra Sirius til Melkeveien, saa fandt Du ham ikke der; thi han er ikke i den udvortes Verden, der hvor Jøderne søge deres Messias, som de heller aldrig paa den Vei skulle finde, men han aabenbarer sig nu kun som et hemmeligt Lys og som en sagte Stemme, naar Sjælen venter ham i sit inderste Lønkammer."

„Men han er dog vel ogsaa tilstede i sit hellige Ord," bemærkede Fulton.

„Han er selv Ordet og Skriften, og de ydre Skrifttegn ere kun en svag Afglands deraf," svarede Thomas Milburn; derefter blev han en Tidlang taus.

„Misforstaae mig ikke!" sagde han omsider, „vi vide vel, at der har været dem, som levede i den udvortes Besøgelses Tid, og at disse have seet ham med Legemets Øine; men nu er han ikke mere at finde udvortes, men er rykket bort i det indvortes Rige, hiinsides, hvor Afstanden ikke maales efter Tid og Rum, og hvor de for-

udgangne Hellige vente dem, der have skuet og troet, uden at see med Legemets Blik."

„Der var en Gang en Tid," sagde han kort efter — „det var før jeg traadte ind i mine Venners Menighed — da søgte ogsaa jeg en Midler i den udvortes Verden, og jeg søgte ham mellem dem, som Mængden kalder store, og meente, at Guds Væsen i disse skulde blive mig klarere. Men hvilken bitter Skuffelse var det ikke da, naar jeg mærkede, at den berømte Mand, til hvem jeg havde hengivet min Sjæl, ikke viste mig det sande klare Guddomsspeil, naar jeg maatte see, at ogsaa han var bleven formørket i Støvets Land; ja det maa vel kaldes en bitter Stund, naar Du opdager, at den Midler, Du valgte Dig, ikke er den, Du havde haabet paa, naar Dit Øre oplades for hans Indskrænkninger og Mangler, ja for hans Frafald. Thi al anden Storhed, for hvilken Du bøier Dine Knæe, skal meer eller mindre skuffe Dig, og Du skal, efterat den har spredt et flygtigt Lys paa Din Vei, igjen føle Dig forladt og i Mørke; der er kun Een, hvis Lys, skjøndt det er skjult for Mængden og for den udvortes Verden, dog aldrig udslukkes, men bestandig tiltager i Glands, jo længere Du betragter det."

Efterat Bygningen var færdig, bleve Qvækerne enige om, at de, inden de skiltes ad, vilde samles til Bøn og fælles Andagt. Da Fulton hørte dette, bad han om at maatte bivaane deres Forsamling.

„Vi lukke ikke vore Døre for Nogen," svarede Milburn, „og dette vilde heller ikke falde let, da vor Forsamling denne Gang skal holdes under aaben Himmel. Imidlertid er det meget muligt, at Aanden kun hemmelig vil være tilstede, saa Du intet Ord vil fornemme; thi

der gives Sukke, som intet Menneske hører, og det Høieste trænger ikke til noget udvortes Tegn."

„Er det virkelig saa," spurgte Fulton, da han saae et Par af Brødrene staaende sammen, „at ingen af dem, der føre Ordet i Eders Forsamlinger, forud overveier sin Tale?"

„Hvi skulde han forud overveie den?" sagde den Ene, „da han dog veed, at han ikke skal tale af sig selv, eller efter sin egen Kløgt, men at Herren skal lægge ham Ordet i Munden."

„Hine ere netop falske Propheter," sagde den Anden, „der anraabe Gud om at lægge den hellige Gløb paa deres Tunger, og dog ikke stole paa Gud, men have beredt sig ved deres egen Forstand og efter deres indbildte Viisdom."

„Og er det ogsaa sandt," spurgte igjen Fulton, „at I ikke bryde Jer om, enten I holde Eders Gudstjeneste paa en Søndag eller paa en Hverdag?"

„Hvi skulde vi vælge bestemte Dage eller Timer dertil?" svarede igjen den Første, „da dog Ingen veed, til hvad Tid Aanden kommer; thi den er som Vinden, der ligesaa godt kan blæse i den tiende og tolvte, som i den første Time, og ligesaa godt paa den sidste, som paa den første Dag i Ugen; men derfor anstaaer det os at vente paa den med Stilhed og Ydmyghed til enhver Tid."

Nu bleve flere Bænke flyttede ud paa en grøn Plads, der var omgiven af Træer; men der var ingen særskilt Talerstol, der hørtes heller ingen Musik og ingen Sang eller Klokkeklang.

Alle toge nu Plads paa Bænkene og ventede i Stilhed paa Aandens Komme. Mændene havde deres Hatte

paa Hovederne, og selv Husets Qvinder vare i deres daglige Klæder.

Men der forløb næsten en heel Time, hvori der neppe hørtes nogen Lyd, og Fulton troede allerede, at den dybe Taushed ikke vilde blive afbrudt, og at Forsamlingen vilde skilles ad, uden at Nogen havde talt et Ord.

Da reiste en af Brødrene sig og tog sin Hat af, hvorefter han udstødte et dybt Suk. Alle de Andre toge nu ogsaa deres Hatte af og reiste sig og sukkede ligesom han. Derpaa taug han længe stille og begyndte endelig at tale i afbrudte Sætninger.

„De, som ere rykkede bort af Døden," sagde han, „de, som ere skjulte bag Gravene, ere ligeledes tause, og vi skulle være indadvendte i stille Betragtninger og rykkede bort fra Verden og dens Forfængelighed, ligesom de."

Efter disse Ord satte de sig alle ned igjen, og der blev en ny Taushed, men noget efter stod en anden af Brødrene op og blottede Hovedet ligesom hans Forgænger, hvorpaa de Øvrige fulgte hans Exempel.

„Naar Dommens Dag engang bryder frem," sagde han, „da skulle selv de Forkastede bekjende, at de ere dømte med en retfærdig Dom; thi de skulle da vel erindre, at de have havt deres Besøgelsestime, ja at Herren har været langmodig imod dem, at han har ventet længe, at han flere Gange har staaet paa deres Dørtærskel, og at de have lukket deres Øine for Naadens Vink og tilstoppet deres Øren for dens Kald."

Disse vare de sidste Ord, der bleve talte i denne Forsamling, thi Alle satte nu deres Hatte paa og toge Plads paa Bænkene og syntes nedsunkne i stille Tanker over det, der var bleven sagt. Omsider, da der igjen

var hengaaet nogen Tid i dyb Taushed, reiste de sig og forlode Pladsen, og kort efter droge de Brødre, der ikke havde deres Bolig i dette Huus, bort, hver til sit Hjem.

„Jeg negter ikke, at der er Noget i Eders stille Gudsdyrkelse," sagde Fulton til den gamle Milburn, „der griber Sjælen; men dog synes det mig underligt, at I ikke ville benytte de Midler, hvorved Eders Andagt endnu kunde forøges."

„Hvilke ere da de Midler, min Broder?"

„Jeg finder det forunderligt," vedblev Fulton, „at der hverken høres Musik, Sang eller Klokkeklang ved Eders Gudstjeneste."

„Og hvad kunde det gavne," sagde Qvækeren, „hvis vi lyttede til klingende Bjælder, hvorfra der vel høres en Lyd, men hvori der ikke boer nogen levende Aand?"

Trettende Capitel.

Lidt efter lidt forbedredes Barlows Tilstand, saa han kunde staae op og gaae ud for at trække frisk Luft; dog varede det temmelig længe, inden han fuldkommen vandt sine Kræfter igjen. Med hans Sundhed vendte ogsaa hans gamle Haab og hans Munterhed tilbage, og de mørke Phantasier, der under hans Sygdom og endnu tidligere, da han foer vild i Skoven, havde ængstet ham, maatte nu vige for lysere Anskuelser.

„Eftersom vi dog ere slupne saa godt derfra," sagde han engang, da han tilligemed Fulton sad udenfor Husets Dør, „saa er det mig egentlig ganske kjært, at vi saa-

ledes have forvildet os, ja selv at det gik saavidt, at vi vare nærved at døe af Hunger; thi det er dog et selsomt Eventyr, som vi vel ville huske, og hvis Minde selv den sildigste Alderdom ikke skal udviske af vore Sjæle."

„Ja huske det ville vi, det er vist," svarede Fulton.

„Hvilken Verden var det dog ikke, som Columbus fandt, og hvilken Herlighed have vi ikke seet paa denne Reise! Er det ikke, som om Skovguderne, da de bleve fordrevne fra den gamle Verden, havde bygget sig endnu høiere, helligere, pragtfuldere Templer her, og var det ikke, som om vi hørte Nymphernes Røster, der hviskede under Grenene, dengang vi vandrede gjennem Skoven! Og dog tale de hist i Europa om dette Land, som om det var stedmoderlig behandlet af Naturen, og som om Dyr og Mennesker ikke havde den Kraft og Styrke her, som i den gamle Verden."

„Du var anderledes tilmode, da Du laae henkastet under Træerne og havde opgivet alt Haab om Redning", svarede Fulton.

„Hvad et Menneske siger i Fortvivlelsens Øieblik, naar Febersyner gjøgle forbi hans Øine, ligesom vilde Fugle, derpaa kan man ikke bygge nogen sikker Dom om hans Væsen."

„Dog maa der skee Meget endnu, før vi ret kunne glæde os over dette vort Land," sagde Fulton, „der maa hugges Veie gjennem Skovene og bygges Broer over Floderne, og mange Moradser maa udtørres, for at ikke Menneskene skulle forsmægte paa deres Vandringer, saaledes som det nær var blevet Tilfældet med os."

„Nu, vær Du kun rolig! alt dette vil komme istand uden Din Hjælp," svarede Barlow.

„Netop fordi vort Fædreland strækker sig saavidt og

bestaaer af saa forskjellige Stater, hvoraf mange ere ligesaa store, som et af den gamle Verdens Kongeriger, netop derfor maae vi ogsaa her tænke paa Midler, hvorved disse adspredte Stater paa den hurtigste Vei kunne sættes i Forbindelse med hverandre; undertiden drømmer jeg om noget Sligt, om store Canaler, der burde anlægges, om Klipper, der burde gjennemgraves, og om Maskiner, hvorved man kunde seile paa disse Floder, uafhængig af Strøm og af Vind."

„Hvad kommer alt dette dog Dig ved, og hvordan i al Verden kan Du falde paa saadanne Tanker?"

„Jeg veed ikke selv hvordan, men jeg har tænkt meget derover, siger jeg dig, jeg har ogsaa læst Adskilligt derom baade i Franklins og i Andres Skrifter; undertiden synes det mig, som om jeg havde hørt Franklin selv tale derom i min Barndom. Til andre Tider er det, ligesom Tankerne kom flyvende med Vinden, og jeg falder i selsomme Drømme derover, og dette tager snarere til end af, som jeg bliver ældre. Især paa denne Reise har jeg ret været plaget dermed; ja undertiden, naar jeg sætter mig ned for at udkaste Planen til et Landskab, saa staaer der, forinden jeg veed et Ord deraf, en underlig Maskinbygning paa Papiret; jeg er ordentlig syg af disse Griller, og mangen Gang i mine bedre Øieblikke, naar min Besindighed igjen vender tilbage, da er jeg ganske skamfuld, fordi jeg er bleven en saadan Grillefænger og Phantast."

„Hver phantaserer paa sin Viis," sagde Barlow, „mine Phantasier ere af et andet Slags."

„Jeg har læst, jeg troer det var hos Franklin, at alt det store Hornqvæg i disse Lande nedstammer fra en eneste Tyr og fra tre Køer, der bleve indførte i Ny-

England nogle Aar efter de første Indbyggeres Ankomst dertil. Fra denne ringe Begyndelse kommer alle de rige Qvæghjorde, der nu græsse paa vore Sletter og paa vore Høie, og saaledes er det i alle Ting, fra en ringe Begyndelse gik man bestandig ud, og dog have vi allerede bragt det saavidt, hvorfor skulde vi da opgive Haabet om at bringe det endnu langt videre!"

„Ja, ja, vi er et arbeidsomt og udholdende Folk, der er vel skikket til at overvinde de Vanskeligheder, som det udyrkede Land lægger os i Veien; men Sagen har to Sider, thi for at dette kan skee, maa den gamle Naturherlighed gaae til Grunde, og derover bør dog Du som Kunstner ikke glæde Dig."

„Kjender Du en Fortælling, som hedder Robinson Crusoe?" spurgte Fulton.

„Hvem kjender ikke den?" svarede Barlow.

„Jeg har ofte maattet tænke paa denne Fortælling i den sidste Tid, det havde neppe været muligt at skrive en saadan Bog før Amerikas Opdagelse."

„Jeg forstaaer Dig nok: Du mener, at Robinson er et Sindbillede, omtrent ligesom Jerusalems Skomager, og at ligesom denne giver en Afspeiling af Jødernes urolige og omflakkende Liv efter Jerusalems Fald, saaledes giver Robinson et Billede af vore Colonisters møisommelige Færd i disse affides Skove."

„Det synes mig aabenbart," sagde Fulton, „de føre jo endnu den Dag i Dag ganske det samme Liv som han, ogsaa de ere henviste til Eensomheden og til dem selv, og ere tvungne til at være deres egne Skræddere, Skomagere, Bygmestere, Smedde og Bagere. Robinsons Opfindelsesaand, hans Kløgt og Udholdenhed, hans Haardførhed og Foragt for Overdaad gjenfinde vi tidt hos

dem; ja selv til at kæmpe med de Vilde tvinges de undertiden, selv deri ligne de Robinson."

„Nu, det vil jeg aldeles ikke benegte; men, som sagt, for Dig burde egentlig den jomfruelige Urskov, som Øxen aldrig har berørt, være interessantere end al denne Cultur, som Colonisterne medbringe."

„Jeg veed ikke ret, hvorledes det er fat med mig; men af og til falder det mig ind, at jeg maaskee aldeles ikke er kaldet til at være Kunstner, i det mindste ikke i den Forstand, som Du troer."

„Er Du forstyrret! Gaa dog for Himlens Skyld ikke hen og sæt Dig slige dumme Griller i Hovedet! Naar man har saameget Anlæg til Kunsten som Du, saa er man ogsaa kaldet dertil, det falder jo af sig selv."

„I den Tid, Du har været syg, har jeg ladet indrette en Veirmølle her paa Gaarden," sagde Fulton, „slige Ting glide mig egentlig langt lettere fra Haanden end alt Andet, hvad jeg sysler med."

„Den maa Du vise mig," raabte Barlow, „vi kan jo gaae derhen strax."

Fulton maatte nu føre sin Ven op i Møllen og forklare ham, hvorledes det var gaaet til med Flytningen, og hvorledes det Hele var blevet indrettet.

„Det er et ganske smukt Arbeide," sagde Barlow tilsidst, „men det er ikke saa stor en Kunst at skære et Par Tøfler ud af et Par Støvler; thi dertil behøves blot, at man tager det Overflødige bort. Jeg mener", lagde han til, da han saae, at Fulton betragtede ham med et spørgende Blik, „at den, der er skabt til Konstner, han kan vel ogsaa, naar han vil nedlade sig dertil, blive en duelig Haandværker."

„Det er dog ikke saa vist," sagde Fulton.

Kort efter vendte de to Venner tilbage og toge Plads ligesom før udenfor Huset.

Her sad Barlow i nogen Tid uden at mæle et Ord, men omsider brød han Tausheden og sagde: „Medens Du har været Møllebygger, har jeg begyndt at udkaste et Slags Plan til et stort Digt."

„Jeg kan da vel tænke, at det grunder sig paa en Drøm eller paa en Vision," sagde Fulton, „thi for Sligt har Du, hvor praktisk Du end til andre Tider kan være, dog en stor Forkjærlighed."

„Du har ikke taget ganske Feil," svarede Barlow; „den egentlige Grundvold, hvorpaa mit Digt skal hvile, er virkelig en Vision; det er ellers et Epos, jeg tænker paa, og det skal handle om Columbus og om Følgerne af hans store Opdagelse."

„Fortæl mig da lidt derom!"

„Jeg veed endnu ikke saameget derom selv; Hovedtanken staaer imidlertid klar for mig, og den kan jeg sige Dig med faa Ord: Columbus sidder eensom i sit Fængsel, hvori Cabaler og Utaknemmelighed have styrtet ham; da vorder Hesperus synlig, Beherskeren af den klare Stjerne i Vest, den Aand, der har oplukket Amerika for ham. Han opruller nu de kommende Dages Slør, Fremtidens Billeder vise sig, og Columbus seer Frugten af sine Gjerninger, saaledes skal Digt og Sandhed forenes, og den ufødte Tid skal trøste ham for den Uret, han i Øieblikket maa lide."

„Hvis Du udfører det, saa kan det blive et mærkeligt Digt," sagde Fulton.

„Ja, det ligger i Fremtidens Haand. Tanken derom opstod, da jeg mod Enden af min Sygdom saae Aften-

stjernen udenfor mit Vindue, da havde jeg selv et Slags Vision, og det syntes mig, som om Tiderne løb mig forbi, og som jeg forstod, hvortil det Hele sigter."

„Vil Du ikke tale til den gamle Milburn derom? Han er en meget klog og indsigtsfuld Mand, og et saadant Digt, for hvilket et aandeligt Syn ligger til Grund, vilde maaskee dog behage ham."

„Ikke for al Verdens Guld! Hvor vil Du hen! Der er Ingen strengere og eensidigere end disse stille Sværmere, og naar Noget i mindste Maade afviger fra deres Anskuelser, saa fordømme de det uden Barmhjertighed; desuden ringeagte jo disse Qvækere Alt, hvad der kaldes Kunst. — Men jeg har digtet et mindre Digt, der ligeledes handler om Amerika, det har jeg Lyst til at læse for Dig, hvis Du vil høre det."

Derefter hentede Barlow et lille Manuskript og læste Følgende:

For mange Gaver takker jeg ham,
Fra hvem Lyset kommer
Og Regnen og Duggen
Og den hellige Livskraft,
Men for ingen meer end for den,
At han lod mig fødes her,
I dette Land,
Som Hesperus vogter,
Den hellige Yngling,
Over hvis Isse
Den klareste Stjerne blinker.

Her, hvor den hvide Ceder
Dypper i Bølgerne
De nedhængende Grene,
Hvor Viinranker slynge sig
Med brede Blade

Under Platanernes Tag,
Hvor de deiligste Roser
I tusindviis
Blomstrer i Skoven.

Og hvor utallige Fugle,
Klædt' i Purpur og Guld,
Flagre som Bier,
Med lette Vinger,
I Kreds om Blomsterne
Og hilse den unge Vaar.

I dette Land,
Hvor Norden og Syden favnes;
Hvor Vinter og Sommer
Boe hinanden nærmere;
Hvor Solen og Maanen
Og de natlige Stjerner
Nedblinke med klarere Glands.

Hvor uhyre Floder strømme
Gjennem stille Dale,
Som Daadyret kjender
Og Hjorten
Og den behændige Jæger;
Men som den travle Menneskesværm
Aldrig betraadte.

— Her, hvor Herren har skjult
Et Paradiis,
En stor og hellig Have
Bag Bølgerne
I mangfoldige Sekler,
For at Mennesket,
Naar Slægten ældedes
Hist i det stolte Europa,
Kunde finde sin Ungdom igjen
Og atter aande med Frihed

Bag de skyggende Skove,
Nærmere ved Naturens Bryst.

Selsomme Land!
Der var gjemt,
Liig et Eventyr,
Som Ingen endnu havde hørt;
Du, som laae,
Liig en tillukket Bog,
I Aartusinder.
Bevogtet af Aander,
Forseglet med Taushedens Segl,
Indtil en Genius kom,
Ledet af de himmelske Magter,
Der forstod at løse Seglet.

Hellige Land!
Hvor i den tidligste Fortid,
Dengang Mennesket end
Slumred i de Ufødtes Haller,
En uendelig Skat blev nedlagt
I Afgrundene,
Til Gavn for de Sildigstfødte
Blandt Jordens Børn.

— Det var i Skabningens Morgengry,
I Dæmringsstunden,
Endnu før de mægtige Vilddyr,
Urtidens Herskere,
Som ingen Tunge nævned ved Navn,
Som ere bortveirede længst
Af de Levendes Tal,
Og hvis Been Afgrundene dække,
Vandred ved Flodbredderne
Paa den eensomme Skovsti.

Da levede de yngste Slægter
Alt i Herrens Tanker,
Og han sørgede for dem

I mange Aartusinder,
Før de skulde see Lyset.

Og han gav Landets Indvold Frugtbarhed
Og dets Ribbeen Styrke,
Og han løftede dem op af Bølgerne
Til at værne mod Vold og Overmod;
Til et Fristed,
Hvorhen Forfølgerens Arm ikke naaer,
Hvor Hevnen slipper sit Rov,
Og hvor selv den strenge Lov
Formildes.

Ja, herhen skulle Slægterne flye,
Og den, som hungrer, skal mættes;
Og den, som sukked i Lænker
I Fangetaarnets Mørke,
Skal igjen skue Dagens Lys,
Og aande Befrielsens Luft;
Og den, der traadtes i Støvet,
Skal igjen hæve sin Pande med Stolthed,
Som det sømmer en Mand;
Og den, der sank i Fordærvelsens Dyb,
Skal atter reise sig og afvaske sine Pletter.
— See, dertil er dette Land bestemt,
Og det er dets Kald,
Hvortil det blev indviet
I Tidernes Morgenskjær;
Og det blev givet til Aftenstjernens Aand,
At han skulde tage det
I sin Varetægt,
Han, der bringer Fred ved Dagenes Ende.

„Det er et smukt Digt," sagde Fulton, „jeg har kun det derimod, at det fremhæver Lyspunkterne ved Sagen, men ikke Skyggesiderne; thi ogsaa til vort Land har Undertrykkelsen fundet Vei, ogsaa her høres Lyden

af Driverens Pidsk, og om den end ikke træffer os, saa træffer den dog kun altfor tidt vore ulykkelige sorte Brødre."

„Hvad man saa kan indvende mod os, saa er dog vort Land friere end de fleste andre," sagde Barlow; „jeg har tænkt meget derover i min Sygdom, og nu mener jeg ogsaa at vide, hvad der skal være Midtpunktet i mit eget Liv."

„Og hvad skal da det være?"

„Jeg vil, som en ægte Søn af mit Land, vie mig til Frihedens Tjeneste; det har jeg allerede tidlig gjort, og dertil vil jeg igjen vende tilbage, og hvad jeg saa driver ved Siden deraf, saa skal dog dette være Hovedøiemedet i al min Stræben.

Fjortende Capitel.

Uagtet der vel fandtes det i Barlows Sjæl, der, hvis Thomas Milburn havde havt Kundskab derom, vilde have vakt hans Sympathie, saa er det dog vist, at der ikke fandt nogen synderlig Tilnærmelse Sted imellem dem.

Ikke desmindre var den gamle Milburn meget venlig og tjenstvillig mod Barlow, og da han mærkede, at han ønskede at kjende Jordbundens Beskaffenhed paa disse Steder og tillige Gaardens Driftsmaade, saa gav han ham alle de Oplysninger, han formaaede, og førte ham overalt omkring, hvor han ønskede det. Barlow maatte da i høi Grad undre sig over Jordens Frugtbarhed og

over den Rigdom og Fylde, hvormed den her lønnede sine Dyrkeres Anstrengelser.

Noget før deres Afreise gjorde de to Venner en lille Udflugt i Egnen med Edvard Milburn, og denne lærte dem da, hvorledes de i Fremtiden, naar de gjorde Reiser igjennem Skovene, kunde undgaae at forvilde sig. Han huggede nemlig en ung Træstamme tværtover og viste dem, at de Affnit af Træets Ringe, der vendte mod Syd, vare bredere og indtoge en større Plads end de Dele deraf, der vendte mod de andre Verdens Hjørner. „Naar I lægge Mærke hertil," sagde han, „da kan I bestandig vide, hvor Syd og hvor Nord er, selv om Solen er ganske skjult bag Taager."

„Sandelig, jeg begriber ikke, hvor min Hukommelse var henne," sagde Barlow, „thi dette har jeg dog baade hørt og læst om tilforn."

Paa denne Vandring viste ogsaa den unge Milburn dem et lille Træ, der syntes at henhøre til Myrthernes Familie. „Dette Træ er os til stor Nytte," sagde han, „thi dets Bær giver os et Slags grønt Vox, som vi bruge til Lys." Han fortalte dem ligeledes, at der var fuldt af vilde Bier i Skoven, som havde deres Boliger i hule Stammer; „der kunne vi hente os saamegen Honning, vi behøve," sagde han, „desuden voxer der ogsaa et Slags Balbirk her i Egnen, som I vel sagtens har hørt tale om, og hvis Saft giver os Sukker i Overflødighed."

„Hvor store Rigdomme ere der dog ikke skjulte paa disse Steder, hvor vi gik ligesom i Blinde og vare nærved at dø af Hunger," udraabte Barlow.

Barlow befandt sig nu saa vel, at de to Venner for Alvor kunde tænke paa at forlade det Huus, hvori de

havde fundet en saa gjæstfri Modtagelse. Det var midt i November Maaned, de smukke Dage i det sildige Efteraar, der faae Navn af den indianske Sommer, vare allerede forbi. Nætterne bleve da lange, medens de farvede Blade i stor Mængde nedfaldt af Træerne; dog var Luften klar, og naar Stjernerne viste sig, havde de en forunderlig Glands, saa de næsten lignede smaa Sole. Da Aarstiden alt var rykket saa langt frem, besluttede Barlow og Fulton, at de ikke vilde drage længere mod Nord, men at de saa hurtigt, som muligt, vilde vende tilbage til Philadelphia. Den gamle Qvæker bad dem imidlertid at vente et Par Dage; thi da vilde en af Brødrene, der vidste god Besked om Veien, foretage en Reise til Middletown, og de kunde, hvis de fulgte med ham, gjøre Regning paa at naae Philadelphia, inden den første Snee faldt; thi den egentlige Vinter begynder sjelden paa disse Steder, førend den halve Deel af December er forløben.

Nogle Dage før deres Afreise, fik de to Venner ogsaa Milburns Hustru at see, der nu nogenlunde havde overvundet sit Ildebefindende. Hun var, som de erfarede, født i England og led næsten hvert Efteraar af Feber, fordi hun vanskelig kunde vænne sig til Amerikas Klima.

Det var en stille, bleg Qvinde, der, enten nu Sygdom eller Arbeide var Aarsagen dertil, syntes at være bleven gammel før Tiden. Dog havde ogsaa hun et eget Udtryk i Øinene, der vidnede om stille Fred i det Indre. Uagtet hun endnu syntes svag, saa var hun dog aldrig ledig; ligeledes spandt og væver den unge Abigail flere Timer om Dagen. Imidlertid skete dette i den største Taushed, og Alt gik sin rolige Gang, ligesom et Uhr, der

har et saa sagte Slag, at man neppe mærker det, medens dog de stille Visere bestandig dreie sig.

Da Barlow engang spurgte Milburns Hustru, om hun dog ikke undertiden længtes efter det Land, hvori hun var født, svarede hun: „Den, der har fundet en Fredens Bolig langt borte fra Verden, hvor kan han længes efter noget Andet her paa denne Jord!" Derpaa taug hun igjen og blev ved at arbeide med sin sædvanlige Flid.

„Har Du ret lagt Mærke til Milburns Hustru?" sagde Barlow engang til Fulton, „mig synes, jeg kan skimte en Antydning af et andet Ansigt bag de forældede Træk, ligesom man undertiden skimter lidt af Sommerfuglens Legeme bag Chrysalidens Hud."

„Denne stille Familie, der kun begjærer at dyrke sin Gud i taus Betragtning, har ret fundet et passende Hjem i denne Eensomhed," sagde Fulton.

„Ja, her bliver Livets Opgave lettere, det er vist."

„Hvad mener Du dermed?"

„Alt Sligt er kun en Gjentagelse," svarede Barlov, „og der skeer intet Nyt under Solen. Disse Mennesker have valgt den samme Vei, som de gamle Mystikere, de gamle Anachoreter og de eensomt levende Munke have gaaet tilforn; de havde vendt deres Stræben ganske indad, de have bygget en Muur imellem sig og Verden, for uforstyrrede bag denne Muur at arbeide paa deres egen Salighed; men Christus vilde dog noget Andet og noget Større."

„Hvad vilde da han?"

„Disse ville kun frelse sig selv, men Christus vilde frelse den hele Menneskeslægt, og dette ville hans sande Tilhængere endnu den Dag i Dag."

En Morgen, da de to Venners Reise var nær forhaanden, mødte Fulton den unge Abigail i Haven. Denne Gang gik hun ham ikke taus forbi, som hun ellers ved slige Leiligheder pleiede; men hun nærmede sig tværtimod til ham.

„Vil Du da virkelig nu reise bort?" spurgte hun.

„Ja, vi har alt været her langt længere, end vi skulde," svarede Fulton.

„Hvad vil Du dog ude i Verden?" spurgte hun, „er det ikke langt bedre at blive her?"

„Hvis det blot afhang af mig, saa blev jeg heller end gjerne," svarede Fulton.

„Hvis Du vil boe her," sagde den unge Qvækerinde med nedslagne Øine og med halvsagte Røst, „da skal Frelseren sikkert møde Dig, ikke saaledes, som han var, da han lærte mellem Disciplene og spiste og drak med dem, men saaledes som han var, da han forklaredes paa Bjerget, og da han efter Opstandelsen gik igjennem lukkede Døre."

„Men det er umuligt, jeg kan ikke blive."

„Ak, jeg forstaaer ikke, hvad Du vil ude i Verden," sagde hun, „men naar det da endelig skal saa være, saa lad idetmindste din Trusty blive her tilbage; den holder ligesaameget af mig som af Dig, og den skal have det godt her."

Uagtet han ugjerne skilte sig fra den lille Hund, der havde været ham en saa tro Veileder igjennem Skoven, saa vilde han dog ikke afslaae Abigails Bøn; han lovede da, at hun skulde beholde den, „Den skal være mig en Erindring om Dig," sagde hun. Derefter gik hun langsomt bort.

Fulton blev derimod staaende og saae længe efter

hende og hun forekom ham da ligesom en eensom Lillie, der var opvoxet paa en afsides Plads i Skoven, hvor den havde udviklet sig i Stilhed, uden at Nogen lagde synderlig Mærke dertil; men dette gjorde ingen Forandring i dens Natur, thi den udsendte ligegodt sin Duft og blomstrede til Glæde for Himlens Engle og for de syngende Skovfugle, og det Samme vilde den have gjort, om saa aldrig noget Menneske havde faaet den at see.

Da Fulton siden efter den samme Dag befandt sig alene i Dagligstuen med Milburns Hustru, lod denne pludselig sit Arbeide synke og hævede sin Røst, hvilket frembragte et selsomt Indtryk paa Fulton, da han ellers saa sjelden hørte hende tale. „Det gjør mig ondt,“ sagde hun, „at vi skal miste Dig, baade Milburn og Abigail have Dig kjær, jeg kunde derfor have Lyst til at bede Dig blive her, men da dette vel ikke gaaer an, saa vil jeg bede Dig ikke at glemme os, og med Tiden, hvis Du kan, at besøge os igjen.“

Under disse Ord fæstede hun sine alvorlige Øine paa ham, og Fulton maatte love hende, at han engang vilde vende tilbage under dette stille Tag, hvilket han ogsaa foresatte sig at ville holde, saasnart det blev ham muligt.

Ogsaa med Thomas Milburn traf han endnu engang sammen i Eenrum, thi Dagen før deres Bortreise, da Barlow var gaaet ud i Marken med Husets ældste Søn, gik Fulton ind til Milburn i hans Kammer, for at bringe ham et Par Bøger tilbage, som han havde laant af ham.

Han traf ham siddende i tause Betragtninger, som han ofte pleiede, naar han var alene, og det varede da nogen Tid, før han vaagnede af de dybe Tanker, hvori

han syntes nedsunken. Men derefter blev han meget venlig og bad Fulton ikke at tage det ilde op, at han ikke strax havde lagt Mærke til hans Nærværelse.

„Det er snarere mig, der bør bede Dig om Tilgivelse, fordi jeg saaledes har forstyrret Dig,“ sagde Fulton.

„See!“ sagde den gamle Qvæker, „jeg er undertiden tilmode, ligesom om de jordiske Taager, der ellers formørke mit Blik, vare forsvundne, og jo stillere jeg bliver, jo mere jeg fordyber mig i mig selv, desstærkere fornemmer jeg dette.“

„I denne Tilstand befinder Du Dig vel meget lykkelig?“ sagde Fulton.

„Lykkelig er ikke det rette Ord, men der kommer da en stille Fortrøstning over mig, en Fred, der er mægtigere end alle Beviser og Grunde, og hvorved jeg allerede her paa Jorden føler mig hævet over alle Tvivl og enhver Uvished. Slige Øieblikke, hvori jeg skuer ind i den Verden, hvori jeg med Guds Bistand engang skal indgaae, ja undertiden ligesom henrives langt bort i vidunderlige Egne og svales i Skyggen af hine Træer, som ingen Orm nogensinde har gnavet; slige Øieblikke vare rigtignok ikke ret længe, men dog ere de mig dyrebarere end Alt, hvad Jordens Vise have lært mig.“

„Og kan Du intet selv bidrage til, at denne Stemning kommer over Dig?“

„Hyppigst kommer denne Tilstand over mig,“ svarede Milburn, „naar jeg ganske har opgivet alle verdslige Tanker, og naar jeg har bedet inderlig, og tillige, naar jeg i lang Tid har afholdt mig fra den jordiske Føde. Meget langt derfra ville derimod de være, der overgive sig til Jordens Nydelser, selv naar disse kaldes

uskadelige og uskyldige; thi den Spise, som Verden giver, er af ganske anden Art end den, der kommer ovenfra, og ligesaa vanskelig som det er at skue Dagens Sol og Nattens hemmelighedsfulde Lys paa engang, ligesaa vanskeligt er det ogsaa at fylde sig med det jordiske Livs Overflod, og til samme Tid at svales af de milde Luftninger fra det evige Livs Land."

Nu gjentog Fulton Barlows Ord om den Forskjel, der var imellem Eneboernes Vei og den, som Christus havde henpeget til. Hertil svarede den gamle Milburn ikke stort, men dog blev han temmelig tankefuld derved.

Samme Dags Aften indfandt den Mand sig, der skulde ledsage dem igjennem Skoven. Den næste Morgen samledes Husets Beboere meget tidligere end ellers med deres Gjæster; thi saasnart det blev lyst, skulde disses Vandring begynde.

„Jeg vil endnu engang lægge Dig paa Hjerte, hvad jeg allerede tidligere har talt med Dig om," sagde Thomas Milburn til Fulton, da Barlow et Øieblik var fraværende, „ransag Dit Indre nøie og see Dig vel for, om Du ikke har faaet en anden Kaldelse end den Syssel, Du nu driver."

Kort efter toge de Afsked. Den gamle Milburn fulgte dem ud, ledsaget af sine Børn, og de bleve alle staaende udenfor Huset, medens de Reisende droge bort. Milburn var svøbt i en stor Overkjole, der lagde sig i Folder omkring hans høie Skikkelse. Saavel hans Dragt, som hans næsten graa Haar og hans ærværdige Aasyn, gave ham da et Udseende, liig det, man pleier at tillægge Patriarcherne i de længst forsvundne Dage. Nærmest ved hans Side stod Abigail, der var blegere end sædvanlig. Iøvrigt syntes hun rolig, men paa de fine smalle Læber

var der dog et eget Smiil, der vidnede om en tilbagetrængt Smerte. Ja da hun rakte Fulton Haanden til Afsked, syntes det endog, som om hendes Læber bævede; men hun pressede dem fast sammen, og den sagte Bevægelse forsvandt ligesaa hurtig, som den var kommen. Forresten talte hun ikke et Ord; men indenfor hørte man den lille Hunds Gjøen, der var blandet med en klagende Lyd, ligesom om den anede, at den nu skulde skilles fra sin Herre.

Milburn og hans Børn bleve staaende og saae efter deres Gjæster, ligetil disse ganske forsvandt bag Træerne. Fulton hørte endnu længe den lille Trustys Gjøen, som han meente at kunne skjelne mellem de øvrige Hundes Stemmer. Men tilsidst hendøde al denne Larm, og de Reisende befandt sig snart langt fra Menneskenes Boliger i den eensomme Skov, hvor det sidste Efteraarsløv, ligesom dalende Fugle nedsank fra Træernes Toppe og omsvævede dem paa alle Sider.

Om denne Reise have vi kun lidet at berette, uden at Veiret paa en usædvanlig Maade begunstigede de to Venner, saa de kom meget hurtig frem. Da de havde naaet de Steder, hvor Colonistboligerne tiltoge i Antal, og hvor der gik bedre Veie gjennem Skovene, lykkedes det dem at finde Heste, som de leiede for en ringe Betaling, og hvorved deres Reise betydelig afkortedes. Nogle Dage sildigere kom de til et Slags Værtshuus, hvor de forefandt en Vogn, der ufortøvet skulde til Philadelphia, og hvorpaa der blev tilbuden dem Plads. Dette Tilbud toge de med stor Glæde imod. De skiltes da noget tidligere, end de først havde tænkt, fra deres Ledsager, og ankom omsider mod Enden af November Maaned til Pennsylvaniens Hovedstad.

Ved sin Hjemkomst fandt Fulton to Breve paa sit Værelse, hvilke, som han siden erfarede, allerede havde ligget der i flere Uger. Det ene var fra van Gehlmuyden, der med faa Ord erklærede ham, at han aldeles ikke, eftersom han havde opgivet sit Haandværk, maatte gjøre Regning paa nogen videre Understøttelse fra ham. Det andet Brev var fra John Bridle, det var noget udførligere og meget venligere end det foregaaende og indeholdt den Forsikkring, at Alt kunde blive jævnet endnu, hvis Fulton blot vilde skrive Herr van Gehlmuyden et Par venlige og ærbødige Linier til, hvori han erklærede, at han vilde underkaste sig hans Befalinger, og hvis han derefter igjen for Alvor vilde tage fat paa den Profession, han tidligere havde drevet. „Hvis De blot vil give efter i denne Sag," føiede John Bridle til, „da kan der maaskee hændes Dem det, som De allermindst troer, og som vil gjøre Dem til en velhavende, ja til en rig Mand for Deres hele Levetid; dog dette er en Hemmelighed, hvorom jeg beder Dem ikke videre at tale."

Efter Barlows Raad sendte nu Fulton ufortøvet to Gjensvar tilbage til Reading. Han takkede dem begge, skrev han, for den Godhed og Omhu, de hidtil havde viist ham. Imidlertid erklærede han tillige, at han aldrig — uagtet det gjorde ham ondt, hvis han herved skulde forspilde sin Pleiefaders Velvillie — selv om han kunde finde al Verdens Rigdomme derved, vilde vende tilbage til Guldsmedprofessionen, thi han havde en afgjort Modbydelighed derfor.

Femtende Capitel.

En Fredag Aften, omtrent fjorten Dage efterat de to Venner vare komne tilbage til Philadelphia, foreslog Barlow, at han vilde føre Fulton ind i et Huus, hvor han vilde faae den deiligste Pige at see, der var at finde i den hele By. „Det er bestandig godt for en Kunstner, at han seer det Høieste, som Naturen i enhver Retning kan frembringe,“ føiede han til.

„Hvem er hun?“ spurgte Fulton.

„Hun er egentlig en Sydlænderinde,“ svarede Barlow, „født i Charlestown; hun er ingen af disse Snørlivsskjønheder, som vort Norden frembringer, og der see ud, som om de vare opvoxede under en Solskjærm, eller som om de havde siddet den meste Deel af deres Liv indesluttede under et Glasskab, saa ingen Vind kunde blæse paa dem; hun er ingen spæd Rosenknop, siger jeg Dig, men snarere en blændende Cactusblomst, der er opvoxet nærved den tropiske Jordbund, og der netop nu er ifærd med at udfolde sine Blade for Morgensolen.“

„Jeg kan just ikke sige, at Cactusblomsten er den Blomst, jeg elsker høiest,“ bemærkede Fulton.

„Det kommer uden Tvivl deraf, at Du aldrig har seet den i sin fulde Pragt, saaledes som den blomstrer i Syden.“

„Du er da vel forelsket i hende?“

„Forelsket? ligesaa godt kunde jeg være forelsket i den opstigende Morgensol; hun er ikke af dem, der er bestemt til at sættes under Laas og Lukke og være en Enestes Eiendom; tvertimod hun er født til at straale for Alle.“

„Hvad hedder hun?"

„Hun hedder Laura Lacour, hendes Moder er død, og hun lever nu hos sin Stedfader, en Herr Greenwood, en gammel gjerrig Knark; og dog har hun faaet saa megen Magt over hans Gjerrighed, at han har beqvemmet sig til hver Fredag Aften at aabne sit Huus for hendes Beundrere og Tilbedere."

„Er det hende!" sagde Fulton, „hende har jeg seet; jeg fik en Anbefalingsskrivelse til hendes Stedfader fra John Bridle i Reading, jeg besøgte ham ogsaa et Par Gange kort efter min første Ankomst til Philadelphia. Jeg var dengang endnu ikke voxen, og da jeg ikke fandt nogen venlig Modtagelse hos ham, saa blev jeg snart borte, Laura var dengang kun et Barn."

„Klæd Dig blot paa og følg mig, saa skal Du see; hvad hun nu er bleven til."

„Men jeg er undseelig ved at gaae derhen; jeg veed ikke, hvad jeg skal sige til min Undskyldning, for jeg er bleven saalænge borte."

„Du skal slet ingen Ting sige, thi hun har enten for længe siden glemt det, eller hvad jeg snarere troer, aldeles ikke lagt Mærke dertil. Ingen er hende saa vigtig, at hun skulde savne ham, og hvad der er skeet for saa lang Tid siden, det er for hende, som om det slet ikke var skeet, det kan Du være overbeviist om."

De begave sig nu paa Vei til Greenwoods Bolig, der laae i en af de Sidegader, som under rette Vinkler skære den brede, regelmæssige saakaldte Torvegade eller Marketstreet. Solen var allerede for længe siden gaaet

ned, Maanen stod derimod høit paa Himmelen og kastede sit Lys langs ad en af Siderne i den rummelige Gade, der forresten var mørk, og hvori man dengang ingen Lygter saae, men hvori derimod de hvide Marmorbygninger, der vare spredte hist og her, paa en eiendommelig Maade glimtede i Maaneskinnet. De hørte ingen Larm af Vogne og mødte kun faa Mennesker; thi der var i hine Dage kun liden Færdsel i Philadelphia efter Solens Nedgang.

Da de nærmede sig til Greenwoods Huus, saae de, at den mellemste Etage var oplyst. De hørte ogsaa en qvindelig Stemme, der sang, og der ledsagedes af Klaveertoner. „Er det hende, der synger?" spurgte Fulton. „Nei," svarede Barlow, „hun synger meget bedre; det er en af hendes Veninder, hvis Sang maaskee blot skal tjene som et Slags Modsætning, et Slags Folie, for at hendes Stemme siden kan tage sig endnu bedre ud; Du vil nok faae den at høre, den er ligesaa usædvanlig i sit Slags, som hun selv."

Der var en temmelig stor Forsamling baade af ældre og yngre Herrer i Greenwoods Huus. Derimod saaes der kun faa Damer. Musiken og Sangen taug netop i det Øieblik, da de to Venner traadte ind i Salen, hvor de bleve modtagne med stor Artighed af Laura selv. Hun var rigtignok meget deilig, det maatte Fulton tilstaae. Hendes Træk vare fuldkommen regelmæssige, hendes Pande især var idealsk skjøn. Hendes dunkle Haar var samlet i rige Fletninger paa det veldannede Hoved, de lange Øienhaar skyggede over de store sorte Øine, hvori Sydens Flammer glimtede. Hun var snarere høi end lille, hendes hele Figur var pragtfuld, skjøndt hun dog ingenlunde havde den smalle Taille, der tidt endnu af

vore Damer ansees for en Skjønhed, og der, især naar den er frembragt ved Kunst, tidt giver dem et Slags unaturlig Lighed med en Hveps eller med et andet smallivet Insekt. Hendes Gang var let, og hendes skjønne Hals svævede næsten svaneagtig over den ranke deilige Skabning.

„Du havde Uret i at sammenligne hende med en Blomst," sagde Fulton til Barlow. „Hun ligner snarere en prægtig udenlandsk Fugl."

„Det kan være det Samme, hvad hun ligner, men at hun er meget fortryllende, det vil Du ikke kunne negte."

„Nei det negter jeg heller ikke," svarede Fulton, „og dog er der det i hendes Væsen, der aldrig for Alvor kunde fortrylle mig."

„Vogt Dig for hvad Du siger, der ere farlige Dæmoner i hendes Følge, der dengang kunne straffe Dig haardt for Din forvovne Tale."

I dette Øieblik nærmede Laura sig igjen til Barlow, der nu maatte fortælle hende om sin Reise og sine Eventyr i de amerikanske Skove; ogsaa Fulton vidste hun ved denne Leilighed at drage ind i Samtalen. Kort efter, da Barlow talte med en af de Omstaaende, vendte hun sig til Fulton og sagde, idet hun kastede et af disse Ildblik paa ham, der undertiden udgik fra hendes Øine: „De har i de sidste Aar bestandig været i Philadelphia, og dog er det saa længe siden vi saae Dem her." Fulton blev noget overrasket ved denne Bemærkning, som han, efter den Charakteristik, Barlow havde givet over hende, ikke ventede, og før han kunde svare noget derpaa, var hun allerede borte.

Kort efter kom ogsaa den gamle Greenwood ind. Neppe fik Barlow Øie paa ham, før han greb sin Vens Haand og ilede hen, hvor Greenwood stod, for, som han sagde, at forestille en ældre Bekjendt, den unge Maler Fulton, for ham.

„Ja, ja, jeg har allerede hørt lidt derom," sagde Greenwood, „det er nu engang saa, den unge Herre har skiftet Haandværk, han har nok ingen Lyst til at høre til de nærende og vindskibelige Stænder, han vil hellere høre til de tærende, det mærkede jeg alt noget til, da jeg første Gang saae ham."

„Hvorledes mener De det, Hr. Greenwood?" spurgte Fulton.

„Jeg mener kun, at den unge Herre nok ingen Lyst har til det praktiske Liv; han vil ikke være Handelsmand; han vil ikke vinde Penge ved borgerlig Næring, eller ved Agerdyrkning, eller ved et nyttigt Haandværk; han vil ikke spise sit Brød i sit Ansigts Sved, som det hedder. Nu ja, vi er et frit Folk, her kan Enhver tage sig for, hvad han vil, og naar nu den unge Herre har sat sig i Hovedet at være Maler, saa er der vel Ingen her, der har Magt til at forbyde det."

„Det vilde heller ikke være godt," svarede Barlow, „hvis man kunde forbyde Nogen at drive en høi og ædel Kunst, især naar han har saa udmærkede Anlæg dertil, som min Ven Robert Fulton."

„Ja, ja, jeg vil ikke disputere; men hvad mig angaaer, saa kan jeg ikke faae det i mit Hoved, at Nogen kan have Anlæg eller Lyst til Andet end til Handelen. Imidlertid her kan jo Enhver gjøre og lade, hvad han vil, som sagt; men hvad man saa begynder paa, saa

maa man dog vide at erhverve sig Penge derved, mener jeg."

Det Ord „Penge" udtalte Greenwood med en ganske egen Accent, som vilde være vanskelig for nogen Anden at gjengive, og man behøvede blot en eneste Gang at have hørt ham udtale dette Ord, for at vide, hvad der udgjorde Midtpunktet i hans Liv.

„Det er et underligt Vrængbillede af et Menneske," sagde Barlow kort efter til Fulton, „han seer næsten ud som Maanen i sidste Qvarteer, som om Vorherre kun havde givet ham det midterste Deel af et Ansigt og hugget begge Sidedelene bort; det er lutter Profil, som om det var snittet ud af en Lineal, og den hele Karl seer ud, hvis jeg maa bruge et af Shakspeares Billeder, ligesom han var skaaren ud af en Osteskorpe efter Aftensmaaltidet."

„Tys," sagde Fulton, „der er han igjen."

Virkelig var Greenwood igjen kommen dem ganske nær; thi hans Trin hørtes ikke, og han gled ligesom en Skygge gjennem Værelset.

„Viis mig den Tjeneste at sige mig," sagde Barlow, idet han vendte sig om til Greenwood, der allerede stod lyttende ved deres Side, „hvad hedder dog den Mand derhenne ved Vinduet?"

„Hvem mener De, Hr. Barlow?" spurgte Greenwood, „der er Mange her, som jeg kun kjender lidt til, thi det er vel ikke saameget for min, som for min Datters Skyld, at de kommer i mit Huus."

„Kjender De ikke den Mand derhenne, han med det skaldede Hoved, der nu taler med Deres Steddatter?"

„Hvem kan sige, at han kjender Nogen i disse Ti-

der, Hr. Barlow! det er nok ellers en Advokat, der har samlet sig en Deel Penge her i Amerika, men det har jeg kun hørt af Andre, jeg selv veed kun lidt derom."

„Hans Navn er James Gray," sagde en temmelig høi Amerikaner, der stod nærved dem, og hvis Figur og Ansigt, hvori Profilen ligeledes spillede Hovedrollen, gave ham et Slags Liighed med en noget langstrakt Mynde, „det er ogsaa vist, at han er Advokat, og det er en af vore allerbedste; en af dem, der har draget Astræa, der var flygtet til Himlen, ned til Amerikas Land."

„Ei, Hr. Dennison!" sagde en Anden, der ogsaa havde hørt, hvorom Talen dreiede sig, „det behøver De ikke at sige vor Ven Hr. Greenwood; Advokat Gray har jo allerede vundet et Par Sager for ham, som de fleste Andre meente, han maatte tabe."

„Ak, der er kun Faa, der kan sige, at de vinde stort," svarede Greenwood, „fordi de vinder en Sag; den, der vinder en Sag, han taber tidt meer, end han vinder, og Retten koster tidt flere Penge, end den hele Gevinst er værd."

„De mener, at Retfærdighed burde gives os gratis," sagde Barlow, „ja, ja, der kan være Noget deri."

„Hvad er det for en Snak!" sagde en Stemme bag ved dem, „skulde Retfærdigheden gives os gratis, hvad skulde da Advokaterne leve af? vi fik da en Retfærdighed uden Retspersonale, hvorfra den kunde udgaae, det vilde være som et Daglys uden Sol, en Cirkel uden Midtpunkt, det gik aldeles ikke an."

Den, der udtalte disse Ord, var ingen Anden end James Gray selv, der nu ogsaa havde nærmet sig til dem, uden at de mærkede det. Det var en Mand om-

trent af Middelhøide, hans Hoved var, som Barlow ovenfor bemærkede, næsten skaldet, og kun et Par krusede sorte Lokker, der stode noget ud over Tindingerne, hentydede paa en rigere Haarvæxt i fordums Tid. Iøvrigt var der et klogt, listigt Udtryk i hans Øine, hans Bevægelser vare smidige, ja næsten ungdommelige; derimod vidnede hans Ansigtstræk om en tidlig Alderdom, dog var der et Slags faunisk Præg deri, der især traadte stærkt frem omkring hans Læber.

Greenwood gik kort efter ud af Værelset, hvortil han ikke vendte mere tilbage den Aften.

De Andre bleve derimod staaende, og James Gray begyndte nu en Samtale med Barlow og et Par andre Herrer om Newyork, hvor han havde været bosat i flere Aar, som han fortalte, og hvor han vidste Besked om en Mængde Familieforhold, fornemmelig om saadanne, som Vedkommende vel helst havde ønsket dækket med Glemselens Slør.

„Newyork er en prægtig By," sagde omsider Hr. Dennison, efterat han længe med Taushed havde lyttet til denne Samtale, „det er paa engang baade Amerikas London og dets Paris."

„Ja især er det en fortræffelig By for Folk af vor Profession," svarede James Gray, „thi baade Journalister og Advokater kan der gjøre gode Affairer. De maa vide," vedblev han, idet han henvendte sig til Barlow og Fulton, „at min Ven Hr. Dennison er et af vore kløgtigste Hoveder, og at han er Udgiver af det bedste, eller hvad der i Grunden vil sige det Samme, af det mest læste Blad i Philadelphia."

„Jeg har aldrig været i Newyork," sagde Fulton, „men jeg har hørt af troværdige Mænd, at man er mere

udsat for at blive bedragen der, end paa ethvert andet Sted i dette Land."

„De har fuldkommen Ret," bemærkede Dennison.

„Det kan vel være, at der gives Adskillige der, som ere for snue for os," sagde Advokaten, „men det tager jeg dem aldeles ikke ilde op; de ere klogere end vi, det er det Hele."

„Meget rigtigt," sagde igjen Hr. Dennison, og kort efter gik han bort til en anden Gruppe i Selskabet.

„Er virkelig denne Herr Dennison saa kløgtig?" sagde Barlow, „det mærkede man ikke synderlig paa hans Tale."

„Det mærker man næsten aldrig i Selskaber," svarede Advokat Gray, „der kaster han sjelden sin Kløgt bort; tværtimod, der er han som oftest kun stum Tilhører og tager sig Alt til Indtægt, og ethvert Indfald, som der bliver sagt, kan man ved en eller anden Leilighed finde igjen i hans Blad. Men nu maa vi see til, om vi ikke kan overtale den skjønne Laura til at give os en Prøve paa hendes Sang."

„Gud veed, hvor hun har faaet den prægtige Stemme fra," sagde Barlow, „hos os hedder det jo ellers, at kun de Sorte og Mulatterne kunne synge, af det ægte Blod udspringer der ingen Sangfugl."

„Creolerne i Syden kunne dog nok gjøre en Undtagelse derfra," svarede Advokaten, „paa mødrene Side skal hun desuden nedstamme fra en Mexikanerinde, og hvem veed, hvad Slags Blod der forresten kan være blandet i hendes Aarer; men derom er det ikke værdt at tale." Efter disse Ord gik Advokaten bort.

Det undrer mig, at han vil sige Sligt, naar han dog ikke er vis derpaa," sagde Fulton.

„Herr James Gray er rigtignok lidt mere aabenmundet, end vi Amerikanere pleie at være," svarede en af de Omstaaende, „det er en Feil, som han har bragt med fra den gamle Verden."

„Er han da ikke født i Amerika?" spurgte Barlow.

„Nei, han er født hiinsides Havet. Han skal ellers have havt en underlig Skjæbne tidligere; som Dreng kom han over til Newyork med en Liniedandsertrop; siden løb han bort og blev først Opvarter, derefter Skriver hos en Advokat. Men da han er et meget kløgtigt Hoved, saa kom han tilsidst saavidt, at han kunde drive Professionen paa egen Haand. Han har ogsaa gode Kundskaber baade i de ældre og nyere Sprog, og dog skal han have ført et meget vildt Liv i sin Ungdom, og han seer da ogsaa ud som en udbrændt Vulkan."

„Har han været en Vulkan," sagde Barlow kort efter til Fulton, „da var det vel snarest en af dem, der udkaste Dynd og Stene istedetfor Ild."

Sextende Capitel.

Kort efter satte Laura sig til sit Klaveer, hvor hun først med temmelig Færdighed udførte nogle Phantasier, der dog ikke i sig selv havde nogen stor musikalsk Værdi. Bagefter præluderede hun i kort Tid, og omsider begyndte hun at synge med en Stemme, hvis Omfang, Fylde og usædvanlige Velklang vakte alle de Tilstedeværendes Be-

undring, men som især forbausede dem, der, som Fulton, hørte den første Gang. Saalænge Sangen varede, herskede der den dybeste Taushed mellem Tilhørerne; desto ubehageligere virkede den Mislyd, som Advokaten James Gray fremkaldte, da han pludselig midt under en af de skjønneste Sange udbrød: „Hvis denne Stemme bliver rigtig uddannet, da vil den være fine hundredetusinde Dollars værd; men det forstaaer sig, der maa ingen Bekostning spares derpaa."

Laura udførte nu nogle temmelig svære Sangnummere, uden at det i mindste Maade syntes at anstrenge hende eller at udtømme den Kraft, der laae i hendes Stemme. Men hvad der allermest henrev Fulton, maaskee netop fordi hans uøvede Musiksands bedst kunde fatte og begribe det, var nogle af de simpleste Smaasange, hvori Melodien paa en eiendommelig Maade forbandt sig med og understøttede den poetiske Tanke.

Et Par af disse Sange ville vi, forsaavidt det er os muligt at gjengive dem i en Oversættelse, tilføie nedenunder. Det forstaaer sig, at man deraf kun lidet vil kunne dømme om det Indtryk, de frembragte, da vi hverken kunne give nogen Forestilling om Melodjen eller om den Stemme, hvormed de bleve sungne. Indholdet af den første Sang var følgende:

Jeg mindes vel et Sted, gid jeg var der igjen,
Der Timerne saa sagtelig gled hen,
Liig sølvklare Perler, der drages paa en Snor,
Saa milde, som to Elskendes Ord.

Der legede de Fugle bag Valbirkens Blad,
Der var jeg saa munter og glad,
Der sprang jeg tidt i Engen og agted ei derpaa,
Hvad Folk vilde sige, der det saae.

Der stod jeg tidt ved Vinduet og bag de høie Træer,
Og tænkte paa den, jeg har kjær,
Og naar han da sig nærmed med hurtige Fjed,
Da glædedes mit Hjerte derved.

Der sad vi tidt i Maanskin bag Rosernes Hæk,
Ved Siden af den rislende Bæk,
Og vexled mangt et Ord halv i Alvor, halv i Skjemt,
Det har nu vel længst han forglemt.

„Det er en stor Bagatelle," sagde Advokaten, da denne Sang var til Ende, „men det skader ikke; Talentet skulde egentlig bestandig give sig af med Bagateller, thi Sligt gjør mest Lykke, og det have Folk mest Sands for, og deri have de sandsynligviis ogsaa Ret."

„Saa vil jeg da synge Dem en Bagatelle endnu," sagde Laura; derefter begyndte hun igjen:

Naar Svanen drømmende paa Strømmen bølger,
Da tænker jeg, min tause Ven, paa Dig,
Og paa den Drøm, som Du i Sjælen dølger,
Og som Du vist engang betroer til mig.

Naar Nattens Stjerner funkler i det Høie,
Da tænker jeg, mit skjulte Haab, paa Dig,
Og paa den Glands, der funkler i Dit Øie,
Og paa det Smiil, der har fortryllet mig.

Naar Maanen bleg og længselfuld sig hæver,
Da voxer end min Længsel efter Dig,
Naar, som et Dødningskib, den fremad svæver,
Da tænker jeg: kan Døden frelse mig?

Thi gjerne vorder jeg med den fortrolig,
Hvis i dens Nat jeg skal gjenfinde Dig,
Men Himlen selv mig vorder Sorgens Bolig.
Hvis ei Du der forenes skal med mig.

„Ja, den Sang er let at udlægge," sagde Advokaten, „vi drømme Alle, og vi længes Alle, og Frøken Laura veed bedst selv, hvad vi drømme om og længes efter." Ved disse Ord slog han en høi Latter op.

„Det er en Karl, der burde kastes paa Døren paa Grund af hans Udlægninger og oplysende Anmærkninger," tænkte Barlow ved sig selv. „Disse Sange ere neppe digtede her," sagde han derefter, „rimeligviis have de fundet Vei hid over Havet."

„De er nok digtede i England," sagde Laura.

„Musikken er en vidunderlig Kunst," vedblev Barlow, „naar vi høre en skjøn Melodie, da er det, ligesom vi fik en Anelse om al den dybe Smerte, al den uendelige Længsel, der kan gjennemtrænge et Menneskebryst, det er, ligesom de hengangne Slægter, de bortviftede Kjærligheds-drømme, de længst begravne Glæder og Sorger, igjen bleve manede frem som Aander af Graven ved Hjælp af Musikens Tryllestav; Musiken er en magisk Kunst."

„De tager feil," sagde Advokaten, „i Musiken er der intet Andet end Forhold, der kunne beregnes, og en Harmonie, der kan udtrykkes ved Tal; hvad De videre troer at finde deri, det lægger De selv til."

„Jeg mener dog," svarede Barlow, „at der er nogen Forskjel paa den Fylde, der ligger i Frøken Lauras Sang, og paa den Tørhed, der pleier at ledsage de mathematiske Beregninger."

„Det gaaer med Musiken ligesom med Maanen," vedblev Advokaten, „Maanen er egentlig en meget tør Patron, en Klode, der mangler Vand; den er intet Andet end en udbrændt Vulkan, og al den Fugtighed og Taare-dug, der synes at ledsage den, bæres kun af den jordiske

Atmosphære, eller de ere Fostre af Maaneskindigternes egen Indbildningskraft."

„Nu", svarede Barlow, „lad saa være, at Maanen ikke er Andet end en udslukt Verden, et Dødningeskib, saaledes som det hedder i Frøken Lauras Vise, saa maa den jo netop af den Grund fremkalde den allerdybeste Beemod. Derfor er det da, at den vækker en saa vidunderlig Fornemmelse af Eensomhed og Stilhed, at man er tilmode, naar den skinner, ligesom om man vandrede i de Gamles Skyggerige; det er en forladt, eensomt svævende Verdensruin, der vækker Mindet om bedre hensvundne Tider, og der ligesom sørger over sine hengangne Børn."

„Det Rimeligste er imidlertid, at den aldrig har havt noget Barn, at den er ligesaa jomfruelig, som de Gamle forestillede sig, at deres Gudinde Diana var, eller, for at tale i simpel Prosa, den har aldrig nogensinde været beboet."

Kort efter traadte Greenwoods Opvarter Gill ind, der nu fra en lille Negerdreng var forvandlet til en stor bredskuldret Neger; han bragte Thee rundt til Gjæsterne, hvorpaa der fulgte et meget let Aftensmaaltid.

Noget efter begyndte Advokaten at angribe et Par af de Sange, Laura havde sunget, især med Hensyn til de Lignelser, de indeholdt, hvilke han erklærede for urimelige, hvorimod Barlow forsvarede dem. Endelig kom man til at tale om den almindelige Grund, hvorfor man saa tidt betjener sig af Lignelser, og hvorfor man selv i det prosaiske Foredrag ikke ganske kan undvære dem.

„Det Usynlige trænger til en billedlig og synlig Beklædning," sagde Barlow, „det er ligesom en Sjæl,

der søger sit Legeme, derpaa beroer ogsaa for en stor Deel al Kunst."

„Og deraf udspringer ogsaa alt Afguderi," sagde en Geistlig, der ligeledes var tilstede mellem Lauras Tilbedere.

„Og dog kan vi ikke engang tænke os en Menneskesjæl ganske uden et saadant Klædebon," blev Barlow ved, „men vi tillægge den bestandig et Slags Legeme, selv om det ogsaa blot er af Luft eller Æther."

„De har Ret," svarede Laura, „saaledes tænker jeg mig bestandig Sjælene af de Kjøbmænd, der besøge min Fader, som et Slags Gribbe, der ruger over skjulte Skatte."

„Og Deres Stedfaders Sjæl," sagde Advokaten, „hvad siger De om den? Skulde den ikke ogsaa have Noget tilfælles med en saadan Grib?"

„Tag Dem i Agt!" svarede Laura, „ellers kunde vi nok finde et eller andet slemt Dyr, med hvilket ogsaa Deres Sjæl har Noget tilfælles."

„Nu, saa find det da, skjønne Laura! jeg skal ikke tage det ilde op."

„Er der Ingen her, der vil hjælpe mig?" sagde Laura, „og der kan finde et Dyr, som Advokatens Sjæl ligner."

„Den ligner en Flaggermuus," sagde Dennison, og dette overraskede saa meget desmere, da Dennison hidtil havde været temmelig taus og ikke tidligere havde taget nogen Deel i denne Samtale.

„Hvad?" raabte Advokaten, „det er høist upolitisk af Dem, saaledes til ingen Nytte at henkaste Deres Billeder udenfor Deres Journal; men hvorfor ligner jeg da en Flaggermuus, det skal De aflægge Selskabet og mig

in specie Regnskab for, actori incumbit probatio, som De veed."

„Er det ikke Deres Kald at flagre mellem Ret og Uret, ligesom Flaggermusen mellem Lys og Mørke?" spurgte Dennison, „og er De ikke allerbedst tilmode, naar begge Dele ere saaledes blandede og forviklede, at Ingen ret veed, om han skal kalde det Hele sort eller hvidt? Det forstaaer sig af sig selv," vedblev han, „at jeg her kun taler om de uskyldigere Flaggermuus; de grusommere Arter deraf, der endog skulle ernære sig af Menneskeblod, vil jeg naturligviis aldrig vove at sammenligne Dem med."

„Ja, hvem kan vide!" sagde Laura.

„Vogt Dem!" raabte Advokaten, „for at jeg ikke engang gjør Experimentet med Dem selv! thi der bliver dog engang et Par af os To, det skal De nok opleve."

„Det vilde være som en Forening imellem Løven og Daadyret," svarede Laura, „vore Pletter vilde være den eneste Liighed imellem os."

„Ganske rigtigt! det er netop paa vore Pletter, at jeg grunder mit Haab om vor tilkommende Forening."

Paa Hjemveien talte Fulton meget om Lauras Sang, der, som det lød, havde gjort et stærkere Indtryk paa ham, end hendes skjønne Udseende.

„Den stakkels Pige!" sagde Barlow, „uagtet al hendes Skjønhed og alt hendes Talent, kan dog maaskee hendes Fremtids Lod blive sørgelig nok."

„Hvorfor det?" spurgte Fulton.

„Fordi hendes Stedfader dog nok vil faae en Deel

Indflydelse derpaa. Desuden kan den blotte Formodning, som Advokaten henpegede paa, gjøre hende Skade nok; thi Du veed jo ligesaa godt, som jeg, med hvilket Sindelag de Hvide betragte dem, som de mene, har en Draabe Mulatblod i deres Aarer."

Syttende Capitel.

Efterat Barlow havde opholdt sig i Philadelphia saalænge den strengeste Vinter varede, besluttede han at foretage en Reise i de sydlige Stater, som han endnu ikke kjendte stort til. Derfra vilde han, naar Sommerheden begyndte at blive trykkende, indskibe sig til den gamle Verden, hvor det var hans Hensigt at tilbringe flere Aar.

Derimod skulde Fulton blive en Tidlang i Philadelphia, for under en duelig Mesters Veiledning at erhverve sig al den Færdighed, han der kunde naae; siden skulde de begge samles i London, hvor Barlow meente, at det vilde være Fulton let, naar Grundvolden først var lagt, at arbeide sig videre frem, og at vinde et Navn mellem Europas Kunstnere, hvorved han kunde gjøre sit Fædreland Ære.

Man vil maaskee spørge, om det ikke havde været bedre, hvis Fulton var afgaaet til Europa strax, hvor han let havde kunnet finde en Mester, der var ligesaa duelig, som den, under hvis Veiledning han nu arbeidede; men Grunden, hvorfor dette ikke skete, var uden Tvivl et Slags Fædrelandskjærlighed hos Barlow, der

ønskede at vise den gamle Verden, at der ikke blot fandtes Kunsttalenter i Amerika, men at disse endog i deres eget Land kunde finde duelige Veiledere og erhverve sig en temmelig stor teknisk Færdighed.

Før Barlow reiste, sørgede han med stor Omhu for, at Fulton, hvor saa han selv opholdt sig, uden Vanskelighed kunde hæve den aarlige Understøttelse, som han havde bestemt for ham. Dernæst lovede han, at han bestandig, naar han i længere Tid fæstede Bolig paa noget Sted, skulde underrette ham derom, saa han, hvis han ønskede det, kunde skrive ham til; da Alt saaledes paa bedste Maade var indrettet, tog han Afsked fra sin Ven og reiste bort.

Fulton begyndte nu med stor Samvittighedsfuldhed at anvende sin Tid i Kunstens Tjeneste, og det lykkedes ham ogsaa snart at forskaffe sig saa megen Færdighed, især i den egentlige Tegning, at hans Lærer var særdeles tilfreds med ham og regnede ham mellem sine bedste Elever.

En af de faa Adspredelser, som Fulton tillod sig, var, at han besøgte Greenwoods Huus, hvorhen Lauras skjønne Stemme drog ham med en næsten uimodstaaelig Magt. Hvad der end mere forøgede det Velbefindende, han følte i Lauras Nærhed, var hendes egen forekommende Opførsel imod ham. Ja, det syntes endog, til Trods for Barlows Paastand om hendes Ligegyldighed for den Enkelte, at være hende ukjært, naar han af og til, som dog sjelden skete, blev borte fra de ugentlige Sammenkomster i Greenwoods Bolig, hvilket hun endog engang med et Slags opblussende Heftighed, der var hende eiendommelig, og der, som det syntes Fulton, klædte hende overordentlig godt, ligefrem sagde ham selv.

En Aften, da der alt var hengaaet en temmelig lang Tid efter Barlows Afreise, og da hun var bleven mere bekjendt med Fulton, talte hun uopfordret til ham om, hvorledes hun som Barn havde seet ham ligge bleg og, som Alle troede, livløs i Reading i John Bridles store Sal, og om hvorledes hun havde nærmet sig til ham og lagt Haanden paa hans Bryst og mærket, at hans Hjerte slog, hvorefter hun, halv glad og halv forfærdet, var flygtet bort og ikke havde seet ham igjen før i det sidste Øieblik, da hun sad paa sin Faders Vogn og skulde forlade Byen.

„Kan De virkelig huske alt dette?“ spurgte Fulton med et Udtryk af Overraskelse, der var blandet med Glæde.

„Ja, jeg seer Dem endnu for mine Øine, saadan, som De dengang var,“ sagde hun, „derfor gjorde det mig ogsaa ondt, at De i saa mange Aar ikke vilde besøge os.“

Denne Lauras Tilstaaelse frembragte et dybt Indtryk paa Fulton, og det syntes ham fra dette Øieblik af, som om der veg en Sky bort fra hans Øine, saa han fik et skarpere Syn for hendes Elskværdighed.

For at hendes Opførsel kan blive noget mere forstaaelig, ville vi her anføre et Par Ord, hvori Fultons Ven, Herr Colden, der har givet vigtige Bidrag til hans Biographie, beskriver hans Ydre.

Robert Fulton, siger blandt Andet Colden, var høi og velskabt, hans Træk vare mandig skjønne, han havde store dunkle Øine, og hans aandfulde Pande antydede Forstand og Eftertanke, han besad en livfuld og dog blid Charakteer o. s. v.

Uagtet Colden vel paa dette Sted taler om Fulton

i hans senere Aar, saa passer denne Beskrivelse dog sikkert ogsaa for en Deel paa den Tid, hvori han her fremstilles. *)

Isvrigt syntes Laura ikke at gjøre nogen stor Forskjel paa sine Beundrere, og, som det lod, betragtede hun dem Alle med Ligegyldighed. Den Eneste, som hun ved Siden af Fulton selv viste større Opmærksomhed, var Advokat Gray. Med ham talte hun ofte, og, som det forekom Fulton, meget gjerne; ja han udøvede endog et Slags Herredømme over hende, som man, naar man tog Hensyn til hans Udvortes og den Hensynsløshed, hvormed han undertiden behandlede hende, ikke saa let kunde forstaae.

Da Fulton engang med et Par Ord antydede, at der var Noget i Advokatens Væsen, der ikke behagede ham, tog Laura ham med stor Iver i Forsvar. „De Underligheder, han af og til paastaaer," sagde hun, „mener han slet ikke saa alvorligt, og at jeg holder af ham, det er da ikke saa ubegribeligt, for Alt, hvad jeg veed, det har jeg lært af ham, og jeg har kjendt ham, fra jeg var ganske lille, og han har bestandig taget sig af mig og viist mig alle de Tjenester, han kunde."

„Hvis De ikke vilde ansee mig for paatrængende," sagde Fulton, „saa kunde jeg fristes til at spørge, hvilke Tjenester, han da har viist Dem."

„Min Fader vilde vist aldrig have givet saa mange Penge ud, for at jeg skulde lære at synge," svarede Laura, „hvis Advokaten ikke havde været, og det er vel ogsaa hans Skyld, at der dog nu kommer nogle af vore Bekjendte her i Huset."

*) Colden, the Life of Robert Fulton.

„Og hvorledes har han kunnet bevirke det?"

„Det maa De spørge ham selv om," svarede hun, „thi der er han." Derefter gik hun bort.

„Hvad skal De spørge mig om?" sagde James Gray, som havde hørt Lauras sidste Ord.

Da Fulton havde sagt ham, hvorom Talen var, svarede han: „Den Sag er let forklaret. Jeg har blot overbeviist Herr Greenwood om, at baade han selv og Laura med Tiden kunde have den største Fordeel af, at hendes Stemme blev udviklet, og hvad nu disse Selskaber angaaer, saa forestillede jeg ham, at de vare nødvendige, hvis hun skulde lære med Frihed at bevæge sig i Verden; thi at hun der vil finde Veien til Rigdom og Anseelse, det har jeg allerede tidlig været overbeviist om."

„Og vilde da ikke Herr Greenwood med Glæde, selv uden Hensyn til ydre Binding, have opoffret nogle Penge, for at en saadan Stemme kunde blive uddannet?" spurgte Fulton.

„Nei, det havde han ganske vist ikke gjort," svarede Advokat Gray.

„Ja, jeg har nok hørt Noget derom, Herr Greenwood skal være temmelig paaholdende."

„Nu, deri er der jo egentlig intet Ondt," svarede Advokaten, „Herr Greenwood er en Samler, som saa mange Andre, og det har han vel ogsaa Lov til at være."

„Hvorledes vil De forsvare det?" spurgte Fulton.

„Nu, En samler paa Pibehoveder, en Anden paa Sommerfugle, en Tredie paa Conchylier og underlige Stene, og jo mere deres Skat voxer, destomere voxer ogsaa deres Begjærlighed. Men derfor kunne de jo være lige gode, og Ingen bør foragte en brav Mand derfor.

Hvorfor skal man da mere foragte den, der har Lyst til at samle Penge? hvad enten de nu ere fra den gamle eller ny Tid, derpaa kommer det kun lidet an, det Ene er et Slags Samlerlyst, ligesom det Andet; kun at den, der sammenhober Penge, især fra nyere Tider, synes at have et forstandigere og solidere Maal for Øie, end de fleste af de Andre."

„Ak, det er et Sophisteri," sagde Fulton.

„Nei, det er et meget forstandigt Forsvar, som ingen Jurist bør kaste Vrag paa," svarede James Gray.

Derefter gjorde Advokaten adskillige Spørgsmaal angaaende Barlow og hans foregaaende Liv. „Han skal være et meget godt Hoved," sagde han tilsidst, „det er kun Skade, at han, som jeg hører, er forfalden til et Slags overjordisk Poesie, der rimeligvis vil fordærve ham med Hensyn til det praktiske Liv."

„De er ingen Ven af Poesie, det har jeg nok mærket," sagde Fulton.

„Tvertimod, jeg læser ofte poetiske Skrifter, især for Stilens og for Sprogets Skyld. Men hvad nu Drømmenes og Feernes Land angaaer, det er en ganske anden Sag; thi der kommer Vinden hver Dag og spørger allerunderdanigst om, hvor stærkt den maa blæse, der forlanger Morgenrøden Underretning om, hvormegen Sminke den skal lægge paa fine Kinder, og der kommer Solguden med et Reaumurs Thermometer under Armen og vil vide Besked om, med hvor stærkt et Lys man tillader ham at skinne, o. s. v. Kort sagt, det vilde være et meget fortræffeligt Land, hvis man ikke der stod Fare for at blive spoleret for Alt, hvad der angaaer denne sublunariske Verden."

En Morgen, da Fulton sad alene paa sit Værelse og var sysselsat med at male, hørte han en Banken paa sin Dør, og strax efter traadte til hans Forundring Advokaten James Gray ind i hans Værelse.

„Tilgiv!“ sagde Advokaten, idet han satte sig ned og saae sig om, „at jeg saaledes forstyrrer Dem i Deres Eensomhed, men jeg havde Lyst til at see Dem i Deres Bolig, og desuden har jeg et Ærinde til Dem, det maa være min Undskyldning.“

„De er velkommen,“ sagde Fulton, „hvad er der ellers til Deres Tjeneste?“

„Der er en Dame af mit Bekjendtskab, der ønsker sit Portrait tegnet, og da hun nu har seet flere Portraiter fra Deres Haand, der vidne om et betydeligt Talent, saa have vi ved denne Leilighed tænkt paa Dem, saameget mere, da der endnu kun ere Faa her i Philadelphia, som give sig af med Sligt.“

„Det er længe siden jeg tegnede Portraiter,“ svarede Fulton, „Alt hvad jeg hidtil i denne Retning har leveret, maa ansees som Dilettantarbeide; forresten har jeg i den senere Tid ombyttet Portraittegningen med Landskabsmaleriet.“

„Ved Portraittegningen vilde De dog staae Dem bedre og vinde flere Penge.“

„Den ydre Fordeel bør dog neppe bestemme en Kunstners Virksomhed,“ svarede Fulton.

„Ja, det er nu en af disse Talemaader, der klinge meget smukt, og der ogsaa kunne være gode til deres Brug, men der dog ingenlunde eensidig bør bestemme en forstandig Mands Handlemaade. En Kunstner skal behage sit Publikum, og for at naae dette, maa han levere, hvad hans Publikum forlanger; dette er hans egentlige

og fornemste Kald, og dertil maa han især udvikle og bruge sit Talent."

„Men hvis nu Publikums Smag er saa fordærvet, at det forlanger de allerforkerteste Ting, bør da ogsaa Kunstneren føie det deri?"

„Nu, han bliver vel nødt dertil," svarede Advokaten, „det vil kun lidet nytte ham at stampe mod Braaden."

„Hvis altsaa en Digter, for at tage et Exempel af en anden Kunst, levede paa et Sted, hvor man ønskede, at han skulde skjule Sandheden, at han skulde sætte en Sminke paa Fordærvelsen, burde han da føie sit Publikum deri?"

„Her er ikke Spørgsmaal om, hvad han burde eller ikke burde, men kun om, hvad han er nødt til, hvis han vil gjøre Virkning; thi den alene, der svømmer med den stærke Strøm, bæres og hjælpes frem deraf; den derimod, der vil kæmpe derimod, han skal vel mærke, at hans Kræfter mattes, og at det tilsidst gaaer tilbage med ham. Dog, som sagt, vi tale her kun om, hvad der er klogest, men aldeles ikke om Moralen; thi skulde vi tale om den, det forstaaer sig, da vilde det Hele faae et andet Udseende."

„Det maa jeg tilstaae, det Synspunkt, De her opstiller, er mig ganske nyt."

„En Roman- eller Comediesskriver," vedblev Advokaten, „der havde Talent nok til at bilde sine Læsere eller Tilhørere ind, at deres egne Feil, deres Udygtighed, Lediggang, Dovenskab, Dagdriveri og Udsvævelser, eller hvilkesomhelst Udyder, de forresten kunde have, at alt dette, siger jeg, var langt mere værdt end alle Andres Dyder, og at der laae en høiere Frihedsfølelse, Kløgt og Genialitet, ja den høieste Viisdom skjult derunder, see,

han vilde være en Tidens Mand, han vilde have vundet Spil, i det mindste i nogle Aar; og nogle Aar ere da vel ogsaa tilstrækkelige for den Kloge, der veed at benytte dem, til deri at gjøre saa megen Lykke, saa han siden til Nød kan undvære den."

„Men Uret bliver dog ikke til Ret, om man saa aldrig saa godt forstaaer at sætte Sminke derpaa," svarede Fulton.

„Ak, hvad er da Ret, og hvad er Uret, unge Mand! Det er ikke altid saa let at afgjøre, som det nu synes Dem. See Dem dog om i Verden! betragt, hvad der foregaaer i det virkelige Liv! En Statsmand, en Advokat, en Bladskriver, eller hvem De saa vil pege paa, der vil spille en Rolle i det offentlige Liv, maa han ikke bruge alle de Vaaben, han har til sin Raadighed, maa han ikke sværte sine Modstandere og fordreie deres Grunde og Meninger saa godt, han kan? Maa han ikke smigre for sine Medforbundne og sige det, som de helst gider høre? Maa han ikke skjule og dække deres Feil, og, om muligt give dem et Anstrøg af Dyder, hvilke de dog som oftest ere langt fra at besidde? See, dertil skal al hans Betalenhed, alle de høitravende Floskler tjene, der nu engang have faaet en god Klang i Folkets Øren. Lykkes dette ham, da bæres han af Strømmen, og seirer hans Parti, da bliver han en stor og mægtig Mand; men selv om dette maa vige, saa vil han dog endnu kunne blive et brugbart Redskab i den Opposition, som hans Parti nu danner; hvorimod den, der intet Hensyn tager, der kommer frem med Sandheder, som Ingen vil høre, han bliver stødt og puffet og haanet og latterliggjort, og han maa takke Gud, hvis han i Tide kan finde en Afkrog, hvor han kan henleve sit Liv forglemt af den Verden,

han ikke forstod at omgaaes med. Thi der er ingen Frelse paa denne Jord, uden man tager Parti; men et Parti maa være partisk og altsaa til en vis Grad uretfærdigt, det ligger jo i Ordene."

„Ja derom vil jeg ikke strides med Dem," sagde Fulton, „thi derom blive vi dog aldrig enige."

„I Ungdommen, naar man ikke kjender Forholdene," vedblev Advokaten, „da ere der Mange, der tænke som De, og der strax ville hugge til med Sværdet, naar der skeer Noget, som de betragte som Uret. Men de Klogeste ville dog snart mærke, at Tilregneligheden i de fleste Tilfælde er meget problematisk, at vi alle drives og bestemmes af Tiden og ere paavirkede som Midler for visse Planer, visse Hensigter, af en Magt, som vi ikke kjende; og naar man er kommen saa vidt, da falder den moralske Pirrelighed bort af sig selv, da indsee vi, at det er ligesaa urimeligt at vredes over, at En har begaaet en Forbrydelse, som over, at en Steen falder ned af et Bjerg. Laster og Dyder komme, man veed ikke selv hvorfra, ligesom Vinden og Græshopperne; og dog vise de statistiske Tabeller, at der ogsaa her finder et Slags Naturnødvendighed Sted, en Udvikling efter bestemte Love, ved hvis Hjælp man tilsidst vil kunne beregne den Mængde af Dyder og Laster, der i en Række af Aar udvikle sig i Verden, ligesom man kan beregne Ebbe og Flod og Maanens og Planeternes Gang."

„Er dette virkelig Deres Alvor?" spurgte Fulton med Forundring.

„Alvor eller ikke Alvor, derom spørge vi ikke her, men kun om Sagen er godt forsvaret," sagde Advokaten. „Der skal være et Bjerg i den gamle Verden," vedblev han, „ovenover Byen Neapel, hvor man til alle Tider,

undtagen fra Elleve til To om Natten, hører en surrende Lyd, hvori alle de mangfoldige Stemmer fra den store By forene sig, og der aldrig tiltager og aldrig aftager, ligesom Lyden af et fjernt Vandfald; saaledes vilde maaskee en høiere Aand, der stod udenfor vor Jord og modtog Indtrykket af det Hele paa engang, i hvert enkelt Øieblik høre det samme Antal af Smertes- og Glædesskrig, og see den samme Mængde af Dyder og Forbrydelser, forudsat naturligviis, at Folkemængden bestandig blev den samme. De enkelte Mennesker ville komme og gaae med Tiderne, men Hovedsummen af alle deres Handlinger vil i hvert Moment blive den samme, ligesom i et Vandfald, som sagt, der ligner sig selv bestandig, uagtet de faldende Vanddraaber vexle."

„En slig Tænkemaade maa rigtignok føre til stor Ligegyldighed i moralsk Henseende," svarede Fulton.

„Ganske rigtig, Indifferentisme er Livets Viisdom og sidste Maal; alle Nydelser føre tilsidst dertil, at Nydelsen bliver os ligegyldig, ja endog umulig, hvilket er Enden paa det Hele, om ikke før, saa dog naar Døden kommer. Døden er den Magt, der blaserer hele Verden."

„Og efter Døden, hvad saa?"

„Nu, derpaa er Svaret ikke saa vanskeligt, naar man blot vil aabne Øinene," sagde Advokaten, idet hans Aasyn antog et Udtryk af den bittreste Haan, „Paradiset, de Saliges Boliger og det evige Livs Land er ogsaa en af de mangfoldige Provindser i Drømmeriget eller i den overjordiske Poesies Verden; det ligger noget Vesten for det saakaldte Ginnistan, men grændser dog temmelig nær dertil. Dog det er Sager, man ikke gjerne vil høre tale om, og derfor er det vel bedst at tie dermed."

„Og er dette virkelig Deres Alvor?" spurgte Fulton igjen.

„Det vil jeg aldeles ikke paastaae," svarede Advokaten, „en Mand af min Profession lader Meget glide over sine Læber ved forskjellige Leiligheder, som han just ikke til enhver Tid vil staae ved. Men det er bestandig godt at betragte en Sag fra forskjellige Sider og at høre, hvad selv den Part har at sige til sit Forsvar, som man har størst Mistillid til. Vi ere imidlertid komne meget langt bort fra det Andragende, der førte mig hid. Nu, hvad siger De? vil De paatage Dem at tegne det Portrait, hvorom Talen var?"

„De maa tilgive mig," sagde Fulton, „jeg seer mig ikke istand dertil."

„Nu, som De vil," sagde Advokaten, „det staaer naturligviis til Dem at anvende Deres Talent i hvilken Retning, De ønsker. Men hvad er det for Billeder, der ligge der?"

Med disse Ord greb Advokaten et Pergamentsblad, hvorpaa der fandtes flere Carricaturbilleder, som Fulton i et overgivent Øieblik havde tegnet, og som han, da de virkelig vare lykkedes, og da Barlow desuden bad ham derom, havde lovet ikke at tilintetgjøre.

„Ak, see der!" raabte Advokaten, „der træffer jeg flere Bekjendte, og den gamle Greenwood er ogsaa derimellem. — Det er ypperlig opfattet."

„Det burde De aldrig have seet," sagde Fulton.

„De har et lykkeligt Talent, unge Mand," sagde Advokaten, idet han igjen lagde Billederne paa deres Plads, „og det ligger ganske i Deres Haand, om De vil høste den tilbørlige Fordeel deraf. — Nu, jeg haaber

vist, at vi skulle komme i nærmere Forbindelse med hinanden, og hermed vil jeg for denne Gang sige Dem Farvel."

Attende Capitel.

Enhver, som kjender noget til de Kampe, hvorigjennem Aanderne udvikle sig, vil sikkert have bemærket, at der kunne være to Retninger, der en Tidlang stride om Overherredømmet i et Menneskes Indre. Her er dog ikke Tale om det Godes og det Ondes Strid, men kun om en Kamp mellem de forskjellige Anlæg, der, hver for sig, have deres Berettigelse. Den Uvished, hvori et Menneske saaledes kan være bestedt, vedvarer da saalænge, til enten den dybere Magt i Sjælen seirer, eller, hvad der vel ogsaa kan skee, til ydre Fordeel eller andre Tilfældigheder føre til det modsatte Resultat.

En saadan Kamp foregik netop nu i Fultons Indre. Han havde, hvad der ikke skal være saa sjeldent blandt Fristaternes Indvaanere, et virkeligt Talent til Tegning og vel ogsaa til Malerkunsten, men der var en anden Magt i hans Sjæl, der snart sagtere, snart stærkere hævede sin Røst for at lede ham ad en anden Vei. Ved slige Leiligheder følte han en ængstelig Uro i sit Inderste, ligetil han kastede Penselen og overlod sig til Tanker og Drømme, der førte ham langt bort fra det Arbeide, hvormed han ellers syslede. Og dog ansaae han det for sin Skyldighed at undertrykke disse Tanker og disse Drømme, og det gjorde han ogsaa i lang Tid, saavidt

han formaaede det, og naar han saaledes havde været fraværende fra sin Kunst og atter vendte tilbage dertil, da arbeidede han med fordoblet Iver, dog var han aldrig, uagtet hans Lærer bestandig roste ham, ret lykkelig og tilfreds ved sit Arbeide.

Men der gaves endnu en tredie Magt, der lidt efter lidt vandt et stort Herredømme over ham, og det var den, som Lauras Skjønhed og hendes Elskværdighed udøvede. Dette Trylleri virkede saa meget desto stærkere, da det tillige virkede hemmeligt, og da han var fangen i en af disse Selvskuffelser, hvorunder Kjærligheden saa tidt i sin Begyndelse søger Tilflugt. Thi det var kun den musikalske Kunstnydelse, meente han, den Glæde, han fandt i hendes Sang, der trak ham til hende, og hvorvidt hendes øvrige Personlighed spillede en Rolle med i denne Tiltrækning, det havde han endnu aldeles ikke aflagt sig noget Regnskab for.

Imidlertid forsømte han, som sagt, meget sjelden nogen Fredag Aften at være tilstede i Lauras Kreds, og naar han ogsaa engang imellem foresatte sig at blive hjemme, saa følte han dog en saa stor Længsel og Uro, naar den bestemte Time kom, at han almindelig tilsidst tog sin Hat og ilede derhen.

Da Fulton første Gang saae Laura igjen, efterat James Gray havde været hos ham, forekom det ham, som om hun var noget forstemt og kold mod ham, og han gik derfor temmelig mismodig hjem. Men da han saae hende næste Gang, var hun ligesaa venlig som sædvanlig og talte længe med ham. „De maa endelig besøge Advokat Gray," sagde hun blandt Andet, „han kan nytte Dem meer, end De troer, og han har jo desuden været hos Dem." — „Naar De ønsker det, skal jeg

gjerne gaae til ham," svarede Fulton. — „Det var godt, om De kunde vinde ham," sagde Laura, „thi han kjender Verden, og han har netop det, som De mangler."

Denne Gang kom ogsaa Herr Greenwood hen og talte med Fulton. „Er det længe siden, at den unge Herre havde Efterretning fra den rige Herr van Gehlmuyden?" spurgte han. — „Ja, temmelig længe," svarede Fulton. — „Herr van Gehlmuyden er en Mand, der eier Meget, og det kunde dog vel være, at han, hvis De lod visse Griller fare, unge Herre, tilsidst betænkte Dem i sit Testament, hvad?" — „Dertil er der vel kun liden Udsigt," svarede Fulton. — „Nu, nu, hvem kan vide! hvem kan vide! men jeg har dog forespurgt mig lidt om denne Sag; John Bridle veed vel lidt Besked derom." — Efter disse Ord gik han bort.

Søndagen derefter besluttede Fulton at opfylde sit Løfte til Laura og at aflægge sit Gjenbesøg hos Advokaten. Advokat Gray boede i et smukt Huus, hvorfra der var Udsigt til en stor offentlig Have. Da Fulton kom op ad de brede Trapper, der vare belagte med Tepper og omgivne af et ziirligt Jerngitter, mødte han en lille Mand med et blegt og indfaldent Ansigt. „Herr Advokaten er ikke hjemme," sagde denne Mand, „han er i Kirke." — „Er det muligt!" udbraabte Fulton; thi efter de Yttringer, James Gray havde tilladt sig med Hensyn til Religionen, meente Fulton, at Kirken var det Sted, hvor man allersidst skulde søge ham.

„Min Principal er i Kirke hver Søndag," sagde den lille Mand med det indfaldne Ansigt, men De behøver ikke at gaae herfra; hvis De vil vente et Øieblik, da kommer han strax hjem."

„Hvem er De?“ spurgte Fulton.

„Mit Navn er Jack Turner,“ svarede den Anden, „jeg er hans Fuldmægtig, og jeg boer desuden her i Huset; jeg veed dog temmelig god Besked om alle hans Sædvaner, han kommer snart hjem, det kan De stole paa; thi nu er nok Gudstjenesten forbi.“

Derefter førte han Fulton ind i Advokatens eget Kammer, hvor Gulvet var bedækket med et stort og kostbart Gulvtæppe; alle Stole vare stærkt udstoppede, Sophaen var belagt med bløde Hynder, og overhovedet fandtes der alle de Beqvemmeligheder, der, efter de Dages Mening, hørte til at befinde sig vel ved sin Tilværelse. Ligeover for Sophaen stod et stort aabent Bogskab, fyldt med Bøger, som alle vare ziirligt indbundne. Da Barlow kastede et Blik derpaa, saae han, at der ikke blot fandtes juridiske, men ogsaa historiske og poetiske, ja endog geistlige Skrifter derimellem. Noget over Halvdelen af disse Bøger vare engelske, de andre hørte deels til den franske, deels til den spanske, deels til den romerske og græske Literatur.

Kort efter kom Advokaten hjem. Da Fulton gjorde et Slags Undskyldning, fordi han ikke tidligere havde gjengjældt hans Besøg, svarede han: „Tal blot ikke derom! Af hundrede Undskyldninger, der gjøres for Tilsidesættelsen eller Forsømmelsen af en selskabelig Pligt, ere de ni og halvfemsindstyve usande, og den ene, der bliver tilbage, angiver dog neppe med alsidig Oprigtighed den allerinderste Grund.“

„De har været i Kirke, hører jeg,“ sagde Fulton.

„Derover maa De ikke undre Dem,“ svarede James Gray, „derfor kommer jeg vel ikke Himlen nærmere. Gik jeg ikke i Kirke, saa mistede jeg den bedste Deel af min

Søgning. Det Allerdummeste, Nogen kan gjøre i denne By, det er at lægge sig ud med de saakaldte Fromme, ligesaa gjerne kunde han stikke sin Haand ned i en Hvepserede. Hvad mig angaaer, saa ønskede jeg, at jeg paa engang kunde være Medlem af alle de mangfoldige Secter, hvormed dette Land er opfyldt, men desværre, det gaaer ikke an, dertil hade de hverandre altfor stærkt; thi deres indbyrdes Had er sikkert meget ærligere og oprigtigere meent end al deres Fromhed."

„Det undrer mig dog," sagde Fulton, men holdt pludselig inde; thi efter nærmere Betænkning ansaae han det vel ikke for ganske passende at udtale, hvad han havde tænkt.

„Det undrer Dem, vil De sige, at jeg tilstaaer Sligt saa ligefrem og uden Omsvøb. Seer De, der er ikke saa stor Fare derved, som De maaskee troer; thi for det første har jeg en stor Tillid til Dem, og dernæst, selv om De vilde udbrede min Tilstaaelse mellem Mængden, da skulde jeg nok sørge for, at Ingen fæstede synderlig Lid til Deres Tale."

„Nei, det vilde jeg heller ikke sige," svarede Fulton, „jeg tvivler ikke paa, at De nok vilde vide at afvæbne en saa svag Modstander, som jeg er; jeg undrer mig kun over, at De, uagtet alle Lykkens Gaver, hvoraf De sikkert er i Besiddelse, kan befinde Dem indvortes tilfreds ved saaledes at kaste Vrag paa Alt, hvad der er en Trøst for os andre, selv i de største Ulykker."

„Seer De, jeg er egentlig mere uegennyttig end De; jeg trækker ingen Vexler paa Himmerrig, jeg begjærer ikke mere end dette korte Liv, jeg søger ikke det ubestemte Uendelige og hvis en høiere Aand vilde skjænke mig det, da vilde jeg endog meget betænke mig paa at tage derimod."

„Og kan De virkelig befinde Dem vel ved en saadan Tænkemaade?"

„Hvorfor ikke? Jeg søger kun min Velværen paa en anden Vei end De. Livet er ikke noget Stort, unge Mand; tværtimod, det er en saare ringe Ting, ja det er egentlig en Bagatelle, og det gjælder kun om at bruge denne Bagatelle paa rette Maade, eller idetmindste saa godt, som man efter sin Indsigt formaaer. De seer saaledes, at jeg her har lavet Alt ganske godt for mig paa min Viis, og at det er en ganske taalelig Bolig, jeg boer i, uagtet jeg veed, at den engang skal smuldre op i Støv, ligesom jeg selv."

„Og føler De da aldrig nogen Tomhed midt i denne Overflødighed, hvori De dog lever alene med Dem selv, uden Kone, uden Børn, uden Nogen, som De med Glæde kan sørge for, og uden noget Haab, naar Deres jordiske Tilværelse nærmer sig til sin Ende."

„Nu den Tid, den Sorg! der er kun et Slags Liv, der anstaaer en klog og forstandig Mand, det er at leve á son aise, som Franskmændene sige, og dertil hører da blandt Andet ogsaa det, at man ikke skal være belemret med Andre end med sig selv. Dog, det forstaaer sig, hvis man kan forbedre sin Tilstand ved at forbinde sig med en Anden, det en ganske anden Sag."

„Og er da dette virkelig Deres Alvor?" spurgte Fulton, „eller er det igjen et Paradox, som De blot opstiller for at opgive en Prøve paa den Færdighed og Kløgt, hvormed De veed at forsvare det?"

„Det maa De selv afgjøre," svarede Advokaten. „Om jeg taler ironisk eller alvorligt, det overlader jeg helst til mine Tilhørere selv at udgrunde, thi jeg har altfor stor

Agtelse for deres Kløgt, til at jeg skulde tillade mig noget Indgreb i deres Dom."

„Det undrer mig dog at see, at der findes saa mange geistlige Skrifter iblandt Deres Bøger," sagde Fulton.

„O, dertil har jeg mine gode Grunde jeg modtager tidt Besøg baade af Mænd og af Qvinder, for hvilke slige Skrifter ere den bedste Anbefaling. Blandt de Geistlige findes der desuden store Talere, fra dem kan en Mand af min Profession hente Meget, som han har Brug for. Ogsaa hos Digterne findes der Adskilligt, som baade jeg og mange Andre kunne have Gavn af. Derfor har jeg ligeledes gjort mig et lille Udvalg af dem, som De seer."

„Tænker De da paa at oversætte dem?" sagde Fulton.

„Det er langt fra," svarede James Gray med et Smiil, „men de ziirlige Talemaader og smukt formede Sententser, der findes hos dem, har jeg dog godt Brug for; ja det er undertiden skeet, at jeg har omstemt en heel Jury blot ved et Par slige velanbragte Phraser. Thi saaledes gaaer det i den underlige Verden, vi leve i; mundus vult decipi hedder det jo. De selsomme Drømmere, der finde Saadant op, høste sjelden nogen stor Nytte deraf; men desmere gavner det dem, der veed, hvorledes Sligt med Fordeel skal anvendes."

For at man ret kan begribe James Grays Fremgangsmaade ved denne og flere Leiligheder, maae vi bemærke, at han, naar han fandt Nogen, der var ubekjendt med Verdens Gang, som han kaldte det, eller med dens Slethed, som vi vilde sige, følte en næsten uimodstaaelig Drift til at tilintetgjøre denne Uskyldigheds og Uvidenheds Tilstand, hvilken han betragtede som en blind og

enfoldig Benegtelse af det, som hans egen Livserfaring havde lært ham, ja næsten som en Fornærmelse mod hans egen Person. Dette var vel Grunden til, at han tidt ved slige Leiligheder blev betagen af et Slags Iver, der kun lidet passede til den Indifferentisme, som han ellers betragtede som den høieste Viisdom. Til denne sin Iver overlod han sig saameget des friere og hensynsløsere, da han vel vidste, at hans Anseelse var saa befæstet, at et Par uforddeelagtige Ord af et ubekjendt ungt Menneske, ikke kunde gjøre ham nogen synderlig Afbræk.

Omtrent et Qvarteer efter Advokatens Hjemkomst traadte Jack Turner ind og berettede, at der var en Mand fra Landet, der ønskede at tale med ham; han kunde ikke godt komme igjen, sagde Jack, thi han skulde reise den næste Morgen tidlig.

„Egentlig burde jeg vel være fri for Forretninger i Dag," svarede Advokaten, „men ligegodt; lad ham vente lidt, saa kommer jeg."

„De maa ikke lade ham vente for min Skyld," sagde Fulton, „jeg maa dog nu tage Afsked, jeg har maaskee alt været Dem til Besvær længere, end jeg skulde." Med disse Ord stod Fulton op, tog sin Hat og anbefalede sig.

Strax efter førte Jack Turner en fiirskaaren Mand ind, hvis Ansigt ikke havde noget særdeles Udtryk af Kløgt. Han var en Colonist fra Egnen af Sunbury, sagde han, der just nu skulde reise bort igjen, og der kom for at faae et godt Raad af Hr. Advokaten. Derefter begyndte han en vidtløftig Beretning om en Strid, som han havde med en af sine Naboer, paa hvilken Beretning James Gray med stor Taalmodighed hørte. Omsider da

glæder mig; thi jeg føler meget vel, at jeg aldeles ikke fortjener den."

„Og hvem troer De vel, har skrevet disse Linier?" spurgte Laura. — „Det er mig vanskeligt at sige," svarede han. — „Advokaten har skrevet dem," sagde hun, „der staaer et Mærke derunder, som røber ham, og han har desuden selv tilstaaet det." — „Er det muligt?" raabte Fulton. — „Ja, De skylder ham virkelig Taknemmelighed; De seer forresten, at det især er som Portraittegner, De bliver rost." — „Ja, det undrer mig selv." — „Men hvorfor vilde De da ikke tegne mit Portrait?" — „Deres Portrait, Laura! hvad mener De dermed?" — „Det veed De jo meget godt, thi De har jo afslaaet at tegne det; jeg lovede rigtignok ikke at tale derom, men nu skal De dog høre det." — „Jeg har jo aldrig afslaaet at tegne Deres Portrait, Laura." — „Men Advokaten har jo dog været hos Dem og talt til Dem derom?" — „Ja, han talte rigtignok om en Dame, hvis Portrait jeg skulde tegne, men jeg vidste aldeles ikke, at det var Dem." — „Hvad!" sagde Laura, „det er afskyeligt, det vil jeg strax tale med ham om."

Noget efter kom hun hen til Fulton, ledsaget af Advokaten. „Ja, det er ganske rigtigt," raabte hun, „han har selv tilstaaet det." — „Nu ja," sagde Advokaten „jeg vilde ikke, at han skulde bevæges af Vihensyn, men kun af Kjærlighed til Kunsten, og deri mener jeg, at Hr. Fulton selv vil give mig Ret."

„Er det virkelig Dem, der har skrevet den rosende Artikel om mig i Hr. Dennisons Blad?" spurgte Fulton, „jeg fortjener den ikke, og dog maa jeg takke Dem derfor." — „Nu, min unge Ven," svarede Advokaten, „hvis jeg har viist Dem en Tjeneste med de Par Ord, saa

kommer maaaskee engang den Tid, da De kan vise mig en Tjeneste igjen; forresten har De et virkeligt Talent, der nok fortjener, at man gjør Publicum opmærksom derpaa."

Rittende Capitel.

Den næste Dag traadte Fulton ind i et Kaffeehuus som han, da det laae paa Veien til hans Lærers Bolig af og til pleiede at besøge. Neppe havde han taget Plads her, før en Opvarter, der kjendte ham, stiltiende traadte hen og lagde det Dagblad paa Bordet foran ham, hvori han med saa stor Ros blev omtalt. Fulton, der den foregaaende Aften kun havde havt Leilighed til at kaste et flygtigt Blik paa den omtalte Artikel, gjennemlæste den nu med større Langsomhed, og uagtet han vel vidste, at den aldrig var bleven skreven, hvis han ikke havde været Anmelderen personlig bekjendt, saa følte han dog et Slags hemmelig Tilfredshed derved, hvilken vel kan tilgives et ungt Menneske, der for første Gang er Gjenstand for offentlig Omtale, og der endnu aldrig har erfaret, af hvor urene og egennyttige Bevæggrunde en slig Omtale tidt udspringer, og hvor forgængeligt det Indtryk er, som derved frembringes.

Men i det samme Blad fandtes der ogsaa en anden Artikel, der i høi Grad fængslede hans Opmærksomhed. Der taltes nemlig om en Plan, som var bleven bekjendtgjort af en Amerikaner ved Navn Ramsey, og ifølge hvilken et Skib skulde drives frem ved Dampkraft selv

imod Vind og Strøm. Fulton følte sig greben af en selsom Følelse, da han læste dette; thi han havde undertiden selv tænkt paa noget Lignende, desuden havde han læst i Franklins Skrifter, at en saadan Opfindelse ikke kunde henregnes til de umulige Ting.

Bladskriveren var imidlertid af en ganske anden Mening; thi han betragtede det Hele som et af de latterligste og urimeligste Indfald, der nogensinde var opstaaet i et Menneskes Hjerne. Det er ogsaa vist, at Planen, saaledes som den her var fremstillet, især naar man tager Hensyn til de Fordomme, der dengang herskede, og til den Mistillid, der var bleven vakt ved tidligere mislykkede Forsøg, ikke syntes skikket til at indgyde nogen synderlig Tiltro; thi det hele Maskineri var beskrevet i saa ubestemte Udtryk, at man vanskelig kunde faae noget klart Begreb derom. Og dog skulde man, efter Vedkommendes Mening, naar denne Indretning blev sat i Forbindelse med en Dampmaskine, ved Hjælp deraf kunne gjøre Reisen fra Liverpool til Amerika i sexten Dage, uden at anvende Master eller Seil.

„Sligt kan tage sig ganske godt ud," føiede Anmelderen til, „naar det blot ikke for Alvor skal gjennemføres, og naar man, uden at generes af Virkeligheden, blot vil drømme paa Papiret; ideimindste kan det da til en Tid skuffe dem, der, fordi de mangle den Erfaring og Indsigt, som ere nødvendige til at fælde Dom i en saadan Sag, maae lade sig nøie med en overfladisk Fortælling derom. Alle Mænd af Faget derimod ere af den Mening, at et sligt Projekt aldeles ikke kan udføres, og at det kun maa betragtes som et Foster af en ophidset og drømmende Indbildningskraft, hvormed det praktiske Liv aldeles intet har at bestille.

Iøvrigt maa vi dog tilføie, at Hr. Ramsey ikke har ladet sig nøie med den blotte theoretiske Fremstilling, han har tværtimod alt et Par Gange praktisk forsøgt at udføre sin Plan; men disse hans Forsøg ere naturligviis strandede paa Umulighedens Klippe."

Da Fulton havde læst denne Artikel, gik der mange Slags Tanker igjennem hans Hoved. Han havde allerede flere Gange havt Leilighed til at see den saakaldte Dampmaskine og til at undersøge dens Indretning; han vidste ogsaa at man ved Hjælp af denne Maskine kunde frembringe en Kredsbevægelse. Han erindrede tillige, at han allerede som Dreng, ved Omdreiningen af et Hjulværk, havde sat en Baad i Gang paa Floden Shuylkill, og at han paa denne Maade havde trodset Strømmens Magt og fuldkommen erstattet de manglende Aarer; alt dette frembragte en selsom Uro i hans Indre. „Hvis jeg blot havde Midler," sagde han til sig selv, „som jeg kunde anvende derpaa, men ak! jeg er fattig; og selv hvis jeg aabenbarede mine Tanker for en rig Mand, da vilde man vel kun drive Spot med mig; thi slige Foretagender høre desværre ikke til dem, som vore Pengemænd føle synderligt Kald til at understøtte."

Efterat Fulton havde siddet en Tidlang nedsunken i disse Betragtninger, forlod han omsider Kaffeehuset og begav sig tilbage til sin Bolig; thi han følte sig nu aldeles ikke oplagt til at besøge sin Lærer, ja han tænkte saalænge den Dag varede, neppe mere derpaa. Da han kom hjem, greb han rigtignok en Blyant, men det var kun for at tegne et Slags Model til en Maskine, der, naar den blev sat i Gang ved Dampkraft, muligviis kunde føre et Skib over Havet. Imidlertid maatte han dog tilstaae sig selv, at han, uagtet Alt, hvad han hidtil

havde seet og iagttaget, neppe endnu besad den Insigt i den praktiske Mechanik, som Løsningen af en saadan Opgave fordrede. Men endskjøndt han saaledes vel maatte erkjende, at hans nærværende Arbeide kun var et Slags Leeg med Tanker, der rimeligviis vilde opløses i en flygtig Dunst, naar de skulde gjennemgaae Erfaringernes Ildprøve, saa blev han dog ved at tegne den ene Model efter den anden, eller, for at bruge det ovenomtalte Dagblads Ord, at drømme paa Papiret, ligetil Solen var dalet, og ligetil Natten indbød ham til et Drømmeri af en anden Art.

Da han vaagnede den næste Morgen, var det som om den Tankeverden, hvori han Dagen iforveien havde levet, igjen var bleven bortrykket i det Fjerne. „Det var et af de Luftcasteller," sagde han til sig selv, „hvis Glands saa tidt har lokket mig. Muligt er det, at hiin Hemmelighed engang skal opdages, men det bliver neppe mig, der skal løse Gaaden." Derpaa satte han sig ned for at male videre paa et Landskab, hvilket han tidligere havde begyndt, og hvorpaa han, saavidt muligt, stræbte at gjengive den Farvepragt, som han under sin Udflugt i de amerikanske Skove havde seet.

Saaledes vilde vel det Indtryk, som hiin Bladartikel havde efterladt i hans Sjæl, være bleven udslettet, ligesom saamange andre, hvis ikke en af disse Begivenheder var indtruffen, hvilke vore Dages Viismænd almindelig give Navn af Hændelser, medens en frommere og enfoldigere Tid deri vilde have seet en Styrelse af et over Menneskets Skjæbne vaagende Forsyn.

Den følgende Aften, da Fulton, efterat have tilbragt flere Timer i sin Mesters Malerstue, var kommen til-

bage til sit Hjem, blev det ham sagt, at en Fremmed havde spurgt efter ham. Den Fremmede vilde vende tilbage den næste Morgen, hed det, imidlertid havde han efterladt en stor Pakke, hvori der, efter hans Sigende, vare Bøger, som tilhørte Robert Fulton.

Herover blev denne meget forundret, thi han vidste Ingen, med hvem han stod i en saadan Forbindelse, at han skulde sende ham Bøger. Han meente derfor i Førstningen, at det Hele grundede sig paa en Feiltagelse, imidlertid saae han virkelig, at hans fulde Navn: „Robert Fulton" stod skrevet med tydelige Bogstaver udenpaa Pakken.

Endnu mere forundret, ja næsten forbauset, blev han, da han havde aabnet den; thi allerøverst laae der et lille Brev, hvorpaa hans Navn ligeledes stod skrevet; dog var Seglet derpaa brudt af en Anden. Dette Brev indeholdt kun faae Linier.

„Jeg er pludselig bleven nødt til at foretage en Reise til Europa," saaledes lød Indholdet, „det er muligt, at jeg bliver borte i flere Aar; imidlertid sender jeg den lille Robert medfølgende Bøger, som en Erindring om hans Ven Benjamin Franklin. Skulde Robert Fulton nogensinde trænge til mit Raad og min Hjælp, eller have et Ønske til hvis Opfyldelse, han mener, jeg kunde bidrage, da beder jeg ham hermed at henvende sig til mig, enten skriftlig, eller, hvis jeg er saa nær tilstede, langt hellere mundtlig.

12 Septbr. 1776. Benjamin Franklin."

De medfølgende trykte Sager bestode for en stor Deel af Lærebøger i de mechaniske og mathemathiske Videnskaber, hvortil var føiet et Udvalg af Franklins egne Skrifter. Desuden fandtes der endnu en lille Seddel indeni det ovenfor omtalte Brev; denne Seddel var skre-

ven til en bekjendt Mechanikus i Philadelphia ved Navn Tweed, til hvem Franklin anbefalede sin Ven den unge Robert Fulton, dersom han skulde have Lyst til at træde i Lære hos ham, for ogsaa paa den praktiske Vei at blive bekjendt med den mechaniske Kunst.

Efterat Fulton havde læst dette og lagt Bøgerne paa sit Bord, følte han sig betagen af en saa stærk Sindsbevægelse, at han maatte sætte sig ned for igjen at samle sine Tanker.

„Altsaa det var Franklins Mening," sagde han, efterat han havde siddet en Stund maalløs; „havde jeg i Tide faaet det at see, ja, havde jeg blot anet, hvad han vilde gjøre for mig, da vilde jeg rimeligviis have været i en ganske anden Stilling, end den, hvori jeg i dette Øieblik befinder mig."

Det var ligesom om denne Sendelse meer end noget Andet, hvad der hidtil var indtruffet i Fultons Liv, havde oplyst ham om, hvad han var bestemt og kaldet til. „Ja, ja, Franklin havde Ret," udbrød han, „jeg burde have studeret de mechaniske Videnskaber; der er Noget i mit Indre, der tidt nok har sagt mig det. Hvem veed, hvad jeg da havde kunnet bringe det til! — Og den gamle Qvæker sagde mig det ogsaa — men jeg har lukket mit Øre for de Stemmer, der talte Sandhedens Ord til mig — og nu — nu er det vist for sildigt — ganske vist; thi meer end tretten Aar af min bedste Ungdom ere jo allerede uigjenkaldelig tabte."

Under disse Ord var han sprungen op af sin Stol og han gik da med stærke Skridt frem og tilbage i Værelset; men endelig satte han sig ned igjen og begyndte at eftertænke, hvad der nu var at gjøre.

„Ja, det vil jeg," sagde han efter nogen Betænk-

ning; „jeg vil ikke længere lade mig holde tilbage af en falsk Undseelse, jeg vil søge Franklin op, jeg vil oprigtig fortælle ham, hvorledes det er gaaet mig hidtil, og hvorledes jeg er bleven behandlet af mine Nærmeste, og jeg vil bede ham at sige mig, hvad jeg nu skal gjøre, og at hjælpe mig, hvis han kan."

Efterat han havde fattet denne Beslutning, var det, ligesom en tung Steen var falden fra hans Bryst, og han aandede lettere. Kort efter gik han tilsengs og faldt i en Søvn, der var langt roligere, end man, efter den oprørte Sindsstemning, hvori han tidligere havde befundet sig, skulde have troet, og han vaagnede først den næste Morgen, da det var lys Dag.

Neppe var han bleven paaklædt, før det bankede paa hans Dør, og kort efter traadte hans gamle Beskytter John Bridle fra Reading ind i Værelset.

„Ak, er det Dem, der har været her i Gaar!" raabte Fulton, „velkommen! det er mig kjært at see Dem, De har bestandig meent det ærligt med mig; og dog — tilgiv, at jeg taler oprigtigt med Dem! — men jeg kan ikke dølge det, De har neppe handlet Ret i at holde dette Brev og disse Bøger i saa mange Aar tilbage."

„Ja, det var da egentlig ikke mig, der holdt dem tilbage," svarede John Bridle, „og dog kan det nok være, at jeg har havt nogen Uret imod Dem, men jeg meente det godt, det maa være min Undskyldning."

„Hvorfor har De dog gjort det?" vedblev Fulton, uden at agte paa hans Ord, „hvorfor har De holdt tilbage, hvad der var mig bestemt, hvad der var min Eiendom, hvad der var mig vigtigere end al Verdens Rigdom og Herlighed, hvad der, hvis jeg havde faaet det i

rette Tid, vilde have givet mit hele Liv en Holdning, en Sikkerhed, som det nu vel aldrig mere kan naae?"

„Men det var jo ikke mig, det var Deres Pleiefader selv, der modtog og gjemte Bøgerne," svarede John Bridle, der iøbrigt syntes nogen forlegen og forbløffet over Fultons Heftighed.

„Og kan han, eller kan De give mig blot et Aar, en Dag, en Time, ja et eneste Minut af den Tid tilbage, der saaledes er bortkastet og forsømt, og som De saa grusomt har røvet mig?" raabte Fulton.

„Giv Dem dog tilfreds, min kjære unge Ven," sagde John Bridle, „har jeg handlet galt, saa var det i den bedste Mening; thi seer De, jeg maatte helligt love Hr. van Gehlmuyden, da han betroede mig denne Sag, at jeg ikke skulde tale et Ord derom, hverken til Dem, eller til nogen Anden, og fornemmelig ikke til Franklin. Dette meente jeg ogsaa var bedst for Dem selv, da jeg vidste, at Herr van Gehlmuyden aldrig vilde give Dem en Skilling af sin Formue, hvis De ikke gik den Vei, han havde bestemt for Dem, eller hvis Franklin i mindste Maade blandede sig i Deres Anliggender. Dette afholdt mig da ogsaa fra at skrive Franklin til Dem angaaende; og jeg har da heller ikke seet og talt med ham, siden han kom hjem fra sin store Reise. Først i Gaar gik jeg hen for at hilse paa ham, men desværre, han befandt sig ikke saa vel, at jeg kunde faae ham at see."

„Er Franklin syg?" spurgte Fulton.

„Ja, han har alt været syg længe," svarede John Bridle.

„Det er endnu en Ulykke mere," raabte Fulton; „men hvorfor har ikke Herr van Gehlmuyden sendt mig

denne Pakke tidligere? det er dog nu allerede lang Tid siden, at han ganske slog Haanden af mig."

„Nu, hvor meget jeg holder af Herr van Gehlmuyden og hvor brav en Mand han ellers er, saa vilde jeg dog gjøre ham Uret, dersom jeg kaldte ham hurtig og expedit; thi De veed selv, han opsætter Alt fra Dag til Dag, indtil Dage blive til Maaneder og Maaneder til Aar. Og hvad mig selv angaaer, saa har mine egne Anliggender givet mig saa meget at tænke paa, især i den sidste Tid, saa jeg, med Skam at tale om, glemte at skynde paa ham indtil nu, da jeg skulde forlade Reading. Iøvrigt er Herr van Gehlmuyden en god Mand, og hvem veed, hvis De bare endnu vilde føie Dem efter hans Villie og give ham et venligt Ord, saa —"

„Tal ikke derom, Hr. Brible! hvad jeg saa bliver i denne Verden, Guldsmed bliver jeg aldrig, det kan De forlade Dem paa."

„Det seer heller ikke ud derefter," sagde John Brible, idet han kastede sit Øie rundt paa de Øvelsesstykker og Udkast til Landskaber, hvormed Væggene vare behængte. „Nu, det er jo dog ogsaa muligt, at De paa den Vei kan vinde Deres Brød, og hvis De engang skulde trænge dertil — for af Herr van Gehlmuyden kan De vel nu i flere Aar intet vente — hvis De da engang skulde behøve det, siger jeg, saa henvend Dem kun frit til mig! det er ikke mere end min Skyldighed, at jeg søger at oprette igjen, hvad jeg har gjort galt. Men De finder mig ikke mere i Reading, der boer jeg ikke længere, jeg boer nu i Newyork."

„Hvad, flytter De bort fra Deres smukke Huus i Reading?" spurgte Fulton, der i dette Øieblik syntes at

glemme sin egen Sorg ved at høre John Bridles Beslutning.

„Ja, ja, „den gyldne Ørn" har jeg nu taget Afsked med, og dog var det et smukt Huus, som De siger, og jeg tør vel paastaae, at det ikke er bleven mindre smukt og godt under mine Hænder; men det er Verdens Gang, og det Bedste, jeg eiede, min Kone og mine Børn, tager jeg dog med mig."

Nu fortalte John Bridle, at han havde sin hele Familie med, og at de alle den næste Morgen vilde fortsætte Reisen til Newyork, hvor han skulde overtage Bestyrelsen af en Gjæstgivergaard, som en af hans Kones Slægtninge eiede, og hvortil der var en stor Bedrift og stor Søgning. Imidlertid havde Eieren, der var en gammel Mand, og der følte sine Kræfter aftage, selv anmodet ham om at træde i Fællesskab med sig. „Og da Vilkaarene vare ganske gode," vedblev John Bridle, „saa meente jeg, at jeg for min store Families Skyld ikke burde afslaae Tilbudet."

Efterat John Bridle endnu engang havde gjentaget sin Forsikkring om, at Fulton, hvis han engang kom i Forlegenhed og trængte til Hjælp, frit kunde henvende sig til ham, rakte han ham omsider Haanden til Afsked og gik sin Vei.

Tyvende Capitel.

Endnu den samme Morgen strax efterat John Bridle havde taget Afsked, besluttede Fulton at aflægge sit Be-

søg hos sin verdensberømte Landsmand. Det var noget over Vinterens Midte i Aaret 1790. Franklin var den Gang allerede fire og firsindstyve Aar gammel og havde i længere Tid været fængslet til sit Leie, hvor han ved gjentagen Anvendelse af Opium maatte søge Lindring i den smertelige Sygdom, der forbittrede hans sidste Dage. Dette hans voxende Ildebefindende var vistnok bleven omtalt i de offentlige Blade, men disse læste Fulton kun sjelden, og i den Kreds, han besøgte, blev Franklins Navn næsten aldrig nævnt. Hertil kom, at Fulton selv, der følte sig beskæmmet ved, at han endnu saalidet havde opfyldt, hvad hans fordums Velynder om ham havde forudsagt, helst undgik at tale om ham. Hvor forunderligt det end kan synes, saa lader det sig maaskee dog heraf forklare, at han, ligetil John Bridle lod falde nogle Ord derom, aldeles Intet havde hørt om Franklins Sygdom. Nu faldt det ham derimod tungt paa Hjerte, og han erkjendte med bitter Selvbebreidelse, hvor urigtigt han havde handlet ved ikke tidligere at bekymre sig om sin gamle Velynders Skjæbne. „Det er da ikke meer end min fortjente Løn," sagde han til sig selv, „hvis jeg nu finder Veien spærret, hvis jeg nu aldrig mere skal høre den Mands Stemme, der alene kunde skjænke mig Trøst og Bistand."

Hans Hjerte bankede ængsteligt ved denne Tanke, og dog stod han en Tid uvis og overlagde, om det maaskee ikke var bedre at opsætte sit Besøg. „Nei," sagde han omsider, „jeg vil gaae, jeg har ventet længe nok." Han stod endnu et Øieblik og eftertænkte sin Stilling, derpaa ilede han hen og opsøgte det Brev, som Franklin allerede for over tretten Aar siden havde skrevet ham til, men

som han først nylig havde modtaget; thi dette meente han, vilde være den bedste Anbefalingsskrivelse, hvis han blot kunde bringe det saavidt, at det blev givet i Franklins Hænder.

Ved Indgangen til dennes Bolig, mødte han en Mand, som han standsede og spurgte, om han ikke kunde faae Franklin i Tale.

„Jeg troer det neppe," lød Svaret, „thi han befinder sig ikke vel, som Hvermand veed! men De kan jo gaae ovenpaa og spørge Dem for."

Fulton gik nu opad Trapperne og kom ind i en stor Sal, hvori flere Mænd vare forsamlede, der saae temmelig betænkelige og alvorlige ud. Nogle af dem stode stille, andre gik op og ned i Værelset. Der hørtes ingen høirøstet Tale, og naar de vexlede nogle Ord med hverandre, skete det med sagte Stemmer.

Fulton standsede et Øieblik og saae sig om, derpaa gik han hen til en af de Tilstedeværende, der stod i et Vindue, og spurgte igjen, om han ikke kunde faae Franklin i Tale.

„Det kan De ikke," svarede den Fremmede, „det forstaaer sig af sig selv."

„For Himlens Skyld, er der da nogen Fare for hans Liv?" spurgte Fulton med stigende Angst.

„Fare er der vel bestandig, naar en Mand paa fire og fiirsindstyve Aar maa kæmpe med en saa angribende og haardnakket Sygdom," svarede den Fremmede. „Imidlertid, der kommer hans Læge Doktor Jones, nu faae vi at høre, hvorledes det i Dag staaer til."

I samme Øieblik traadte en undersætsig Mand med et klogt Ansigt ind i Salen. De fleste af de Tilstedeværende flokkedes da strax om ham.

„Nu, Hr. Jones, hvorledes staaer det?" spurgte man fra alle Sider.

„Noget bedre end i Gaar," svarede Doctor Jones; „Natten har været taalelig, og hvis jeg ikke tager aldeles feil, saa er det værste Anfald for denne Gang overstaaet."

Saasnart Fulton saae Leilighed dertil, trængte han sig ogsaa hen til Lægen og spurgte, om Franklin da nu befandt sig saa vel, at han kunde faae ham i Tale.

„Hvor kan De spørge saaledes, da De dog vel maa vide, hvor haardt han har været angreben!" svarede Dr. Jones, „han er endnu meget mat, og jeg kan aldeles ikke tillade, at nogen Fremmed i denne Tid forstyrrer hans Ro."

„Vil De da ikke ved Leilighed overgive ham dette Brev?" sagde Fulton, „naar han har læst det, vil han maaskee dog ikke undslaae sig for at see mig."

„Hvad, det er jo hans egen Haand!" raabte Lægen, da han saae Udskriften.

„Det er et Brev, som han har skrevet mig til for mange Aar siden," sagde Fulton, „og hvori han tillader mig, at jeg maa henvende mig til ham, naar jeg engang behøver hans Raad eller Bistand — og dette behøver jeg nu kun altfor meget," lagde han til med sagtere Røst.

„Det er en anden Sag," svarede Lægen, „saa maae vi see, hvorledes vi kan hjælpe Dem. Kom igjen i Overmorgen, unge Mand, paa samme Tid som i Dag! før troer jeg ikke, det kan nytte noget; ja maaskee kommer De ogsaa da til at gaae forgjæves. Imidlertid kan De stole paa, at han skal faae Deres Brev, jeg skal selv levere det i hans Hænder."

Kort efter, endnu før Fulton havde naaet Udgangen af Værelset, kaldte Doctor Jones ham tilbage igjen. „Vær saa god før De gaaer, at opgive mig Deres Bopæl!" sagde han, idet han tog en Tegnebog frem, „det er maaskee dog det Sikkreste." — Fulton underrettede ham da derom. „Godt," svarede Doctor Jones, idet han skrev et Par Ord i Tegnebogen, „jeg skal ikke glemme det."

Den næste Morgen modtog Fulton et Par Linier fra Doctor Jones, hvori denne indbød ham til at komme saasnart, han kunde; thi Doctor Franklin befandt sig nu efter Omstændighederne temmelig vel og ønskede selv at see ham.

Da Fulton traadte ind i den Sal, hvori han den foregaaende Dag havde været, fandt han Doctor Jones der, som strax kom ham imøde og førte ham ind i Franklins Kammer.

Dette Kammer var lyst og smukt. Paa Bordet laae mange Papirer, der syntes ordnede med stor Omhu. Langs med de to Vægge stode høie Reoler, opfyldte med Bøger. De egentlige Møbler vare kun faa og simple og, som det lod til, forfærdigede i en ældre Tid. I Baggrunden af Værelset stod der en Brænde besparende Ovn af det Slags, som Franklin selv havde opfundet, og hvorfra der udgik en mild Varme, der udbredte sig ligelig til alle Sider.

Alt dette lagde dog kun Fulton lidet Mærke til, thi hele hans Opmærksomhed var fæstet paa Franklin selv, der nu, hvad der i flere Maaneder ikke havde været Tilfældet, var staaet op af sin Seng og sad i en Lænestol, indsvøbt i en Slobrok, og med en Pelsværkshue paa Hovedet, saaledes som man undertiden seer ham stukken i Kobber foran paa Titelbladet af hans Skriftrr. En

Deel af hans Haar var endnu synligt, dog var det ikke længere graat, saaledes som det var, da Fulton saae ham første Gang, men det havde nu antaget en sølvhvid Farve.

Da Franklin saae Fulton, udstrakte han sin Haand imod ham og betragtede ham med stor Opmærksomhed. „Det gjør mig ondt, at vi nu først igjen skal mødes," sagde han, „nu da jeg paa ny staaer rede til en lang Reise, meget længere end den forrige, og hvorfra jeg aldrig skal vende tilbage til dette Land. Men jeg begriber ikke selv, hvordan det er gaaet til, at jeg ikke har tænkt paa Dem i alle disse Aar. Dog, en af de største og sørgeligste Feil, som Alderdommen medfører, er Glemsomhed."

„O, mit Livs Frelser! min Barndoms Velgjører!" raabte Fulton, idet han bøiede sig ned med en uvilkaarlig Ærefrygt for at kysse den ædle Oldings Haand.

„Nei, nei, ikke saaledes!" sagde Franklin, idet han drog sin Haand tilbage. Derefter fæstede han sine Øine med Opmærksomhed paa Fulton. „Mig synes, at jeg endnu i disse Træk kan gjenkjende den smukke Dreng, som jeg mødte paa Shuylkillfloden i hans lille Fartøi, og som jeg kort efter saae bleg paa Baaren, og der atter tilsidst til min og Alles Glæde levede op under vore Hænder. Som sagt, jeg forstaaer ikke, hvorledes alt dette kan have været ligesom bortvisket af min Hukommelse. Det var hidtil min Stolthed, at intet Menneske skulde kunde sige, at Benjamin Franklin havde handlet urigtigt imod ham, men jeg mærker nu vel, at jeg maaskee har taget feil, og at Ydmyghed er den Dyd, der anstaaer os alle bedst."

„O, min ædle Velgjører! Skylden er for en stor

Deel min egen, men dog haaber jeg, De vil tilgive mig, naar jeg fortæller Dem, hvorledes det er gaaet mig, siden jeg saae Dem sidst."

„Jeg takker Gud min Søn, fordi jeg netop idag befinder mig saa vel, at vi kan tale nogen Tid sammen; fortæl mig da nu, hvad der ligger Dem paa Hjerte."

Nu fortalte Fulton i Korthed, hvorledes han var bleven sat i Guldsmedelære, og hvorledes han derefter havde mødt Barlow, der overtalte ham til at blive Maler, og hvorledes han ligetil den allersidste Tid var bleven holdt i Uvidenhed om Franklins Brev og om de Bøger, han havde sendt ham. Han lagde heller ikke Dølgsmaal paa den Følelse, der havde hindret ham fra at besøge Franklin tidligere, uagtet han tillige gjerne indrømmede, at dette ikke var Ret.

Efterat Franklin havde hørt denne Fortælling, sad han i nogen Tid taus. „Det er rigtignok ikke gaaet, som jeg havde ønsket og haabet," sagde han omsider; „men saaledes spildes de bedste Kræfter, saaledes gaae Talent og Genie til Grunde ved en egensindig og forkeert Opdragelse; thi hvad der er skeet, det er skeet og kan desværre ikke forandres. Havde vi talt sammen endnu engang i Deres tidligere Aar, ja da havde det været en anden Sag."

„Men jeg mærker bestandig meer og meer, at jeg ingen ret Lyst har til den Kunst, jeg nu driver," sagde Fulton, „og mangen en Gang er det, ligesom om Nogen hviskede til mig, at jeg er bestemt til noget Andet."

„Hvor gammel er De nu?" spurgte Franklin.

„Jeg er noget over to og tyve Aar."

„Alt i en tidlig Alder bør man plante det Træ hvoraf man selv vil høste Frugt," sagde Franklin, „alt nu burde Grunden til den Bygning være lagt, som De i Fremtiden skal opføre."

„Og kan jeg da ikke med Flid indhente, hvad der er forsømt?"

„Jo — maaskee, hvis De tør tiltroe Dem en saadan Flid, hvis De i Sandhed er Dem bevidst, at De har en urokkelig Villie. Et sundt Menneske behøver vel neppe meer end sex Timers Søvn og naar man arbeider ufortrødent i den øvrige Tid og sparer paa hvert Minut som paa Guld, da vorder det virkelig dertil, da kan man udrette mere i faa Aar, end de fleste Mennesker udrette deres hele Liv igjennem."

„Jeg begjærer jo ikke kostbare Klæder," sagde Fulton med en pludselig Ild, der, som det lod til, bragte Franklin til at studse, „ikke græssende Qvæg paa Marken, ikke Huse i Byen eller prægtige Landsteder. De Rige maae gjerne gaae mig forbi med Spot og Haan, og de der kun jage efter Lykken, maae betragte mig som en Daare, jeg skal ikke lade mig afskrække deraf; thi min Hu staaer nu kun til at gaae den Vei, der bedst stemmer med mine Evner, og selv om jeg ikke skulde blive ganske tilfreds paa denne Vei, saa bliver jeg det dog vist endnu mindre paa nogen anden."

„Er det saa, og mener Du dette af Dit inderste og fuldeste Hjerte?" spurgte Franklin.

„Jeg har vissselig aldrig i mit Liv sagt Noget, som jeg meente alvorligere," svarede Fulton.

„Er det saa," gjentog Franklin med et Blik, der vidnede om den Sjælens Ungdom, der kan være tilstede selv i den sildigste Alder, „da har min Anelse ikke be-

draget mig, dengang jeg saae Dig arbeide Dig frem imod Strømmen ved Hjælp af Dit eget kløgtige Paafund, og da maa jeg betragte det som en hellig Pligt at hjælpe Dig frem til det Maal, Du stræber efter, vi ville da nu tænke paa, hvorledes vi bedst kan indhente det Forsømte."

Derefter fortalte Fulton, hvorledes han, ved gjentagne Besøg hos mechaniske Kunstnere, allerede havde gjort sig bekjendt med mange Maskiners Indretning, og ligeledes om den Mølle, der var bleven bygget efter hans Anviisning, og endelig om den Lyst til de mechaniske Videnskaber, der var vaagnet hos ham netop i de Dage, da han modtog Franklins Brev, og der, i Forening med dette, havde bestemt ham til at besøge sin Barndoms Ven og til at bede ham om Raad og Bistand. „I alt dette og meget Andet synes det mig nu, ligesom jeg seer en høiere Styrelse," sagde Fulton.

„Den kan Du see overalt, min Søn, naar Du kun har Øie derfor," svarede Franklin, „jo længere jeg lever, desto stærkere bliver den Overbeviisning hos mig, at Gud er den usynlige Styrer i alle menneskelige Forhold; hvad derimod de forskjellige Sectmennesker ville, at man skal tro om denne Gud, derom bryder jeg mig ikke saameget. Det er ogsaa min Mening, at de bedste mellem dem dog tilsidst maae lade sig nøie med deres egen Salighed, uden at opnaae, at de anderledes Troende for denne deres afvigende Tros Skyld vorde fordømte. Men Du maa nu vente et Øieblik, min Søn, thi jeg tør ikke tale ret længe paa engang." Under disse sidste Ord lagde Franklin sit Hoved tilbage i Stolen, hvor han sad.

Kort efter syntes hans Kræfter igjen at vende til-

dage, og han udspurgte Fulton noget mere med Hensyn til hans tidligere Liv; især vilde han vide nøiagtig Besked om hans Forhold til van Gehlmuyden og til Barlow. „Det er dog vel ikke Din Mening, at Barlow skal blive uvidende om, at Du nu vil opgive Malerkunsten?“ spurgte han tilsidst.

„Det er langtfra,“ sagde Fulton, „før vilde jeg kæmpe med Hunger og den bittreste Nød, før det skulde skee; thi han har ikke fortjent Andet end Oprigtighed af mig.“

„Ret min Søn! jeg veed vel, at der gives dem i vor Tid, der kaste Vrag paa vor enfoldige Moral, og mene, at den nu er forældet og høist kun kan passe for indskrænkede Hoveder; imidlertid har et langt Liv lært mig, at den, der bedrager Andre, dog i Grunden bedrager sig selv allerværst.“

Kort efter fortalte Fulton, at han ogsaa besad en lille Seddel fra Franklin, hvori denne anbefalede ham til Mechanikus Tweed i Philadelphia, hvis han engang vilde tage Underviisning i denne Mands Kunst.

„Det er godt,“ sagde Franklin, „giv ham kun min Seddel; thi jeg veed Ingen, der bedre end han kan hjælpe Dig frem paa den Vei, Du ønsker at gaae. Og hvad Du nu forresten behøver,“ blev han ved, „til et tarveligt Udkomme, saalænge Din Læretid varer, det maa Du tillade Din gamle Ben Franklin at sørge for.“

„Det er en anden Gang, at De, som en Frelsens Engel, griber ind i mit Liv,“ sagde Fulton, idet han trykkede Franklins Haand, som denne rakte ham.

„Dit sandeste, Dit bedste Liv maa Du selv frelse,“ sagde Franklin, „thi det mægter ingen Anden. Orden, Maadehold, Aarvaagenhed og Flid, derom gjælder det

iſær. Lær Dig ſelv at kjende, og gaa ſaa ſtadig frem paa den Vei, ſom denne Kundſkab henviſer Dig til, og lad ikke Hænderne ſynke, fordi et eller andet Forſøg mislykkes, da ſkal Du tilſidſt overvinde Verdens Modſtand. Og endnu Et vil jeg lægge Dig paa Hjerte, min Søn: I disſe Lande trænge vi mere til det Nyttige end til den blotte udvortes Glands; ſee da til — det er den eneſte Løn, Din gamle Ven forlanger af Dig — at det, hvorpaa Du offrer din bedſte Kraft, virkelig og i Sandhed kan blive til Gavn for Dit Fædreland og, om muligt, for den hele Verden."

Han vilde endnu have talt længere, men det ſyntes, ſom han blev overfalden af en pludſelig Svaghed, ſaa hans Stemme ſvigtede ham.

„Det falder Dem vanſkeligt at tale," ſagde Fulton, „lad mig da hellere komme igjen en anden Gang."

„Nei min Søn," ſvarede Franklin efter et kort Ophold, „Øieblikket er koſtbart, og jeg har ikke ſaa lang Tid tilbage, det er da ikke værdt at opſætte det til i Morgen, hvad der kan ſkee i Dag. Du maa blot vente noget, ligeſom før; thi jeg har endnu et Par Ord at ſige Dig."

Han lagde da ſit Hoved igjen til Hvile, og der opſtod en Taushed, ſom varede nogle Minuter, men derpaa reiſte han ſig igjen op og begyndte at tale, førſt i afbrudte Sætninger, men ſiden blev hans Stemme mægtigere, hans Blik opildnedes, og det ſyntes næſten, ſom om han vandt i Kraft, jo længere han talte.

„See, min Søn!" ſagde han, „jeg har ſelv arbeidet mig op fra Ringhed og fattige Kaar; men jeg har aldrig tabt Modet, og ſaa har da ogſaa Gud beſtandig hjulpet mig. Da jeg førſte Gang traadte ind i denne

By, kom jeg som en ringe Flygtning; jeg havde ingen Venner her og ingen Bekjendte, og jeg eiede neppe saa mange Penge, som den fattigste Dagleier kan fortjene hver Dag med sine Hænder. Jeg kjøbte da to Brød, et af dem gav jeg til En, der endnu var fattigere end jeg, det andet spiste jeg selv. Som en forladt Dreng i luvslidt Dragt, spisende mit Brød, vandrede jeg forbi min tilkommende Svigerfaders Huus, og i denne Tilstand saae den Pige mig for første Gang, der siden skulde række mig sin Haand og blive min trofaste Hustru. — Nogle Aar derefter, da det gik mig bedre, og da jeg begyndte at anlægge det Bogtrykkeri, der gjorde mig til en velhavende Mand, da erklærede den halve By mig for en Daare, og sagde, at jeg vilde gaae til Grunde derved, ligesom alle de Andre, der i Philadelphia havde begyndt paa Sligt. — Senere, dengang jeg foretog de Forsøg, hvorved jeg vilde anvise Lynstraalen en mindre farlig Vei, da loe man igjen og spottede mig; ja flere Geistlige tordnede endog imod mig paa Prædikestolen og kaldte mig en Ugudelig, der vilde trodse Herrens Magt og nedkaldte hans Straffedom over Landet; men da det lykkedes, da Tordenlederen var opfunden, da vendte det Hele sig til Hæder og Bifald. — Endnu senere, da jeg talte mit Lands Sag for det engelske Underhuus, og da jeg havde sendt nogle Efterretninger hjem, som jeg uden mindste Svig var kommen i Besiddelse af, og der vare af største Vigtighed for os, da paastod man, at jeg med skammelig Underfundighed havde tilvendt mig fremmede Breve, for derved at fremkalde Oprør. Det blev da offentlig sagt og ofte gjentaget, at jeg var en Mand uden Tro og Ærlighed, og at jeg havde tabt alt Krav paa Agtelse i det menneskelige Selskab, ja det blev forlangt, at man skulde

brændemærke mig i Menneskehedens Navn og indeslutte mig i et bestandigt Fængsel. Imidlertid gik jeg min rolige Gang ligesom før, og det aabenbaredes da tilsidst, at alle hine Beskyldninger vare aldeles uden Grund. Alt dette fortæller jeg Dig kun for at vise, at man ikke skal opgive sine bedste Planer, fordi man i kortere eller længere Tid miskjendes af Hoben. Hvis Du blot bliver tro mod Dig selv og farer fort i Din bedre Virksomhed, da kan Du vel til en Tid blive miskjendt og forfulgt, men Du skal dog tilsidst med Guds Hjælp seire over Forfølgelsen. Og selv om Du hører Mængdens Raab imod Dig, da skal Du ikke tælle, men veie Stemmerne, og Du skal huske, at den Fornuftiges Røst, hvor sagte den ogsaa klinger i det stormende Øieblik, dog vil høres længere ned igjennem Tiderne, end den uvidende Mængdes stærkeste Støien."

I dette Øieblik aabnedes Døren paa Klem, og Doctor Jones strakte sit Hoved indenfor og sagde: „Husk dog paa, at De ikke maa tale for længe; Deres Bryst trænger nu vist til Hvile." Efter disse Ord trak Doctor Jones igjen sit Hoved tilbage, og Døren lukkedes udenfra.

„Du seer, min Søn," sagde Franklin, „at jeg uagtet vi leve i en Fristat, dog endnu ikke har naaet den rette og fuldkomne Frihed. Jeg kommer da vel til at søge den hiinsides paa en anden Kyst og i et bedre Land; thi her føre Doctor og Sygdom endnu et strengt Herredømme over mig. Saa far da vel, min Søn, for denne Gang! Jeg skal tale med Doctor Jones Dig angaaende; thi saa megen Tid har jeg dog vel endnu tilbage her paa Jorden, at jeg kan sørge for Din nærmeste Fremtid."

Et og tyvende Capitel.

Neppe var Fulton kommen hjem fra sit Besøg hos Franklin, før han strax satte sig ned og skrev et Brev til Barlow, hvori han ligefrem fortalte ham, hvad der i den sidste Tid var foregaaet i hans Indre, og underrettede ham om den Beslutning, han nu havde fattet. Dernæst takkede han ham for den Deeltagelse og for den Understøttelse, han hidtil havde givet ham. Denne kunde og burde ikke længere vedvare, skrev han, eftersom han med Hensyn til Malerkunsten saae sig nødt til at skuffe Barlows Forventninger. „Iøvrigt føler jeg vel," lagde han til, „at jeg egentlig nu er forpligtet til at betale Dig alt det tilbage, som Du tidligere har skjænket mig; men baade i denne og flere Henseender er jeg saa dybt i Din Gjæld, at jeg, hvis Du vil gaae efter den strenge Ret, aldrig vil komme ud deraf."

Efterat Fulton havde bortsendt dette Brev, gik han strax hen og meldte sig hos den Mechaniker, til hvem Franklin havde anbefalet ham, og erklærede, at det var hans Ønske ved hans Bistand at erhverve sig praktisk Duelighed i Mechaniken. Da han nu tillige fremviste Franklins Brev, saa fandt denne Sag ikke nogen synderlig Vanskelighed, og Fulton begyndte da strax at arbeide under sin ny Mesters Veiledning. Desuden søgte han ogsaa at blive nøie bekjendt med Indretningen i alle de Maskiner, han fik Øie paa. Aftenen derimod og de tidlige Morgentimer anvendte han til mathematiske Studier, og da han forenede et virkeligt Anlæg med en fast Villie, saa bragte han det snart saavidt, at der idetmindste ikke

fandtes nogen Opgave i den lavere Mathematik, med hvis Løsning han var ubekjendt.

Saalænge Franklin endnu levede, lod Fulton sjelden nogen Dag gaae hen, uden at spørge til hans Befindende; af og til fik han ham ogsaa selv at see. Franklin opmuntrede ham da bestandig til Flid og Orden; „thi Flid er Drivhjulet i ethvert Værk, men Orden den Pendul, der regulerer Værkets Gang." — „Spar paa hver Minut!" sagde han en anden Gang, „thi selv det mindste Øieblik, naar det bruges godt, kan blive en Binding for Dit hele Liv; hvis Du sover til Solen staaer høit paa Himlen, da vil Du tilsidst vækkes af Din Skyldherre, men hvis Du lader Dit Værktøi klinge i den tidlige Morgenstund, da vil Din Skyldherre give Dig Credit i sex Maaneder længer end ellers."

Kort efter sit første Besøg hos Franklin modtog Fulton fra Dr. Jones den Efterretning, at han havde Ordre til i hvert af de tre paafølgende Aar at udbetale ham tredive Pund Sterling. Længere behøvedes det ikke meente Franklin, thi til den Tid maatte Fulton have erhvervet sig en saa stor Dygtighed i sit Fag, at han selv kunde skaffe sig, hvad han trængte til.

Fulton talte aldeles ikke til sine øvrige Bekjendte om at han saaledes havde skiftet Leveplan, og om de Arbeider, hvormed han nu var sysselsat, og det varede temmelig længe, før man i Lauras Kreds erfarede, at han havde ombyttet Maleriet med en Kunst, der syntes at staae Haandværksfaget nærmere.

Da Fulton næste Gang besøgte Greenwoods Huus, spurgte Laura ham ligefrem, om han dog ikke engang vilde gjøre Alvor deraf og tegne hendes Portrait. „Ja, ja," sagde Advokaten, „det er vigtigt at bevare slige Træk,

saa man dog, naar hun omsider bliver gammel eller døer, kan see, at der har levet en saadan Skjønhed iblandt os."

„Ti, ti!" raabte Laura med Heftighed, „jeg vil ikke døe, og endnu mindre vil jeg blive gammel, idetmindste vil jeg ikke tænke derpaa, naar jeg kan undgaae det; jeg vil kun tænke paa det Øieblik, hvori jeg nu lever."

„De har i Grunden Ret," svarede Advokaten, „Øieblikket er Alt, hvad vi med Sikkerhed eie."

„Og dog eie vi heller ikke det," bemærkede Fulton, „thi medens vi sige, vi har det, saa har vi det ikke længere, før Ordet er udtalt, er Øieblikket borte."

„Nu, altfor philosophisk maa man heller ikke være i denne Verden," svarede Advokaten, „naar man vilde betragte Livet altfor nærved, saa kunde det hændes, at man ikke vilde have nogen synderlig Glæde deraf; Livet er et Slags Theatermaleri, det er beregnet paa Illusion og taaler ikke, at man undersøger det altfor nøie."

Kort efter satte Laura sig til Klaveret og spillede og sang som sædvanligt.

„Vil De ikke synge den lille Sang, som De sang sidst?" spurgte Fulton.

„Finder De den Sang saa smuk," sagde Laura, „det er underligt, hvor Smagen er forskjellig." Derefter sang hun følgende Sang:

Du var det deiligste Barn,
Jeg i mit Liv har seet,
Skjøndt i en fattig Bolig
Din Seng man havde redt.

Du fandt i den fattige Bolig
For Nattekulden Læ,
Der vugged Dig Din Moder
I Søvn paa sine Knæ.

Der redte hun Dine Lokker
Og kyssede Din Kind
Og svøbte Dig i Halmen
For Vinterstormen ind.

Da lyttede Du saa stille,
Imens Din Moder sang,
Vidunderlige Toner
Da ved Dit Leie klang.

Og naar da Din Læbe smiled,
Da maatte Sorgen flye,
Det var, som om Du leged
Med Aander under Sky.

Og Himmelens lyse Skarer
De svæved til Dig ned,
Det var, som om Du vidste,
Hvad ingen anden veed.

Da tænkte jeg, mens jeg stued
I Dine Øine blaae:
„Kan Paradisets Blomster
Da voxe mellem Straae?"

Men da jeg Dig atter stued,
Du kaldtes rig og stor
Og ligned tusind Andre
Paa denne kolde Jord.

Da havde Du glemt Din Barndom,
Og hvad Din Moder sang,
Og alle de deilige Toner,
Der ved Dit Leie klang.

Da havde Du glemt de Aander,
Der svæved til Dig ned,
Da vidste Du ei mere,
End tusind Andre veed.

Dog saae jeg Din Læbe smile,
Jeg saae Dit Blik igjen,
Men Paradisets Blomster
De var nu visnet hen.

„Det er et meget maadeligt Produkt," sagde Advokaten, „ligesaa godt kunde man skrive en Sang fuld af Veemod over en Kattekilling, der blev til en voxen Kat; thi ogsaa ved denne Forandring maae en heel Mængde Krumspring ophøre, der syntes at hentyde paa en høiere Flugt."

„Ja, alle slige Kattespring høre nok til de brødløse Kunster," sagde den gamle Greenwood, der denne Gang ligeledes var tilstede, „og dertil hører vel ogsaa den største Deel af de Sange, som min Stedbatter synger; men dog kan det være, at jeg ikke forstaaer mig derpaa."

„Brødløse Kunster!" raabte Advokaten, „det veed De meget vel, at det ikke er, Herr Greenwood. Lad hende blot komme til Europa, saa vil det snart vise sig; men det forstaaer sig, til Europa maa hun, der alene kan hendes Stemme faae den rette Uddannelse, her kan det ikke skee."

„Ja, ja, men dertil hører mange Penge, og hvor skal vi faae dem fra?" spurgte Greenwood.

„Ei, De er jo dog en rig Mand, Herr Greenwood, det nytter ikke at negte det."

„Ak, hvem kan sige, om han er rig eller ikke rig i

denne Tid, Herr James Gray! den ene Debitor bliver jo insolvent efter den anden." Med disse Ord vendte Greenwood sig om og gik ud af Værelset.

„Mener De da, at Frøken Lauras Stemme kan blive skjønnere end den nu er?" spurgte Fulton.

„I det mindste kan den blive mere øvet, mere udviklet, mere sikker; og naar det er skeet, da kan hun maaskee vinde ligesaa mange Penge ved sin Stemme, som den gamle Greenwood ved sin Aager og ved den høie Rente, han tager af sine Debitorer, og det veed ogsaa den gamle Knark meget godt, uagtet man ikke skulde troe det efter den Tale, han fører."

„Skulde hun da virkelig reise om i Europa og give Concerter der?" spurgte Fulton.

„Naturligviis," svarede Advokaten, „men det forstaaer sig, alene kunde hun ikke reise, der maatte være en Mand med, der havde Kundskab om Verden og kjendte de Veie, hvorpaa man maa gaae for at vinde dens Bifald."

Den samme Aften var der ogsaa et Par ældre Damer tilstede, der vare i Slægt med Greenwood, og der undertiden besøgte hans Huus. En af disse nærmede sig nu til det Sted, hvor Advokaten og Fulton stod. „Ja, det er vist," sagde den gamle Dame, „hun synger smukt, Herr Gray; og dog er der maaskee ikke saa Mange her i Philadelphia, der vilde kjøbe hendes Stemme for den Priis, hvormed hun har betalt den." — „Jeg forstaaer nok, hvortil De sigter," svarede Advokaten, „men det kan jo dog Ingen bevise." — „Ak, bevise, eller ikke bevise, der skal dog Ingen narre mig i Sligt; jeg kan kjende det urene Blod, om det saa var i tiende Led, og at det

ikke er ganske rigtig fat med hende, det vil jeg vædde paa."

I samme Øieblik nærmede Laura sig; da vendte den gamle Dame sig med stor Artighed om og sagde hende Complimenter for hendes Skjønhed og hendes Sang, men Laura svarede ikke stort derpaa, og kort efter gik hun hen til det øvrige Selskab.

„Der har vi en meget agtværdig gammel Kat," sagde Advokaten, da den bemeldte unge Dame var gaaet bort, „hun har maaskee ogsaa gjort deilige Kattespring, da hun var lille, skjøndt just Ingen nu skulde see det paa hende."

Laura var temmelig taus den hele Aften, hun vilde heller ikke synge mere, ja det forekom endog Fulton, som om hendes Kinder vare noget blegere end sædvanligt. „Befinder De Dem ikke vel?" spurgte han, da han siden mødte hende. „Spørg mig ikke derom!" svarede hun, „jeg feiler intet."

„Laura har gode Øren," sagde Advokaten til Fulton, „hun har overhovedet meget skarpe Sandser, og Mistænkelighed har vel skærpet dem endnu mere; hun har rimeligviis hørt, hvad den gamle Dame sagde."

„Jeg kan aldrig høre hiin lille Sang, uden paa en egen Maade at gribes deraf," sagde Fulton til en af sine Bekjendte, der ledsagede ham hjem, „det forekommer mig, at det er om hendes egen Barndom og om hendes egen Fremtid, den handler." — „Hvis De troer det, da er De fangen i en stor Vildfarelse," svarede hans Ledsager, „Laura har aldrig leget med Aander, hun er saa hildet i det Jordiske, som nogen Qvinde kan være." — „Jeg seer nok, at der er meget deri, som ikke ligner hende," sagde

Fulton, „men saaledes er det jo bestandig med slige Sange, Noget ligner, og Noget ligner ikke; desuden hvem kan vide, hvorledes hun var som Barn! Hendes Moder skal jo heller ikke have været riig, siger man." — „For det Overjordiske har Laura aldrig sværmet, hverken nu eller nogensinde, det kan De være vis paa," gjensvarede hans Ledsager, „iøvrigt siges der dog, at den gamle Greenwood skal have vundet en Proces mod en af sin Kones Slægtninge, hvorved han tilsidst kom i Besiddelse af en stor Plantage."

Fulton kunde nu ikke undgaae at tegne Laura, men tillige lovede han sig selv, hvad han imidlertid, som vi skulle see, ikke i Fremtiden kunde holde, at dette skulde blive det sidste Portrait, han tegnede.

Dette Portrait tog ham temmelig megen Tid op, thi han vilde dog gjerne udføre det saa godt, som han formaaede; iøvrigt mærkede han vel, medens han arbeidede derpaa, at den Piil, hvoraf han tidligere var bleven saaret, bestandig blev trykket dybere ind i hans Bryst.

Laura maatte gjentagne Gange sidde for ham, og da det ikke altid var hende beleiligt at komme ned i Dagligstuen, saa modtog hun ham ogsaa undertiden paa sit Kammer, hvor de, som hun sagde, langt sjeldnere vilde blive forstyrrede. Dette Kammer var ganske eget i sit Slags. Det var meget høit, lyst og smukt, men forresten stod neppe nogen Stol eller noget Bord deri paa sin rette Plads, og dog var der i denne Uorden Noget, det fortryllede Fulton. Der var ogsaa flere Sydplanter i hendes Værelse, som, uagtet det var Vinter, dog endnu

udfoldede deres Bladpragt; derimod fandtes der ingen Blomster, thi Aarstiden var ikke dertil, og Duften af Blomster kunde Laura heller ikke taale. I Blomsternes Sted traadte en stor, rød Ara og andre prægtige Fugle, hvoraf en Deel fløi frit omkring i Værelset; og naar nu tillige Gill, som undertiden skete, traadte ind for at modtage Lauras Befalinger, da saae det snarere ud, som om man befandt sig i en sydlig Have, end i et sædvanligt Kammer i Philadelphia.

I Begyndelsen var Fulton ikke ganske fornøiet med det vexlende Lys; men efterat Laura havde bedækket det ene Vindue, deels med et Forhæng, og deels med høie Planter, saa at Belysningen nu kom fra et eneste Sted, saa blev Værelset netop meget skikket til det Arbeide, Fulton skulde udføre deri.

I de Timer, hvori Laura sad for Fulton, var ogsaa Advokaten ofte tilstede; han pleiede da at læse for hende i en eller anden let Bog eller i en Avis og vidste bestandig at holde hende ved godt Lune; „thi der er intet Forfærdeligere,“ sagde han, „end de kjedsommelige Ansigter, de fleste Mennesker sætte op, naar de blive tegnede eller malede, og Sligt maa vi naturligviis see at forebygge.“

Blandt Andet læste han en Dag en Beretning i Dennisons Dagblad om et stort Skib med Udvandrere fra Europa, der var strandet udenfor Newyork paa den saakaldte «frying pan», en farlig Klippe, hvor Bølgerne brydde sig med uhyre Brændinger og med en forfærdelig Larm. Skibet blev aldeles sønderslaaet, hed det, og to og fyrretyve Ulykkelige udaandede deres Liv i Bølgerne.

„Men det er jo rædselfuldt," sagde Fulton, idet han holdt op med sit Arbeide, „hvorledes kan dog Sligt skee saa nær ved en stor By, uden at Redning er mulig?"

„Ja", sagde Advokaten, „det Hele er ypperlig beskrevet. „At udaande sit Liv i Bølgerne", det er en fortræffelig, en meget poetisk Talemaade; det vil da sige, den udtrykker da Noget, som er aldeles umuligt, naar man betragter det fra Prosaens Standpunkt; thi naar man er under Bølgerne, da qvæles man, og man kan ikke udaande sit Liv, men indaander tvertimod Døden. Men derpaa kommer det ikke an; jeg har ogsaa ved en anden Leilighed læst hos Herr Dennison om en Mand, at han udaandede sit Liv i Galgen. See, det er ligesaa umuligt; thi i Galgen aander man aldeles ikke, og man døer netop, fordi Aandedrættet ophører. Men det er ligegyldigt, Sligt læses dog med Fornøielse; derved ledes man nemlig ind i de Regioner, hvori den dunkle, den høiere Poesie tager Herredømmet fra Forstanden, og det vil Folk gjerne høre; thi de Fleste holde mere af at drømme end af at tænke. Ikke sandt, Herr Robert Fulton?"

„De er et hæsligt Menneske," sagde Laura, „man veed aldrig, om De taler alvorlig, eller om De spøger."

„Det er mit fuldkomne Alvor, Laura! at vække Opmærksomhed og høste Bifald, derpaa kommer det an, ved hvilke Midler dette skeer, kan i Grunden være det Samme. Iøvrigt mangler Herr Dennison aldeles ikke Forstand; tvertimod han er en meget forstandig og skarp Kritikus, og hvad der er det Allerpiquanteste, man kan aldeles ikke beregne ham; thi naar han skal kritisere Noget, da kommer det egentlig an paa, om de gode Indfald, som han for Øieblikket har at raade over, tage sig bedst ud i en

rosende eller i en dadlende Kritik; derefter gaaer han, og deraf afhænger det, om han skal rose eller dadle — at sige, naar man ikke betaler ham for at holde sine Indfald tilbage; faaer han derimod en god Betaling derfor, saa gjemmer han naturligviis sin Dadel til en anden Leilighed; men hvordan han saa bærer sig ad, saa læser man ham dog bestandig med Fornøielse."

Omsider blev Portraitet færdigt. Fulton selv var ikke ganske fornøiet dermed, men alle Andre, der saae det, roste det meget; dette var især Tilfældet med Advokaten, der sagde Fulton mange Complimenter med Hensyn til hans Talent og forsikkrede ham om, at han engang vilde gjøre sin Lykke ved denne Kunst.

To og tyvende Capitel.

Uagtet al sin legemlige Svaghed havde Franklin dog i denne Tid fuldendt et lille Arbeide, der vel i sit Slags maa betragtes som et Mesterstykke; han havde nemlig forfattet en meget skarp og træffende Parodie over et Skrift, hvori den bekjendte Jackson søger at forsvare Negerslaveriet. Denne Parodie udkom i Marts 1790, noget over tre Uger før Franklins Død, og gjorde en ganske overordentlig Opsigt; den blev modtaget med Jubel af dem, der ønskede denne Menneskehandel afskaffet; men den vakte tillige stor Forbittrelse hos de fleste af dem, der befrygtede Tab ved denne Handels Ophør.

Mellem dem, der ærgrede sig allermeest over dette Skrift, henhørte ogsaa den gamle Greenwood; thi han

eiede selv en stor Plantage i Nærheden af Charlestown, til hvilken Plantage der hørte mange Slaver. I denne sin Ærgrelse bestyrkedes han endnu mere af Advokat Gray, der, ligesom han selv, var en gammel Modstander af Franklin, og der desuden betragtede Slavehandelen som aldeles nødvendig for de sydlige Staters Velstand.

„Den, der angriber Negerslaveriet," sagde Advokaten, „han tragter egentlig efter at ødelægge vore sydlige Stater, der ikke kunne bestaae uden Negerslaver."

„Det er ganske vist," svarede Greenwood, „dersom der ellers er noget Vist paa denne Jord; for hvor i al Verden skulde vi skaffe Bomuld, Sukker og Kaffe fra, dersom vi ikke havde Slaver? Men denne Franklin vil nu altid føre det store Ord, og dog har jeg seet baade ham og hans Kone i meget ringe Kaar, da de selv stillede deres Bøger og Pergamentsblade op i Vinduerne. Jeg har ogsaa seet ham selv trille sine Papirer over Gaden paa en Trillebør; og da han første Gang kom til Philadelphia, Herr James Gray, da havde han neppe en Skilling i sin Lomme; men nu er han en berømt Mand, og bekjendt over den hele Verden."

„Der skal være store Naturforskere," sagde Advokaten, „der have beviist, at der er mere Lighed mellem en Neger og en Urangutang, end mellem en Neger og et ordentligt Menneske, og det kan jo Enhver see, der blot vil kaste et Blik paa Gill derhenne, at de har Ret."

Det er vist, at Franklins Skrift ikke havde bidraget synderlig til at forbedre Gills Vilkaar; thi han kunde i denne Tid aldrig gjøre Noget, hvormed den gamle Greenwood var fornøiet, og desuden spottede og drillede Advokaten ham ved enhver Leilighed, hvor det lod sig gjøre.

„Gill slaa tilsidst den store Advokat ihjel," sagde

han engang, da han, efterat være bleven meget ilde behandlet af denne, traf Laura alene.

„Vogt Dig, Gill!" sagde Laura forskrækket, „Sligt maa Du ikke tænke, langt mindre sige."

„Gill tale og sige Alt, hvad hans Frøken vil," svarede han, „Gill komme og gaae, som hans Frøken vil." Efter disse Ord gik han ganske stille bort.

En Morgen, kort efterat Franklins Skrift var udkommet, traadte Advokaten ind i et Kaffehuus, hvor Fulton ogsaa befandt sig, og hvor han almindelig pleiede at tage sin Frokost.

„Ak, er De der!" sagde Advokaten, idet han tog Plads ved Fultons Side; „jeg har i Gaar igjen betragtet det smukke Portrait, De har tegnet, der ere virkelig ikke Mange her i Byen, der i denne Kunst staae over Dem, og hvis De blot veed at benytte Deres Talent, da kan De have større Fordeel deraf, end De maaskee nu troer."

„Det er mig kjært, at det behager Dem," svarede Fulton, „og dog er jeg selv ikke synderlig fornøiet dermed; jeg er tvertimod under dette Arbeide stærkere end nogensinde bleven overbeviist om, at denne Kunst dog ikke er den, hvortil jeg egentlig er kaldet."

„Ja, jeg veed det nok," sagde Advokaten, „jeg har nok hørt Noget derom, at De ved Siden af Malerkunsten ogsaa driver andre Sysler. De tager daglig Underviisning hos en Mechanikus, er der bleven mig fortalt. Nu, vi er et frit Folk, som Herr Greenwood siger, hos os er det ganske sædvanligt, at en Mand driver flere Haandteringer. Dog mener jeg, at den Kunst, hvormed De fornemmelig skal gjøre Lykke, er Portraittegningen; det gjælder kun om at gribe Øieblikket i dets Flugt og

om at give, hvad Tiden forlanger. Jeg har nu netop et Forslag at gjøre Dem i denne Henseende, hvilket, hvis De indlader Dem derpaa, vil skaffe Dem stor Fordeel og dertil mægtige Velyndere, der, hvis De kommer Deres Ønsker imøde, nok ville være istand til at aabne Lykkens Tempel for Dem."

„Hvad er det da, De fordrer af mig?" spurgte Fulton.

„De veed jo vel, at den gamle Franklin i denne Tid har udgivet et Skrift, et Slags Parodie, hvori han søger at sætte Slavehandelen i det forteste Lys."

„Jeg veed det nok," svarede Fulton, „jeg har alt læst det."

„Dette Skrift er meget farligt. Den, der ivrer imod Slavehandelen, han arbeider egentlig paa at opløse det Baand, som forener os med de sydlige Stater, der sikkert langt hellere ville opgive Forbindelsen med os, end de ville miste deres Slaver, der danne den Grundvold, hvorpaa deres Lykke og Velfærd er bygget."

„Det kan jeg dog ikke saa ganske indsee," svarede Fulton.

„Nu, det er ogsaa ligegyldigt, om De indseer det eller ikke; det Væsentlige med Hensyn til Dem er, at flere Mænd af Indflydelse vilde glæde sig derved, om Franklin i dette Øieblik blev stillet i et ufordeelagtigt Lys hos Folket; det Latterlige har en stor Magt, som De veed. Et Portrait i denne Retning, en Carricatur med andre Ord, vilde i denne Tid gjøre en ypperlig Virkning — jeg veed, at De er en Mester i dette Slags Tegning. — Altsaa, hvad siger De? — Deres Navn skal aldeles ikke blive nævnet. — De kan være sikker paa den ubrødeligste Taushed; De risikerer altsaa intet der-

ved. Ja, De kan desuden være vis paa, at Betalingen skal overgaae Deres dristigste Forventninger, saa at Deres Fremtid blot ved dette ene Portrait skal være sikkret i flere Aar."

„Hvis jeg indlod mig derpaa," svarede Fulton, „da vilde jeg, om jeg saa kunde vinde al Verdens Rigdom derved, være et af de nederdrægtigste Mennesker paa denne Jord. De maa vide, hvis De ikke har hørt det før, at denne Franklin engang har reddet mit Liv, at han har været, og at han endnu er min største Velgjører, at han er min Velynder, min Ven, min troeste Beskytter, at han har handlet som en Fader imod mig; jeg er da sikkert den i hele Verden, til hvem De allersidst i denne Sag burde have henvendt Dem."

„Nu, De behøver ikke at tage det saa heftigt!" sagde Advokaten, „her er jo aldeles ikke Tale om Franklins private Forhold. Deri kan De elske, agte ham og skylde ham Taknemmelighed, saameget De vil; her er kun Talen om hans offentlige Virksomhed, det er en ganske anden Sag. Naar Nogen træder offentlig frem, da bestemmes Ros og Dadel af ganske andre Grunde og Motiver end af dem, der gjøre sig gjældende indenfor det private Livs snevre Grændser; thi det skeer jo hver Dag, at vi ere tvungne til at angribe de Mænds offentlige Færd, hvis private Charakteer vi elske og agte; ja naar det gjælder om Staternes Lykke og Blomstren, da kan man vel sige, at Øiemedet helliger Midlerne."

„De maa tilgive mig, jeg kan aldeles ikke indlade mig paa Deres Forslag," sagde Fulton, idet han reiste sig.

„Nu, som De vil, det var kun en Proposition, hvis der er Noget i Deres Tænkemaade, der hindrer Dem fra

at modtage den, saa kunne vi jo være lige gode Venner derfor. De støder Deres Lykke fra Dem, det er det Hele; men det maa nu være Deres Sag."

Kort efter skiltes de ad; men det mærkedes vel, at Advokaten fra denne Dag af just ikke var meget gunstig stemt for Fulton, thi uagtet han viste sig særdeles høflig mod ham, naar de vare sammen, saa søgte han dog, naar Fulton var fraværende, saa ofte han saae Leilighed dertil, at gjøre ham til en Skive for sin bittre og bidende Spot.

Dagen efterat Fulton saaledes havde tilbageviist Advokatens Forslag, talte han igjen med Franklin. Det var mod Enden af Marts Maaned 1790. Franklin befandt sig da temmelig vel, dog klagede han over Smerter i den venstre Side af Brystet. „Men hvordan det saa gaaer," sagde han, „saa har jeg dog været en lykkelig Mand, og jeg maa vel takke Gud for al hans Godhed; thi han har hævet mig af ringe Stand og skjænket mig Anseelse blandt mit Folk og Magt til at udrette, hvad jeg skulde her paa Jorden, og han vil nu sikkert ogsaa give mig Kraft til at bære, hvad der skal bæres."

Da Franklin paa denne Dag syntes mere oplagt til Samtale, end han i den senere Tid, naar Fulton besøgte ham, havde været, saa vovede Fulton at bringe en Gjenstand paa Bane, som han tidt havde tænkt paa, og som alt længe havde ligget ham paa Hjerte; han spurgte ham nemlig, om han ikke endnu, som han tidligere havde yttret i sine Skrifter, ansaae den Opfindelse for mulig at sætte Skibe i Gang ved Hjælp af Dampkraft.

„Jeg tvivler ikke derpaa,“ svarede Frankrig, „men til hvad Tid det skal skee, og om Du, min Søn, maaskee allerede i Dit Liv skal opleve det, eller om der skal hengaae Aarhuudreder, før Verden kommer saavidt, det er Noget, som Ingen endnu kan afgjøre.“

Da Fulton kom hjem, efterslog han det Sted i Franklins Skrifter, hvor denne omtaler Muligheden af en slig Opfindelse. Da han havde læst det, henfaldt han i dybe Grublerier, og der gik mange Tanker igjennem hans Hoved. Noget efter var det ligesom det klaredes i hans Inderste, og han meente nu at see, hvorledes denne Opgave skulde løses. Han kunde da ikke længere blive siddende rolig, men gik i stor Bevægelse op og ned i Værelset. Omsider ilede han hen til sit Bord og tegnede igjen et Udkast til en Maskine, der skulde drives ved Damp, og ved hvis Hjælp en Baad eller et Skib skulde kunne sættes i Gang. Og jo længere han betragtede denne Tegning, jo længere han grublede derover, desvissere blev han derpaa, at dette virkelig paa denne Vei kunde lade sig udføre.

I disse Timer var det, hvori han for første Gang med Bestemthed fattede den Tanke, at det skulde være ham, der fuldbragte denne Bedrift i Aandens Rige. Der gik da en stille Gysning igjennem hans Inderste, og han følte sig ligesom bortrykket i en Tilstand, hvori han saae skarpere end ellers. Tillige følte han, at hans Liv nu havde fundet sit Indhold og sit styrende Midtpunkt, og at det ikke vilde koste ham stor Møie at give Afkald paa alle udvortes Goder, som Mængden løber efter, at bære Livets Tryk, at lide Kulde, Hunger, Tørst og alle Slags Savn, naar han blot maatte naae dette Maal, der skulde give ham Erstatning for alt Andet.

Baade denne Nat og en stor Deel af den følgende Dag var han udelukkende sysselsat med disse Tanker, saa han ikke mærkede, hvorledes Timerne løb; han følte heller ikke Savnet af Spise og Drikke, og først da det led langt ud paa Eftermiddagen, og da han var bleven fuldkommen enig med sig selv angaaende Hovedindretningen i det Maskineri, han tænkte paa, gik han ud for at tilfredsstille sine legemlige Fornødenheder.

Endnu den samme Aften ilede han hen for, om muligt, at meddele Franklin sit Forehavende, men uagtet han virkelig fik sin gamle Ven at see, saa var dog denne nu i en saadan Stemning, at han ikke fandt det passende at tale til ham om nogen jordisk Plan, hvor vigtig ogsaa denne kunde være.

Da Fulton kom ind, sad Franklin i sin Lænestol nærved Vinduet; thi uagtet han i de sidste tolv Maaneder næsten bestandig havde været sengeliggende, saa vare der dog enkelte Dage, paa hvilke han kunde forlade sit Leie, og dette var netop ogsaa nu Tilfældet.

Endskjøndt det var Aften, havde han intet Lys, derimod skinnede den tiltagende Maane ind i Værelset; men uagtet den svævede som en blank Segl i Luften, saa var den dog endnu ikke istand til at dæmpe de prægtige Stjernebilleders Glands, der om Aftenen i denne Maaned ere synlige paa den vestlige Himmel. Franklin selv sad opreist i sin Stol, medens Maanestraalerne legede med hans hvide Lokker og gave hans Ansigt et forklaret Udseende. I Kaminen derimod brændte der en rød og jordisk Flamme, der dannede en stærk Modsætning til det svage og ætheriske Maanelys.

„Jeg sidder her og opgjør mit sidste Regnskab," sagde Franklin, „i meer end fire og firsindstyve Aar have nu

disse Stjerner dreiet sig over min Isse. Hvert Aar ere de komne igjen i deres Kredse som alvorlige Paamindere om, hvorledes Timerne svinde. Hvert Aar, naar vi atter see dem til samme Tid paa den samme Plads, synes de at spørge med deres Blik: „„Hvad har Du udrettet, siden „„Du i Fjor saae os paa dette Sted, hvorvidt er Du „„nu kommen, medens vi vandrede de lange Veie? Vi „„ere Tidens Magter, der færdes udenfor Evighedens „„Porte, men dog høit opløftede over Støvet; vi have „„straalet paa Din Vugge, vi have svævet over Dig, „„saalænge Du levede, vi skulle snart nedblinke paa Din „„Grav. Vee Dig, naar vi komme sidste Gang, hvis „„Du da ikke kan bestaae for vort Blik, hvis der da mel„„lem Vuggen og Graven ingen gode Frugter ere mod„„nede i Dit Indre."" See, min Søn! saaledes er de nu ogsaa komne til mig i Aften, og jeg takker Gud, at jeg, uagtet al min Svaghed og mine Feil, dog ikke har maattet blive ganske til Skamme for deres forskende Blik." Efter disse Ord taug han i nogen Tid stille.

„Og nu, min Søn," blev han derpaa ved, idet han vendte sit Ansigt mod Fulton, „det er mig kjært, at Du kommer til mig i denne Stund; jeg har hørt gode Efterretninger om Dig fra Din Mester, og desuden er der Noget i mit Indre, der bestandig siger mig, at Du ikke vil skuffe mine Forventninger. Bliv da ved at gaae frem paa den Vei, Du har begyndt at betræde, og jeg haaber da vist, at Gud skal velsigne Dit Værk."

Disse vare de sidste Ord, Fulton hørte af sin gamle Velynders Mund. Smerterne i Franklins Bryst toge nu daglig til, og den 17de April 1790 endte han omsider sit daadrige Liv.

Hvorledes hans Medborgere sørgede over ham, og

hvorledes hans Minde blev hædret baade i den ny og i den gamle Verden, det er en Sag, som ikke vedkommer denne Fortælling. Vi ville kun bemærke, at der, da Franklin døde, var et Skrift imod ham under Pressen, der skulde ledsages af satiriske Tegninger; men da den Deeltagelse, som hans Død vakte, ikke spaaede dette Skrift nogen gunstig Skjæbne, saa blev det endnu i Tide holdt tilbage, og der ere vel kun faa af den nulevende Slægt, der vide, at et saadant Skrift nogensinde har været til.

Men hvad der i høi Grad ærgrede flere af Franklins Modstandere, det var, at Dennisons Blad, der tidligere, og især i det omtalte Slavespørgsmaal, havde taget Parti imod Franklin, nu, efter hans Død, var et af dem, der allerstærkest stødte i Basunen over ham. Advokaten syntes derimod aldeles ikke at ærgre sig derover. „Det maa man ikke tage ham ilde op," sagde han, „Tidsskribenterne maae forandre sig med Tiden, det er et Slags Naturnødvendighed."

Tre Maaneder efter Franklins Død modtog Fulton et Brev fra Barlow, hvori denne bønfaldt ham om, at han dog ikke ganske skulde vende sig bort fra Malerkunsten; naar han blot vilde love dette, skrev Barlow, da vilde han gjerne finde sig i, at han ogsaa anvendte en Deel af sin Tid paa de mechaniske Studier, og han vilde da endnu fremdeles tilstaae ham den aarlige Understøttelse, som han hidtil havde givet ham.

Paa dette Forslag, som dette Brev indeholdt, sendte imidlertid Fulton et afslaaende Svar.

Fulton talte nu ogsaa med flere kyndige Mænd om den Dampbaad, han tænkte paa at bygge, og om den Plan, han i denne Henseende havde udkastet, men hos alle disse fandt han en meget stor Modstand, og baade

hans Mester og enhver Anden, der hørte, hvad han havde i Sinde, raadede ham meget alvorlig til at lade slige Griller fare, da det var en Affindighed, sagde de, blot at tænke derpaa.

Dette bevirkede igjen nogen Uvished hos Fulton, og han besluttede i det mindste at vente, til han havde erhvervet sig en større Duelighed i sit Fag, før han udførte sit Forsæt. Men da han nu havde arbeidet i halvandet Aar under sin Mesters Veiledning, optog han igjen sin gamle Plan og begyndte virkelig for Alvor at berede sig til sit store Arbeide. Det blev da snart udbredt i Philadelphia, at Robert Fulton havde faaet et underligt Indfald, og at han havde sat sig i Hovedet at bygge en Baad, der skulde drives frem ved Damp.

Robert Fulton.

Anden Deel.

Første Capitel.

Det var nu temmelig længe siden, at Fulton havde hørt Noget fra Herr van Gehlmuyden, desto mere overrasket blev han, da han en Dag modtog det Budskab, at denne befandt sig i Philadelphia, hvor han saasnart, som muligt, ønskede at see ham.

Fulton ilede strax hen til det Herberge, hvori Herr van Gehlmuyden havde taget Bolig, og han fandt ham da i et stort og smukt Værelse, hvor han laae udstrakt paa en Sopha med en Cigar i Munden; ved Siden af Sophaen stod der et Bord, hvorpaa der brændte et Voxlys.

„Nu, det er mig kjært, at Du ikke lod mig vente paa Dig," sagde van Gehlmuyden, „Du kunde ellers gjerne have ladet Dine Skoe staae udenfor, men det er jo rigtignok ikke Skik her i Landet; her spytter man paa Gulvet midt i Værelset og kommer ind med skidne Støvler paa, og det nytter til ingen Ting, hvad man saa siger derimod. Nu, Du seer ellers godt ud, Knegt, Dagdriverlivet har slaaet godt an. Du fortjente just ikke, at jeg skulde bryde mig synderlig om Dig meer; imidlertid, naar man bliver gammel, saa trænger man til En, som man holder noget af; og da jeg nu alligevel skulde her-

ind til Byen, saa vilde jeg dog see, om der var Noget at gjøre ved Dig."

„O, min faderlige Ben, hvor glæder det mig ikke at høre et sligt Ord af Deres Mund!"

„Ja, hør nu, Du er jo dog allerede saa gammel, at man nok kan tale et fornuftigt Ord med Dig. Og da jeg nu havde nogle Pengesager her, der ikke længere kunde opsættes, og da John Bridle ikke længere kunde besørge dem for mig, og da Doctoren besuden raadede mig til nogen Bevægelse for min Sundheds Skyld, saa er jeg da kommen herind og vil nu gribe denne Leilighed til at tale med Dig, for skrive, det gider jeg ikke."

„Er De da syg?" spurgte Fulton.

„Ja vist er jeg syg, ja, og det er et dumt Paafund af Doctoren, at jeg skal gjøre slige lange Reiser i Støv og Blæst. — Men derom vil vi nu ikke tale. John Bridle har nylig skrevet mig et Brev til om Dig, og det er da ogsaa sandt, hvad han siger, jeg veed ikke, hvor lang Tid jeg har tilbage, og hvor galt Du saa har baaret Dig ad, saa er der dog Ingen, som jeg under mine Penge bedre end Dig. Og da Du nu er saa gammel, saa skulde man dog troe, Du havde løbet Hornene af Dig, skjøndt jeg rigtignok igjen har hørt nogle underlige Historier om Dig, Knegt! Imidlertid, jeg vil endnu gjøre et Forsøg, som sagt."

„Hvad forlanger De da nu af mig?" spurgte Fulton med spændt Forventning.

„Jeg forlanger, hvad jeg bestandig har forlangt. Vil Du gaae i Dig selv og begynde paa Dit gamle Haandværk igjen og drive det ordentligt og lade alle de fordømte Kunster og Griller og dumme Streger og Vindbeutlerier fare, som Du nu har spildt Din Tid paa i

saa mange Aar: saa vil jeg lukke mine Øine for Dine forrige Galskaber og lade Naade gaae for Ret og ganske tage Dig i Søns Sted. Men vil Du ikke det, vil Du fare fort, som Du har begyndt, da kan Du skyde en hvid Pind efter, hvad Du nogensinde faaer efter mig."

„O, min elskede Fader, hvorledes skal jeg takke Dem for al den Godhed og Kjærlighed, De viser mig!" raabte Fulton.

„Ja, det kan Du takke mig for en anden Gang; men nu skal Du bare sige Ja eller Nei, det er det Eneste, jeg forlanger."

Fulton holdt et Øieblik inde, før han gav det afgjørende Svar, thi det faldt ham ingenlunde saa ganske let aldeles at opgive Haabet om Rigdom og udvortes Goder, hvis Mangel uden Tvivl ogsaa vilde skille ham fra hans Elskede, og der, for at bruge en berømt Forfatters Ord, kun blive betragtede med Ligegyldighed i Romaner og opdigtede Fortællinger, men der dog bestandig i den jordiske Tilværelse beholde et Slags betinget Vigtighed. Imidlertid varede det ikke ret længe, før han havde fattet sin Beslutning.

„Andre Mennesker opoffre deres Tid paa at vinde timeligt Gods," sagde han, „eller de løbe efter ydre Glæder og Adspredelser, de kjøbe og sælge, de gaae i Selskaber, de spille og dandse og forøde deres Tid og Kraft paa mangfoldige Ting, som jeg ikke bryder mig om; jeg har fremfor Alt kun een Tanke i Sjælen, der bestandig sysselsætter mig, der følger mig om Aftenen til mit Leie, og der igjen vaagner med mig i den tidlige Morgen; see, for denne Tanke maa jeg opoffre ethvert Hensyn, selv det, der ellers er mig allerkjærest."

„Den Snak forstaaer jeg mig ikke paa, vil Du blive

Guldsmed og nedsætte Dig i Philadelphia, da skal jeg skaffe Dig baade Penge og Credit, og Du skal faae en Bod, som baade Du og Byen kan have Ære af; men vil Du ikke det, da kan Du seile Din egen Sø, hvorhen Du lyster, og dermed Basta."

„Jeg kan ikke opgive, hvad jeg anseer som mit medfødte Kald," svarede Fulton, „og hvad jeg maa betragte som min ædleste og bedste Virksomhed."

„Ja saa", sagde van Gehlmuyden tilsyneladende rolig, idet han vedblev at ryge sin Cigar, „saa maa jeg da vel ogsaa troe, at det er sandt, hvad man fortæller om Dig, at Du grubler paa at bygge en Baad, der skal drives ved Hjul, ligesom den, Du byggede med David Baxter i Dine Drengeaar."

„Jeg vil ikke negte det," svarede Fulton.

„Saa gaa Fanden i Vold!" raabte van Gehlmuyden, idet han reiste sig med en Heftighed, som han ellers sjelden viste, og kastede sin Cigar henad Gulvet.

„Min elskede Fader og Ven —"

„Gaa! siger jeg, ellers kalder jeg paa Opvarteren og lader Dig kaste paa Døren."

Fulton havde kun altfor tidt i sit Liv havt Leilighed til at erfare, at van Gehlmuyden, uagtet al sin Godmodighed, var et af de egensindigste Mennesker paa denne Jord, og at han, naar han først for Alvor havde sat sig Noget i Hovedet, kun lod sig lidet paavirke af Modgrunde. Han ansaae det da for det Bedste at føie sig efter ham og at gaae bort jo før jo heller.

Han var imidlertid ikke kommen ret langt ned i Gaden, da han blev indhentet af en Leietjener, der bad ham at vende tilbage, thi Herr van Gehlmuyden havde endnu et Par Ord at sige ham.

Da Fulton igjen traadte ind i van Gehlmuydens Værelse, havde denne igjen strakt sig ud i Sophaen, hvor han laae en Tidlang, uden at røre en Finger; men noget efter pegede han hen til en Krog i Værelset, hvor der stod en af de indiske Dukker eller Pagoder, som Fulton vel kjendte fra sit tidligere Ophold i van Gehlmuydens Huus, men som han før ikke paa dette Sted havde lagt Mærke til.

„Hør!" sagde van Gehlmuyden, „mellem os er det forbi, det falder af sig selv, men da Du nu dog giver Dig af med at bygge Hjulværker og andre slige Ting, saa vil jeg spørge Dig, om Du ikke kan reparere den Karl derhenne; han er kommen til Skade, saa han ikke mere kan nikke med Hovedet, som han kunde før; det var ellers ham, der kunde bevæge Hovedet længst i gamle Dage. Hvis Du kan gjøre det, saa skal det blive godt betalt, Du maa selv bestemme Prisen."

„Det gjør mig ondt, at jeg igjen maa svigte Deres Haab," svarede Fulton, „men heri kan jeg aldeles ikke tjene Dem, thi Sligt giver jeg mig ikke af med og forstaaer mig heller ikke derpaa."

„Saa gaa, Du forbandede Dumrian, og kom mig aldrig meer for Øine! thi Du duer jo ikke til nogen Ting," raabte van Gehlmuyden, der denne Gang syntes endnu vredere end før.

Efterat Fulton var borte, blev van Gehlmuyden endnu liggende nogen Tid udstrakt paa Sophaen, hvor han af og til tog sin Cigar af Munden og gav sin Forbittrelse Luft i afbrudte Sætninger. „Den Slyngel!" sagde han, „ikke en Skilling faaer han, den Æsel! — og

ikke engang min Pagode vilde han reparere — den Kjeltring! — men han duer da vel heller ikke dertil, den Klodrian! — for han er nok ikke Andet end en Fusker, — den uforskammede Bønhas!" Dog lidt efter lidt syntes hans Vrede at sætte sig, og han hensank igjen i den lidenskabsløse Tilstand, som de gamle Stoikere og Epikuræere satte saa høi Priis paa, og hvori ellers den største Deel af hans Liv pleiede at henglide.

Da han havde tilbragt omtrent en Time i denne Tilstand, traadte Leietjeneren ind og meldte, at den Vogn, han havde bestilt, nu var kommen. — „Man kan aldrig have et Dieblik Ro," sagde van Gehlmuyden, „lad den vente lidt endnu."

„Men Klokken er snart Eet, og Herren vilde jo alt have kjørt ud Klokken Tolv."

„Ja saa," sagde van Gehlmuyden, „det er forfærdeligt, hvor lidt Tiden forslaaer i denne By."

Dermed stod han op og klædte sig paa ved Leietjenerens Hjælp, idet han bestandig beholdt sin Cigar i Munden. Derpaa gik han ned og satte sig i Vognen, som, efter hans Befaling, kjørte hen til Greenwoods Huus; thi til denne havde John Bridle anbefalet ham, for at han kunde hjælpe ham med nogle Pengeomsætninger, der var den egentlige Hovedgrund, hvorfor han havde besøgt Philadelphia.

„God Dag, god Dag, Herr van Gehlmuyden!" raabte den gamle Greenwood, der alt mødte ham paa Trappen og førte ham indenfor. „Er der ellers gaaet Dem imod? De seer ikke ret fornøiet ud. Ja, ja, det er slemme Tider, slemme Tider!"

„Den Slyngel!" raabte igjen van Gehlmuyden, hvis Vrede atter syntes at være vaagnet under Bevægelsen i

Vognen; „og hvad der ærgrer mig allermest, det er, at han ikke engang vilde reparere min Pagode, den Kjeltring!"

„Hvem taler De om, Hr. van Gehlmuyden?" spurgte den gamle Greenwood.

„Ak, lad os sætte os, Hr. Greenwood, disse Vogne støde stærkt; jeg taler ellers kun om den Bønhas, denne Robert Fulton."

„Ak, er det ham! ja, ja, jeg veed nok, at De har taget Dem meget af ham, men det var spildt Umage, Hr. van Gehlmuyden, det kunde jeg sagt Dem i Forveien; thi der fortælles rigtignok, at han studerer Mathematik og Algebra, men dog kjender han vel neppe den store Tabel, og heller ikke veed han Besked om de forskjellige Myntsorter. Thi jeg har prøvet ham, jeg har følt ham paa Tænderne; han forstaaer sig hverken paa Rabat eller Rentesregning; han veed ikke Forskjel hverken paa Thara, Brutto eller Nettovægt."

„Ja det kunde jeg endnu see igjennem Fingre med, hvis han bare vilde tage sig det for, som jeg vil; men det er den egensindigste Slyngel, som jeg i mine Dage har kjendt. Dog nu er det forbi imellem os, og han skal ikke have en Skilling af mine Penge."

Da Greenwood vilde vide nøiere Besked om denne Sag, fortalte van Gehlmuyden i Korthed, hvad han havde forlangt af Fulton, og hvorledes han havde tænkt at indsætte ham til sin Arving, hvis han havde villet føie sig efter ham. „Fiirsindstyve tusinde Dollars i rede Penge vilde jeg have efterladt ham," sagde han tilsidst, „og dertil maaskee ligesaa meget i Prioriteter og faste Eiendomme."

„Fiirsindstyve tusinde Dollars, og dertil ligesaa me-

get i Prioriteter og faste Eiendomme," raabte Greenwood, idet han sprang høit i Veiret fra den Stol, hvorpaa han sad, og strakte sine magre kjødløse Fingre ud i Luften, ligesom om han vilde gribe efter Pengene; „han er gal! — gal! — Men hvor kunde De dog falde paa at ville efterlade ham alt dette og gjøre Dem selv til en fattig Mand i Deres Grav, Herr van Gehlmuyden?"

„Nu, han faaer dem da heller ikke, Hr. Greenwood, thi forestil Dem, han vilde ikke engang gjør min Pagode i Stand, da jeg bad ham derom, og han forstaaer det da vel heller ikke, den Æsel!"

„Du store Gud! hundrede Pagoder vil jeg gjøre istand for den Priis," raabte Greenwood.

„Forstaaer De Dem paa Sligt, Herr Greenwood?"

„Nei, jeg gjør ikke; men jeg skal gjerne lære det for den Priis. Du store Gud, fiirsindstyve tusinde Dollars i rede Penge, og ligesaa meget i Prioriteter og faste Eiendomme! Jeg skal gjerne lære det, hvis De bare vil give mig Halvdelen deraf, Herr van Gehlmuyden?"

„Nei, at lære det i deres Alder vilde blive for vidtløftigt. Gud veed om der er Nogen, der forstaaer Sligt her i Landet. Men nu er det bedst, at vi begynde paa vore Forretninger; thi jeg trænger til at komme hjem igjen og faae Fred, saasnart det kan skee."

Derefter førte Greenwood ham ind i sit Contoir. Eftersom det imidlertid neppe kan interessere Læseren at være tilstede ved de Forhandlinger, der her foregik, saa ville vi blot bemærke, at Greenwood, da han efter halvanden Times Forløb ledsagede van Gehlmuyden ned til dennes Vogn, uopfordret erklærede, at han helst vilde komme til ham den næste Dag, da dette maaskee vilde

være det mindst Besværlige, og at de da paa Herr van Gehlmuydens eget Kammer kunde afgjøre deres Mellemværende.

Den gamle Greenwood var bleven saa forbauset ved at høre Fortællingen om Fultons Opførsel, at han ikke kunde undlade at tale derom til sin Steddatter og til sin Ven Advokat Gray, der nu næsten hver Aften besøgte ham. „Seer Du," sagde han derefter til Laura, „Du har dog ellers bestandig forsvaret ham, hvad siger Du da til den Historie?"

„Ja, ja, af denne Robert Fulton kan man vente sig allehaande," bemærkede James Gray, „han er et godt Exemplar i sit Slags."

„De maa vel sige det, Hr. Gray; der kommer vel aldrig den Mand, der vil testamentere mig firsindstyve tusinde Dollars, men slige Karle, de skal have det; og og det vilde han ovenikjøbet givet til en saadan Person, en Kresskjænder, der tegner Caricaturer af Folk."

„Nu, han har dem da ikke og faaer dem heller aldrig," svarede Advokaten, „imidlertid bør vi ikke lade denne Herr van Gehlmuyden slippe os saaledes af Hænderne; vil De give mig hans Adresse?"

„Ja, derom vilde jeg netop tale med Dem, han behøver nok en juridisk Consulent, der tillige tager alt Arbeide væk fra hans Skuldre; thi selv gider han intet bestille. Men hvad nu denne Robert Fulton angaaer, Hr. James Gray, saa ere der endog dem, der sige, at han har kastet sine Øine paa Laura derhenne."

„Det har han ogsaa, det kan De være vis paa."

„Det er jo Galskab, Hr. James Gray; ja før, da der dog var Udsigt til, at van Gehlmuyden vilde give ham en Deel af sin Formue, da var det en anden Sag,

da maatte man finde sig i Meget; men nu han eier jo ingen Ting, Hr. Gray, og Lauras Moder eiede da heller ikke meget."

„Nei, hun eiede rigtignok ikke meget, da De giftede Dem med hende; men De vidste dog, hvad De gjorde; thi siden, da vi vandt Processen mod hendes Slægtning, og da De fik den store Plantage, da vendte Bladet sig, Hr. Greenwood."

„Ak, den Proces kostede mig mere, end den hele Plantage er værd; og jeg skal gjøre Laura et saadant Overslag, at hun skal see, der ikke tilkommer hende en Skilling."

„Nu, i det Overslag vilde jeg nok tilføie et Par Antegninger, hvis jeg havde med den Sag at bestille, Men tillader De ikke, at vi gaae ind i Deres Contoir? thi vi have endnu adskillige vigtige Sager at afhandle."

Laura havde ikke med et eneste Ord blandet sig i denne Samtale. Hun blev endnu siddende stille et Øieblik med Haanden under Kinden, da de andre To vare borte. „Noget maa der skee, før det er for silbigt," sagde hun omsider, derefter stod hun op, tog et Lys og gik sin Vei.

Da Advokaten var kommen hjem, og Jack Turner havde fulgt ham ind i hans Værelse og tændt hans Lys, vinkede han til Jack, at han skulde blive; derefter gik han nogle Gange taus op og ned ad Gulvet.

„Hør, Jack!" sagde han omsider, „der er kommen en Mand her til Byen, som hedder van Gehlmuyden, „det er en meget rig Mand, Jack, hans Bolig vil Du

finde opskreven her!" Dermed rakte han ham en lille Lap Papir.

„Meget godt, Hr. Advokat," svarede Jack, idet han betragtede Papiret.

„Du skal gaae hen til ham i Morgen tidlig, dog ikke altfor tidlig heller, imellem Elleve og Tolv, det er den bedste Tid, og Du skal sige ham, at Du er sendt fra Hr. Greenwood for at hjælpe ham med Commissioner, eller med hvad der forresten kan forefalde. Siig ham, at Din Tjeneste aldeles ikke skal koste noget, og løb for ham, hvorhen han ønsker det. Dermed vil Du allerbedst vinde hans Velvillie."

„Og skal jeg da slet intet have for min Umage?"

„Ikke en Skilling, siger jeg Dig; og skulde der forekomme nogle meer indviklede Spørgsmaal, især af juridisk Natur, saa underret mig strax derom!"

„Godt! det skal skee, Hr. Advokat."

„Og hør! der er nu denne Robert Fulton, som Du veed, ham maae vi dog ogsaa see at hjælpe frem paa den Vei, han gaaer. Han har en underlig Plan for, dertil behøver han baade Arbeidere og rede Penge; de sidste maa Du skaffe ham, Jack, jeg veed, Du kjender mange Slags Folk, der ere brugelige til Sligt."

„Jeg havde dog ikke troet, at Hr. Advokaten var saa velstemt for ham, saa De vilde gjøre noget for at hjælpe ham frem," sagde Jack Turner.

„Ja, seer Du, det er just ikke noget meget fornuftigt Værk, han har for, og det ønskede jeg nu, at han selv skulde documentere og bevise saa grundigt, som muligt. Det er en Grille af mig, en Spøg, som jeg nok vil opoffre noget paa. Thi at hans Plan maa mislykkes, det falder af sig selv, og hvis vi saaledes kan hjælpe

til, saa dette bliver aabenbart for den hele By, saa har vi ovenikjøbet gjort en god Gjerning; thi det var jo dog muligt, at han paa den Vei kunde cureres for sin Galskab."

„Ja, jeg forstaaer det, Hr. Advokat; jeg veed ogsaa, at han alt har været paa flere Steder for at kjøbe en Dampmaskine."

„Jeg vil ikke gjøre ham nogen videre Fortred, Jack, jeg vil kun vise Verden, til hvilket Slags Mennesker han hører. Det Bedste var, hvis vi kunde bringe det dertil, at han flygtede bort og aldrig meer lod sig see her i Byen. Derfor behøver Du ikke at lade ham faae Pengene paa altfor gode Vilkaar heller."

„Jeg skal gjøre, hvad jeg kan, Hr. Advokat. Der har ellers været en Mand her i Aften, som Herren nok kjender, han hedder Dusty Nickels; han er nu nærved at faae en Proces paa Halsen for Bedrageri, der kan blive meget farlig for ham, hvis ikke Herr Advokaten kan tilveiebringe et Forlig, før nogen Jury faaer fat paa Sagen."

„Vi maae see at hjælpe ham, hvis vi kan, Jack, thi rigtignok er denne Dusty Nickels en stor Kjeltring; men det kan han vel ikke gjøre synderlig ved. Sligt ligger som oftest i Blodet eller i en afvigende Tilstand af Organerne, det er altsaa en legemlig Sygdom, derom ere nu de fornuftigste Læger enige. God Nat, Jack! Brug nu Din Conduite! Men hvad Du saa gjør, saa maa mit Navn blive udenfor Sagen, det maa Du vel huske."

Med disse Ord tog Advokaten et Lys og gik ind i sit Sovekammer.

„Jeg forstaaer det," sagde Jack, da han var bleven alene; „thi hvis ikke denne Robert Fulton havde været

saa stor en Æsel, saa havde han let kunnet blive min Herre en farlig Medbeiler, derfor skal han nu fremstilles til Latter for Frøken Laura og for den hele By. — Hem, hvis jeg kunde sælge ham en gammel Dampkjedel, der springer ved det første Forsøg — men Ulykken er, at han forstaaer sig noget derpaa, thi han har jo selv givet sig af med Sligt. — Men jeg vil see at faa Dusty Nickels i Tjeneste hos ham, thi han er en ganske flittig Arbeider, naar han vil, skjøndt hans Villie vel ikke varer synderlig længe. — Ja, ja, det er et godt Indfald, jeg vil endnu forbedre min Principals Plan; og det skulde gaae underligt til, hvis han ikke selv tilsidst maatte tilstaae, at Lærlingen her har overgaaet Mesteren."

Andet Capitel.

Den næste Morgen traadte Fultons Værtinde ind i hans Værelse med et lille Brev i Haanden, hvilket hun rakte ham. Udskriften var fiin og ziirlig, dog vidnede den ikke om nogen øvet Haand. „Hvem har bragt det?" spurgte Fulton med Forundring. „En Neger," svarede Værtinden, „han venter paa Beskeed udenfor."

Fultons Hjerte bankede næsten med lydelige Slag; thi uagtet han aldrig før havde modtaget nogen Skrivelse fra Laura, ja, uagtet han ikke engang kjendte hendes Haand, saa anede han dog, at Brevet var fra hende. Dette bekræftede sig ogsaa; Brevet selv bestod kun af følgende Linier:

„Vil De komme til mig endnu i Formiddag, jeg har „et Par vigtige Ord at sige Dem. Klokken Eet vil „De finde mig hjemme. Jeg beder Dem at give Bu„det mundtlig Besked.“

Fulton ilede hurtig ud, hvor han traf Negeren Gill staaende paa Trappen. „Jeg skal ganske sikkert komme til den bestemte Tid,“ sagde han, hvorpaa Gill forføiede sig bort.

Fulton kunde aldeles intet tage sig for i de paafølgende Timer, alt hans Arbeide maatte da hvile, og han tænkte nu neppe mere hverken paa van Gehlmuydens Vrede, ei heller paa den vigtige Plan, for hvilken han nylig havde opoffret Rigdom og timelig Lykke, men kun paa, hvad det dog kunde være, som Laura havde at sige ham.

Da Fulton traadte ind i Greenwoods Dagligstue, fandt han Laura alene. Hun saae tankefuld og alvorlig ud, men dog var hun tillige meget venlig.

„Sæt Dem,“ sagde hun, idet hun pegede paa en Stol ved sin Side; „jeg har valgt den Time, hvori jeg troede, vi vilde blive mindst forstyrrede; thi min Fader er nu ikke hjemme. — Jeg har noget meget alvorligt at tale med Dem om.“

Fulton tog uden at svare et Ord, den Plads, hun anviste ham.

„Det kunde synes underligt, at jeg vil blande mig i hvad der angaaer Dem,“ sagde hun, „og dog — jeg veed endnu ikke ganske, om De er enig med mig derom — men dog synes det mig næsten, som jeg havde et Slags Ret dertil.“

„Sikkert har De Ret dertil, Laura, det veed De meget godt.“

„Vi har nu kjendt hinanden i flere Aar," sagde Laura, „og jeg mener, jeg har ført mig saaledes op imod Dem, at De ikke kan tvivle paa, jeg deltager i Deres Vel."

„Laura, det er min høieste Lykke, at jeg tør troe det, og at De selv siger mig det."

„De er altsaa tilfreds med mig," vedblev hun med et venligt Smiil, idet hun rakte ham sin veldannede Haand, som hun dog strax igjen trak tilbage, da han vilde trykke den til sine Læber.

„Laura, jeg behøver ikke at sige Dem, hvad De længst veed," raabte Fulton, „og dog vil jeg sige det: der gives ingen virkelig Lykke for mig — selv om mine største Planer skulde have Fremgang, uden den, der blomstrer i Deres Nærhed."

„Er det saa, da maa De vel kunne opoffre noget, for at vi i Fremtiden ikke skulle skilles ad," sagde Laura, medens en pludselig Rødme udbredte sig over hendes Kinder.

„Hvad skal jeg gjøre, Laura, for at bevise Dem min Kjærlighed? hvad forlanger De af mig?" spurgte Fulton, idet han igjen vilde gribe Lauras Haand, som hun imidlertid vedblev at holde tilbage.

„Nei, jeg forlanger intet stort Offer," sagde hun, „hvad jeg fordrer, er saa ganske i Deres egen Interesse, at De, hvis De ikke er reent forblindet, uden Hensyn til mig, og blot ved at tænke paa Deres øvrige Fremtid, burde gjøre det."

„Hvad er det?" spurgte Fulton med Ængstelighed, thi han begyndte halvt at ane, hvilket Offer hun fordrede.

„Lad os tale ligefrem og uden Omsvøb! Deres Pleiefader, Herr van Gehlmuyden, har i Gaar ladet Dem kalde til sig, er det ikke saa?"

„Jo, han har," svarede Fulton; men paa samme Tid følte han, hvorledes hans Blod trængte sig sammen og tyngede paa hans Hjerte.

„Og han har gjort Dem en meget fordeelagtigt Tilbud, ikke sandt? thi hvis De blot vender tilbage til Deres tidligere Profession, da vil han ikke blot glemme Alt, hvad De har gjort ham imod, men — hvad der er endnu meget mere — han vil med Tiden efterlade Dem sin hele Formue."

„Hvoraf veed De det?"

„Han var i Gaar hos min Fader, og der fortalte han det selv."

„Ja, det er sandt, et sligt Tilbud har han virkelig gjort mig."

„Veed De, at Hr. van Gehlmuyden er en af de rigeste Mænd i Landet? Han er Eier af hundrede og tresindstyvetusinde Dollars."

„Hvor stor hans Formue er, veed jeg rigtignok ikke; men at han er meget rig, det veed jeg nok."

„Og han tilbyder, at han vil antage Dem i Søns Sted og indsætte Dem til sin Arving, og De afslaaer det? Jeg vilde neppe troe mine egne Øren, da det blev mig fortalt."

„O, Laura! jeg var vel nødt dertil; thi paa de Vilkaar, han bestemte, kunde jeg ikke indlade mig uden at svigte mit inderste, helligste Kald."

„Men her var jo kun Talen om, at De skulde føie Dem efter ham i nogle Aar; thi han lever vist ikke saa længe."

„Ja, men i de Aar, der netop med Hensyn til min Fremtid ere de allervigtigste; jeg har tabt Tid nok alligevel."

„Og for slige Grillers Skyld vil De afslaae et saadant Tilbud og skyde Deres Fremtids Lykke fra Dem!"

„O, hør mig blot, Laura!"

„Men det er jo Raseri," sagde Laura, medens hendes Stemme røbede en Heftighed, som hun vanskelig kunde undertrykke.

„Nei, hør mig først, før De fordømmer mig! Det vilde være meer end Svaghed, det vilde være en Forbrydelse, hvis jeg nu, efter omsider at have fundet mit sande Kald, vilde opgive det igjen, selv for den høieste jordiske Løn; jeg vilde derved ei blot svigte mig selv, men ogsaa den Mands Tillid, som var min Velgjører, og som jeg agter høiest mellem alle Mennesker."

„Hør Robert!" sagde hun igjen med en blød og mild Stemme, der dannede en stærk Modsætning til hendes forrige Heftighed, og der virkede saa meget dybere paa Fulton, da hun aldrig før havde kaldt ham ved hans Fornavn: „De kunde gjøre meer end Een lykkelig, hvis De gav efter heri."

„O, Laura, De bringer mit Hjerte til at svulme af Haab og Kjærlighed, og De sønderriver det i samme Øieblik!"

„Jeg forstaaer Dem aldeles ikke: thi Lykken kommer til Dem af sig selv, De behøver kun at række Haanden ud for at fange den, og for at berede baade Dem og mig en lys Fremtid, men De vil det ikke, og dog siger De, at De elsker mig."

„Ja, Laura, jeg elsker Dem meer end alt Andet paa

denne Jord, og dog er der Noget, som jeg selv for Deres Skyld ikke tør opoffre."

„Jeg begriber Dem ikke; thi den, der elsker for Alvor, han betænker sig heller ikke paa at bringe det største Offer."

„Jeg begjærer hverken Rigdom eller udvortes Anseelse," sagde Fulton, idet hans Blik ligesom vendte sig bort fra den ydre Verden og indad mod hans Sjæl; „jeg begjærer kun det, som en indvortes Stemme har lovet mig i mine bedste Timer; see! dette er mit Liv og mit Haab. Og om alt Andet gives mig, men dette bliver mig negtet, da maa jeg dog betragte min Tilværelse som spildt og forfeilet; thi — med Undtagelse af Dem, Laura, — har jeg kun dette Ene i Tankerne. Ja, jeg vil gjerne opoffre Ungdom, Sundhed og Liv derfor, gjerne døe paa Opfyldelsens Dag, naar mit Øie blot, før det brister, tilsidst maa skue den."

„Saa har jeg taget feil," sagde Laura; „thi jeg troede virkelig, at De elskede mig, men nu seer jeg, at De kun er forelsket i en Drøm, der aldeles ikke kommer mig ved."

„Ak, det er just min Ulykke, Laura, at der er en Dobbelthed i mit Indre, der sønderriver mit Bryst; thi denne Drøm, som De kalder den, er mig dog ikke nok; tvertimod, jeg føler stærkere nu end nogensinde tilforn, at selv det heldigste Udfald af mit dristige Foretagende ikke er tilstrækkeligt til at begrunde min Lykke, men at der endnu er en Betingelse nødvendig dertil, der ganske er lagt i Deres Haand."

„O, Fulton, er det saa, da lad mig være Deres Læge! Lad mig igjen lægge min Haand paa Dit Bryst," sagde hun med en pludselig opblussende Lidenskab, „lige-

som i hiint Øieblik i Reading! thi det var dog mig, der dengang kaldte Dig tilbage til Liv og Sundhed; det var mig, under hvis Haand Dit Hjerte igjen begyndte at slaae og Dit Blod at bevæge sig. See, det havde Du i mange Aar forglemt, men jeg huskede det godt. O, glem det da ikke paa ny, og lad ikke det Baand briste, der saa tidlig blev knyttet imellem os!"

„Er det virkelig saa," sagde Fulton, idet han bøiede sig henimod hende og drog hende til sig, „elsker Du mig virkelig saaledes, da er jeg det lyksaligste Menneske; men da maa Du ogsaa elske min Stræben, mit høieste Liv og min Virksomhed; da maa Du troe derpaa og følge mig, eller idetmindste vente med Tillid, til mit Maal er opnaaet, og til jeg ogsaa for Verdens Øine, uden at Du behøver at rødme derved, kan føre Dig hjem som min Brud, og som den høieste Løn for Alt, hvad jeg har lidt og stræbt og udrettet."

„Nei, det kan jeg ikke troe paa," sagde hun, idet hun rev sig løs af hans Arme, „thi det er Daarskab og Sværmeri, der vil føre baade Dem og mig til Undergang. — Og dog," blev hun ved efter en kort Betænkning, „ja De maa vide Alt, De maa kjende min Stilling ganske, saadan, som jeg nu kjender den selv, og De maa vide, hvor ulykkelig jeg bliver, hvis De virkelig forlader mig."

„Hvad er det, Laura, der bevæger Dem saa stærkt? thi Deres hele Legeme skjælver jo."

„Jeg har vel Aarsag til at skjælve," sagde hun, „der er Noget, der ængster mig, som De maaskee endnu ikke veed; der er en Magt, der forfølger mig, en græsselig Fordom, som jeg hver Dag lærer nøiere at kjende og at frygte."

„Hvad er det? Tal for Himlens Skyld!"

„Der gives dem, der betragte mig med mistænkelige Blik, der gives dem, som troe, at der er en Draabe afrikansk Blod i mine Aarer, og dette Rygte udbreder sig bestandig meer; og dog føler jeg det, Robert, jeg veed det vist, at Du ikke derfor vil forlade mig. Men de Andre, de smigre mig rigtignok, de beundre mig, som de sige, men dog mærker jeg det bestandig meer, at der er udtalt en forfærdelig Dom over mig, og den hviskes allerede rundt i Krogene, hvor jeg træder ind. Den samme Forbandelse følger mig, der i gamle Dage fulgte Israels Børn; thi hvor sjeldne Fortrin de havde, saaledes har jeg i det mindste hørt det, hvor store deres Talenter vare, hvor meget end deres Træk vidnede om et sydligere Land, som Naturen havde begunstiget, det hjalp Altsammen ikke; den herskende Stamme hadede dem dog og forfulgte dem, og det var deres Brøde. Men det er nu bleven bedre for dem, hører jeg, dog gives der Andre, som en lignende Fordom endnu forfølger."

„Men hvad Dem angaaer, saa behøver De vist ikke at bryde Dem derom, Laura, thi dette Rygte er jo kun grundet paa en løs Formodning, som Ingen kan bevise."

„Og dog finder det Tiltro hos Mange, Robert, og den blotte Mistanke er nok for at fælde mig. Men Du bryder Dig ikke derom, det haaber jeg, det veed jeg, og jeg kjender endnu Een, som ikke bryder sig derom, men det er maaskee netop min Ulykke."

„Tal oprigtig med mig, Laura! hvad mener Du? skjul intet for mig!"

„Nei, jeg skal intet skjule for Dig: Advokaten, som jeg hidtil ansaae for min troeste Ven og Beskytter, har

kastet Masken. Han har kun handlet af Egennytte og efter en længe beregnet Plan. Han staaer nu i et Slags Handel om mig med min Stedfader, og hvis Du ikke frelser mig, da skal jeg sælges til ham, og jeg skal blive hans Hustru og følge ham til Europa, og synge overalt for at skaffe ham Guld og Rigdomme."

„Nei, det skal Du ikke, før skulde jeg myrde ham," raabte Fulton.

„O, frels mig, red mig, Du min eneste, troeste Ven! Befri mig fra ham, Robert! thi Du kan det. Hvis Du blot vil føie Dig, saa skal jeg selv tale med Herr van Gehlmuyden, og Alt skal blive godt; naar Du har Udsigt til Rigdom, da nægter min Fader ikke sit Samtykke. O, forstød mig ikke, kast mig ikke ud i den vilde Verden! Lad ikke mit Liv være spildt og ulykkeligt! O, gjør det ikke, Robert! Giv mig ikke hen til Fortvivlelse, ja maaskee til Fordærvelse! Skjænk mig ikke en saadan Løn for den Kjærlighed, jeg nu har tilstaaet Dig!" Under disse Ord sank hun ned for hans Fødder og omfavnede hans Knæe, og der var en Lidenskab i hendes deilige Ansigt, som han aldrig før havde seet deri eller drømt om.

Da kunde han ikke modstaae sin Følelse, og han løftede hende op i sine Arme; deres Læber mødtes, og hun bedækkede hans Aasyn med brændende Kys og overvældede ham saaledes med Kjærtegn, saa han næsten ikke kunde aande og halvt bedøvedes derved.

Omsider blev hun igjen roligere. „Altsaa Du vil nu opgive Dine Drømme," sagde hun, „efter dette Øieblik maa jeg troe det; Du vil nu opgive Din Trods, Dine uudførlige Planer og lægge Din Fremtids Lykke i mine Hænder?"

„Jeg vil kæmpe, lide, døe for Dig, naar det saa skal

være. Hav blot Tillid til mig! følg mig! bryd Dig ikke om Rigdom og om Verdens Snak. Din Fader kan og tør ikke tvinge Dig. Og Du skal see, Din Nærværelse vil give mig dobbelt Kraft; jeg skal arbeide Nat og Dag. Min Plan skal med Guds Hjælp lykkes — den maa lykkes, og Du skal mærke, at den ikke var bygget paa nogen løs Grund; ja Du skal see, at Lykken vil blomstre ligesaa vel for os paa denne Vei, som om vi havde arvet alle Herr van Gehlmuydens Rigdomme."

„Er det muligt?" spurgte Laura med Forfærdelse, „vil De efter Alt, hvad jeg har sagt Dem, efter Alt, hvad der er foregaaet imellem os, endnu ikke give Slip paa Deres Sværmeri og paa Deres vilde Planer?"

„Mine Planer kan og vil jeg ikke give Slip paa, et saadant Selvmord tør jeg ikke begaae: men jeg vil heller ikke give Slip paa Dig, naar Du blot selv vil holde fast ved mig."

„Gaa! jeg vil aldrig see Deres Ansigt meer, jeg hader og afskyer Dem; thi De har bedraget mig, De har aldrig elsket mig." Med disse Ord reiste hun sig op og ilede henimod Døren.

„Men, Laura, for Himlens Skyld, vær dog ikke saa uretfærdig! forlad mig dog ikke paa en saadan Viis!"

„Forlade!" sagde hun, idet hun vendte sig om og blev staaende kold og bleg og med det bittreste Udtryk i sit Aasyn. „De har selv forladt Dem, Advokaten har Ret; De lider af et ulægeligt Vanvid, Deres Vei gaaer til Daarekisten, og derhen har jeg rigtignok ingen Lyst til at følge Dem." Efter disse Ord ilede hun ud af en Sidedør, som hun lukkede i Laas efter sig.

Fulton blev en Tidlang staaende, efterat hun var gaaet, uden at tale et Ord, og med Øinene heftede paa

den Dør, der nylig havde lukket sig efter hende. „Saa er da ogsaa den Drøm forbi,“ sagde han omsider, „er det muligt, at jeg virkelig skulde opleve dette!“

Efter disse Ord satte han sig ned; thi han følte nu, at hans Knæe dirrede under ham.

„Jeg har aldrig elsket hende,“ blev han ved, „det sagde hun jo. Er dette saa, da har aldrig Nogen af dem elsket, der tillige bevægedes af en Tanke, som de ikke for nogen Priis turde opgive. Men det er hende, der aldrig har elsket — hun elsker kun sig selv — hun vil kun vinde Rigdom ved min Hjælp — og da dette mislykkes, saa træder hun mig i Støvet og overvælder mig med Bitterhed og Haan. — Det er forbi. — Ogsaa det Baand maatte briste, ligesom alle de andre; nu har jeg da intet Andet at leve for, end for Udførelsen af den Tanke, som jeg alt har bragt saamangt et Offer.“

Fulton var en stolt og sky Natur, og det faldt ham ikke ind endnu engang at gjøre et Forsøg paa at vende Lauras Tanker. Men dog følte han tillige, at hans Hjerte nu var brudt, at han nu maatte tage Afsked med sin Ungdom og med alle dens Forhaabninger og Glæder. Og saaledes var det ogsaa; thi fra denne Stund blegnede hans Kinder, fra denne Stund prægede Tungsindighedens Træk sig i hans ædle Aasyn, og han følte det vel, at selv om hans dristigste Plan lykkedes, saa var dog den egentlige Lykkes Blomst nu for ham uigjenkaldelig henvisnet.

Da Fulton kom udenfor paa Gangen, mødte han den gamle Greenwood, der vendte tilbage efter sit Besøg hos van Gehlmuyden. „Hvad i al Verden har De at bestille her?“ spurgte Greenwood, da han saae Fulton.

„Her har jeg nu nok intet meer at bestille," svarede Fulton.

„Det er mig kjært i visse Maader — det vil da sige, saaledes, som nu Alt er gaaet — da har jeg ikke saa meget derimod."

„Er det sandt, at De vil forlove Deres Steddatter med Deres Ven, Herr Advokaten?" spurgte Fulton med et Udtryk af Spot, der vet undertiden kan være tilstede paa Læberne, medens Hjertet dog er gjennemtrængt af den bittreste Smerte.

„Jeg veed det ikke, Herr Robert Fulton; hvem kan sige, hvad der er sandt eller ikke sandt, og hvad han vil, eller ikke vil her i denne Verden. Men da De selv troer det, Herr Robert Fulton, at De intet meer har at bestille her i Huset, saa skal jeg nok heller intet have derimod; thi det er jo ikke alle Folk, med hvem man ønsker at have noget at bestille, Herr Robert Fulton."

„Det er sandt," svarede Fulton; „Farvel!"

Efter at have forladt den gamle Greenwood, begav han sig ikke hjem, men ilede ud af Byen, hvorefter han sværmede rundt omkring i Omegnen den hele Dag, uden at agte paa eller at vide, hvor hans Skridt førte ham hen. Først seent om Aftenen kom han tilbage til sin Bolig, han opdagede da først, at han var ganske vaad; thi det havde regnet og stormet i flere Timer, uden at han havde mærket noget dertil.

Nu havde Stormen lagt sig, Luften var igjen bleven klar, og Fuldmaanen kastede et selsomt Lys ned paa et Par vilde Kastanietræer, der stode udenfor hans Vinduer. Da var det, ligesom hans Smerte mildnedes og opløste sig i den stille Aften, og som han selv var bortrykket i en anden Tid, og betragtede sin Sorg i det

Fjerne, liig en længst forbigangen Drøm. Omsider samlede han sin Sjæl og henvendte sig i en sagte Bøn til den, der endnu aldrig i nogen Fare eller Ulykke havde svigtet ham.

Da var det ligesom en mild Haand blev lagt paa hans Bryst, hvorved Smerten endnu mere stilledes, og han fandt nu omsider den Hvile, han trængte til.

Tredie Capitel.

Vi tvivle ikke paa, at der gives dem, der ville betragte det som en stor Urimelighed, at Fulton saaledes gav Afkald baade paa Kjærlighed, og Velstand for at efterstræbe et Maal, om hvilket han dog ikke med Sikkerhed kunde vide, om han nogensinde skulde naae det. Men vi maae vel erindre, at den, der ledes af en høiere Drift, eller med andre Ord, at den, der kaldes af sin Genius, har en anden Maalestok for Tingenes Værd end den sædvanlige, der anvendes til Hverdagsbrug.

Mest iøinefaldende bliver dette, naar Talen er om det Allerhøieste, det Religiøse; thi hedder det her, man kan ikke til samme Tid tjene to Herrer, man kan ikke paa eengang tilbede baade Gud og Mammon. Men hvad der gjælder om det Allerhøieste, gjælder ogsaa i det Væsentlige overalt, hvor Aandens Magt skal gjøres gjældende. Ideen er bestandig streng, ja ubarmhjertig mod enhver Halvhed; thi det høiere Liv gives ikke for intet. Man kan ikke sige til sin Genius, naar den kalder: Vent nogle Aar, til jeg har bragt mit timelige Gods i Orden,

til jeg er bleven en velhavende Mand, til jeg har giftet mig og sikkret mig al den jordiske Lykke, jeg begjerer! thi den venter ikke, den fordrer, at vi skulle følge strax og ubetinget, hvis ikke, forlader den os, og vi kunne vanskelig afprutte den noget eller gaae paa Accord med den, som med en jordisk Kjøbmand.

Fulton besluttede nu ufortøvet at skride til Udførelsen af den Plan, for hvilken han alt havde hengivet saa meget. Han havde allerede tidligere paa det nøieste gjennemtænkt det Hele, og han begyndte med saameget desto større Iver derpaa, da der, uagtet han tidt nok havde gjentaget for sig selv, at Laura var uigjenkaldelig tabt for ham, dog af og til opstod det Haab hos ham, at hun, naar hans Plan lykkedes, maaskee vilde fortryde sin Opførsel, og at hun da, hvis hun endnu var ubunden, vilde vende tilbage til ham igjen.

At han saaledes endnu haabede, skjøndt han, som han til andre Tider meente, og som han saa ofte forsikkrede sig selv om, havde opgivet alt Haab, det vil neppe Nogen undre sig over, der veed, hvilken Sophist den lille Amor er, og hvorledes han, naar Virkeligheden ingen Trøst giver, veed at finde den i Drømmenes og Mulighedernes Land.

Det syntes i Begyndelsen, som om Lykken, til Gjengjæld for al den Selvfornegtelse, Fulton havde viist, nu for Alvor vilde begunstige ham. Doctor Jones var rigtignok reist bort og havde bosat sig i Baltimore, dog faldt det ikke Fulton vanskeligt, ved Foreviisning af hans Breve, at optage et Laan paa hele den resterende Sum, som Franklin havde bestemt for ham. Og da han siden mærkede, at disse Penge langt fra vare tilstrækkelige for at dække hans Udgifter; og da han allerede frygtede for,

at han skulde blive tvungen til en Opsættelse af sin Forehavende, hvilket i høi Grad vilde have nedslaaet hans Mod: da fandt han til sin store Forundring og Overraskelse Folk, der, ligesom af sig selv, traadte ham imøde, og der, skjøndt rigtignok mod retsgyldige Forskrivninger og temmelig høie Renter, laante ham de Penge, han trængte til.

Efter nogen Søgen og flere feilslagne Forhandlinger, lykkedes det ham ogsaa paa ganske taalelige Vilkaar at anskaffe sig en lille Dampmaskine, der dog var temmelig vel indrettet, og ved hvis Hjælp han haabede at sætte et Slags Fartøi i Bevægelse, der egentlig ikke var Andet end en stor Baad, som han, efter sin egen Anviisning, og under sit eget Tilsyn, lod bygge.

Hvad denne Baad og denne Maskine kostede, det ere vi aldeles ikke istand til at angive, eftersom vi ingen Underretning have kunnet faae derom. Saa meget er imidlertid vist, at Fulton i hiin Tid aldrig manglede de fornødne Penge, hvilket vi, naar vi erindre de Foranstaltninger, Advokaten havde truffet — rigtignok kun i den faste Tro, at Fultons Plan skulde mislykkes, og at han saaledes skulde vorde til Spot for den hele By — ikke ville finde saa forunderligt.

Undertiden kom der dog en pludselig Angst over Fulton, naar han tænkte paa, hvorledes han var bleven indviklet i en, efter hans Omstændigheder, meget stor Gjæld, der endnu bestandig var i Stigen. Men han beroligede sig dog snart igjen; thi naar Opfindelsen først var gjort, meente han, da vilde han vel ogsaa finde Midler til at tilfredsstille sine Creditorer, og at han maatte og skulde sætte sin Plan igjennem, derom nærede han dengang ikke den mindste Tvivl.

Vi skulle vel vogte os for at give nogen vidtløftig Beskrivelse af det Maskineri, Fulton her og ved andre Leiligheder anvendte; thi ved en slig Beskrivelse vilde vi sandsynligviis kun trætte vore Læsere, der vel neppe i denne Bog vente eller søge nogen Undervisning i den praktiske Mechanik.

For at Arbeidet ikke skulde skride altfor langsomt frem, maatte Fulton bruge mange Slags Arbeidere. Blandt disse befandt sig ogsaa den ovenomtalte Dusty Nickels, der vel i Begyndelsen arbeidede ganske taaleligt, saa at Fulton var nogenlunde tilfreds med ham, men der siden, som vi skulle see, i høieste Grad vakte hans Misfornøielse.

Fulton havde helst ønsket at skjule sin Plan for Mængden, saalænge til Baaden var bygget og til Maskineriet var færdigt, men dette lod sig aldeles ikke gjøre; thi allerede længe før Arbeidet begyndte, havde, som alt er bemærket, Rygtet om hans Forehavende udbredt sig i Byen. Baaden, hvorpaa der byggedes, og hvorunder man havde sat Stivere, stod opstillet paa en Plads ganske nær ved Shuylkillfloden, men uagtet denne Plads var omgivet af et høit Plankeværk, og uagtet ingen Uvedkommende havde Adgang dertil, saa forsamledes der dog en stor Mængde Nysgjerrige udenfor Plankeværket, hvor de tidt bleve staaende halve Dage, og hvori Enkelte endog borede Huller, for at de kunde see, hvad der foregik indenfor.

En Aften da Fulton kom hjem, efterat have tilbragt den hele Dag paa Byggepladsen mellem sine Arbeidere, saae han et Nummer af Dennisons Dagblad paa sit Bord, der, som hans Værtinde fortalte, var bragt hid af

en Ubekjendt, og hvori han læste en Artikel, der angik ham selv.

„Det er vist,“ stod der i denne Artikel, „at Daarskabens Rige her paa Jorden er meget stort, og at den ene Urimelighed følger den anden igjennem Tiderne, saa det vilde være forgjæves selv gjennem Aartusinder at vente paa Strømmens Afløb. Til ingen Tid har man saaledes savnet storartede Galenskaber. Allerede i den fjerne Oldtid troede man at kunne læse Menneskenes Skjæbne i Stjernerne; i Middelalderen vilde man desuden finde de Vises Steen, der skulde skjænke os alle Jordens Rigdomme, og dertil en bestandig Sundhed og et udødeligt Liv; siden grublede man over Ting, der vare ligesaa uforstandige. Nu er endelig Raden kommen til et Foretagende, der rigtignok ved første Øiekast kunde synes mindre urimeligt, men der dog maaskee, naar man betragter det nøiere, vil vise sig ligesaa uudførligt, som nogen af de Phantasier, hvoraf de foregaaende Tider have ladet sig blænde; vi sigte her til det Project, at drive Baade eller endog Skibe frem ved et Maskineri og ved Hjælp af Dampkraft, uden Master eller Seil. Ingen kan være beredvilligere end vi til at anerkjende de Fordele, som den forbedrede Dampmaskine har skaffet os; men hvor gjerne vi end indrømme dette, og hvor meget end slige Maskiner kunne virke i et indesluttet Rum, i et Bjergværk og selv i en Fabrik, saa faaer dog vel Sagen et andet Udseende, saasnart der er Tale om at kæmpe mod den rivende Flodstrøm og mod de urolige Bølger, ja vel endog mod det uhyre og stormende Atlanterhav; thi saavidt gaae jo enkelte Projectmageres Planer. Det var sandelig ikke ved Hjælp af Damp, at den store Co-

lumbus opdagede Amerika, og havde han villet vente, til Dampfartøier kom istand, da havde dette vort Land vel ligget ligesaa skjult bag Oceanets Vande, som det laae i de tidligere Aarhundreder, da man endnu fablede om et Atlantis i det vestlige Ocean, et svævende Drømmeland, fuldt af alle Herligheder, som dog Ingen endnu havde seet eller mærket noget til i vaagen Tilstand. Hvad os angaaer, der ikke have Lyst til at drømme, men der betragte Tingene saaledes, som de virkelig ere, da ansee vi det for ligesaa let ved Hjælp af en Dampmaskine at udtømme og bortskaffe alt det Vand, der findes i vore store Floder og Indsøer, som det vilde være at bevæge sig paa dem ved Hjælp af en saadan Maskine.

Uagtet man nu skulde troe, at de tidligere mislykkede Forsøg maatte afskrække selv den Dristigste fra at give sig af med slige Foretagender, og uagtet Sagens Umulighed for Enhver, der betragter den med koldt Blod, og der tillige har den nødvendige Indsigt deri, synes temmelig indlysende, saa gives der dog Folk, paa hvilke al Erfaring er spildt. Saaledes skal der hos os findes en ung Mand, der virkelig, til Trods for den Besindighed og Klogskab, som vore brave Landsmænd ellers besidde, har sat sig i Hovedet at bygge en Baad, der skal drives frem ved Dampkraft. Da ogsaa det Extravagante og Urimelige, naar det naaer en vis Høide, har et Slags Krav paa Publikums Opmærksomhed, saa ville vi ikke fortie hans Navn; han kalder sig Robert Fulton, og opholder sig for Øieblikket her i vor egen By. Han skal just ikke tidligere have viist nogen synderlig Stadighed i hvad han tog sig for. Han begyndte med at fuske paa Guldsmedhaandværket, men det opgav han snart, og prøvede nu paa at blive Maler; men efter kort Tid blev han ogsaa

kjed heraf, og besluttede da omsider at opoffre sig til den mechaniske Kunst, og heri vil han nu, uden, saavidt vi vide, tidligere i denne Retning at have præsteret Noget, der har vakt den ringeste Opmærksomhed, pludselig gjøre sit Mesterstykke. Vi maae imidlertid, for at Andre heller ikke skulle savne deres fortjente Anerkjendelse, endnu engang minde om, hvad vi allerede ovenfor have henpeget til, at Herr Robert Fulton ingenlunde er den Første eller Eneste i sit Slags, han har tvertimod ikke havt saa faa Forgængere. En Deel af disse have vi alt tidligere havt Leilighed til i dette Blad at omtale, vi ville da kun her tilføie, at der allerede for over halvtredsindstyve Aar siden levede en Mand ved Navn Jonathan Hull, der endog gik saavidt, at han lod sig give et Patent paa en lignende Opfindelse. Men hans Vildfarelse finder dog et Slags Undskyldning deri, at den mechaniske Kunst i hine Dage, i det mindste naar man sammenligner dem med vor Tid, befandt sig i et Slags Barndom. Nu derimod, i vor oplyste Tidsalder, da man nøie kjender den Methode, hvorefter Kraft og Modstand maae beregnes, fortjene rigtignok slige vilde og udsvævende Phantasier en meget strengere og alvorligere Revselse. Og dog ansee vi det for vor Pligt at gjøre opmærksom paa, at der allerede i Jonathan Hulls Levetid fandtes mange fornuftige Folk, der indsaae det Urimelige i hans Planer, og der gjorde ham opmærksom paa, at hans Hjul (han vilde nemlig drive Skibet frem med et Hjulværk, og denne Tanke har rimeligviis Herr Fulton taget fra ham), at hans Hjul, sige vi, maatte sønderbrydes af de urolige Bølger, og at et Skib uden Seil midt i Flodstrømmen, eller i den stormende Sø, ikke vilde være stort bedre

faren, end en Røddeskal, som et legende Barn sætter ud i Vandet."

Efterat Fulton havde gjennemløbet denne Bladartikel, under hvis Læsning hans Hjerte bankede med langt større Heftighed, end et sligt Angreb fortjente, satte han sig ned for at skrive et Svar derpaa. I dette Svar gav han ikke blot en udførlig Beskrivelse af det Maskineri, han tænkte at anvende, men han tilføiede ogsaa en temmelig indviklet mathematisk Beregning over Kraft og Modstand, hvoraf han vilde bevise Sandsynligheden af, at hans Plan maatte lykkes.

Dette Svar bragte han selv til Herr Dennison, der modtog ham med stor Høflighed og forsikkrede, at hans Modbemærkninger saa snart, som muligt, skulde blive indrykkede i hans Dagblad. „Det skylder jeg Dem," føiede han til, „thi Ingen skal sige, at han er bleven angreben i vort Blad, uden at dette tillige har aabnet sine Spalter for hans Modgrunde; De skal aldeles intet betale derfor, thi Retfærdighed bør gives Enhver gratis, det forstaaer sig af sig selv."

Den følgende Morgen modtog derimod Fulton et Par Linier fra Herr Dennison, hvori denne beklagede, at han, efterat have gjennemlæst hans Forsvar, umulig kunde indrykke det; „thi der findes rimeligviis ikke mange Mathematikere mellem Bladets Læsere," føiede han til, „og for enhver Anden end en Mathematiker vil denne saakaldte Gjendrivelse være aldeles uforstaaelig."

Fulton skrev da et andet Forsvar, hvori han paa en fatteligere Maade søgte at udvikle sin Plan. Desuden tilføiede han ogsaa en Udskrift af en Attest fra sin Mester, hvori denne gav ham det bedste Vidnesbyrd, baade for hans Flid og hans Duelighed; omsider anmodede han

Publikum om at udsætte Dommen over ham, indtil Udfaldet havde viist, om han var istand til at udføre sit Forehavende eller ikke.

Men ogsaa denne Artikel undslog Herr Dennison sig for at optage. „Vi have hver Dag Leilighed til at erfare," skrev han tilbage, „at den, der er bleven Gjenstand for en dadlende Kritik, anseer den som uretfærdig, og at han da som oftest betragter sig selv som et forfulgt Talent eller Genie. Hvad os angaaer, da ere vi varme Venner af ethvert, selv det ringeste Talent; men vi ere endnu varmere Venner af Sandheden, Amicus Plato, amicus Socrates, sed magis amica veritas, det er vort Symbolum. Med andre Ord: vi handle uden Persons-Anseelse og kunne derfor aldeles ikke indlade os paa at optage alle de Modartikler, der have deres Grund i en eensidig, fra enhver fornuftig Mening afvigende, personlig Anskuelse."

Uagtet det forekom Fulton, at denne Fremgangsmaade kun lidet stemmede med de Grundsætninger, som Herr Dennison mundtlig havde yttret, saa besluttede han dog, da den første Heftighed havde sat sig, hellere at lade Udfaldet tale hans Sag, end at begynde en Avisfeide, som han nu ikke engang havde synderlig Tid til at fortsætte.

Fjerde Capitel.

Kort efter blev Fulton nødt til at irettesætte en af sine Arbeidere, der ofte udeblev og forsømte sit Arbeide. „Jeg er en fribaaren Mand og ingen Slave," svarede

denne, der ingen Anden var end hiin Dusty Nickels, som vi alt tidligere med et Par Ord have omtalt. „Jeg kan komme og gaae, naar jeg vil."

„De er en forsømmelig Arbeider," sagde Fulton, „De har desuden heller ingen Forstand paa Deres Arbeide."

„Nu, hvad Forstanden angaaer," svarede Dusty Nickels med et spottende Griin, „saa tænker jeg, at jeg dog har beholdt noget mere deraf tilbage, end en vis anden Mand, der ogsaa staaer her paa Pladsen."

„De kan gaae!" raabte Fulton med en Heftighed, som han ellers sjelden udvortes pleiede at vise. „De er en uforskammet Karl, der har De Deres Dagløn." Med disse Ord kastede han nogle Penge for Dusty Nickels's Fod.

„Der har endnu Ingen viist mig bort, uden at han paa en eller anden Maade har faaet Leilighed til at fortryde det," sagde Dusty Nickels, hvorpaa han bøiede sig ned, tog Pengene og gik.

To Dage derefter modtog Fulton igjen et Brudstykke af Herr Dennisons Dagblad, der blev ham tilsendt i et forseglet Omslag, hvorpaa Adressen var skreven med en Haand, som han ikke kjendte.

„Vi have nylig omtalt en phantastisk Plan af Herr Robert Fulton," stod der i dette Brudstykke, „hvilken vi i høi Grad maatte misbillige, og som vi — uagtet vi endnu ikke vilde udtale det — dog allerede dengang betragtede som Virkning af et Slags partielt Vanvid, eller med andre Ord, af en fix Idee. Dette synes nu desværre at bekræfte sig; thi efter de Beretninger, vi have modtaget, skal han virkelig af og til betages af et Slags Sindsforvirring, hvori han mishandler sine bedste Arbei-

dere og jager dem bort, naar de blot med et eneste Ord ville tale ham til Rette. Dette beklage vi saameget desmere, eftersom han tidligere, da han gav sig af med at tegne Portraiter, uagtet hans Ustadighed rigtignok ikke tillod ham at bringe det ret vidt i denne Kunst, dog har lagt for Dagen, at han ikke ganske manglede et Slags Anlæg, hvilket vi ogsaa dengang, som flere af vore Læsere maaskee ville mindes, med Anerkjendelse have omtalt."

Fulton kjendte endnu kun lidet til de Forfølgelser, som det fremadstræbende Talent tidt er udsat for, især naar det ikke beskyttes af nogen Mægtig, eller naar det har et Parti imod sig, og naar det ikke desmindre i Tillid til sin egen Kraft vover sig udenfor den banede Alfarvei. Det var da intet Under, at hans Blod kom i stærk Bevægelse over disse gjentagne Angreb. I det første Øieblik tænkte han paa at lade et Forsvar for sin Opførsel indrykke i et af de andre Dagblade, men dette Forsæt opgav han snart, da han indsaae, at det kun lidet vilde gavne ham. Derimod besluttede han, at han igjen vilde tale mundtlig med Herr Dennison; thi da meente han — saa lidet kjendte han til Verdens Gang — at han maaskee dog skulde bringe ham til at indsee og til offentlig at anerkjende sin Uret.

Da han kom op paa Dagbladets Contoir, traf han ikke Herr Dennison selv, men kun hans Fuldmægtig, der fortalte, at hans Principal var reist bort og først kom igjen om et Par Dage. Da Fulton nu beklagede sig over det omtalte Angreb, svarede Fuldmægtigen, at han derom ingen Beskeed kunde sige, før Herr Dennison selv kom tilbage. Derefter vendte han sig bort for at give nogle Befalinger til et Bud. I samme Øieblik saae

Fulton et Blad Papir, hvorpaa han gjenkjendte Advokat Grays Haand. Ledet af en hemmelig Mistanke, greb han hurtig dette Papir og saae da, at hans Anelse ikke havde skuffet ham, thi han opdagede her Manuskriptet til det Angreb, for hvilket han selv nylig havde været Gjenstand.

Neppe havde han læst dette, før han strax forandrede sin Plan. Uden videre at tale derom, lagde han Manuskriptet tilbage paa dets Plads og ilede derefter hen til Advokatens Bolig. Her mødte han Advokat Gray netop i det Øieblik, han gik ned ad Trapperne for at begive sig bort. Da imidlertid Fulton erklærede, at han ønskede en Samtale med ham, vendte han strax om og førte Fulton ind i sit Studerekammer.

„Nu, hvad har De da at sige mig, min unge Ven?" spurgte Advokaten, medens han til samme Tid pegede paa en Stol ved Siden af den, hvorpaa han selv havde taget Plads.

„Jeg kommer for at beklage mig over Dem, Herr Advokat; thi det er fra Dem, det Angreb skriver sig, for hvilket jeg nylig har været Gjenstand, og det er vel ogsaa Dem, der har viist mig den Opmærksomhed at sende det til mit Hjem under min Adresse."

„Og hvorledes vil De da bevise det?" spurgte Advokaten med stor Rolighed.

„Jeg har seet Deres Manuskript paa Dagbladets Contoir, „jeg har læst det og kjendte strax Deres Haand."

„Derpaa vilde De vanskelig kunne bygge noget retsgyldigt Beviis," svarede Advokaten, „thi den ene Haand kan jo ligne den anden. Men sæt ogsaa, at det virkelig var min Haandskrift — hvilket jeg dog paa ingen Maade indrømmer — hvad har De da at sige derimod, og hvor-

ledes vil De gjendrive, hvad der i hine to Angreb er paastaaet? thi sandsynligviis anseer De mig ogsaa som Forfatter til det første og længere Stykke."

„Det er grusomt af Dem, at De under Anonymitetens Slør angriber et Menneske, som det ikke engang bliver tilladt at forsvare sig, og der desuden aldrig har tilføiet Dem den mindste Fortræd."

„Det kan De aldeles ikke vide; men sæt ogsaa, at De ikke har tilføiet mig nogen Fortræd endnu, saa er det dog muligt, at De vil gjøre det i Fremtiden, og hiin Artikel kunde da være en høist nødvendig Cautel fra min Side, hvorved jeg vilde afvæbne Dem i Tide og gjøre Dem uskadelig, saavidt det stod i min Magt."

„Og er dette virkelig en Opførsel, hvilken De, som ærlig Mand, kan være bekjendt?"

„Nu, hvis jeg har nedskrevet hiint Stykke — hvilket jeg dog paa ingen Maade vedgaaer, som sagt — saa har jeg vel deri kun yttret, hvad der var min Overbeviisning, og det kan jeg da nok være bekjendt."

„Men De er bleven feil underrettet: den Mand, jeg bortviste, var ingen god Arbeider, som De synes at troe; tvertimod, han var en fordrukken, forsømmelig og uforskammet Karl, jeg haaber derfor, at De vil indrømme, at De har gjort mig stor Uret."

„Ja om den Sag lader der sig sige meget pro & contra. Seer De, jeg har gaaet i Skole hos en Principal, der var det kløgtigste Hoved, jeg nogensinde har kjendt. Denne Mand havde imidlertid bragt det saavidt, at han slet ikke mere vidste nogen Forskjel paa Ret og Uret; men den Part, han skulde forsvare, den var ogsaa for ham den, der bestandig havde Ret, det troede han fuldt og fast, og naar han troede det, saa var han Mand

for at bevise det, saa at de fleste Andre troede det ligesaa fast, som han."

„Men De veed jo dog godt, at jeg ikke har tabt min Forstand, hvorfor vilde De da paastaae det?"

„Det er et stort Spørgsmaal," sagde Advokaten; „det er ligesaa vanskeligt, Herr Robert Fulton, at sige, om en Mand har tabt sin Forstand eller ikke, som at afgjøre, hvad der er Ret eller Uret. Forstand og Uforstand kunne ofte boe meget venskabelig sammen indenfor den samme Hjerne; og netop i Daarekisten finder man tidt den høieste Kløgt. De skulde blot vide, hvor skarpsindige de saakaldte Sindssvage undertiden ere, og med hvilket dialectisk Talent de kunne forsvare deres fixe Ideer, og De skulde undre Dem derover. Mellem os, min nylig omtalte Principal bragte det ogsaa omsider saavidt, at han erobrede sig en Plads i dette Slags Institut; thi naar et Menneskes Kløgt gaaer saavidt, at den overskrider de sædvanlige ved Lov og Dom satte Grændser, saa kan Sligt meget let arrivere; error juris semper nocet hedder det jo. Iøvrigt har Indsenderen af hiint sidste Stykke jo ingenlunde været saa ubillig imod Dem; thi han tilstaaer Dem jo dog, at De har Talent, hvad kan De forlange mere!"

„Altsaa er det virkelig Deres Mening, hvad De paastaaer i hiin Bladartikel?"

„Om dens Mening, der har skrevet den omtalte Bladartikel, er der vel ikke egentlig Spørgsmaal," svarede Advokaten, „men kun om den Mening, Publikum helder til, hvilken han blot her refererer og anmelder. Og denne Mening troede han vel, De kunde have godt af at erfare, unge Mand, hvorfor han da ogsaa viste Dem den Opmærksomhed, som De selv fortæller, at til-

sende Dem sin Anmeldelse; dette er jo dog et Slags Artighed, der fortjener Paaskjønnelse."

„Nu driver De Deres Spot og Deres Persiflage saavidt, at vi ikke mere kan tale sammen," svarede Fulton.

„Nei, det er aldeles ikke min Hensigt at fornærme Dem; jeg miskjender aldeles ikke Deres betydelige Anlæg. Imidlertid, da der findes saa mange rigt begavede Aander i vore Daarekister, hvorfor skulde der da ikke findes et eller andet kløgtigt Hoved derimellem, der ved Hjælp af Dampkraft vilde sætte Skibe i Bevægelse?"

„Nu, hos Dem maa man ikke søge Retfærdighed, uagtet De er Advokat," sagde Fulton, idet han reiste sig op for at gaae.

„Maaskee netop derfor, vilde den store Comiker Moliere have sagt; men svar mig dog først paa et Spørgsmaal, inden De gaaer; har De aldrig hørt, hvorledes det gik en af de Mænd, der først fattede den Tanke, at det var muligt at sætte store Maskiner i Gang ved Hjælp af Damp?"

„Nei", svarede Fulton.

„Saa hør det da for første Gang af mig!" sagde Advokaten, „denne Mand, hvis Navn jeg iøvrigt ikke erindrer, og der sikkert maa have været et stort Genie, blev ikke desmindre betragtet som vanvittig og indespærret i en Daarekiste."

„Er det muligt!" raabte Fulton, idet han blev dødbleg af Forfærdelse.

„Ak, vær De vis derpaa!" vedblev Advokaten, „Athenienserne vare ikke de Eneste, der udøvede Ostracismen; de fleste Folkeslag følge endnu den Dag i Dag samme Skik. Den, der vil være en Undtagelse fra sin Tid, han faaer sjelden Fred, før han har overlevet den Slægt, der

faae ham opvoxe; og han kan først haabe at blive taalt, naar han bliver saa gammel, at man ikke kan vente sig synderlig flere geniale Bukkespring af ham. Men hvis dette skeer med det virkelige Genie, hvormeget mere maa det ikke skee med dem, der kun ere Genier i egen Indbildning, Herr Robert Fulton!"

„Er dette saa," svarede Fulton, „er Verden virkelig saa utaknemmelig og grusom, hvorfor vil De da anvende Deres Talent til at bestyrke den i denne Grusomhed?"

„Sit Talent bør man anvende for at komme frem, for at gjøre Lykke, unge Mand; thi noget Andet gives der dog ikke, som det lønner Umagen at leve for. Hvorfor i al Verden vil De være en berømt Mand, Herr Robert Fulton? Hvortil behøves det? Det er jo ikke Andet end den uhyreste Egoisme, der gaaer langt udenfor de Grændser, der ere satte for Mennesket. Vi Andre, der ellers faae Navn af Egoïster, og der kun ville have det godt, saalænge vi leve, der kun begjære gode Indtægter og en beqvem og mágelig Tilværelse, saalænge til vort Timeglas er udrunbet, vi ere egentlig meget mindre egennyttige end De, thi vi begjære dog ikke Noget, der gaaer ud over vort eget Liv."

„Jeg begjærer kun det, som en indvortes Stemme siger mig, at jeg er kaldet til," svarede Fulton, „og selv om mit Navn aldrig skal nævnes, saa vil jeg dog være tilfreds, naar dette Maal er naaet. Og hermed vil jeg sige Dem mit Farvel; thi paa mig er dog Deres Viisdom spildt."

„Ja, det har jeg vel forudseet," svarede Advokaten med et sarkastisk Smiil, der meddeelte sig til alle hans Ansigtsmuskler. „De vil da rimeligviis, naar De nu har løst Deres Opgave, hvad Dampskibene angaaer, tage

sat paa et perpetuum mobile, paa Cirkelens Qvadratur, eller paa andre slige Sager, der alt i Aarhundreder have ventet paa den mægtige Aand, der skulde bringe dem istand."

„Derpaa har jeg intet at svare," sagde Fulton, hvorefter han greb sin Hat og gik sin Vei.

„Nu skal han i det mindste ikke klage over, at jeg har dulgt Sandheden for ham," sagde Advokaten, da Fulton var gaaet, „og jeg har givet ham gode Raad ovenikjøbet; men det kunde jeg da gjøre uden Risico; thi om Du støder en Nar i en Morter, hedder det jo, saa bliver han dog ikke anderledes."

Af Alt, hvad Advokaten havde sagt, var der Intet, der rystede Fulton meer end Fortællingen om hiin Mand, der, netop fordi han var ilet saa langt forud for sin Tid, og fordi han havde anet en Opdagelse, der gik ud over dens Fatteevne, var bleven indespærret og behandlet som Vanvittig. Denne Fortælling havde efterladt et saa dybt Indtryk i Fultons Sjæl, saa han i Begyndelsen, da han kom hjem, ikke kunde tænke paa Andet.

„Hvo kan vide," sagde han endelig efter en lang Taushed, „om ikke den store Columbus ligeledes, før han opdagede Amerika, naar han talte om det fjerne Land, som han allerede saae med Aandens Øie, blev betragtet som vanvittig! Men hvis dette er saa, hvis dette er en Miskjendelse, der kan ramme og har rammet selv de største Mænd, saa har jeg jo ingen Ret til at beklage mig, og jeg maa nu da see til, om jeg kan bevise min Forstand af mine Gjerninger." Efter disse Ord sank han igjen hen i tause Betragtninger.

I Almindelighed kan man vel sige om Fulton, at han henhørte mellem dem, der paa en ganske usædvanlig Maade ere underkastede Indbildningskraftens Herredømme. Men disse Mennesker leve jo tidt et Liv i deres Indre, der, uagtet det neppe kjendes af deres nærmeste Omgivelse, giver dem langt meer at tænke paa og at sysle med, end Alt, hvad der er synligt udvortes. Udenfor kan Alt synes stille og hverdags, og dog kunne de i deres Indre gjennemleve de høieste Glæder og de bittreste Sorger. De kunne svælge i en Fylde af Tanker, i en Rigdom, i en Salighed, som Verden ikke kjender, og atter kunne de see Alt ligesom udtørret, føle sig forladte som ingen Andre, føle sig ringe og forkastede meer end enhver Anden, naar de af og til gribes af Svaghed og Mistillid, naar den høiere Verden, hvori deres sande Liv har hjemme, synes at lukke sig for dem og til en Tid at unddrages fra deres Blik. Ingen veed, Ingen kjender disse Glæder og Sorger, uden den, der har gjennemgaaet dem; men alle de skabende Aander, alle de høiere Kunstnere kjende dem; og uagtet Fulton nu, især efterat han havde opgivet at male, ingenlunde vovede at henregne sig mellem disse, saa er det dog vist, at han havde den stærke og letbevægelige Phantasi tilfælles med dem.

Femte Capitel.

Vi maa nu meddele Læseren en Efterretning, der, uagtet den er fuldkommen grundet paa Sandhed, dog maaskee, inden han har betragtet Forholdet nøiere, ikke

vil forekomme ham ganske sandsynlig. Vi maae nemlig underrette ham om, at Laura, dog rimeligviis først efter en lang Kamp med sig selv, omsider fandt sig bevæget til at give efter for sin Stedfader, der forlangte, at hun skulde række Advokaten James Gray sin Haand.

Dette Forlangende var igjen en Følge af flere hemmelige Underhandlinger med Advokaten, hvorefter Greenwood betragtede det som sikkrest, under visse Betingelser, hvilke han, med Hensyn til Lauras Mødrenearv havde fastsat, at give sit Minde til dette Ægteskab; thi han vidste vel, at James Gray, der havde seet ham dybt i Kortene, og som han ikke kunde skuffe ved noget Slags Forstillelse, vilde blive ham en farlig Modstander, hvis han ikke i denne Sag opfyldte hans Ønske.

To Maaneder efter den ovenomtalte Sammenkomst med Fulton, gav hun da virkelig Advokaten sit Ja. Til samme Tid blev det bestemt, at de begge, naar Giftermaalet var sluttet, skulde følges ad til Europa, hvor Laura, medens Advokaten traf de fornødne Aftaler med Vedkommende og ordnede alle Pengeanliggender, offentlig vilde fremtræde som Sangerinde.

Hvad der bragte hende til saaledes ganske mod sin egentlige Tilbøielighed, og efterat have yttret en saa stærk Afsky for denne Forbindelse, dog tilsidst at samtykke deri, det kunne vi ikke med fuldkommen Sikkerhed angive, dog mangler der ikke paa Grunde, hvorom man med Rimelighed kan formode, at de have havt Indflydelse paa hendes Beslutning.

Det kan vel betragtes som afgjort, at Laura nu, da hendes Plan med Fulton var mislykket, og da hendes Haab med Hensyn til van Gehlmuydens Formue var

udslukt, ikke fandt nogen synderlig Glæde meer i sit Hjem. Det er ogsaa vist, at hun, uagtet al sin Skjønhed og sit Talent, temmelig stærkt led under den Mistanke, som Flere havde kastet paa hende, at der ikke var ganske reent Blod i hendes Aarer. Dette gik endog saavidt, at mange af Lauras tidligere Beundrere nu, da dette Rygte begyndte at udbrede sig, aldeles ikke mere vilde besøge hendes Selskaber; ja næsten alle hendes qvindelige Bekjendte brøde nu al Omgang med hende, saa at de neppe engang vilde hilse hende, naar de mødte hende paa Gaden.

Endskjøndt Lauras Mødrenearv, som Advokaten tvang den gamle Greenwood til at bekjende, ikke var saa ringe, som denne saa tidt havde forsikkret hende om, saa kunde hun dog intet vente efter ham; thi han havde allerede to Børn, en Søn og en Datter, af et tidligere Ægteskab. Datteren var rigtignok død; Sønnen derimod levede endnu og var ligesaa gjerrig, som Faderen. Iøvrigt var han gift og boede ved Michigansøen, hvor han drev en Handel med Bæverskind, som han med stor Fordeel kjøbte af de omstreifende Jægere. Dette nævne vi kun i Forbigaaende, thi med denne Søn have vi ellers i denne Fortælling intet at bestille.

Laura befandt sig ingenlunde bestandig i den Stemning, hvori vi saae hende, da hun sidste Gang talte med Fulton, og hvori hun, ængstet af Haab og Frygt, og henreven af Begjærlighed efter den uafhængige Stilling, som van Gehlmuydens Formue syntes at love, var bleven opflammet til den høieste Lidenskab. Det var ogsaa langt fra, at hun til alle Tider betragtede James Gray i det Lys, hvori han dengang viste sig for hende; tvertimod, han havde allerede fra hendes tidligste Tid udøvet et stort Herredømme over hende, og han vidste endnu tidt

at fængsle hendes Opmærksomhed, naar han udmalede den Fremtid for hende, som det stod i hendes egen Magt at fremtrylle og i hvilken hun, liig en Dronning, skulde færdes i Europas Hovedstæder, hvor hun, beundret for sit Talent, og tilbedet for sin Skjønhed, skulde bæres paa Hænderne og see hele den rige og fornemme Verden for sine Fødder.

Med Fulton, hvis dristige Foretagende Advokaten havde lært hende at betragte som den største Daarskab, maatte hun, hvis hun vilde binde sin Skjæbne til hans, dele Nød og Elendighed og Verdens Spot. Ja, selv om han tilsidst, hvilket ikke var rimeligt, vilde opgive den Plan, der nu sysselsatte ham, saa var han dog kun lidet skikket til at ledsage hende paa hendes Reise gjennem Europa; Advokaten var derimod snedig og klog, og han vilde let skaffe sig Forbindelser, hvor han kom frem. Med ham kunde dog i det mindste hendes Forfængelighed vorde tilfredsstillet, med ham kunde hun ogsaa vinde den Rigdom, som hun ikke vilde undvære; thi deri var hun fuldkommen enig med ham, og saaledes var hun bleven forvænt og misopdragen i sin Stedfaders Huus, at hun betragtede Guld og Overflod af jordiske Goder som den første og væsentligste Betingelse for en lykkelig Tilværelse.

Alt dette, der allerede fra gammel Tid af har bestemt og endnu den Dag i Dag bestemmer saa mangen en Qvinde til at offre den indre Tilfredshed for Haabet om udvortes Glands, bestemte vel ogsaa Laura dertil; og hvad der endnu mere bidrog til at give Vægtskaalen dett Udslag, var den Velstand, som Advokaten alt fra Begyndelsen af besad, og hvorved han allerede strax kunde

omgive hende med en Deel af den Overflod, hvorefter hendes Sjæl tørstede. Desuden meente vel Laura, der maaskee følte en stærkere Tilbøielighed for Fulton, end hun vilde tilstaae sig selv, at hun aldrig føleligere kunde hævne sig paa ham, end naar hun rakte den Mand sin Haand, mod hvem han flere Gange havde yttret en Modvillie, der, som hun fuldt og fast troede, alene udsprang af Skinsyge.

I Almindelighed kunne vi endnu bemærke, at Laura var en af disse selsomme, sammensatte Naturer, hvori den nærved Troperne liggende Verden afspeiler sig, og hvori Indolens og Lyst til rolig Nydelse afvexle med pludselige og voldsomme Udbrud af Lidenskab. Denne hendes Indolens var da vel Aarsagen til, at hun i roligere Øieblikke fandt sig i og gav efter i meget, som hun, naar Lidenskaben beherskede hende, sikkert aldrig vilde have indladt sig paa.

I al denne Tid arbeidede Fulton med stor Iver paa Udførelsen af sin Plan, hvori han var saa fordybet, at han kun lidet lagde Mærke til, hvad der iøvrigt foregik omkring ham; især søgte han at undgaae Alt, hvad der mindede om Laura, og om de Forhold, hvori hun befandt sig. Vi kunne derfor ikke saa meget undre os over, at han, der i denne Tid næsten aldrig var fraværende fra sit Hjem, uden i de Timer, hvori han besøgte sin Arbeidsplads, ikke havde hørt Noget om Lauras Forlovelse med Advokaten, uagtet Rygtet derom allerede flere Uger havde været udbredt i Philadelphia.

Imidlertid var hans Baad næsten bleven færdig, og Dampmaskinen havde allerede faaet sin Plads deri, dog

kun foreløbig, for at see, hvor den bedst kunde staae, og hvorledes den bedst kunde forbindes med det øvrige Maskinværk. Imidlertid var det Fultons Hensigt, at den skulde tages ud igjen, og at den først for Alvor skulde sættes fast, naar Baaden var løben af Stabelen.

Forresten viste der sig adskillige praktiske Vanskeligheder ved hans Maskinbygning, hvormed han maatte prøve sig frem. Saaledes bleve Vandhjulene flere Gange omarbeidede; thi da de skulde drives med en temmelig ringe Dampkraft, maatte der sørges for, at de uden at tabe for meget i Styrke, bleve saa lette, som muligt. Hertil kom endnu, at et mindre Pompestempel, der hørte med til Dampmaskinen, ikke sluttede fuldkommen i sin Cylinder. Desuden maatte flere Dele af Maskinen, for at de kunne passe til den Plan, Fulton havde udtænkt, aldeles forandres. Alt dette foraarsagede megen Forsinkelse, medens det tillige forøgede Fultons Udgifter. Dog bleve ogsaa disse Besværligheder overvundne. Stempelet blev udbedret, Dampmaskinen blev forandret, og de to Vandhjul vare nu saaledes byggede, at han kunde være tilfreds dermed. Imidlertid bleve de endnu ikke forbundne med det øvrige Maskineri og med Baaden; thi dette skulde først skee, naar denne var kommen ned i Vandet.

Uagtet nu Fulton, saalænge Dampbaaden byggedes, næsten daglig havde at kæmpe med Ubehageligheder, og uagtet han maatte høre mangen en Yttring, ikke blot af Mængden, men endog af sine egne Arbeidere, der just ikke synderlig kunde tjene ham til Opmuntring: saa voxede dog hans Haab bestandig, eftersom det Hele nærmede sig til sin Fuldendelse. Men netop i de Dage, da dette hans Haab syntes nærved sin Opfyldelse, og da Arbeidet stundede mod sin Ende, indtraf der en Begivenhed, der

tilintetgjorde alle hans Planer, og kastede ham langt bort fra det Maal, hvorefter han stræbte.

En Morgen tidlig, da det endnu var mørkt, og da han nylig havde tændt sit Lys og var ifærd med at klæde sig paa, hørte han en stærk Banken paa Gadedøren, og kort efter styrtede en Mand op ad Trapperne og ind i hans Værelse. Denne Mand var en af hans egne Haandlangere, der kom for at underrette ham om, at der var gaaet Ild i hans Baad og i dens Maskineri, uden at Nogen kunde sige, hvorledes den var opstaaet. Rimeligviis var den paasat, meente Haandlangeren, men hvem der var Gjerningsmanden, vidste han ikke; thi Ilden var opstaaet ved Nattetid, da han og alle Arbeidere vare borte, og nu havde Branden taget saaledes Overhaand, saa det Hele nok vilde være ødelagt, før de naaede derhen.

Da Fulton hørte dette, blev han pludselig saa bleg som et Liig; og dog besad han endnu saa meget af den Selvbeherskelse, der er et Særkjende paa hans Nation, at han ikke ganske tabte sin Besindighed. Han blev kun et Øieblik staaende i Uvisshed; men derefter greb han sin Kappe, kastede den over sine Skuldre og ilede hen til Stedet, hvor Branden var, for der at redde, hvad der endnu kunde reddes.

Allerede da han nærmede sig til Pladsen, fandt han saa mange Mennesker samlede, saa de næsten spærrede ham Adgangen. Men da han havde trængt sig frem til Brandstedet, saae han vel, at Haandlangeren havde talt Sandhed, og at Ødelæggelsens Værk var fuldbragt. Maskineriet var tilintetgjort, alt Træværk var fortæret af Luerne, og Dampkjedlen selv fandtes sprængt og aldeles fordærvet. Dette var meget begribeligt, thi Fulton havde selv Aftenen iforveien ladet Kjedlen fylde med Vand, da

det var hans Hensigt i Dagens Løb at anstille et Forsøg dermed. Nu havde den stærke Hede udviklet en saa stor Mængde af Dampe, at Kjedelen ikke kunde modstaae deres mægtige Tryk. Denne Sprængning var uden Tvivl foregaaet temmelig tidlig, og i ethvert Tilfælde, før Mængden endnu havde trængt sig frem til Brandstedet.

Fulton blev længe staaende ved Siden af sit ødelagte Værk, og han følte sig da tilmode, som om Døden havde lagt sin Haand paa hans Hjerte. Dette var intet Under; thi Alt var nu tabt, hvad han saa længe havde virket for. Ja, selv om han var kommen tidligere, saa havde dog neppe nogen Redning været mulig; og det syntes heller ikke, som om Nogen havde forsøgt derpaa. Hvad han havde tænkt og grublet over baade Dag og Nat; hvad der havde drevet ham fra hans Leie i den aarle Morgen; hvad han havde opoffret sin timelige Velfærd og sin Kjærlighed for; det havde nu et Par Øieblikke tilintetgjort, det var opløst i Luft og Røg, og det lignede en forsvunden Drøm, som aldrig meer kunde kaldes tilbage; thi han indsaae vel, at han hverken havde Kraft eller Midler til nu at begynde forfra igjen. Ja, hvad der næsten var ham det Allerbittreste: hvor han vendte sit Øie hen, der mødte han intet deeltagende Blik. Tvertimod, han saae kun spottende Miner og hørte Udraab, hvoraf Meningen var, at en slig Galskab ikke kunde vente sig anden Løn. Men da dette naaede hans Øren, og da det gjentoges fra alle Sider, ligesom en bestandig tilbagevende Chorsang, da kom der en Fortvivlelse over ham, som han aldrig før havde kjendt, saa han var nærved at spørge sig selv, om dog ikke hans Modstandere havde Ret, og om det ikke var en Affindighed af ham at ville, hvad dog den hele Verden erklærede for den største Daarskab.

Uvis om, hvad han nu skulde gribe til, og hvorledes hans Fremtid skulde blive, vendte han omsider tilbage til sit Hjem. Imidlertid udbredtes Rygtet om hans Vanskjæbne som en Løbeild over den hele By, og Dagen efter var det allerede optaget i flere Blade, dog saaledes fordreiet og forvansket, saa det syntes, som om den hele Ulykke egentlig var en naturlig Følge af hans egen Daarskab. Da han vilde sætte sit saakaldte Dampskib i Gang, stod der i et af Bladene, og da det af meget begribelige Grunde ikke vilde gaae, saa tændte han i sin Iver en saa stærk Ild under Dampkjedlen, at denne nødvendig maatte springe, hvorved da tillige Ilden udbredte sig saaledes, at det hele Maskineri tilligemed Baaden selv bleve Offere derfor. Imidlertid, berettedes der endnu, var dog intet Menneske — hvilket vel neppe kan regnes Herr Fulton til Fortjeneste — ved denne Leilighed kommen til Skade.

I Dennisons Blad derimod fortaltes det ganske rigtigt, at Ilden var opkommen, medens Dampbaaden endnu stod paa Landet og var under Bygning. „Dog", føiede Anmelderen til, „er der stor Formodning for, at Herr Fulton selv, da han omsider indsaae, at han ikke kunde opfylde, hvad han stiltiende havde forpligtet sig til, i sin Fortvivlelse greb til det Middel at antænde sit eget Fartøi, hvorved det da kunde synes, som om han var blevet rammet af en Ulykke, der ikke kunde tilregnes ham."

Den virkelige Ophavsmand til Branden blev derimod ikke offentlig nævnt, dog meente flere af Fultons Arbeidere, at det ingen Anden var end Dusty Rickels, der havde stukket Ild paa Baaden; thi han havde allerede flere Gange været mistænkt for Brandstiftelse. Han var ogsaa bleven seet i Mørkningen nærved det omtalte

Plankeværk, hvor han længe talte med et Par Dagleiere, som havde fri Adgang til den Plads, hvor Baaden stod; dertil kom, at han engang i et Værtshuus, da han var beruset, havde svoret paa, at Fultons Baad aldrig skulde komme saavidt, at dens Sider bleve vaskede i Shuylkill-flodens Vande.

Sjette Capitel.

Fulton erfoer nu ogsaa Sandheden af den bekjendte Paastand, at Ulykkerne vandre Haand i Haand, og at en af dem sjelden kommer alene; thi neppe hørte hans Creditorer, hvilken Ende det havde taget med hans Planer, og at de, som de sagde, ingen Sikkerhed mere havde, hverken i hans Fartøi eller i hans Dampmaskine, før de alle strømmede til og forlangte øieblikkelig Betaling. Ja, uagtet Fulton udbetalte dem næsten alle de Penge, han endnu havde at raade over, saa vilde de dog ikke give sig tilfreds hermed, men truede ham tvertimod med Søgsmaal og svær Straf, og det var kun med stor Vanskelighed, at han kunde overtale dem til at give ham Frist blot i de første Dage.

Han befandt sig imidlertid i den piinligste Forlegenhed, der endnu forøgedes derved, at hans Værtinde, der hidtil havde behandlet ham med stor Høflighed, nu pludselig forandrede sin Opførsel mod ham og ikke blot forlangte, at han strax skulde betale, hvad han skyldte hende, men tillige erklærede, at han aldeles ikke kunde blive boende i hendes Huus længere end til Ugens Ende.

Den eneste Udvei, som Fulton kunde see i denne sin Forlegenhed, var at skrive til John Bridle i Newyork, der, som han vidste, var en meget velhavende Mand. Dette meente han vel at kunne vove; thi John Bridle havde ikke blot bestandig viist ham Velvillie, men han havde jo desuden udtrykkelig, da han sidste Gang var i Philadelphia, opmuntret ham til, naar han engang trængte til hans Hjælp, at henvende sig til ham.

Men endskjøndt han gjennembladede alle sine Papirer, saa lykkedes det ham ikke at finde John Bridles Adresse, som denne dog under sit sidste Besøg havde givet ham. Derimod faldt der ham nu et Brev i Hænderne, som han havde modtaget fra sin Fader kort efter van Gehlmuydens sidste Hjemkomst til Reading. Dette Brev havde han dengang, efter et flygtig Blik derpaa, lagt til Side; thi han saae vel, at det var fuldt af Bitterheder og Bebreidelser, og da han ikke vilde bringes i en altfor ublid Stemning imod sin Fader og tillige var temmelig overbeviist om, at denne vilde skifte Mening, hvis Planen med Dampbaaden lykkedes, saa havde han tidligere anseet det for rigtigst ikke at gjennemlæse det. Nu læste han det deri, og han saae da, at Faderen lagde al den Sorg og Nød, som han og hans Familie maatte gjennemgaae, paa hans Skuldre. „Thi", skrev han, „hvis Du havde modtaget Herr van Gehlmuydens gode Tilbud, da kunde Du være bleven en Velsignelse for os alle, istedenfor at Du nu er bleven os til Spot og til Skjændsel." I denne Tone var det hele Brev skrevet, og det sluttede i saa heftige Udtryk, at Fulton i sin nuværende tungsindige Sjælsforfatning troede at læse sin Faders Forbandelse deri. Derved forstærkedes end mere

den nedtrykte Stemning, hvori han i denne Tid befandt sig.

Den næste Dag gik Fulton hen til det Værtshuus, hvori John Bridle almindelig pleiede at logere, naar han var i Philadelphia, for, om muligt, der at faae Underretning om hans nuværende Bolig i Newyork; men her vidste man aldeles intet derom og kunde ingen Besked give ham.

For blot at faae Fred i de første Dage havde Fulton, som sagt, skilt sig næsten ved alle de Penge, han besad. Han vidste derfor intet andet Middel, hvorved han nu kunde friste Livet, end at tage Tjeneste som simpel Arbeidsmand hos en Maskinbygger. Til sin forrige Lærer og Mester vilde han dog ikke gaae; thi da denne saae ham sidst, og da han ikke vilde følge hans Raad og lade Dampbaadsbyggeriet fare, saa havde Mesteren forladt ham i den største Vrede og svoret paa, at han aldrig vilde see ham meer indenfor sin Dørtærskel. Fulton begav sig derfor hen til en anden Mechanikus, hos hvem han tidligere havde bestilt adskillige Arbeider, og tilbød ham sin Tjeneste. Men her fandt han kun liden Trøst; thi denne Mester erklærede ham ligefrem, at han ikke vilde have nogen gal Mand i sin Tjeneste, og deri meente han, at de fleste Mestere i Philadelphia vilde være enige med ham.

Efterat Fulton havde faaet denne Besked, svarede han ikke et Ord, men vendte sig om og gik sin Vei. Da han kom udenfor, undersøgte han sine Lommer og fandt, at han neppe eiede det, hvormed han en eneste Dag kunde stille sin Hunger. „Saa er jeg da endnu fattigere end Franklin, da han første Gang kom til Philadelphia,“ sagde han ved sig selv med et bittert Smiil. Han følte

sig nu midt i Menneskevrimlen ligesaa eensom og forladt, som om han havde været udstødt i den goldeste og ødeste Ørken. Den sjælelige Nedtrykthed, hvori han befandt sig, virkede ligeledes paa hans Legeme, og han var saa mat og afkræftet, saa han maatte sætte sig ned paa en Afviser, der stod udenfor en Port. Da han nu løftede sine Øine i Veiret, saae han, at han sad ligeoverfor den Kjøbmands Huus, hos hvilken han tidligere var vant til at hæve den aarlige Understøttelse, som Barlow gav ham. Denne Kjøbmand havde flere Gange i Begyndelsen, da Fulton arbeidede hos Mechanikus Tweed, sendt ham Bud og ladet ham sige, at han havde Penge liggende til ham. Men dengang vilde han ikke modtage dem, og en lang Tid var nu hensvunden, siden han havde hørt noget om disse Penge. Dog nu i den høieste Nød vaagnede den Tanke hos ham, at Barlow rimeligviis, naar han hørte hans Ulykke, gjerne vilde understøtte ham, og at denne Kjøbmand maaskee foreløbig vilde give ham et Forskud. Da var det, ligesom en hemmelig Magt reiste sig i hans Indre og drev ham henimod Huset, thi han kunde jo dog i det mindste forsøge, meente han. Dog gik han ikke derop, men blev en Tidlang siddende i Uvished om, hvad han skulde gjøre, ja tilsidst opgav han igjen den hele Plan. „Nei", sagde han, idet han rystede med Hovedet, „det skal aldrig skee, hellere døe af Hunger, end tigge mit Brød! Jeg vil ikke betle hverken hos Barlow eller hos nogen Anden."

I dette Øieblik hørte han Lyden af en Vogn, og kort efter rullede en moderne og let bygget Phaëton forbi. Paa det høie Sæde bemærkede han Laura med vaiende Fjedre paa den ziirlige Hat, der bedækkede hendes skjønne Hoved, og ved hendes Side laae Advokat James Gray

skjødesløst henkastet. Fulton havde neppe seet dem, før de alt vare borte; thi Vognen kjørte afsted med den største Hurtighed. „Hvad var det!" raabte han, idet han sprang op, „drømmer jeg, eller seer jeg Syner!"

„Det var Advokat James Gray med sin unge deilige Hustru," sagde en Mand ved Fultons Side, „de bleve viede i Forgaars, og i næste Uge reise de til England, hvor hun skal optræde som Sangerinde."

Dette var for meget for den ulykkelige Fulton, og han følte sig nu igjen tilmode som i hiint Øieblik, da han modtog Efterretningen om, at hans Baad og alle hans Forhaabninger vare fortærede af Luerne. „Altsaa det var Enden derpaa," sagde han, „derfor har jeg offret Alt, hvad jeg havde kjært, og Alt, hvad der giver Livet Værd, for at hun tilsidst skulde falde i slige Hænder! O Gud, o Gud, tag mig dog bort fra denne Jord! jeg kan ikke udholde det længere."

Efter disse Ord ilede han afsted, uden at vide, hvor hans Fødder bare ham hen, og dog havde de ført ham paa vante Veie; thi da han omsider standsede sin Gang, befandt han sig ved Shuylkillflodens Bred, temmelig nær den Plads, hvor hans Baad havde staaet under Bygning.

„Her altsaa," sagde han, „her, hvor jeg tabte min sidste, min bedste Eiendom, den, der skulde have været mig til Erstatning for alt Andet, ja, her er den rette Plads."

Med disse Ord satte han sig ved Breddens af Floden og stirrede ned i Vandet. Det var allerede langt hen paa Eftermiddagen, Solen stod dybt i Vest og havde kastet sit Aftenskjær henover Bølgerne, der legede med dens Glands. Da var det ligesom de vandrende Bølger

droge hans Sjæl til sig, og det syntes ham, som han hørte Stemmer fra Dybet, der hviskede om Afgrundens og Dødens Herlighed, og der lokkede ham til at søge Fred i den glindsende Flodseng.

„Det var denne Flod," sagde han til sig selv, „hvis Vande allerede tidlig droge mig til sig. Ak, var jeg dengang død! Jeg var jo dog bestemt til en tidlig Bortgang. Dødens medlidende Aand havde allerede omtaaget mit Øie. Det Værste var overstaaet — jeg var slumret ind til et bedre Liv, uden at mærke det — som Dreng alt — i den Alder, hvori Sorgen endnu ikke kjendes — jeg var gaaet over fra munter Leeg til den stille Dødssøvn. — O, lykkelig den, der døer som Barn, før han endnu kjender til Livet og dets bittre Skuffelser. Jeg var jo alt indhyllet i det dunkle Slør. Ak, jeg sov jo alt saa sødt — saa sødt. — O, Franklin, hvorfor vilde Du kalde mig tilbage til Livet! og hvorfor skulde dog hun komme og lægge sin Haand paa mit Hjerte!"

I dette Øieblik gik Solen ned; den store Plads, hvorpaa han befandt sig, var allerede forladt af Mængden. Ved Flodbredden stod der dengang en Rad Poppeltræer, hvis Blade med en selsom Lyd bevægede sig i Aftenvinden. Men Fulton hørte kun lidt derpaa; thi han var aldeles fortabt i sine mørke Drømme og stirrede bestandig ned i Bølgerne, der nu havde mistet deres Glands.

„Og hvad har jeg da her at vente!" sagde han igjen til sig selv, „kun Spot og Haan og Nød og Elendighed; eensom skal jeg vandre min Vei mit hele Liv igjennem — hun, som jeg elskede, har solgt sin Sjæl for Guld — hvad jeg iøvrigt levede for, er tabt og forsvundet, det

vender aldrig meer tilbage. Nu, saa vil jeg da sige mit Farvel til denne Jord."

Med disse Ord gjorde han en pludselig Bevægelse fremad og bøiede sig ud over Vandet; og han vilde upaatvivlelig være styrtet ned deri og havde rimeligviis fundet sin Død i Bølgerne, hvis ikke en kraftig Haand pludselig havde holdt ham tilbage.

„Hvordan er det, De bærer Dem ad?" sagde en Stemme bagved ham, „havde jeg ikke holdt saa fast paa Dem, saa havde De nu ligget dernede i Strømmen."

„Hvem er De? og hvad vil De?" spurgte Fulton, idet han vendte sig om og betragtede den Mand, der talte med ham.

„Jeg er kun en ringe Haandværksmand til Tjeneste, og mit Navn er David Baxter, og jeg vil kun hindre Dem fra at begaae en dum Streg, det er det Hele."

„David Baxter! er det virkelig Dig?" raabte Fulton og sprang op fra det Sted, hvorpaa han sad.

„Kjender De mig?" spurgte David Baxter forundret, „hvem er da De? De skulde dog ikke være —

„Ak, jeg er jo Robert Fulton," svarede han, den Robert Fulton, som Du allerede engang før har trukket op af Bølgerne, men det havde været bedre, hvis Du havde ladet mig ligge, David."

„Du store Gud, Robert Fulton!" raabte David Baxter, er det Dem! og hvor De er bleven stor! — ja, ja, det kunde da heller ikke være anderledes. Nu, Gud være evig lovet, at jeg har fundet Dem! det er jo netop for Deres Skyld, at jeg er kommen herhid."

Nu fortalte David, at han havde arbeidet i Pittsburgh ved Ohiofloden, paa den anden Side af Alleghanybjergene; der havde en Mand læst for ham i en Avis

om en Robert Fulton, der vilde bygge en Dampbaad i Philadelphia. „Neppe hørte jeg det," sagde David Baxter, „saa gav jeg mig paa Veien hertil i største Hast for at hjælpe Dem saa godt, jeg kunde; men jeg er desværre kommen for seent, hører jeg. Og da jeg endelig med stor Vanskelighed fik opsporet Deres Bopæl, saa vidste dog Ingen, hvor De var, og jeg vilde da have ventet der, til De kom hjem; men saa var der en Mand, som sagde, at han havde seet Dem gaae herud, og saa løb jeg da strax efter for at finde Dem."

„Det er mig kjært endnu engang at see Dig, David; men i mig finder Du kun et ulykkeligt Menneske, jeg har Intet og eier Intet, ikke engang Haabet om, at det engang paa Jorden for mig skal blive anderledes."

„Eier De Intet? Hvad er det for Snak! Jo vist eier De Noget. Husker De ikke de Penge, jeg fik af Franklin for den Maskine, som De havde fundet op? Nu, seer De, disse Penge har jeg bevaret som min Øiesteen, og dem har De endnu og flere til; for jeg gik da heller ikke ledig i alle de Aar, siden vi sidst saaes, og Noget har jeg dog samlet i den Tid, hvor lidt det saa kan være. Men Alt, hvad David Baxter eier, eller kommer til at eie, det hører Robert Fulton til, det falder af sig selv, for jeg kan aldrig finde Nogen, hvem jeg under det bedre."

„Er det virkelig Dit Alvor, David?" spurgte Fulton, i hvis Barm Haabet og Livslysten nu igjen begyndte at vaagne.

„Ja vist er det mit Alvor, hvor kan Du tvivle derom, Robert! Jeg har jo ingen Anden her paa Jorden, som jeg holder af uden Dig. Du skal være mit Barn og arve det Lidet, jeg eier, det svor jeg allerede

dengang, da Du gjorde mig den Tjeneste at leve op igjen, efterat vi alle troede Dig død og borte, og det har jeg heller ikke glemt i alle de Aar, vi har været skilt ad. Tvertimod, for Livs og Døds Skyld, som man siger, har jeg ladet en Prokurator i Pittsburgh skrive det op i et Testament, som jeg har underskrevet i Vidners Nærværelse med paaholden Pen. Og alle mine Penge har jeg desuden bragt med mig, Robert, saa Du kan faae dem, naar Du vil."

„Ja!" sagde Fulton og omfavnede sin gamle Ven og lagde sit Hoved til hans Bryst, „jeg vil være Dit Barn, David, og Du skal være min Fader; thi han, som de kalde min Fader, han har alt for lang Tid siden sagt sig løs fra mig, ja han har givet mig sin Forbandelse, David, fordi jeg ikke vilde gaae den Vei, han ønskede, og det er da nok det Eneste, han har givet mig, siden jeg var en Dreng paa ni Aar. Min Fader og min Stedmoder, mine Søstre og mine Brødre, min Pleiefader, og — hvad der er endnu værre — hun, som jeg elskede høiere end mit Liv, og som ogsaa sagde, at hun elskede mig, see! alle disse have vendt mig Ryggen, og de spotte, haane og forfølge mig og sønderslide mig med deres Tunger, ligesom alle de Andre; kun Du alene er mig tro, David, kun Du, fattige og ringe Mand, har endnu et Hjerte for min Nød og vil dele Din lille, Din suurt erhvervede Eiendom med mig."

„Ja", svarede David, „de Fornemme og Rige har nu saa meget Andet at tænke paa; men vi Fattige, hvis vi ikke havde noget Hjerte i Livet, saa havde vi jo slet intet at leve for."

Syvende Capitel.

Efter David Baxters Opfordring maatte nu Fulton følge ham hen til et Gjæstgiverhuus, hvor den gamle Mand med en rigelig Beværtning søgte at lægge sin Glæde for Dagen over, at han igjen var bleven samlet med sin kjære Dreng, sit eget Barn, som han kaldte Fulton.

Den næste Dag maatte Fulton give sin Ven en nøiagtig og fuldstændig Besked om alle de Penge, han havde laant, og om de Forskrivninger, han i denne Anledning havde udstedt; herved gjorde David Baxter flere Bemærkninger og meente, at han, naar han ret alvorlig talte med hans Creditorer, vel skulde faae dem til at give nogen Udsættelse og nogen Afkortning i Gjælden.

Dette søgte han ogsaa ufortøvet at sætte igjennem, idet han besøgte Vedkommende. Fulton selv vilde han ikke have med paa disse Besøg; thi han var nok altfor god og eftergivende, sagde han, dertil ogsaa for ung og uerfaren, og det vilde derfor blot være til hans egen Skade, hvis han fulgte med.

I Begyndelsen havde David Baxter kun liden Fremgang; thi Creditorerne erklærede næsten eenstemmig, at Pengene vare laante af en anden Mand, og deres Hænder vare saaledes ikke frie. Saameget erfarede dog David Baxter, da han nærmere undersøgte Sagen, at Jack Turner, Advokat Grays Fuldmægtig, var den egentlige Hovedcreditor, der paa anden Haand havde forstrakt Fulton med Penge.

Førend disse Underhandlinger bleve sluttede, modtog Fulton Besøg af et Par Arbeidere, som han tidligere ved sin venlige Behandling havde vundet. Disse vare, som de erklærede, fuldt og fast overbeviste om, at Dusty

Nickels havde stukket Ild paa Baaden; thi Nickels pleiede i denne Tid næsten hver Aften, naar han efter Sædvane var beruset, at rose sig af sin Bedrift imod Fulton. Han havde desuden svoret paa, at om Fulton vilde bygge en Baad igjen, da skulde den gaae samme Vei, som den forrige. Og det kunde han gjøre uden Risico, lagde han til; thi Jack Turner havde lovet ham, at der ikke skulde blive krummet et Haar paa hans Hoved for denne Sag, for Jack og hans Principal skulde nok give det Hele den Vending, at det saae ud, som om Fulton selv var Skyld i sin Ulykke. Dette, sagde de to Arbeidere, havde de, og Flere med dem, hørt af Dusty Nickels's egen Mund, og det vilde de beedige for Retten, naar det skulde være.

Neppe hørte David Baxter dette, før han strax opsøgte Jack Turner, der allerede inden Advocatens Giftermaal var flyttet bort af hans Huus og havde leiet sig en Bolig paa et andet Sted i Byen. David havde vel ikke lært stort Andet end sit Haandværk; men han havde dog havt med mange Slags Mennesker at bestille og var paa sin Viis aldeles ikke ubekjendt med Verden. Han fortalte nu ligefrem til Jack, hvad Arbeiderne havde berettet, og hvad de vare rede til at beedige, dog uden at nævne deres Navne. Derefter erklærede han, at Herr Turner nu enten skulde finde sig i Billighed og give Udsættelse, idetmindste med Hensyn til en Deel af Gjælden, og dertil et dygtigt Afslag, eller ogsaa blev der lagt Sag an imod Dusty Nickels for Brandstiftelse, og mod ham selv som Medvider i og Tilskynder til Gjerningen.

Uagtet nu Jack i Begyndelsen anstillede sig meget

ig herved, og uagtet han gjentagne Gange erklærede, at
ıne Sag vilde faae et slet Udfald for Robert Fulton
ɒ: saa mærkede dog David Baxter snart, at der var
Frygt hos ham, som han ikke ganske kunde skjule.
verhovedet var David Baxter en Mand, der ikke lod
forbløffe af Trudsler, og der ved sin faste og ufor-
rdede Holdning syntes vel skikket til at virke paa en
rson som Jack Turner, der sjelden var vant til at see
Fjende lige i Øinene, og der desuden, da hans Prin-
ıal nu havde forladt ham og var afgaaet til England,
vde mistet det faste Værn, hvortil han ellers pleiede at
tte sig.

Enden paa det Hele blev da, at Jack gav et betyde-
t Afslag, og at han, naar en Deel af Gjælden strax
v betalt, fandt sig i at vente med det Øvrige. Dette
rde han, som han forsikkrede, dog ikke af Frygt, men
ı af Medlidenhed med Robert Fultons Ungdom og
ykke, og dernæst for at undgaae en Proces, som han
maatte vinde, men som dog kunde vække hæslige Ryg-
; thi man vidste jo, at Folk hellere troede det Slette
) det Gode.

„Ja, der taler De af Erfaring," svarede David
ıxter, „derpaa regnede vel ogsaa Deres Principal, da
n udspredte de mange skammelige Rygter om Robert
ılton."

„Ak, tro dog ikke det!" raabte Jack; „ingen af de
tikler, der staae i Bladene, kommer fra os, derom skal
tmindste Ingen kunne overbevise os."

Nu udbetalte David Baxter ham to hundrede Dol-
s, hvilket omtrent udgjorde Halvdelen af, hvad han i
senere Aar havde sammensparet; den øvrige Gjæld
lde blive betalt lidt efter lidt, eftersom Fulton saae sig

istand dertil, og deraf skulde desuden en Trediedeel eftergives, ligesom der heller ikke i de første sex Maaneder skulde svares nogen Rente deraf.

Efterat Fulton nu ogsaa ved sin Vens Hjælp havde afgjort sit Mellemværende med sin Værtinde, flyttede han hen med ham til en simplere Bolig. Ligeledes paatog David Baxter sig at skaffe ham en Plads hos en Maskinbygger, hvor de kunde arbeide sammen; og da David var en duelig Haandværker, der havde gode Vidnesbyrd fra de Steder, hvor han tidligere havde tjent, og da han nu erklærede, at han ikke vilde indlade sig med nogen Mester, hvis ikke denne tillige gav Arbeid til hans Ven Robert Fulton, saa lykkedes det ham ogsaa tilsidst at sætte sin Villie igjennem.

Flere Maaneder efterat Fulton havde stiftet Bolig, opdagede han omsider John Bridles Adresse, som han tidligere forgjæves havde søgt, og der havde skjult sig saa godt mellem nogle sammenheftede Tegninger, at det intet Under var, han i den urolige Sindsstemning, hvori han dengang befandt sig, ikke havde fundet den. Han besluttede da nu at skrive John Bridle til, der, som han meente, vel havde Midler til at hjælpe ham ud af hans Forlegenhed. Denne Beslutning udførte han ogsaa; men kort efter, endnu før han havde modtaget John Bridles Svar, fik han et andet Brev, der, hvis han havde modtaget det tidligere, rimeligviis aldeles vilde have afholdt ham fra at skrive til John Bridle.

„Det har gjort mig ondt at erfare,“ stod der i dette Brev, „at Din Plan er slaaet feil. Jeg sender Dig hermed indlagte Vexel paa fem hundrede Dollars, som jeg beder Dig at betragte som en Gave fra Din gamle

Ven. Er Du det udvalgte Redskab — forsaavidt der i jordiske Ting kan være tale om Sligt — da skal Du vel engang igjen optage Din Plan, og Herren skal lægge sin Velsignelse dertil. — Min Abigail har ikke glemt Dig; det er hende, der ingen Ro lod mig, før jeg sendte Dig dette Brev.

Thomas Milburn."

Da Fulton havde læst dette, sank han paa sine Knæ og takkede den gode Gud, der saaledes paa Veie, som intet Menneske forudseer, sørger for sine Skabningers Vel. Paa samme Tid bøiede han sit Hoved, idet han med dyb Anger erkjendte, hvor formasteligt han havde handlet ved i Fortvivlelse at ville ende sine Dage, istedenfor at fæste Lid til den, i hvis Haand den Ulykke, som Mennesket allermest skjælver for, kan vende sig til Held og Lykke.

Ligesaa glad som Fulton blev over denne Skrivelse, ligesaa glad blev ogsaa hans tro Ven David derover. „Seer Du," sagde han, „det vidste jeg nok, der gives flere ærlige Folk her i Verden end den gamle David Baxter, det falder jo af sig selv."

Saasnart Fulton havde hævet de fem hundrede Dollars, skrev han et Svar til den gamle Milburn, hvori han takkede ham for al den Godhed, hvori han tillige bad at hilse Abigail og hele hans øvrige Familie. Han tilstod ogsaa, at den omtalte Vexel under hans nærværende Omstændigheder kom ham saare beleiligt. Forresten undgik han enhver meget stærk Yttring af sin Taknemmelighed, da han vidste, at Sligt ikke behagede Milburn.

Noget efter fik han desuden et meget venligt Svar fra John Bridle, hvori denne lovede at staae ham bi af al Formue, for at han saasnart som muligt kunde komme ud af al sin Gjæld. Saaledes lykkedes det ham da ved

sine Venners kraftige Bistand at afgjøre sit Mellemværende med Jack Turner og at indløse sine Forskrivninger. Men da han nu ogsaa talte om at erstatte de Udgifter, som David Baxter for hans Skyld havde havt, da blev denne meget misfornøiet. „Nei, nei!“ sagde han, jeg trænger ikke til Penge, og desuden, hvad jeg eier, det eier ogsaa Du; mellem os to kan der hverken være Tale om Gjæld eller om Skadeserstatning.“

Milburns Skrivelse virkede ogsaa forsaavidt velgjørende paa Fulton, at den igjen vakte hans forrige Dristighed og Tillid til hans egen Kraft; thi der ligger en stor Spændkraft i de Menneskers Sjæle, der, fremfor Andre, ere kaldede til at leve for Udførelsen af en Idee. Og om de end undertiden kunne synes nedtrykte enten af ydre Hindringer, eller fordi der er opstaaet en Tvivl i deres eget Bryst, saa kommer dog snart den Tid igjen, hvori de bæres og hæves af deres egen mægtige Tanke, saa de ikke længere synes at være de Mennesker, som de vare i deres Frafaldsstund og i Modløshedens Dage. Saaledes gik det ogsaa denne Gang med Fulton, og han besluttede nu, at han ikke for bestandig vilde opgive den Plan, han i saa lang Tid havde levet for. Dog var det ikke hans Agt strax at begynde paa Bygningen af en ny Dampbaad, men han vilde først erhverve sig en saa anerkjendt Dygtighed i sit Fag, saa han kunde understøttes i sine Forsøg af den offentlige Tillid, ved hvis Hjælp han da vilde udføre sin Plan efter en større Maalestok og med sikkrere Midler.

Uagtet Fultons Omstændigheder nu vare blevne meget forbedrede, vedblev han dog at arbeide som simpel

Haandværker og tillige at bo sammen med David Baxter. Iøvrigt viste han sig saa duelig i sit Fag, at hans ny Mester var meget fornøiet med ham, og det havde da vel staaet til ham at finde Arbeide paa mange Steder, uden at han dertil havde behøvet David Baxters Anbefaling.

I denne Tid fuldbragte han desuden et Værk, der hos alle dem, der saae det og kunde dømme derom, fuldkommen oprettede Alt, hvad han havde tabt i Anseelse ved sit tidligere Uheld. Han forbandt nemlig flere Tridser saaledes sammen, at man derved, med en langt mindre Kraftanstrengelse end den, der sædvanlig ved slige Leiligheder anvendes, kunde løfte de sværeste Bjælker i Veiret. Men uagtet dette Tridseværk endnu temmelig tidt anvendes, saa er der dog kun Faa, der vide, at Robert Fulton er Opfinderen deraf. Iøvrigt har det, ved Siden af sine Fortrin, den Feil, som Fulton ogsaa selv indrømmede, at man derved ikke kan løfte Byrderne saa høit i Veiret, som det undertiden vilde være ønskeligt.

Efterat Fulton i længere Tid havde været sysselsat paa denne Maade, modtog han atter ganske uventet et Brev af følgende Indhold:

„Først ganske nylig, da jeg efter et længere Ophold i Paris igjen besøgte London, blev jeg underrettet om den selsomme Plan, Du vilde udføre, og om det Uheld der i denne Henseende har truffet Dig. Imidlertid vil jeg snarere betragte dette som et Held, hvis det kan give Anledning til, at Du igjen tager fat paa den Kunst, som Du har saa fortrinlige Anlæg til. Jeg har nylig talt med en af vore Landsmænd om Dig. Denne Mand kalder sig Benjamin West og har gjort sig berømt over hele Europa ved sit Talent for Malerkunsten. Jeg har

viist ham adskillige af Dine Haandtegninger, med hvilke han var meget vel fornøiet; og hvis Du skulde have Lyst til i nogle Aar at tage Underviisning hos ham, da er han meget tilbøielig til at optage Dig imellem sine Elever. I det Haab, at Du maaskee vil indlade Dig herpaa, har jeg givet Ordre til min Banquier i Philadelphia at udbetale Dig en saa stor Sum, saa Du i nogle Aar kan opholde Dig i London og udvikle Dit Talent, uden at være bekymret for Dit Ophold. Det vil være mig en stor Glæde, hvis Du vil indlade Dig herpaa; skulde Du imidlertid føle en saa uovervindelig Tilbøielighed til den mechaniske Kunst, at Du ikke ganske vil opgive den, nu i Guds Navn, saa vil jeg ogsaa finde mig deri. En Mand, der har givet sig af med saa mange forskjellige Ting som jeg, har ingen Ret til at tage det ilde op, at Du ogsaa vil udvikle Dig i forskjellige Retninger; og jeg vil da, naar Du i nogle Aar vil benytte den Anviisning, Benjamin West kan give Dig, overlade det til Dig selv at bestemme, hvilken Vei Du tilsidst vil gaae. Dette synes mig et temmelig billigt Tilbud, og jeg vil kun endnu tilføie at der ikke gives nogen By i Verden, hvor Du paa en grundigere Maade kan blive underviist i den mechaniske Kunst end her i London. Jeg forventer Dit Svar saasnart, som muligt. Dog vil det neppe finde mig her, da jeg om kort Tid vender tilbage til Paris, hvorhen, uagtet jeg ingenlunde vil forsvare de Udsvævelser, i hvilke den unge Frihed har gjort sig skyldig, dog mine politiske Interesser og mine Grundsætninger med Hensyn til Menneskeslægtens ufortabelige Rettigheder drage mig med uimodstaaelig Magt. Dersom Du vil afgive Dit Svar til mine Banquier, hvis Bolig Du kjender, da vil han besørge det sikkert i mine Hænder. De om-

talte Penge kan Du strax hos ham forlange udbetalte, thi han har med den samme Leilighed, hvormed Du faaer dette Brev, modtaget min Ordre i denne Henseende.

Din trofaste Ven
Joel Barlow."

Da Fulton havde læst dette Brev, var han en Tidslang uvis om, hvad han skulde gjøre. Han havde oftere i denne Tid ønsket at besøge London, hvor den mechaniske Kunst, som han vel vidste, og som Barlow skrev, havde naaet en langt større Fuldkommenhed og Udvikling end i Amerika. Desuden ønskede han ogsaa, idetmindste paa nogle Aar, at fjerne sig fra sit Fædreland, hvor han endnu af og til maatte lide under den Fordom, der tidligere var bleven vakt mod ham. Det Eneste, hvad her vakte hans Betænkelighed, var Barlows Fordring, at han igjen skulde give sig i Lære hos en Maler; men omsider, efterat han længe havde overveiet Sagen, meente han at see en Udvei, hvorpaa han, uden ganske at afslaae sin Vens Begjæring, dog kunde blive sig selv og sin Kunst tro.

Han satte sig da ned og skrev et Svar til Barlow, hvori han takkede ham for hans uegennyttige Venskab, og hvori han tillige erklærede, at han foreløbigt vilde modtage hans gode Tilbud. Han vilde ogsaa virkelig i de første Aar tage Underviisning hos Benjamin West i Malning og Tegning, saameget mere, da han indsaae, hvor vigtigt det var, med Hensyn til hans egentlige Fag, at kunne tegne godt. Imidlertid fordulgte han ikke, at han fornemmelig vilde studere den mechaniske Kunst, og at han ikke var tvivlsom om, hvilken Vei han tilsidst vilde vælge. „Skulde Du nu ikke være ganske fornøiet hermed," føiede han til, „da vil jeg betragte de Udgifter,

Du for min Skyld har paadraget Dig, som et Laan, hvilket det er min hellige Pligt med Tiden at betale tilbage."

Dette Brev afgav nu Fulton i den Kjøbmands Hænder, der besørgede Barlows Pengeaffairer. Denne Mand viste sig meget artig og forekommende mod Fulton og var strax rede til, da han ønskede det, at omsætte de Penge, han skulde udbetale ham, i Anvisninger og Vexler paa London. Det var den samme Kjøbmand, udenfor hvis Huus han i sin høieste Nød havde siddet, og som han dengang, endskjøndt han saa høilig trængte dertil, ikke havde villet anmode om nogen Understøttelse, hvilken sandsynligviis heller ikke under de Forhold, selv om han havde nedladt sig til at trygle derom, var bleven ham tilstaaet.

Det falder af sig selv, at Fulton strax, da han havde modtaget Barlows Brev, meddelte Indholdet deraf til David Baxter, som han tillige, efterat have underrettet ham om sin Beslutning, bad at følge med til London. David Baxter blev noget alvorlig, da han hørte dette, og efterat Fulton havde ophørt at tale, svarede han i Begyndelsen intet derpaa. Endelig tog han en lille Cigar ud af Munden, slukkede den med stor Betænksomhed og kastede den bort. „Jeg har vel tænkt, at det maatte komme saa," sagde han, „og jeg kan da just heller egentlig ikke have Noget derimod, fordi jeg vel kan begribe, at Du ikke kan lære halv saa meget her, som histovre, hvor Folk ere saa udlærte. Men for David Baxter vilde der neppe være nogen Plads der; jeg har ingen Lyst paa mine gamle Dage at gaae i Skole hos Englænderne. Jeg har jo saalænge Krigen varede, efter Pligt og Skyldighed, gjort dem alt det Onde, jeg formaaede.

Nei, reis Du, Robert! Du er ung, og for Dig kan det have sin Nytte, men jeg er sløv og gammel, jeg vilde kun vække Spot og Latter, ifald jeg kom til England."

Derved blev David Baxter, og det var ikke muligt at faae ham til at forandre sin Beslutning. Derimod lovede Fulton, at han, naar han kom tilbage, som han sikkert vilde, skulde lade David Baxter det vide, for at denne, der imidlertid ikke vilde drage bort fra Philadelphia, da kunde samles med ham igjen.

Tre Uger efterat Fulton havde modtaget Barlows sidste Brev, leiede han sig en Plads som Passageer paa et Skib, der laae seilfærdigt paa Delawarefloden, og der snart skulde afgaae til London. Der var Ingen i Philadelphia, som det smertede ham at forlade, med Undtagelse af den gamle David. Han omfavnede ham med et taknemmeligt Hjerte ved Afskeden, og med inderlig Bedrøvelse over at skulle skilles fra ham. „Nu, det er ikke værdt at flæbe," sagde David, uagtet han selv ikke kunde tilbageholde sine Taarer, „det er jo til Dit Bedste, og naar Du nu engang sætter Noget igjennem, der kan sporges efter vor Død, saa kan dog ogsaa den gamle David Baxter sige, at han har havt lidt Deel deri."

Men hvis jeg nu ikke sætter noget Sligt igjennem, David?"

„Nu saa kan Du være ligesaa god for det, og i Vorherres Øine gjør det da vel heller ikke nogen stor Forskjel," svarede David.

David Baxter blev endnu længe staaende paa Flodbredden, efterat Fulton var stegen ned i den lille Jolle, der skulde føre ham hen til Skibet, der laae temmelig langt borte fra Landingsstedet. David stirrede efter ham,

saalænge han kunde see ham; men da han omsider havde tabt ham af Sigte, vendte han sig om, tørrede sine Øine og gik langsomt hjem. „See saa," sagde han, „nu er jeg igjen alene, som jeg har været det den meste Tid af mit Liv; nu har jeg ingen anden Glæde, end at lægge de faa Skillinger til Side, som jeg kan skrabe sammen, saa han dog ikke skal finde mine Gjemmer ganske tomme, naar jeg engang er gaaet bort."

Ottende Capitel.

Der henrandt derefter en længere Tid, hvori Fultons Liv ikke kan give noget synderligt Stof til Fortælling. Vi gjenfinde ham efter nogle Aars Forløb i London, hvor han blev underviist af sin berømte Landsmand Benjamin West, der, ligesom han selv, var født i Pennsylvanien, og der ikke blot ved sit Malertalent, men ogsaa ved sine heldige Bestræbelser efter at give Kunsten et høiere Opsving og en større Udbredelse mellem Folket, havde erhvervet sig en stor og almindelig Anerkjendelse.

I alle disse Aar var Fulton bleven den Plan tro, som han alt tidligere, før han forlod Amerika, havde udkastet for sit Liv; thi meer end Halvdelen af sin Tid opoffrede han paa de mathematiske og mechaniske Videnskaber, hvori han da ogsaa, understøttet baade af Talent og af en usædvanlig Flid, lidt efter lidt erhvervede sig en grundig Indsigt. Hvorledes han fandt Tid til at forene disse forskjellige Studier med den Kunst, han nu

igjen drev, derpaa kunne vi alene svare, idet vi henpege til den Kraft, hvorved de stærkere Aander hendrives mod deres Maal. Iøvrigt henstille vi vor ovenanførte Paastand som en Kjendsgjerning, hvilken alle Beretninger om Fultons Ophold i London eensstemmig bekræfte.

I denne Tid skal Fulton allerede have udarbeidet en Plan til Canalernes Forbedring, hvilken Plan han indsendte til Regjeringen: imidlertid fandt hans Forslag ikke den Opmuntring, som det, efter alle Kyndiges Dom, der senere have gjort sig bekjendt dermed, upaatvivlelig fortjente.

Til det historiske Maleri, hvortil Fultons Lærer dog bestandig opmuntrede ham, syntes han ikke synderlig oplagt; heldigere var han som Portraitmaler, hvorfor han ogsaa i denne Retning fik temmelig mange Bestillinger. Men der var en anden Green af Malerkunsten, hvori han endnu lagde et større Talent for Dagen end i sine Portraiter, det var i Perspectivmaleriet. Ja, heri bragte han det, ledet af et sikkert Øiemaal og af sine grundige mathematiske Indsigter, tilsidst saavidt, at der ikke vare mange Mestere, som i denne Kunstretning kunde gjøre ham Rangen stridig.

Det var netop i de Dage, at Hr. Barker fra Edinburgh havde opstillet sit berømte Panorama i London. Til dette Slags Maleri behøves, som bekjendt just ikke nogen fiin og gjennemført Udarbeidelse af det Enkelte, men derimod en meget nøiagtig Iagttagelse saavel af Linear- som af Luftperspectivet. Billedet selv bliver enten malet eller opstillet paa Væggen i et cirkelrundt Værelse. I Midten er der en Pille, hvorom en Snegletrappe dreier sig, paa hvilken Tilskuerne stige op i et Galleri; Gulvet i dette Galleri strækker sig ud i en skraa Runddeel og

danner saaledes et Slags Skjærm, der skjuler den nedre Rand af Maleriet. Den øverste Rand deraf er ligeledes skjult bag en Skjærm, som udgaaer fra Pillen ovenover Galleriet. Lyset kommer ovenfra gjennem Glasvinduer, der heller ikke sees, da de dækkes bag den øvre formørkede Skjærm; derimod falder det med al sin Styrke paa Billedet selv. Saaledes seer man paa alle Sider intet Andet end det oplyste Rundmaleri, der er begrændset af Mørke paa begge Sider.

Naar dette Maleri nu er malet nøiagtig efter de Regler og Forhold, og i den vexlende Farvetone, som Perspectivlæren foreskriver, da frembringer det som alle de, der have seet gode Malerier af den Slags, eenstemmig bevidne, en aldeles forbausende Virkning. I de Søstykker, der dengang bleve opstillede, var Illusionen saa stærk, at Mange, ved at stirre derpaa, troede at føle et Anfald af Søsyge. Dog er det muligt, at dette ikke var Andet end en let Svimmelhed, der opstod ved Lysets Leeg paa det med gribende Sandhed fremstillede Billed. Hvad der taler herfor, er, at den samme Svimmelhed undertiden opstod under Betragtningen af de Rundmalerier, paa hvilke der aldeles intet Hav var at see. Men hvad man saa her vil antage, saa er det vist, at Virkningen dengang, da denne Kunst endnu var i den bedste Perspectivmaleres Hænder, syntes aldeles vidunderlig. Hele London strømmede hen for at see denne ny Opfindelse, og alle offentlige Blade i Europa gave Gjenlyd af den Beundring, som den havde vakt.

Hverken Benjamin West eller Fulton forsømte at see dette Kunstværk, og de bleve begge stærkt grebne af det vidunderlige Sandhedsskin, som Rundmaleriet frembragte. Da de siden gik hjem sammen, sagde West til Fulton:

„I dette Slags Maleri skulde De forsøge Dem; thi den egentlige Perspectivlære kjender Ingen bedre end De, og derpaa kommer jo her Alt an."

„Troer De virkelig, det vil lykkes for mig?" spurgte Fulton.

„Det troer jeg ganske vist; den mathematiske Tegning er jo netop Deres Hovedstyrke, og Luftperspectivet forstaaer De Dem ogsaa godt paa. Her i London kan det imidlertid ikke nytte at forsøge Sligt: thi Barker har, som jeg temmelig vist veed, løst et Patent, der ikke tillader nogen Medbeiler i denne Kunstgreen at fremtræde her."

Fulton gik nu meget ofte hen og betragtede dette saakaldte Panorama, og jo oftere han saae det, desto stærkere blev han overbeviist om, at det ikke vilde overgaae hans Kræfter at fremstille noget Lignende; ja, han meente endog, ved nøiere Undersøgelse, at opdage enkelte Smaafeil i Perspectivet, der let kunde rettes, hvorved Virkningen endnu maatte blive forstærket.

Da han næste Gang skrev til Barlow, kunde han ikke undlade at give ham en temmelig nøiagtig Beskrivelse af dette Slags Maleri, ved hvilken Leilighed han tillige forespurgte sig, om han troede, at et saadant Kunstværk vilde blive seet med Bifald i Frankrigs Hovedstad. Dengang dette Brev ankom til Paris, hvor Barlow i de Aar som oftest opholdt sig, var han imidlertid ikke der tilstede, thi han havde nylig, som Fulton først senere erfoer, efter en Ordre fra Regjeringen i de forenede Stater, foretaget en Reise til det nordlige Afrika for der at udløse de amerikanske Fanger.

Enhver, der giver Agt paa, hvad der foregaaer i store Stæder, vil sikkert bemærke, at Menneskestrømmen

der let kan sættes i Bevægelse, og at Mængden kan betages af en enthusiastisk Ruus. naar en eller anden mærkværdig Gjenstand vækker dens Deeltagelse. Den, der imidlertid vilde stole paa, at Sligt skulde vedvare, han vilde rigtignok bygge sit Huus paa Flyvesand; thi Menneskets Sind forandrer sig let, og det ene Indtryk fortrænges hurtig af det andet, og saasnart noget Nyt begynder at glimre for Mængdens Øine, saa tænker den kun lidet meer paa det, der tidligere vakte dens Beundring.

Saaledes gik det ogsaa med Barkers Panorama, der vel en Tidlang næsten udelukkende sysselsatte den offentlige Opmærksomhed, men der siden efter, uagtet det endnu blev temmelig stærkt besøgt, især af Fremmede, ikke synderlig meer omtaltes. Den Gjenstand, der denne Gang gav Mængdens Opmærksomhed en ny Retning, var ingen Anden end den høitbegavede og i hine Dage vidtberømte Laura Gray, der nu fra en lang Kunstreise, under hvilken hun havde vundet store Pengesummer ved sit Talent, vendte tilbage til London.

Næsten Alle vare enige om, at hun ikke blot besad en usædvanlig skjøn Stemme, der desuden endnu havde vundet baade i Sikkerhed og Udvikling, siden hun sidst lod sig høre i London, men at hun ovenikjøbet var en af de skjønneste Skikkelser, der nogensinde var fremtraadt offentlig i denne By. Derfor strømmede ogsaa den hele rige og fornemme Verden, tilligemed enhver Anden, der i mindste Maade gjorde Fordring paa Smag og Dannelse, hen for at høre hende. Hver Dag læste man Artikler i Aviserne, baade i bunden og i ubunden Stiil, hvori hun og hendes Geni, som det hed, blev hævet høit over alt det Høieste, som man tidligere, paa denne sig

bestandig dreiende Jord, havde seet eller hørt; hver Gang hun sang, bleve Billetterne revne bort og solgte til Priser, der overgik Alt, hvad man tidligere ved lignende Leiligheder pleiede at betale derfor, ja, der undertiden grændsede til det Fabelagtige.

Det falder af sig selv, at Fulton, som tidligere havde staaet i en saa nær Forbindelse med Laura, heller ikke kunde være ligegyldig ved hendes Ankomst. Imidlertid var det ham i Begyndelsen aldeles umuligt at faae hende at høre; og først da hun skulde synge den sjette Gang paa et af Londons største Theatre, lykkedes det ham, mod en usædvanlig høi Betaling, at finde en Plads i en af de mindre søgte Loger.

Strax i det første Øieblik, da hun traadte ind, gjorde hun et overordentligt Indtryk paa ham; hun var som det forekom ham, bleven endnu skjønnere, end da han sidst saae hende; og uden at tænke paa, om denne Skjønhed ganske tilhørte hende selv, eller om den ikke for en Deel skyldtes Toilettets Kunster og den blendende Belysning, hvori hun fremtraadte, lod han sig i Begyndelsen aldeles henrive deraf; ja, det syntes ham da, som om hun aldeles ikke lignede nogen jordisk Sangerinde, men snarere en Feernes Dronning, der pludselig nedstiger fra hine Egne, hvor Livet ikke føles længere som et Tryk, men hvor den henglider som en gylden Drøm, af hvilken Sjælen aldrig vaagner.

At der vare Mange tilstede, paa hvem hun frembragte den samme Virkning som paa Fulton, det mærkedes vel paa den stærke Jubel, og det larmende Bifaldsraab, hvormed hun blev modtagen; ja denne Larm var saa stærk og vedholdende, saa der syntes at ville hengaae

lang Tid, før den Ro kunde indtræde, der dog var nødvendig, hvis hendes Sang skulde høres.

Men neppe begyndte Musiken, der skulde ledsage hendes Stemme, før der blandt Tilhørerne opstod den dybeste Taushed. Kort efter klang de første Toner fra hendes Bryst, og der var nu ikke en Fjeder, der rørte sig. Lidt efter lidt udfoldede hendes Stemme sig, og hun foredrog nu flere Sangnummere, det ene vanskeligere end det andet, med en Kraft, Bestemthed og Kunstfærdighed, der vakte den største Forbauselse og Henrykkelse hos alle Kjendere, og der aldeles fortryllede den forsamlede Mængde. Hendes Stemme maatte ogsaa virkelig, især naar man blot tog Hensyn til denne selv og til dens techniske Udvikling, henregnes til de mest udmærkede og de mest omfangsrige, man nogensinde havde hørt.

Det var saa langt fra, at hendes Stemme udmattedes under Udførelsen af de anstrengende Partier, hun foredrog, saa den snarere syntes at blive stærkere, klangrigere, mere fuldtonende, jo længere hun sang. Derfor tiltog ogsaa den Fortryllelse, hvoraf Mængden var betagen, bestandig, saalænge Concerten varede, og hver Gang et Sangnummer var til Ende, blev hun igjen hilset med jublende Bifaldsraab. Endelig sluttede hun det Hele med et Par muntre franske Sange, der paa en eiendommelig Maade afstak mod det Øvrige, og som hun foredrog med den største Lethed og Gratie, og da hun nu tilsidst neiede for Publikum, idet Tæppet rullede ned, da opstod der en uhyre Jubel, der i lang Tid ikke syntes at ville tage nogen Ende, og Bifaldsraabet blev da saa mægtigt, at det udøvede en næsten bedøvende Virkning.

Der var maaskee i den hele store Forsamling kun en

Eneste tilstede, hvis Forventninger ikke bleve overtrufne, ja ikke engang tilfredsstillede ved hendes Sang, og denne Ene var ingen anden end Robert Fulton. Ogsaa han maatte vel tilstaae, at hendes Stemme var usædvanlig klar, klangfuld og stærk, at den havde vundet flere Toner baade i Høiden og Dybden, at hun sang med langt større Sikkerhed og Kunstfærdighed end i gamle Dage, ligesom ogsaa, at hun nu med større Lethed udførte de sværeste Sager; men dog var der noget Ildfuldt og tillige Smeltende i hendes Sang tilforn, Noget, der kom dybere fra hendes Sjæl, hvilket nu, efter hans Mening, ning, var forsvundet, og som al hendes Virtuositet, hendes kunstige Løb, hendes enkelte og dobbelte Triller og alle de øvrige Zirater, hvormed hun udsmykkede sin Sang, ikke kunde erstatte.

Uden Tvivl havde Fulton Ret i sin Mening, hvor stærkt den ogsaa afveg fra den almindelige. Ingen foretager en flereaarig Kunstreise gjennem Europa paa de Betingelser, som Laura havde underkastet sig, uden at betale den dyrt; med andre Ord, Ingen tvinger Kunstens Aand til uafladelig at trælle for Guld og Rigdom, uden at opoffre meer derfor end Alt, hvad han derved kan vinde. Dette var virkelig skeet med Laura; thi uagtet hendes Stemme, som sagt, udvortes havde vundet, saa var der dog kommen en Slappelse, en Ligegyldighed ind i hendes Allerinderste, hvilken under de Forhold vanskelig kunde udeblive, især naar hun hver Dag skulde omgaaes med en Mand som James Gray. Denne indre Slappelse maatte da vel ogsaa mærkes i hendes Sang, og det saameget desto stærkere, naar man havde hørt den i hendes tidligere Dage, og desuden fordrede noget mere end

den blotte udvortes Færdighed, den gratieuse Maneer og Stemmens rene Metalklang.

Efter Concerten gik Fulton stille hjem, og talte ikke til Nogen om sin skuffede Forventning; men da Benjamin West, i hvis Huus han dengang boede, spurgte ham om, hvorledes deres berømte Landsmandinde havde behaget ham, roste han, som billigt var, hendes store Færdighed og hendes Stemmes Klang. Dog siden, da han sad ene paa sit Kammer, og da han tænkte nøiere over, hvad han havde hørt, da blev han betagen af den dybeste Beemod; thi det opgik bestandig klarere for ham, at Laura var falden i en fordærvelig Dæmons Hænder, der var en Fjende af hendes bedre Natur, og fra hvis Vold det dog vilde være umuligt at befrie hende. Ja, denne Overbeviisning blev tilsidst saa stærk hos ham, at han pludselig udbrød: „Jeg vilde hellere have seet hende med blege Kinder og med forslagte Arme paa Dødens Baare, end jeg vilde have mødt hende i al denne Pragt, naar jeg tillige maatte høre hende synge saaledes.“

Niende Capitel.

Benjamin West eiede, som bekjendt, en betydelig Malerisamling, hvilken han med stor Bekostning havde erhvervet sig, og der sikkert henhørte til de ypperste, der dengang fandtes i England. Denne Samling aabnede han med Beredvillighed for Enhver, der interesserede sig for Kunsten, og den blev næsten daglig besøgt baade af Indfødte og Fremmede.

Engang, da Fulton var sysselsat med, efter sin Lærers Ønske, at copiere et Billede i denne Samling, traadte Benjamin West ind, ledsaget af flere Fremmede, hvoriblandt Fulton ogsaa til sin store Overraskelse bemærkede Laura Gray.

Efterat de Fremmede havde seet sig noget om og betragtet flere af de bedste Malerier, paa hvilke West henledede deres Opmærksomhed, nærmede de sig ogsaa til det Billede, som Fulton copierede, ved hvilken Leilighed da Laura med Forundring gjenkjendte sin fordums Tilbeder.

„Er det muligt," raabte hun, „at vi skal finde hinanden igjen her! De maa vide," sagde hun til Benjamin West, „at Hr. Robert Fulton og jeg alt vare gamle Bekjendte i Amerika." — „Derom har han ikke talt et eneste Ord til mig," sagde West. — „Det er mig overordentlig kjært," vedblev Laura, „at han endelig har opgivet den mechaniske Videnskab, for at vende tilbage til den skjønne Kunst, han tidligere syslede med."

„Han har aldeles ikke opgivet den mechaniske Videnskab," svarede Benjamin West; „tvertimod, jeg har snarere Frygt for, at Mechanikeren i ham tilsidst skal slaae Maleren ihjel; imidlertid, det maa nu gaae, som det kan, Jernet drages af Magneten og maa drages deraf, det er en Drift, som vi ikke kan tilintetgjøre."

„Den Drift, der bragte Dem til at samle disse skjønne Malerier, kan jeg dog langt bedre forstaae," svarede Laura, „ingen Mechanikus vil kunne levere noget, der interesserer mig halv saameget, som denne Samling."

„Ak," sagde Benjamin West, „man samler og samler og bringer Kunstværker under et eneste Tag, og dog,

hvo staaer os inde for, at de ikke tilsidst, naar vi ere døde, spredes igjen og adsplittes! Det er rimeligt nok, at Sligt engang vil skee, og dog er det en sørgelig Tanke."

„De sørgelige Tanker skal man slet ikke tænke paa," svarede Laura, „man skal jage dem bort jo før jo heller."

Efter disse Ord gik Selskabet videre og Laura forsvandt i en af de tilstødende Sale. Men Fulton opdagede, da hun saaledes traadte ham imøde i det fulde Daglys, at hun, uagtet hun sikkert endnu fortjente Navn af skjøn, dog havde tabt en Deel, og at der var en stor Forskjel paa hende nu, da han saae hende saaledes, som hun virkelig var, og nogle Aftener tidligere, dengang hun i den skuffende Belysning, liig en overjordisk Fee, traadte frem for den forbausede Mængdes Øine.

„Ak, at selv den høieste jordiske Skjønhed saaledes er viet til Forgængelighed," sukkede han uvilkaarlig, idet han igjen tog fat paa sit Arbeide.

Noget efter vendte Selskabet atter tilbage. Da traadte Laura anden Gang hen til Fulton. „Ikke sandt?" sagde hun, „Landsmænd, der mødes i Udlandet, skal betragte hverandre som Brødre? man føler sig endnu nærmere beslægtet med den, man har kjendt i Hjemmet, naar man møder ham i et fremmed Land; er det ikke ogsaa Deres Mening?" — „Jo, ganske vist," svarede Fulton. — „Nu, hvis det er saa, da maa De vise det ved Deres Gjerninger; jeg er hjemme hver Aften, det skal da være mig kjært at see Dem." — „Jeg frygter kun, at jeg ikke skal træffe den beleilige Tid," svarede Fulton, „De synger jo flere Gange om Ugen, hvis jeg ikke tager feil." — „O, bryd Dem ikke derom! Naar jeg har anstrengt

mig stærkt, kan jeg dog ikke strax sove, da trænger jeg allermest til Selskab. Kom De kun! De vil ikke træffe ret Mange hos os. Farvel! vi sees snart igjen, tænker jeg."

Et Par Dage derefter modtog Fulton en lille Seddel, der var skreven af Lauras egen Haand, hvori hun indbød ham til at besøge hende den samme Dags Aften.

Da Fulton havde læst denne Seddel, stod han i Begyndelsen uvis om, hvad han skulde gjøre; thi Advokat Gray havde just ikke ført sig saaledes op imod ham, at han følte nogen stor Drift til at besøge hans Huus. Imidlertid vilde han dog nødig støde Laura og møde hendes Venlighed med Kulde; han besluttede da tilsidst, at han, til Trods for sin Modvillie mod Advokaten, vilde modtage hendes Indbydelse.

Advokat Gray havde leiet Værelser i den vestlige Ende af Byen med Udsigt til en af de store firkantede Pladser, der føre Navn af squares, og hvorpaa der sædvanlig findes et indhegnet Sted, bevoxet med Træer, og dækket med den friskeste Grønsvær. Da Fulton kom, blev han viist op i første Etage. Her blev han ført ind i en prægtig Sal, hvori der stode flere Marmorstatuer, og hvori fandtes Vægspeile, som kastede Lysenes Glands tilbage fra forskjellige Sider.

I denne Sal traf han Laura, der sad i en Sopha, omgivet af et lille Herreselskab. Hun modtog ham med stor Venlighed. „De seer, jeg har indrettet mig ganske som i Philadelphia," sagde hun, „om Aftenen modtager jeg Ingen uden mine nærmeste Venner, for enhver Anden er jeg ude."

„De seer maaskee efter Advokaten," sagde hun kort efter, da Fulton kastede sine Blik rundt i Salen, „han

er ikke hjemme, han har været i et stort Middagsselskab; i slige Selskaber kommer jeg sjelden, thi Lægen har forbudt mig det. Maaskee vender han snart tilbage, det vil da være ham en Fornøielse at see Dem."

Der var flere Musikkyndige tilstede, en af disse satte sig efter Lauras Opfordring til Klaveret og spillede. Da man anmodede hende selv om, at synge, bad hun om, at man vilde have hende undskyldt. „Jeg ønsker helst at være fri, naar jeg kan," sagde hun, „jeg anseer det som en Lykke, naar der kommer en Aften som denne, hvori jeg ikke behøver at synge." — „Synger De da ikke gjerne?" spurgte Fulton. — „Jeg vil heller være fri," svarede hun, „jeg elsker ikke Sangen saa høit mere som før." — „Naar De ikke elsker Sangen, hvorledes gaaer det da til, at De synger saa deiligt? spurgte en af de Tilstedeværende. — „Nu, naar jeg skal synge, saa synger jeg saa godt jeg kan," svarede Laura, „og jeg øver mig i de bestemte Timer, fordi det engang skal saa være."

Kort efter, da de Andres Opmærksomhed ganske var henvendt paa Musiken, gav hun Fulton et Vink, at han skulde tage Plads ved hendes Side. Hun begyndte derefter at tale med ham om hans egen Stilling og om hans Fremtid.

„Benjamin West har været hos mig," sagde hun, „han har viist mig flere af Deres Tegninger. De har sikkert store Talenter, Fulton, og det maaskee i flere Retninger; og dog frygter jeg for, at mindre betydelige Mennesker tidt ville trænge Dem tilbage. Jeg vilde ønske, de forstod at drage større Fordeel af Deres Talenter, og at De havde noget af det — af den Gave — den savoir faire, om De saa vil kalde det, som Andre maaskee have for meget af."

„Jeg forstaaer Dem ikke ret!“ svarede Fulton.

„Veed De, hvorfor et underordnet Talent ofte naaer en saa stor Berømmelse,“ vedblev hun med en noget sagtere Stemme, „hvorfor det saa tidt bliver rost og omtalt, medens det virkelige Geni maa staae tilbage? See blot bag Coulisserne, saa vil De faa meget at vide, den, der ikke har gjort dette, han vil aldrig, selv med det største Talent, stige saa høit, som den, der forstaaer denne Kunst.“

„Det er, ligesom jeg hørte en Anden tale igjennem Deres Mund,“ udbrød Fulton.

„Ak, det er blot den Erfaring, som Verden giver,“ svarede Laura, „jeg tilstaaer rigtignok, at den slet stemmer med de Drømme, man helst drømmer, før man har lært den at kjende.“

„Troer De ikke,“ udbrød Fulton, ligesom tvungen af Noget, der var stærkere end hans Besindighed, „at der gives Troldmænd, der kunne neddrage selv høiere og ædlere Aander i en lavere Kreds og gjøre dem til Organer for deres Tanker og for deres uædlere Villie?“

„Det forstaaer jeg ikke, Fulton, og vil ikke forstaae det; lad os hellere tale om andre Ting.“

Noget efter sagde Fulton: „Jeg har hørt Dem synge med stor Kunstfærdighed, Laura; men jeg hørte dengang ikke en eneste af de Sange paa Deres Læber, der gjorde et saa forunderligt Indtryk paa mig, da De sang dem i vort fælles Hjem.“

„De mener de smaa Folkesange,“ svarede Laura, „som jeg sang for Dem i Philadelphia; dem tør jeg neppe synge meer; i Folkesangene er der ingen virkelig Musik, siger Advokaten, der er ikke nogen Kunst i dem, og deri har han vist ogsaa Ret.“

„Og dog synes mig, at jeg intet har hørt fra Deres Læber, der dybere har bevæget min Sjæl."

„Men netop de Sange, som De elskede høiest, dem hader han, jeg vover aldrig at synge dem, naar han er tilstede; det er ogsaa længe siden jeg sang dem, selv naar jeg var alene, de fleste af dem har jeg derfor glemt; ja, jeg troer ogsaa, at jeg har glemt den Maade, hvorpaa de skal synges."

„O, forsøg det dog engang!" bad Fulton.

„Nu, for at De ikke skal sige, jeg er egensindig," svarede hun, derefter reiste hun sig og gik hen til Klaveret, hvor man strax gjorde Plads for hende.

Hun satte sig da ned og spillede et lille Forspil, hvorpaa hun sang en Sang, som Fulton vel erindrede at have hørt i Amerika. Siden sang hun endnu et Par andre Smaasange, og det syntes virkelig, som om de gamle Erindringer vakte noget i hendes Sjæl, der mindede om forsvundne Tider, og som der kom noget frem hos hende, der ikke mærkedes, naar hun foredrog sine Bravourarier. Alle Tilhørere følte sig derfor grebne af disse Melodier, og da hun reiste sig fra Klaveret, mærkede hun vel, at hun havde frembragt et stærkt Indtryk paa dem. Derfor sagde hun ogsaa kort efter til Fulton: „Jeg takker Dem, der er dog virkelig Noget i disse Sange, der er ret artigt; jeg skal være mere opmærksom paa dem i Fremtiden og gjøre et lille Udvalg deraf, og hvis jeg blot kan faae Lov til at synge dem offentlig, saa troer jeg nok, de skal gjøre Virkning."

Lidt efter kom James Gray hjem, han syntes da meget vel tilmode, og det kan vel være, at de selskabelige Nydelser ikke havde formindsket hans Tunges Dristighed, dog havde de ingenlunde berøvet ham hans fulde Be-

findighed. „Velkommen!" raabte han, da han saae Fulton, „jeg vidste nok, at De nu opholder Dem i London; det er mig kjært, at vi skal træffes her."

Derefter greb han et Par Aviser, som en Tjener bragte, og bladede deri. „Der ere igjen store Lovtaler i Bladene," sagde han til Laura, „see her! — Her er De ellers kommen i et underligt Selskab." Derefter læste han:

„„Templebarstrand Nr. 11 i Stuen til Gaarden „„forevises en stor Fisk af en eiendommelig Art, der al„„drig før har været seet i London; den er fangen i Nil„„floden, den er kugelrund og fuld af Pigger. Denne „„høist mærkelige Skabning vækker endnu bestandig stor „„Forbauselse hos alle, der see den. Den er et af disse „„Vidundere, som Skaberen synes at have frembragt for „„at overraske Verden og forvirre vore Systemer, og som „„ikke blot de Naturkyndige, men Enhver, ja selv det „„mindste Barn, med Interesse vil betragte. — Den vil „„endnu kun være at see i otte Dage.""

„„I Gaar Aftes,"" saaledes vedblev Advokaten at læse, „„gav den verdensberømte Laura Gray, det eneste „„Exemplar i sit Slags, som Amerika har at fremvise, „„igjen en Concert, hvori hun aldeles fortryllede det „„kunstelskende Publikum. Efter alle Kyndiges eenstem„„mige Dom er der i dette Øieblik ingen Sangerinde i „„hele Europa, der kan sammenlignes med hende, men „„hvad der endnu forhøier Nydelsen, er, at hun, idet „„hun henriver os med sin Sang, tillige fortryller os „„med en Skjønhed, som neppe nogensinde før har været „„forenet med et saa stort Talent. Vi raade enhver Kunst„„elsker til at gribe Leiligheden og høre hende jo før jo „„hellere; thi man taler om et Engagement paa Fast-

„„landet, der maaskee kan føre hende bort fra os hurti„„gere, end det fra først af var bestemt, og i alle Til„„fælde langt hurtigere, end vi kunne ønske.““

„Ja, ja,“ føiede Advokaten til, idet han lagde Avisen hen, „det er meget forskjellige Berømtheder, der saaledes venskabelig mødes i de offentlige Blade.“

Disse Ord udtalte han i en saa spottende Tone, at de bevirkede en forlegen Taushed i Selskabet, paa samme Tid gik der en mørk Sky over Lauras Aasyn, og der kom tillige et Udtryk i hendes Blik, der vidnede om, at den Lidenskabelighed, der var nedarvet i hendes Blod, om den ogsaa var noget tilbagetrængt, dog paa ingen Maade var udslukt.

„Ja,“ vedblev Advokaten, uden at lade sig synderlig anfægte af de Øvriges Taushed, „De har nu naaet, hvad De stræbte efter; men dog maa vi dele Berømtheden med mange Slags Skabninger, som De seer, Laurbærtræets Frugt har desuden en bitter Eftersmag, og den giver heller ingen Næring; det gjælder da om at omsætte hiin Berømthed i virkelige og reelle Goder, det er det Eneste, der bliver tilbage, naar alle vore Sværmerier ere bortdunstede, og naar alle vore Talenter tilsidst ikke længere ville staae os bi.“

Ved Advokatens Indtrædelse var der aabenbart kommen en anden Aand ind i Selskabet. Om Musik og Sang var der nu ikke længere Spørgsmaal, derimod fortaltes der mange Rygter om forskjellige meer eller mindre bekjendte Personer; og her gav Advokaten mange Anekdoter til Priis, der uagtet de ikke gjorde Vedkommende synderlig Ære, og uagtet de vel heller ikke vare saa ganske paalidelige, dog syntes at fremkalde en munter Stemning hos Selskabet.

Da Talen ogsaa tilsidst faldt paa Fultons Ven Joel Barlow, og da Advokaten ligefrem paastod, at Barlows Reise til Afrika ikke var Andet end en kløgtig Speculation, og at han, under Paaskud af at befri de christne Slaver, lod sig udbetale betydelige Summer af den amerikanske Congres, for hvilke han intet Regnskab aflagde: saa kunde Fulton ikke længere tie dertil, men erklærede i temmelig skarpe Udtryk, at han vel ikke vidste synderlig Besked om de omtalte Underhandlinger i Afrika; men dog kjendte han Barlow nøie nok til at vide, at ethvert Rygte, der tillagde ham egennyttige Bevæggrunde, var en ligefrem Opdigtelse, eller, for at nævne Tingen med sit rette Navn, en hæslig Bagtalelse.

Advokaten hørte med stor Rolighed herpaa, og syntes aldeles ikke at vredes over Fultons Iver. „Det er gjerne muligt," sagde han tilsidst, „at der stikker nogen Bagtalelse deri; Bagtalelsen har imidlertid sjelden ganske Uret; den beroer som oftest paa en noget ensidig Betragtning af den Skyggeside, der upaatvivlelig i alle menneskelige Forhold er tilstede, Bagtalelsen er ogsaa Noget, der tidt paa en ubillig Maade bliver bagtalt. Tænk Dem engang hvor tomme vore Selskaber vilde blive, dersom de ikke bleve krydrede ved en lille Tilsætning af Bagtalelse. Eller, hvis De vil have et anskueligt og slaaende Argument for min Paastand, saa besøg blot af og til de saakaldte Frommes Forsamlinger, hvor der ikke siges et ondt Ord om Nogen, og see, hvilken Kjedsomhed der hersker der. Uden Bagtalelse vilde Samlivet tabe Alt, hvad der gjør det piquant; Bagtalelse er egentlig det sympathetiske Pulsslag, gjennem hvilket Hjertet i det selskabelige Liv giver sig tilkjende og gjør sig gjældende i alle de øvrige Organer; det er ved Hjælp af den, at de næres og trives

og paa en harmonisk Maade forenes til en Heelhed; uden Bagtalelse vilde der indtræde en fuldkommen Stagnation i det selskabelige Liv."

„Og dette er vistnok det Allerbittreste, der kan siges om vore Selskaber," sagde Fulton.

„Tro ikke det!" svarede Advokaten, „der kunde vel endnu siges langt værre Ting derom; iøvrigt fortænker jeg aldeles ikke Deres Ven, Herr Barlow, i, at han har vidst at drage den størst mulige Fordeel ud af sin Situation."

Da Fulton just ikke følte sig synderlig opbygget ved Advokatens Anekdoter og verdenskloge Betragtninger, saa greb han den første den bedste Leilighed til at forføie sig bort. Ved Afskeden rakte Laura ham sin Haand og bad ham om snart at vende tilbage, og selv Advokaten sagde ham et Par høflige Ord, hvoraf Meningen var, at det vilde være ham kjært, hvis han snart saae ham igjen.

Tiende Capitel.

Nogle Dage sildigere havde Fulton igjen taget Billet til en Concert, Laura gav. Denne Gang var Jubelen endnu større end forrige Aften; ja tilsidst, da Fulton gik ud, efterat Concerten var forbi, mødte han en ung Mand blandt sine Bekjendte, der betroede ham, at han selv tilligemed mangfoldige Andre havde besluttet, naar Laura var kommen hjem, at møde med Fakler paa den

store Plads udenfor hendes Bolig og der at afsynge en Sang til hendes Ære. Dette kunde let skee, sagde han, da Beslutningen alt var tagen før Concertens Begyndelse. Fakkerne vare paa rede Haand, og der var sørget for, at ingen Indsigelse kunde ventes fra Politiets Side.

Fulton, der var nysgjerrig efter at see dette Optog, besluttede da at følge med Fakkelbærerne; denne Beslutning udførte han ogsaa, dog bar han selv ingen Fakkel.

Advokat Gray havde vel været tilstede ved Lauras Concert, under hvilken han opgjorde Regnskabet for de indkomne Penge og sørgede for, at disse bleve bragte i Sikkerhed; men derefter lod han Laura kjøre alene hjem og gik selv hen i et Selskab, hvor man ventede ham.

Laura havde denne Aften anstrengt sit Bryst stærkere end sædvanligt, hvorfor hun strax, da hun kom hjem, kastede sig paa en Sopha for at hvile sig. „Jeg modtager Ingen i Aften," sagde hun, „hvis Nogen kommer, skal der siges, at jeg er ikke vel."

En halv Time sildigere styrtede Kammerpigen ind og meldte, at der var en stor Mængde Mennesker udenfor, der bad om at faae Fruen at see, da de vilde synge en Sang til hendes Ære.

Laura stod da op, kastede et Shavl over sig og gik ud paa en Altan, hvor hun, da den var oplyst af Lygter, tydelig kunde sees af Fakkelbærerne, der strax hilsede hende med et stormende Jubelraab. Derefter begyndte de en Sang til hendes Ære.

Imidlertid havde der ogsaa samlet sig en heel Mængde Mennesker, der ikke hørte med til det store Fakkeltog. Blandt disse fandtes der nogle af den lavere Folkeklasse, som vare forbittrede over den amerikanske Frihedskrig, fordi denne, som de meente, var et skjændigt

Oprør mod England. Da disse nu hørte, at det var en Amerikanerinde, man beviste en saadan Hæder, bleve de meget opbragte derover. I Begyndelsen gav deres patriotiske Følelse sig dog kun Luft i Skjældsord; men noget efter, da et Par Vers af Sangen vare afsungne, hørtes der pludselig et stærkt Raab, til samme Tid bleve flere Stene kastede op paa Altanen, saa en af de der brændende Lygter knustes. Neppe saae Laura dette, før hun med stor Forfærdelse flygtede bort og søgte Tilflugt i et af de indre Værelser, der vendte mod Gaarden.

Der opstod nu et heftigt Slagsmaal mellem Lauras Venndrere og hendes Modstandere. Da disse sidste imidlertid ikke vare ret mange, og da en stor Deel af de øvrige Tilskuere toge Parti for Laura, saa seirede snart hendes Tilhængere; dog gik det ikke ganske af uden blodige Pander, og desuden bleve flere af Faklerne slukte og nedtraadte i Støvet.

Saasnart Fredsforstyrrerne vare bortfjernede, og saasnart man tillige havde modtaget den Forsikkring, at Laura selv ikke var beskadiget, saa begyndte Sangen paa ny, og den blev nu sungen til Ende uden Afbrydelse. Derpaa tonede der igjen et stærkt og mange Gange gjentaget Jubelraab. Imidlertid viste Laura sig ikke mere paa Altanen, og omsider adskiltes Fakkelbærerne, efterat der tillige ved Politiets Mellemkomst vare trufne de nødvendige Foranstaltninger, for at de Ildesindedes Angreb ikke senere skulde blive gjentaget.

Negeren Gill var strax, da Toget kom, gaaet ud paa Pladsen, hvor han stillede sig saa nær ved Fakkelbærerne, at der faldt et stærkt Lysskjær paa hans sorte Ansigt. Da nu Slagsmaalet begyndte, vendte Pøbelens Raseri sig ogsaa imod ham, om hvem det snart rygtedes, at han

var Lauras Tjener, og hvem den allerede havede blot for hans Farves Skyld. Han blev derfor snart kastet til Jorden og mishandlet baade med Slag og Fodspark; imidlertid lykkedes det dog Fulton i Forening med flere af Lauras Tilhængere at udrive ham af hans Modstanderes Hænder.

Den stakkels Gill var bleven ynkelig tilredt. Hans Klæder vare sønderrevne og tilsmudsede; selv havde han faaet et Par Slag i Ansigtet, hvoraf Blodet strømmede ned, og et stærkt Puf for Brystet, saa at Aandedrættet gik fra ham, og han var nærved at besvime. Men neppe kom han til sig selv igjen, før han med stor Heftighed forlangte at komme ind; thi de vilde slaae hans Frue ihjel med Steen, sagde han, og naar hun var død, saa vilde han heller ikke leve længere.

Fulton førte ham da indenfor. Paa Trapperne mødte de Lauras Kammerpige, der blev meget forskrækket ved at see Gills blodige Ansigt. Derimod beroligede hun dem ganske med Hensyn til sin Frue, der vel var bleven noget bange, sagde hun, da Stenene fløi omkring hende, men der ellers ikke havde taget den mindste Skade.

Da Gill hørte dette, blev han vel tilmode og lod sig nu, uden Modstand, af Fulton og af Gaardens Portner føre op paa et lille Kvistkammer, hvor hans Seng stod. Her rensede Fulton hans Saar med Vand og søgte saa godt, han formaaede, at standse Blodet med sit Lommetørklæde.

Kort efter kom der en Chirurg, som Laura havde ladet hente, og som nu undersøgte og forbandt Gills Saar. Fulton forlod ikke Gills lille Kammer, før denne var bleven afklædt og bragt til Ro, og før Chirurgen

havde givet ham den Forsikkring, at der aldeles ingen Fare var at befrygte.

Nu gik Fulton nedenfor; thi inden han forlod Huset, vilde han dog vide lidt nøiere Besked angaaende Lauras Befindende.

Der var Ingen tilstede, da han traadte ind i Forsalen, hvorfor han blev staaende et Øieblik og ventede. Da aabnedes pludselig den indre Dør, og Laura traadte ham selv imøde.

Der var et Slags Feberrødme i hendes Kinder, som hentydede paa, at hun dog ikke befandt sig saa vel, som Kammerpigen havde forsikkret. „Hvorledes er det med Gill?" spurgte hun med stor Heftighed.

„Med Hensyn til Gill kan jeg fuldkommen berolige Dem," svarede Fulton, „han er kun bleven let qvæstet, om et Par Dage vil uden Tvivl hans Saar være lægte."

Lauras Kræfter syntes imidlertid ikke at staae hende bi, hendes Lemmer skjælvede, og hun maatte tage Plads paa en Stol.

„Skal jeg kalde paa Deres Kammerpige?" spurgte Fulton.

„Det behøves ikke," svarede Laura.

„Tag Dem dog ikke denne Hændelse saa nær," sagde Fulton, „det er jo dog kun en Ubetydelighed, og det almindelige og stormende Bifald, den store Berømthed, De har erhvervet, og denne sidste Hæder, dette Fakkeltog, denne Triumph, som De ved Deres Talent har vundet, alt dette maa jo dog vel kunne veie op mod et sligt lille Uheld og mod et Par urolige Øieblik."

Da saae Laura paa ham med et selsomt Blik. „Bifald", gjentog hun, „Fakkeltog, Triumph, Berømthed!

o, var jeg den Uberømteste blandt alle Qvinder, ja den fattigste Haandværksmands, eller den ringeste Dagleiers Kone! jeg vilde foretrække det for dette stormende Bifald, for denne Triumph, som De kalder det, for denne Berømthed og for denne øde Tilværelse."

Idet Laura sagde dette, var det, ligesom om alle hendes Træk forandrede sig, som om Sorgens Furer vilde præge sig i hendes Pande, og som om al hendes Skjønhedsglands i dette Øieblik var bortviftet, liig det Støv, der falder fra Sommerfuglens Vinger.

„Jeg saae forleden Dag," vedblev hun, „en stille Qvækerinde; hun gik i sin dunkle Dragt, og ubemærket af de Fleste, gjennem en af Londons mindre Gader; hun besøgte maaskee en Syg, som hun vilde pleie, eller en Nødlidende, som hun vilde hjælpe. O, jeg vilde give al min Berømthed, al den Henrykkelse, min Sang har vakt, alle de Laurbærkrandse, der ere blevne henkastede ved mine Fødder, for et saa skjult, saa ubemærket, saa indskrænket Liv, som denne Qvindes, thi jeg er træt af Berømmelse, mere træt, end Nogen troer og tænker."

„De er nu syg," svarede Fulton, „De er i en spændt og feberagtig Tilstand, naar Deres Rolighed igjen vender tilbage, vil De tænke anderledes."

„Berømmelse!" vedblev hun, sandsynligviis uden at have hørt hans Ord; „dersom De vidste ved hvilke slette Kunster den tidt maa kjøbes! Det er ikke Talentet og Fortjenesten alene, der i en Hast hæver os i Veiret; man maa desforuden bruge tusinde Midler, man maa give Publikum, hvad det vil have, selv om det forlanger det Usle og Uværdige; man maa svømme med Strømmen, hvor den saa fører os hen; man maa smigre og betale Bladskrivere; man maa krybe for Folk, som man i Hjertet

foragter; man maa trygle om Beskyttelse hos formaaende Mænd og hykle Beundring for dem, selv om man ikke føler den; ja, man maa lade skrive Bladartikler, hvori man paa anden og tredie Haand roser sig selv. — Den, der ikke vil nedlade sig hertil, han vil — i det mindste hvis han ikke som Columbus opdager en ny Verden — hvor store Fortjenester han end kan have, vanskelig i Hast erhverve, hvad man kalder et europæisk Navn."

„Det Navn, der vindes paa denne Vei, er dog vel neppe af uforgængelig Natur," svarede Fulton.

„Og er der da Noget her paa Jorden, der er uforgængeligt?" spurgte Laura.

Nu vendte Lauras Kammerpige igjen tilbage, som hun havde sendt ned for at hente en Vaagekone til Gill. Strax efter tog Fulton Afsked, men han gik hjem med et bedrøvet Sind; thi Lauras Ulykke tyngede stærkere paa hans Bryst, end han vilde være sig det selv bekjendt.

Laura gik endnu ikke til Sengs; thi hendes Hjerte bankede saa uroligt, at hun vel følte, det kun lidet vilde nytte. Hun klædte sig blot i et Slags Natdragt, hvorefter hun sendte sin Kammerpige bort. Derefter kastede hun igjen et Shavl over sig og lagde sig i en Sopha, med Hovedet lænet til en Pude, og ventede saaledes paa, at hun skulde faae Ro, og at hendes Puls atter skulde komme i det gamle Taktslag.

To Timer efter Midnat vendte først Advokaten tilbage. Han blev meget forundret og misfornøiet, da han saae, at Laura endnu var oppe. „Hvad skal det betyde?" spurgte han, „hvorfor gaaer De ikke til Sengs? Husk, De maa skaane deres Kræfter; De skal jo synge i Morgen igjen. Og desuden har jeg netop i Dag sluttet en meget fordeelagtig Kontrakt, ifølge hvilken De en Tidlang

kommer til at synge noget oftere, end De nu er vant til; derfor maa De tage Dem i Agt og vogte paa Deres Sundhed."

„De forlanger for meget af mig," sagde Laura, „jeg frygter, min Stemme holder det ikke ud tilsidst."

„Det har ingen Nød, naar De blot skaaner Dem i andre Henseender. Jeg hører ellers, at der har været nogle Optøier, hvorved den Klodrian Gill er kommen lidt til Skade; det er dog vel ikke for hans Skyld, at De endnu ikke er i Seng?"

„Hans Uheld har i det mindste ikke bidraget til at berolige mig," svarede Laura.

„Ja saa," sagde Advokaten i en spottende Tone, „nu det er ganske naturligt, at De har nogen Godhed for ham; thi der er dog vel ogsaa lidt af det afrikanske Blod i Deres Aarer."

„Det er ganske naturligt, at vi har Godhed for dem, der vise os Troskab og Hengivenhed," svarede Laura, „men det forstaaer De Dem ikke paa."

„Hvorover kan De beklage Dem?" spurgte Advokaten, „har De det ikke saa godt, som Nogen kan ønske det? Kan nogen Prindsesse forlange en bedre Bolig, en bedre Opvartning og en større Overflødighed, end den, der omgiver Dem? I Sandhed Alt, hvad Deres Talent indbringer mig, det giver jeg Dem igjen med Renter, ved paa tusinde Maader at sørge for, at De kan føre et behageligt Liv."

„Kan De da ogsaa give mig min hensvindende Ungdom igjen?" spurgte Laura, idet hendes Øine gnistrede med en Ild, der syntes at frembryde fra hendes inderste Sjæl, „kan De give mig min Tilfredshed igjen, min Munterhed, min Sundhed, mit Hjertes Haab, mine lyk-

kelige Drømme, min Tillid til Verden, min Tro paa Menneskene? Kan De give mig det mindste af det igjen, som De ved Deres kolde Spot, ved Deres skærende Foragt for Alt, hvad der lever, har røvet mig? Ak, De kan Intet af alt dette give mig igjen. De har ødelagt mit Liv, De har gjort mig kjed af min Tilværelse; ja De har misbrugt mig, thi De har betragtet mig og mit Talent som en blot Handelsvare, hvormed De vilde vinde saamegen Fordeel, som muligt, uden at bryde Dem om, hvor dyrt jeg skulde betale den. Ja, sandelig, det, som jeg har tabt, det kan ingen Rigdom, ingen ydre Glands, intet Fakkeltog, ingen Laurbærkrandse, intet Bifald af den vægelsindede Mængde nogensinde give mig tilbage."

„Der har vi atter den afrikanske Vildskab," sagde James Gray. „De skulde dog engang lære at betvinge denne uanstændige Heftighed. Og hvad nu den Rigdom og det Bifald angaaer, som De med saa stor Haan omtaler, saa veed De meget godt, at det er Noget, som er bleven Dem en Nødvendighed, som De ikke kan undvære, ligesaalidet som en Dranker kan undvære den stærke Drik, hvori han daglig beruser sig. Men gaa nu til Sengs! Jeg skal sende Dem Deres Kammerpige, hun kan besørge Dem et kølende Pulver, saa faaer De nok Ro. I ethvert Tilfælde er dog vel Deres Seng ligesaa blød, som denne Sopha."

„Det kan kun lidet nytte, om man hviler i den blødeste Seng, naar man har et saaret Bryst," sagde Laura, idet hun reiste sig og gik.

Den næste Morgen indfandt Fulton sig temmelig tidlig for at spørge til Lauras Befindende. Til sin store

Forbauselse traf han allerede Gill i Forsalen, der nu, som han sagde, slet ikke mere var syg.

Saasnart Gill saae Fulton, ilede han hen og trykkede et varmt Kys paa hans Haand. „Gill aldrig glemme, at Herren fulgte ham op," sagde han, „og hjalp Gill bort fra de slemme Mennesker og gav det smukke Tørklæde om Gills Pande; næst Gills Frue er der Ingen, som Gill vil holde mere af."

„Hvorban er det nu med Din Frue?" spurgte Fulton.

„Gills Frue bedre," svarede han, „men aldrig ganske glad; Gills Frue fortjene mange Penge, men Herr Advokaten tage dem allesammen og bruge dem, som han vil."

Da Fulton igjen senere besøgte Laura, havde hun fuldkommen vundet sin Ligevægt tilbage, og han hørte aldeles ingen Yttring meer, der antydede, at hun var misfornøiet med sin Stilling. Omsider, efterat hun endnu i tre til fire Uger havde fortryllet Londons Indvaanere med sin Virtuositet, drog hun bort for at begynde en Kunstreise gjennem Holland og Tydskland til det høieste Norden, hvor hun, som det hed, havde modtaget et Engagement paa længere Tid og paa høist fordeelagtige Vilkaar.

Ellevte Capitel.

Nogle Aar før Fulton forlod Amerika, var der kommen en Mand til London, der, understøttet af en rig Amerikaner, forsøgte at bygge en Dampbaad paa Them-

sen. Men dette mislykkedes ganske, og Baaden blev snart forladt, da Maskineriet aldeles ingen Virkning frembragte. Denne Mand var ingen Anden end hiin Ramsey, hvis tidligere Forsøg Dennison med saa stor Ringeagt havde omtalt i sit Dagblad.

Ikke destomindre var dog Ramsey en særdeles duelig Mechanikus, der meget vel vidste, hvad der forhen var skeet for at løse den Opgave, paa hvilken nu ogsaa han flere Gange havde forsøgt sine Kræfter.

Kort efter sit sidste mislykkede Forsøg vendte Ramsey tilbage til Virginien, hvor han var født. Senere besøgte han ogsaa Philadelphia, hvor han hørte meget om Fultons Dampbaad, om hvis Indretning han søgte at skaffe sig en saa nøiagtig Kundskab, som muligt var; til samme Tid blev han ligeledes bekjendt med det Tridseværk, som Fulton havde sammensat, og han saae flere Virkninger deraf, der gav ham store Tanker om Fultons Geni og Opfindelseskraft.

Da der var hengaaet nogle Aar, foretog Ramsey atter en Reise til England, hvor han vilde fortsætte sine Studier i den mechaniske Videnskab.

Neppe var han ankommen til London, før han opsøgte Fulton, der endnu dengang arbeidede under Veiledning af Benjamin West. Ramsey begyndte da strax at tale om Muligheden af at drive Skibe frem ved Damp og udviklede tillige den Tankegang, som han selv i denne Henseende havde fulgt.

„Paa den Vei gaaer det vist ikke," sagde Fulton, da han havde hørt Beskrivelsen af hans Maskineri, „imidlertid er det mig dog kjært, at der findes forstandige og indsigtsfulde Mænd, der ansee denne Sag, for hvilken jeg selv har opoffret saa meget, for at være mulig. Jeg

kan heller ikke troe Andet, end at denne Hemmelighed dog tilsidst maa blive opdaget."

Kort efter faldt Talen paa flere Opgaver i den Videnskab, som de begge dyrkede, og her udviklede Fulton en saa stor Mængde nye og originale Tanker, at Ramsey blev i høi Grad forbauset derved.

„De maa endelig ikke opgive Deres Ungdomsplan," sagde omsider Ramsey, „thi skal Nogen i vor Tid løse denne Gaade, da er det rimeligt, at det bliver Dem."

„Jeg vil heller ikke opgive den," svarede Fulton, „tvertimod, hvad jeg saa sysler med, saa løbe dog mine bedste Tanker tilbage, ligesom Radier, til dette Midtpunkt. Dog vil jeg ikke igjen begynde derpaa, før jeg har erhvervet mig en saa grundig Indsigt i Mechaniken, at jeg kjender alle de Hjælpemidler, som Videnskaben tilbyder."

I Ramseys Charakteer var der en egen Blanding af praktisk Dygtighed og Enthusiasme. Denne Enthusiasme yttrede sig fornemmelig, naar der var Tale om de Fremskridt, man engang kunde vente i den mechaniske Kunst; thi da hændtes det ikke saa sjelden, at Indbildningskraftens Syner hos ham traadte istedetfor den beregnende Forstand, som han dog ellers langfra manglede.

Saaledes paastod han allerede den næste Dag, da han igjen besøgte Fulton, at de Tider vilde komme, hvori det meste af det, der hidindtil var henlagt i Magiens og i Eventyrets Verden, skulde blive virkeligt ved Hjælp af den fremskridende Videnskab. „Intet Haandværk skal da mere drives med Menneskehænder," sagde han; „de dristigste og vidunderligste Bygninger skulle fremstaae, ligesom ved et Trylleslag, formedelst en forbedret Mechanik. Ved Hjælp af den skulle Menneskene vandre paa Havets

Bund, flyve som Fugle igjennem Luften og gjennemtrænge Jorden i ubekjendte Dybder, hvorved man da ikke blot skal blive Herre over uhyre Rigdomme, men tillige opdage mangfoldige nyttige Gjenstande, hvorom Verden endnu aldeles intet Begreb har."

„Derom kunde dog vel være nogen Tvivl," svarede Fulton, „i det mindste ligger alt dette temmelig langt borte."

En anden Gang, da Fulton traf sammen med Ramsey, talte hiin blandt Andet ogsaa om flere Opfindelser, hvortil Ideerne gjærede i hans Indre. Dertil lyttede Ramsey med stor Opmærksomhed.

„De er aabenbart kaldet til at være Mechaniker," sagde Ramsey omsider, „derfor raader jeg Dem til jo før jo heller at kaste Pensel og Palet bort, for udelukkende at vie dem til det Fag, hvortil De bedst er skikket."

„Ja det bliver vel sikkrest at følge dette Raad," svarede Fulton.

Fulton og Ramsey bleve nu jævnlige Omgangsvenner og studerede i Fællesskab med hinanden; med Malerkunsten gik det derimod i denne Tid kun lidet fremad, og Benjamin West mærkede vel paa Fultons Arbeider, at han dengang endnu stærkere end før blev paavirket af en fremmed Magt, for hvis Indflydelse den egentlige, eller, som West udtrykkede sig, den ædlere Kunst maatte vige.

Da fik Fulton omsider Svar paa det ovenomtalte Brev til Barlow, hvilket denne først modtog efter sin Tilbagekomst fra Afrika.

I dette Svar erklærede Barlow, at han ikke tvivlede paa, at et Panorama, saaledes som Fulton uden Tvivl kunde levere det, vilde gjøre stor Lykke i Paris, hvorfor han ogsaa høilig opmuntrede ham til saasnart, som mu-

udgav han de saakaldte Breve til sine Medborgere, hvori han udviklede sine Meninger med Hensyn til de vigtigste politiske Spørgsmaal. Ved alt dette havde han erhvervet sig stor Anseelse og Indflydelse, som han nu ogsaa gjorde gjældende for at understøtte sin Vens Plan.

„Underligt er det," sagde Fulton, da hans Ven havde læst nogle af disse Breve for ham, „at Du, der levede et saadant Drømmeliv i Din Ungdom, nu er bleven en saa ivrig Politikus."

„En ivrig Politikus var jeg allerede, da vi gjorde Bekjendtskab med hinanden i Amerika," svarede Barlow; „paa den anden Side har jeg heller ikke opgivet mit Drømmeliv, som Du kalder det, eller min poetiske Virksomhed, som jeg mener, at det bør kaldes. Et af de bedste Beviser derpaa er, at jeg virkelig har fuldendt de fem første Sange af min Columbiade, om hvilket Digt jeg allerede for mange Aar siden har talt med Dig."

„Men hvorledes i al Verden kan Du forene et saadant Digterliv med Din store og omfattende Virksomhed som Statsmand?" spurgte Fulton.

„Jeg kan give Dig Dit Spørgsmaal tilbage igjen," svarede Barlow, „hvorledes kan Du forene Dine mechaniske og mathematiske Studier med den Kunst, hvorpaa Du dog nu har givet et saa glimrende Beviis i Dit Panorama? hvorledes gaaer det overhovedet til, at Menneskene kunne forene deres Liv i Dagslyset med den drømmende Tilstand om Natten? Disse to Modsætninger ere bestandig tilstede i alle Mennesker, ligesom de to Poler i Magneten, og det synes, som om den ene netop fremkalder og betinger den anden."

„Jeg kan dog endnu ikke ret begribe det," svarede Fulton.

„Just fordi jeg i det virkelige Liv, trods al min Anstrengelse, saa tidt har maattet give efter for Omstændighederne og for det udvortes Tryk, just derfor trænger jeg til en Verden, hvori jeg friere kan bevæge mig; thi naar Du engang læser det Digt, jeg skriver paa, da vil Du mærke, at det sidste Maal for min poetiske Virksomhed og for min politiske Stræben dog er et og det samme."

De første Rundmalerier, som Fulton fremviste, vare Billeder af London og af Paris. Disse Billeder bleve først malede og derefter oprullede paa Væggen i en dertil indrettet Bygning. Men i de paafølgende Aar bragte han, efter at have foretaget flere Reiser i Nord- og Sydfrankrig og ligeledes i Italien, Belgien og Holland, en endnu større Afvexling ind i sine Malerier, og lidt efter lidt opstillede han Perspektivbilleder af Rom, Florents, Neapel, Amsterdam og af forskjellige Byer i Frankrig. Saaledes vandt han allerede dengang, og det uden at anvende nogen af de Kunster, Laura havde omtalt, en temmelig udbredt Navnkundighed baade i Frankrig og i de dertil grændsende Lande.

Under sit forlængede Ophold i Frankrig fortsatte Robert Fulton ikke blot sine mechaniske Studier, men det aabenbarede sig ogsaa senere, at han i denne Tid havde erhvervet sig en usædvanlig Indsigt i Krigsbygningskunsten, hvilket han uden Tvivl skyldte forskjellige Mænd af Faget, som Barlow bragte ham i Forbindelse med. Følgerne af disse Studier bleve synlige i flere Opfindelser, der vel ikke vandt en saa talrig Kreds af Beundrere, som hans Panorama; men der dog, da de ikke grundede sig paa en blot talentfuld Efterligning, men i Sandhed til-

hørte ham selv, fandt Anerkjendelse hos de Kyndige og sikkrede ham et Navn som et virkeligt mechanisk Geni.

I disse Aar byggede han, som der berettes, en selsom Baad, der kunde bevæge sig under Vandet, og hvorved store Skibe kunde sprænges i Luften. Desuden indrettede han et Savværk, hvorved de haardeste Stene kunde gjennemskæres, tilligemed flere Maskiner, som det vel ikke er nødvendigt her at opregne, men der dog vise, at hans Tanker i denne Tid havde taget en dristigere Flugt, og at han var bleven Mester i sin Kunst.

Under sit Ophold i Paris oplevede Fulton et Eventyr, som vi, da det ikke var uden Indflydelse paa hans senere Liv, selv om hans Opførsel ved denne Leilighed skulde berøve ham noget af Læserens Yndest, ikke her tør forbigaae med Taushed.

En Dag i Carnevalstiden havde han tilbragt Aftenen hos en af sine Venner, der tilsidst, da Aftensmaaltidet var forbi, foreslog, at de skulde besøge en offentlig Maskerade, hvor de, som han sagde, vilde finde et mere udvalgt og et mindre blandet Selskab end det, der sædvanlig træffes paa saadanne Steder. Fulton pleiede ellers aldrig at deeltage i slige Forlystelser, men denne Gang gav han dog efter for sin Vens Anmodning, og efter at have iført sig en Domino og taget en sort Halvmaske for Ansigtet, gik han med ham derhen.

Da de kom ind i den store Sal, tonede der dem en vild Dandsemusik imøde, som de alt ude fra Gaden af havde hørt, skjøndt den da naturligviis klang mindre stærkt. Salen var fuld af forunderlige Masker og forklædte Skikkelser, der trængte sig frem, ligesom Bølger i

det urolige Hav. I den stærke Strøm bleve de to Venner snart adskilte. Fulton gik nu alene flere Gange frem og tilbage i Salen og betragtede den store Menneskevrimmel, hvori mangfoldige Tider og Folkeslag i broget Forvirring syntes blandede mellem hverandre, medens pukkelryggede Polichineller og Harlekinsmasker, der uddeelte Slag med deres Brix til alle Sider, trængte sig frem overalt, som om de vare de egentlige Herskere i denne Forsamling.

Da mødte Fulton et Par maskerede Damer, ledsagede af en Herre i spansk Dragt. Den ene af disse Damer, der var klædt som Zigeunerinde og havde en usædvanlig smuk og rank Figur, syntes med stor Opmærksomhed at betragte ham, idet hun gik ham forbi.

Kort efter standsede hun, forlod sit Selskab og nærmede sig til ham.

„Kjender Du mig, skjønne Maske?" spurgte Fulton.

„Ja, hvis jeg ikke ganske tager feil, kjender jeg Dig."

„En Spaaqvinde bør aldrig tage feil."

„Du er en Fremmed her blandt os, Du er ikke født i dette Land."

„Det kan allerede min Udtale sige Dig."

„Du har stødt Rigdom og Kjærlighed fra Dig", vedblev hun, medens hun betragtede hans Haand, „Du har opoffret Alt for en Drøm, der aldrig vil opfyldes."

„Hvem er Du?" spurgte han forundret.

„En, der kjender Dig bedre, end Du kjender Dig selv. Farvel!"

Efter disse Ord ilede hun bort og var øieblikkelig forsvunden i Brimmelen.

„Hvem var hun?" sagde Fulton halv høit. —

Skulde det være — nei, det er umuligt — det vilde Rygtet og alle Paris's Blade snart have meldt. — Og jeg har jo endnu i Gaar læst, at hun er i Madrid. Desuden er der noget Fremmed i hendes franske Udtale; denne Zigeunerinde er derimod født i Frankrig, det var let at høre."

Dette Eventyr havde en egen Indflydelse paa Fulton, hvis Blod desuden et Par Glas Champagne havde sat i Bevægelse, og han gik flere Gange op og ned i Salen for at gjenfinde den hemmelighedsfulde Zigeunerinde, men al hans Søgen var i lang Tid forgjæves.

Flere Masker nærmede sig og tiltalte ham og skreve forskjellige Bogstaver i hans Haand; men han søgte saa hurtig, han formaaede, at komme bort fra dem.

„Det var et eget Sammentræf," sagde han ved sig selv, „en selsom Hændelse; thi endog om hun kjendte mig, var det jo dog umuligt, at hun kunde vide noget om mit tidligere Liv."

Med disse Ord traadte han ind i et mindre Sideværelse, hvor Menneskevrimlen ikke var saa stor, som i Salen. Da fik han igjen Øie paa Zigeunerinden; hun var, som det lod, bleven skilt fra sit Selskab og forfulgtes nu af en paatrængende Maske, som hun aabenbart søgte at undflye.

Da ilede Fulton til og kastede den Maske tilbage, der forfulgte hende. „Denne Dame er nu under min Beskyttelse," sagde han, „skulde De ønske en nærmere Forklaring, da har De her min Adresse." Med disse Ord rakte han den Fremmede et Kort, hvorpaa hans Navn og hans Bopæl stod skreven. Derefter ilede han bort med Zigeunerinden, der strax med Heftighed havde grebet hans Arm.

Den ubudne Forfølger udstødte vel nogle trodsige Ord, imidlertid vovede han ikke at følge dem; thi selv den ellers Skamløse taber undertiden Modet, naar en Mand med Alvor og Fasthed træder ham imøde, og naar han tillige maa sige sig selv, at han er bleven greben i en Handling, der vilde plette hans Navn, hvis det blev bekjendt, at han havde begaaet den.

Zigeunerinden syntes meget forfærdet og ængstelig, men desuagtet havde hun endnu Besindighed nok til at forstille sin Stemme. „Forlad mig ikke!" sagde hun, „før jeg har fundet det Selskab, hvortil jeg hører."

Fulton gik nu med hende ind i den store Sal; men Zigeunerindens Selskab kunde de i den bestandig strømmende Brimmel ikke see. Tilsidst klagede hun over Træthed, og kun med stor Møie lykkedes det ham da at finde et Par ledige Pladser.

Nu søgte han at erfare, hvad hun hed, og hvorfra hun kjendte ham, men herpaa vilde hun intet svare. „Jeg vilde ønske, jeg var hjemme," hviskede hun tilsidst; „thi ak, det gaaer her, som bestandig, man jager efter Glæde og finder kun Træthed og Forfølgelse."

Kort efter gik de igjen et Par Gange op og ned i Salen, men da klagede hun paany over Træthed, og det syntes endog, som om hun var nærved at besvime. Imidlertid søgte Fulton forgjæves efter et Sted, hvor hun kunde hvile sig; thi hvor de kom hen, vare alle Pladser optagne.

Da kaldte Fulton paa en Opvarter og sagde, at hans Ledsagerinde ikke befandt sig vel, hvorfor han bad om at anvise dem et Værelse, hvor hun nu kunde vinde sine Kræfter igjen.

„Nei, jeg vil hellere blive her," hviskede hun.

„Her er Varmen utaalelig," svarede han, „og alle Pladser ere optagne; men De maa hvile Dem, ellers holder De det ikke ud."

Med disse Ord førte han hende hen til et Værelse hvortil Opvarteren lukkede Døren op. „Dette er det eneste Kammer, som endnu er ledigt," sagde han. Fulton traadte da ind med sin Ledsagerinde, hvorpaa han trykkede Opvarteren et Guldstykke i Haanden og lukkede Døren efter dem.

De befandt sig nu alene i et lille Værelse, hvor den ubekjendte Dame strax satte sig i en Sopha og hvori kun en eneste Lampe udbredte et dæmrende Lys. Fulton tog Plads ved hendes Side og bad hende tage Masken af, men dette afslog hun haardnakket. Fulton var i en egen Stemning; thi der syntes at være Dæmoner i Luften paa disse Steder, der vakte selsomme Tanker hos ham, hvilke ellers vare ham fremmede.

Da de igjen vare komne udenfor, gik de endnu en kort Tid sammen ved hinandens Side, men derefter slap hun hans Arm. „Følg mig ikke!" hviskede hun, „for Himlens Skyld!" Fulton vovede ikke at holde hende tilbage; thi hans Samvittighed sagde ham vel, at han just ikke paa bedste Maade havde benyttet hendes forladte Stilling. Strax derpaa saae han hende i det samme Selskab, hvori han i Begyndelsen havde seet hende, og kort efter var hun forsvunden.

„Hvem i al Verden var hun?" sagde han igjen. Imidlertid følte han vel, at det ikke vilde være let at opdage, og at hun, selv om han atter saae hende, aldrig vilde sige ham det, hvorfor han ogsaa, da han mistvivlede om at faae den Oplysning, han ønskede, snart for-

lod den brogede Sværm og begav sig tilbage til sit Hjem.

Den Person, fra hvis Forfølgelse han havde befriet Zigeunerinden, indfandt sig aldeles ikke hos ham, og det Hele blegnede lidt efter lidt i hans Erindring, ja det forekom ham tilsidst kun som en selsom Drøm, hvis Skikkelser Nattens og Forglemmelsens Flod bortskyller, og hvorom Dagslyset aldeles intet veed eller aner.

Tolvte Capitel.

Kort efter foretog Fulton en Reise til London, hvor han haabede at finde Understøttelse med Hensyn til den Plan til Canalernes Forbedring, som vi tidligere have omtalt, og som han nu nøiere havde gjennemtænkt og udviklet. Der var den Gang Krig mellem Frankrig og England, men dog vidste Fulton ved sine Venners Bistand at skaffe sig Tilladelse til at foretage denne Reise, uden at der blev lagt ham Hindringer i Veien.

Da han engang under sit Ophold i London aflagde et Besøg hos sin tidligere Lærer Benjamin West, blev han i høi Grad overrasket ved hos ham at gjenfinde sin gamle Ven Qvækeren Thomas Milburn, der saae temmelig sørgmodig og nedslaaet ud.

„Er Du her!" raabte Fulton, da han saa ham, „derom har jeg jo ikke vidst et Ord." — „Jeg har nu været her over et Aar," svarede Milburn, „jeg er kom-

men hertil for min Hustrus Skyld, da jeg haabede at det Land, hvori hun var født, skulde skjænke hende hendes Sundhed igjen, men det skete ikke."

„Er hun da syg endnu?" spurgte Fulton. — „Nei, nu ikke længere," svarede Milburn. — „Hun er død for to Maaneder siden," sagde Benjamin West. — „Det gaaer mig til Hjerte at erfare Din Sorg," sagde Fulton. — „Vi bør ikke sørge, fordi vore Venner indgaae i den evige Fred," svarede Milburn.

Nu takkede Fulton sin gamle Ven endnu engang for den Hjælp og Bistand, han tidligere havde givet ham; omsider spurgte han, om ikke hans Børn havde fulgt ham hid.

„Mine to Sønner ere blevne tilbage for at bestyre den Gaard, paa hvilken Du og Din Ven besøgte os," svarede Milburn, „men Abigail fulgte med mig og med sin Moder til England. Det vil være baade mig og hende kjært at see Dig i vort Huus."

At Milburn besøgte Benjamin West, var ikke saa forunderligt; thi West nedstammede selv fra en anseet Qvækerfamilie og havde aldrig ganske afbrudt sin Forbindelse med Brødrenes Menighed, uagtet han drev en Kunst, der ikke stod i synderlig Yndest hos dem.

Nogle Dage silbigere aflagde Fulton et Besøg hos Milburn, af hvem han blev meget venlig modtagen. Her saae han da ogsaa Abigail igjen, der, uagtet hun ikke kunde sammenlignes med Laura i Skjønhed, dog havde noget usigelig Tiltrækkende i sin Væsen, og der var en af hine stille Skikkelser, som man ikke let glemmer igjen, naar man engang har seet dem.

Man mærkede vel, at ogsaa hun havde kjendt Livets Bitterhed, men Sorgen havde dog ikke kunnet forstyrre

den høiere Fred i hendes Aasyn, der ligesom mindede om de stille Aftener ved Arnestedet, i hvilke Hjemmets og Fortrolighedens Aander værne om den hellige Ild.

Iøvrigt stod hun allerede nær ved den Alder, hvori de hurtig henvisnende Amerikanerinder som oftest begynde at tabe deres Ungdom og deres friske Udseende, men dog var dette ikke Tilfældet med hende; tvertimod, det var ligesom om Tiden, idet den løb hen over hendes Isse, kun havde foreædlet hendes Træk, uden at berøve hende det, der fortryller i den fremblomstrende Vaar.

„Jeg hører, at Du ved Din Kløgt har indlagt Dig megen Ære i Verdens Øine," sagde Thomas Milburn til Fulton, „men jeg har ogsaa til min Sorg erfaret, at Du anvender de Gaver, Gud har givet Dig, til at opfinde Krigsmaskiner, som de kaldes, der kun sigte til Dine Brødres Ødelæggelse."

„Hensigten af slige Opfindelser er netop at forkorte Krigen og bringe den hurtig til Ende," svarede Fulton, „saa at Menneskeblod derved kan spares."

„Slige Kunster due dog ikke," sagde den gamle Qvæker, „det er Cain den første Brodermorder, hvis fordærvende Aand endnu virker igjennem Krigen, og den gjør ilde, der understøtter en saadan Virksomhed."

Noget efter nærmede Fulton sig til Abigail og spurgte hende, om hun erindrede hans Ophold under hendes Faders gjæstfri Tag, dengang han og hans Ven fandt Tilflugt og Frelse der, efterat have forvildet sig i Skoven.

„Jeg har ikke glemt det," svarede hun, „min Moder og jeg ventede Dig tilbage i mange Aar, men Du kom ikke."

„Jeg mærker nok, at jeg har gjort ilde deri," svarede Fulton.

Da traadte der en lille brunplettet Jagthund ind, der strax gik hen og lagde sit Hoved op til Abigail; den havde sikkert engang været et deiligt og behændigt Dyr, men nu saae den affældig ud, og Glandsen i dens Øine syntes nær ved at udslukkes.

„Det er den lille Trusty," sagde Abigail, „der engang reddede Dit Liv og førte Dig til vor Bolig, den sørgede længe over Dig, da Du havde forladt os, og søgte Dig tidt i den store Skov, men nu kjender den Dig ikke mere."

Da løftede den lille Hund sit Hoved op og betragtede Fulton opmærksomt, hvorefter den tilsidst begyndte at logre med sin Hale.

„Skulde der endnu dæmre en Erindring om de forgangne Tider i dens dunkle Sjæl?" sagde Fulton, idet han bøiede sig ned og klappede den.

„Det er ikke vel muligt," svarede Abigail, „der ere altfor mange Aar forløbne siden den Tid."

Derpaa taug hun og begyndte at sysle med et qvindeligt Arbeide. Fulton tog da Plads ved hendes Side; men den lille Trusty nærmede sig til ham og betragtede ham nøie igjen, derpaa logrede den atter med sin Hale, og omsider lagde den sit Hoved i hans Skjød. „Det er selsomt," sagde Abigail, „saa venlig er den ellers aldrig mod nogen Fremmed."

Hverken Abigail eller hendes Fader talte meget, og dog befandt Fulton sig saa vel i denne stille Bolig, saa han med stor Fornøielse modtog Milburns Tilbud om at blive hos ham til Middag og henbringe denne Dag i hans og hans Datters Selskab.

„Hun ligner et af de fromme Billeder fra Middelalderen," sagde Fulton, da hun engang havde forladt

Værelset, „en af hine Jomfruer, som de ældre Mestere have malet, og som man nu saa sjelden seer i vor urolige og udvortes travle Tid."

„Det kan jeg ikke bedømme," svarede Milburn, „men hun er stille, flittig og trofast; hun vil blive en from og samvittighedsfuld Hustru og en god Moder for de Børn, som Gud maaskee engang vil betroe til hendes Omsorg."

Fulton besøgte nu meget ofte Milburns Huus, hvor han snart følte sig ganske som hjemme, og hvor han bestandig blev modtagen med stor Venlighed ikke blot af Milburn og Abigail, men selv af den lille Trusty, uden at man dog kunde afgjøre, om dette udsprang af en dunkel Erindring fra fordums Dage, eller om det paa en anden Maade var begrundet i dens indre Natur.

Med Abigail talte Fulton sjelden ret længe, og dog havde han en Tanke med Hensyn til hende, der bestandig rodfæstedes dybere, hver Gang han saae hende.

Fulton havde allerede meget tidt under sit omflakkende Liv følt Savnet af et Hjem, der tilhørte ham selv, og hvor han efter den travle Dag kunde finde den Ro han trængte til. Et saadant Hjem havde han næsten aldrig kjendt; thi han var, som vi vide, allerede tidlig bleven uddreven af sin Faders Huus, og havde siden bestandig levet imellem Fremmede.

Omsider modnedes nu den Tanke hos ham, selv at skabe sig et saadant Hjem og at begjære Abigail til sin Hustru; thi uagtet han vel maatte tilstaae, at han ikke elskede hende med den Lidenskab, hvormed han tidligere havde elsket Laura, saa følte han dog, at hun var bleven ham inderlig kjær, og tillige, at hun vilde forvandle det Huus, hvori hun blev hjemført som Brud, til en Fredens

Bolig, og at hun der vilde skabe en stille Verden, hvorhen Livets Forvirring og Støi aldrig kunde naae.

Endelig da hans Bortreise fra London nærmede sig, fattede han den Beslutning ikke at tøve længere. Denne Beslutning udførte han ogsaa, men da han ikke var sikker paa i et beleiligt Øieblik at træffe hende alene, saa foretrak han at skrive hende til, og en Aften ved sin Bortgang gav han hende en forseglet Seddel, hvori han anholdt om hendes Haand. „Læs dette!" sagde han, „saa vil jeg i Morgen afhente dit Svar."

Endnu den samme Aften traadte Abigail med sagte Skridt, men med bankende Hjerte, ind i sin Faders Værelse og lagde Fultons Brev i hans Haand.

Da Milburn havde læst det, blev han staaende taus i længere Tid. „Du veed," sagde han omsider, „at det ikke er Brug hos os, at gifte vore Døttre bort udenfor vore Brødres Kreds; dog har man Exempler paa, at det er skeet; hvad siger da Du dertil?"

Abigail stod længe uden at mæle et Ord, omsider brast hun i Graad og kastede sig i sin Faders Arme.

„Det er ikke sømmeligt, at vi saaledes overlade os til vore Lidenskaber," sagde den gamle Qvæker alvorlig, „Du veed jo, og Du har tidt erfaret, at jeg ikke vil tvinge Dig til et saadant Skridt imod Din Villie.

Da bøiede hun sit Hoved og sagde: „O, min Fader! Du alene skal høre det; det var netop for hans Skyld, at jeg ikke vilde række nogen af de Andre min Haand. Jeg har ventet paa ham i alle disse Aar, og hvis han aldrig var kommen, saa havde jeg ventet eensom til mine Dages Ende. Men han skal aldrig vide, hvad jeg nu har betroet Dig."

Da bøiede Thomas Milburn sig ned og kyssede

hendes Pande. „Jeg haaber, at Aandens Lys har ledet Dig," sagde han, „og at den, Du har valgt, ikke skal skuffe Din Forventning."

Den næste Morgen, da Fulton kom, blev han modtaget af Thomas Milburn, der i Begyndelsen var ganske taus, ligesom han pleiede. Men efter en kort Tids Forløb gik han indenfor, hentede Abigail, ledte hende hen til Fulton og lagde hendes Haand i hans. „Hun skal være en Velsignelse i Dit Huus," sagde han, „ligesom hendes Moder var en Velsignelse i mit."

Abigail, der med gløbende Kinder og med nedslagne Blik havde fulgt sin Fader, sagde intet og hævede heller ikke sit Øie fra Jorden. Men inden faa Dages Forløb bleve hun og Fulton forenede efter den Skik, der finder Sted i Brødrenes Menighed. Siden bleve de ogsaa efter Fultons Ønske sammenviede af en engelsk Geistlig.

Efterat Thomas Milburn endnu havde opholdt sig en kort Tid i London for at besørge nogle Forretninger for sine Venner i Amerika, drog han omsider igjen tilbage til dette Land, hvor hans Venner, saaledes kalde Qvækerne hverandre indbyrdes, ønskede igjen at see ham. Men Abigail drog med Fulton til Frankrig, hvor de ankom ved Sommerstid i Aaret 1800.

Iøvrigt synes det ikke, at den Plan, hvorfor Fulton besøgte England, havde nogen synderlig Fremgang, ja han blev endog temmelig koldt modtagen af Regjeringen, der gjennem hans Opførsel i Frankrig troede at spore et fjendtligt Sindelag imod England, og der frygtede for, at de Maskiner, han byggede, skulde blive farlige for det engelske Søvæsen.

Efterat Fulton var kommen tilbage til Paris, begyndte han igjen at arbeide paa sine Krigsmaskiner. Da han imidlertid manglede de Capitaler, der udfordredes for at give dem en nøiere Fuldkommenhed, saa henvendte han sig desangaaende til Napoleon Bonaparte, der dengang var første Consul i Frankrig. Den første Consul lod Sagen undersøge af flere udmærkede Videnskabsmænd, og da disse gave Fulton et fordeelagtigt Vidnesbyrd, skal han virkelig have modtaget nogen Understøttelse af den franske Regjering, for at han kunde udføre sine Planer efter en større Maalestok.

Fulton gjorde nu flere Forsøg med den omtalte Baad, der kunde bevæge sig under Vandet, og det berettes da, at han ved Hjælp af den var saa nær ved at ødelægge et stort Linieskib, at dette kun var et Slags Vidunder, ved pludselig at forandre sin Retning, undgik Ødelæggelsen.

Dette mislykkede Forsøg skal imidlertid have skadet ham meget hos de franske Ministre, der fra dette Øieblik af kun viste sig lidet tilbøielige til at opfylde de Løfter, de tidligere havde givet ham.

Kort efter var det vel, at Fulton opfandt sin berømte saakaldte Torpedo, der, da han i en senere Tid, under et Ophold i England i Aaret 1805, gjorde et Forsøg dermed paa en dansk Brig, som var meget fast og forsvarlig bygget, virkelig i faa Minuter sprængte den i Luften og tilintetgjorde den aldeles.

„Hvem skulde troe," sagde Barlow, der var tilstede ved dette Forsøg, „at Du, der har et saa blidt Udtryk i Dit Aasyn og saa megen Mildhed i Din Charakteer, kunde holde slige Forstyrrelsesmidler i Din Haand."

Fulton havde midt under de forskjellige Arbeider, der

sysselsatte ham, dog aldeles ikke opgivet den Tanke, at et Skib kunde sættes i Bevægelse ved Hjælp af Dampkraft. Tvertimod, jo flere Maskinværker han byggede, desto stærkere blev han overbeviist om, at en slig Opfindelse ikke blot engang i Tidens Løb vilde finde Sted, men at den endog var nær forhaanden.

Han talte ogsaa til flere af de bedste mechaniske Kunstnere om denne Sag; men hos dem mødte han den samme Tvivl og Modstand, som han tidligere ved sit første Forsøg i Philadelphia havde fundet. Og nagtet de forresten anerkjendte hans Duelighed, saa formaaede han dog ikke at vække nogen Interesse hos dem for dette sit Forehavende.

I denne Tid skal han igjen have skrevet en Ansøgning til den første Consul, hvori han meddeelte ham sin Plan og anmodede ham om, at han ogsaa vilde understøtte dette Foretagende. Imidlertid havde den første Consul dengang, formodentlig paa Grund af det feilslagne Forsøg, vi ovenfor omtalte, fattet stor Mistillid til Fulton, saa at han endog skal have erklæret, at denne Amerikaner ikke var Andet end en Charlatan, en listig Bedrager, der kun vilde lokke Penge fra ham. Ifølge heraf erholdt Fulton et koldt og kort Afslag paa sin Begjæring *).

I disse Aar var der kommen en amerikansk Minister til Paris, der hed Livingston. Denne Mand var ikke alene fuldkommen overbeviist om, at det var muligt at drive Skibe frem med Dampkraft, men han havde ogsaa tidligere af Regjeringen i Newyork faaet et Privilegium, der sikkrede ham betydelige Fordele, hvis han inden et bestemt Tids Udløb kunde bygge et saadant Skib

*) Montgéry, notice sur la vie et les travaux de Robert Fulton.

paa Hudsonfloden; dog havde et Forsøg, som man i denne Retning foretog, ikke havt noget heldigt Udfald.

Denne Livingston var en Ven af Ramsey, der allerede for flere Aar siden var vendt tilbage til Amerika, og der ofte havde talt til ham baade om Fultons praktiske Dygtighed og om hans theoretiske Kundskaber. Neppe hørte derfor Livingston, hvorledes han var bleven behandlet af den første Consul, før han besøgte ham og opmuntrede ham til ikke at lade sin Plan fare, ved hvilken Leilighed han tillige lovede, hvis han vilde udføre den, at staae ham bi af yderste Formue.

Understøttet af Livingston, begyndte nu Fulton virkelig igjen paa at bygge en Dampbaad. Men det første Forsøg mislykkedes ganske, eftersom Dampmaskinen var for tung for den Baad, der skulde bære den, saa den, efter de Beretninger, man har derom, splittedes ad i Midten og sank til Bunds.

Dette var igjen en af de bittre Skuffelser i Fultons Liv, der fyldte hans Sjæl med Mismod, og der idetmindste i det første Øieblik bragte ham nær til Fortvivlelse. Dog fattede han sig denne Gang langt hurtigere end efter det Uheld, der rammede ham ved hans Forsøg i Philadelphia. Ja, endnu den samme Dag, da Ulykken var skeet, begyndte han at udbedre Skaden, og man fortæller endog, at han dengang arbeidede med egne Hænder i fire og tyve Timer uden at spise eller drikke, og uden at tillade sig den mindste Hvile, for igjen at hæve Baaden over Vandfladen.

Det Uheld, der saaledes var indtruffet, gjorde dog ikke Maskineriet nogen synderlig Skade, derimod maatte der bygges en ny Baad. Dette skete da ogsaa. Denne

Baad var sex og tresindstyve Fod i Længden og otte i Bredden. Den blev prøvet paa Seinefloden i Efteraaret 1803.

Men enten det, som Nogle mene, var en Følge af Seineflodens Strømning og særegne Natur, eller det, som Fulton troede, kom deraf, at hans Maskineri endnu var saa ufuldkomment, saa meget er vist, at denne Baad, uagtet den virkelig blev sat i Gang ved Hjælp af Dampkraft, dog bevægede sig saa langsomt, at man ikke kunde gjøre nogen egentlig Brug deraf. Dette Forsøg vakte derfor kun liden Opsigt og blev af de Fleste, der saae det, eller erfarede noget derom, betragtet som et Beviis paa, at en saadan Opfindelse aldeles ikke vilde være til nogen Nytte i det praktiske Liv.

Fulton og Livingston bleve derimod ved denne Leilighed endnu mere bestyrkede i den Tro, at et sligt Forsøg, naar man blot ikke lod sig afskrække af de Vanskeligheder, som næsten enhver ny Opfindelse medfører, dog tilsidst maatte lykkes.

Det Samme meente ogsaa Ramsey, til hvem Fulton sendte en nøiagtig Beretning om sin Plan, tilligemed en Tegning af sit Maskineri. Ved samme Leilighed underrettede han ham ogsaa om den franske Regjerings Opførsel imod ham. Efterat nu Ramsey havde læst hans Brev, og efterat han nøie havde studeret hans Plan, skal han have erklæret, at den første Consul, ved at unddrage Fulton sin Hjælp til dette Foretagende, havde givet Afkald paa Herredømmet over Verden, der, hvis han havde forstaaet at bruge, hvad Fulton her tilbød ham, var lagt i hans Hænder.

Det hændes vel undertiden, at Mennesker af det Slags, hvortil Ramsey hørte, gaae for vidt i deres Iver og Enthusiasme, men paa den anden Side bliver ogsaa

denne Iver ofte meget gavnlig for den Sag, de interessere sig for, og ved Hjælp af deres ufortrødne Bestræbelser rydde de tidt store Hindringer tilside, der ellers vilde have standset Sagens Fremgang.

Saaledes foretog Ramsey, efterat han havde modtaget et Brev fra Livingston, hvori denne erklærede, at han vilde gjøre Fulton deelagtig i det Privilegium, som man i Newyork havde tilstaaet ham, ufortøvet selv en Reise til Newyork, hvor han da, ved sin Iver og sit indtrængende Foredrag, ikke blot bevægede Regjeringen til at bekræfte de Forandringer i Privilegiet, som Livingston ønskede, og hvorom han alt havde skrevet hjem til den lovgivende Forsamling, men desuden til at forlænge den Termin, inden hvilke den omtalte Dampskib paa Hudsonfloden skulde være bygget. Det blev da bestemt, at Fulton skulde reise til Newyork og bygge dette Skib, hvorimod Livingston lovede at understøtte ham med et betydeligt Tilskud i Penge.

Fulton havde ved sit sidste Forsøg faaet en saa stærk Tro til, at hans Plan dog tilsidst maatte lykkes, at han kort efter skrev til Birmingham og bestilte en Dampmaskine, i hvilken Delene skulde stilles paa en eindommelig Maade, der ellers ikke var brugelig, hvorfor han ogsaa selv gav Tegningen dertil. Ved denne Leilighed var han imidlertid ikke saa aabenhjertet, som han havde været imod James Ramsey, paa hvis Troskab og Ærlighed han vel vidste, at han kunde stole, thi han gjorde aldeles intet Regnskab for, hvortil Dampmaskinen skulde anvendes, men forlangte kun, at den skulde være saa forsvarlig gjort, som muligt, og at den, naar den var færdig, skulde sendes til Amerika; tillige bestemte han, at den skulde have tyve Hestes Kraft.

Bygningen af Fultons øvrige Maskiner havde imidlertid ikke blot opslugt alle de Indtægter, hans Panorama indbragte, men de havde ogsaa lidt efter lidt, uagtet den Understøttelse, han tidligere modtog af den franske Regjering, indviklet ham i en temmelig betydelig Gjæld; alt dette blev dog nu ved hans Venners Hjælp nogenlunde dækket, saa han kunde tiltræde sin Reise til Amerika uden Hinder og uden Sorg for den nærmeste Fremtid.

Trettende Capitel.

I Aaret 1806 vendte Fulton, ledsaget af Abigail og af tre Børn, som hun havde skjænket ham, tilbage til Amerika. Saasnart han var ankommen til Newyork, opsøgte han strax John Bridle, der stod i stor Anseelse hos sine Medborgere, og der netop i de Dage var bleven udvalgt af dem til Medlem af Senatet.

Uagtet John Bridle i Begyndelsen havde stærke Tvivl med Hensyn til Udførligheden af Fultons Plan, saa modtog han ham dog med største Venlighed og søgte med megen Iver at jævne Alt, hvad der endnu udenfra kunde være til Hinder for hans Hensigter.

Noget af det Første Fulton efter sin Hjemkomst foretog sig, var at skrive til Philadelphia og lade indrykke en Artikel i flere Blade, hvori han underrettede David Baxter om sit Opholdssted og bad ham saa hurtig, som muligt, at indfinde sig hos ham.

Det varede da heller ikke ret længe, før han havde den Glæde at see sin gamle trofaste Ven igjen, der saasnart han havde hørt, hvad Fulton havde for, lovede at hjælpe ham med Arbeidet saa godt, han var istand dertil. „Hvad jeg fornemmelig begjærer af Dig," sagde Fulton, „det er, at Du skal have Opsigt med de Andre, saa at Alt kan blive forsvarligt gjort og tillige skride saa hurtig frem, som muligt." Dette lovede da ogsaa David Baxter.

Hvad der i høi Grad glædede Fulton og Abigail, var, at de igjen i Newyork traf sammen med Thomas Milburn, der, efter sine Venners Ønske havde paataget sig Opsigten med det store Hosspital, som i denne By var betroet til Qvækernes Omhu; det blev da bestemt, at den gamle Milburn skulde boe i det samme Huus, hvori hans Datter og hans Svigersøn boede.

Efterat Fulton ved John Bridles og Livingstons Hjælp, og tillige ved Understøttelse fra Regjeringen, havde faaet de Pengemidler at raade over, der vare nødvendige, begyndte han strax paa Bygningen af sit Dampskib.

James Gray og hans Hustru Laura vare nu ogsaa, efterat den sidste havde glimret og vakt Beundring ved sit Talent næsten i alle Europas Hovedstæder, vendte tilbage til Amerika, hvor de ligeledes fæstede Bolig i Newyork, der allerede dengang begyndte at løfte sit Hoved over sine Medbeilere, og der af alle dem, der forstode at beregne Fremtiden, betragtedes som det tilkommende Midtpunkt for Amerikas Handel og som den fornemste By i de forenede Stater.

Man kan vel sige om slige Stæder, at de udøve en

stor tiltrækkende Kraft indenfor den Omkreds, hvori de danne Midtpunktet, og at mangfoldige Mennesker drages derhen, hvad enten de saa ville glimre ved deres Talenter, eller de ville samle Rigdom, eller de blot paa en beqvem Maade ville nyde den Formue, de alt have erhvervet. Dette er vel Hovedaarsagen til, at vi, som vi snart skulle see, i denne By ville gjenfinde en stor Deel af dem, som vi tidligere i denne Fortælling have sluttet Bekjendtskab med.

Ved Hjælp af Lauras beundrede Talent og den Virtuositet, hun havde erhvervet sig, var det lykkedes Advokaten at samle en betydelig Formue, som han desuden ved velberegnede og heldige Speculationer havde forøget til det Tredobbelte. Saaledes vandt han, hvad han bestandig havde stræbt efter, en stor Rigdom; imidlertid havde Laura, der mange Gange, for at tilfredsstille hans Begjærlighed, maatte overanstrenge sit Bryst, betalt denne Rigdom meget dyrt, thi hun faldt tilsidst i en Sygdom, hvorefter hun, ifølge Lægens Forskrift, ikke længere turde gjøre nogen synderlig Brug af sin Sangstemme.

Advokat James Gray levede paa en meget glimrende Fod i Newyork, hvor han havde kjøbt en stor Gaard ved en af Byens Udkanter. Til denne Gaard hørte der en prægtig Have med et anseeligt Orangerihuus, hvori Citrontræerne stode indesluttede i alle de Aarstider, i hvilke de ikke kunde trives udenfor. Desuden fandtes der ogsaa Drivhuse, hvori sjeldne Planter fra sydlige Egne bleve opelskede. Fra Bygningens øvre Vinduer var der en henrivende Udsigt over Hudsonsfloden og den omgivende Egn.

Værelserne selv vare møblerede med stor Pragt og

Luxus. Dette var især Tilfældet i de fleste Sidekammere, hvor de med bløde Hynder belagte og langs ad Væggene løbende Sophaer tilligemed de kostbare, brogede Gulvtæpper gave det Hele et Præg af østerlandsk Sybaritisme. Advokaten holdt ogsaa en prægtig Eqvipage, hvilket dengang var temmelig usædvanlig i Newyork. Han gav tillige Selskaber, hvori der ikke manglede noget af det, der kunde tilfredsstille selv den meest forvænte Gane, og hvori den skjønne Laura, uagtet hun ikke mere glimrede ved sin Sang, dog ved sin Elskværdighed udøvede et stort Herredømme.

Der fandtes ligeledes kostbare og værdifulde Malerier i Advokatens Sale, tilligemed flere skjønne Statuer, som han havde samlet paa sine Reiser gjennem Europa, thi der gaves Faa, der bedre end han forstode at benytte Kunstens Frembringelser til deres sandselige Velværen, og at lade Talentet trælle for den legemlige Nydelse.

Fulton havde efter sin Ankomst til Newyork ikke besøgt Advokaten, thi deels vare alle hans Tanker i hine Dage saa ganske henvendte paa Udførelsen af hans store Plan, at han helst undgik ethvert Besøg, der ikke var strengt nødvendigt, deels var ogsaa Advokatens Opførsel, dengang Fulton første Gang prøvede paa at bygge et Dampskib, af den Natur, at han ikke fandt sig fristet til at søge hans Selskab nu, da han netop var sysselsat med Udførelsen af en lignende Plan.

Saa meget desmere blev Fulton overrasket, da han en Morgen modtog en skreven Indbydelse til et Middagsmaaltid hos Advokat Gray. Da denne imidlertid var en Mand, der havde meget at sige i Newyork, saa troede Fulton ikke, at han burde afslaae denne hans Indbydelse. Dette var i det mindste den Grund, han an-

gav, da Abigail undrede sig over, at han vilde gaae til denne Mand. Muligt er det imidlertid, at dette kun var et Paaskud, hvorved han, som det saa ofte skeer i Livet, halv ubevidst skuffede sig selv og Andre, og at der levede en gammel Erindring i hans Hjerte, der var den sande Aarsag, hvorfor han besluttede at besøge Advokatens Huus.

Da Fulton til den bestemte Tid indfandt sig hos Advokat Gray, maatte han først gaae igjennem en stor Forsal, der var langt prægtigere end noget af de Værelser, der fandtes i hans egen Bolig. I denne Forsal var flere Tjenere tilstede, blandt hvilke han gjenkjendte sin gamle Ven Negeren Gill. Da Gill saae ham, ilede han strax hen og kyssede hans Haand. Derefter aabnede han en Fløidør, der førte til en rigt møbleret Sal, hvori et talrigt Herreselskab var forsamlet.

Advokaten kom ham strax imøde og modtog ham med stor Høflighed. Han forestillede ham ogsaa for flere af de nærværende Herrer med de Ord, at dette var den berømte Maler og Mechanikus Robert Fulton, som havde foreviist et Panorama i Paris, der havde havt et uhyre Tilløb og vakt al Verdens Beundring. „Han er nu vendt tilbage til sit Fædreland," føiede Advokaten til, for ogsaa der at forbause Verden ved sine usædvanlige og glimrende Talenter."

Eftersom Advokaten gjentog dette ordret, hver Gang han forestillede Fulton for en ny Person, saa fik det Hele et næsten ironisk Udseende, og han selv kom til at ligne en Markskriger, der bestandig med de samme Talemaader anpriser en Gjenstand, paa hvis Dyder han dog i Grunden ikke troer.

Kort efter kom Laura ind; hun var noget blegere, end da Fulton saae hende i London. Hun talte i længere Tid med et Par ældre Herrer, tilsidst henvendte hun sig ligeledes til Fulton og sagde et Par Ord til ham, hvoraf Indholdet var, at det glædede hende, at ogsaa han nu var kommen tilbage til Amerika, og at han ikke for bestandig havde vendt sit Fædreland Ryggen.

Før Fulton endnu kunde svare herpaa, nærmede Advokaten sig og sagde, at det gjorde ham ondt, at han maatte afbryde deres Samtale, men det var nødvendigt, thi nu var der anrettet. Derefter traadte en ældre Herre hen til Laura og førte hende ind i den store Spisesal, hvorhen det øvrige Selskab fulgte dem.

Under det egentlige Maaltid, hvori de udsøgteste Retter og de kostbareste Vine afvexlede med hverandre, blev der ikke talt meget. Kun af og til blev en eller anden udsøgt Spise hilset med et Udbrud af Beundring. Iøvrigt herskede der en næsten almindelig Taushed, ja selv i de korte Mellemrum mellem de forskjellige Retter fandt der endnu en stille Forventning, ja en Art af Spænding Sted, der ikke tillod nogen Samtale at komme i Gang, og der lignede den Andagt, hvormed Hedningerne vente paa deres Afgudsbilleder i de Øieblikke, hvori Præsterne bære dem ud af Templerne, for at de kunne tilbedes af den forsamlede Mængde.

Da Fulton allerede meente, at det Hele var forbi, kom der endnu en ny Anretning, hvori de sjeldneste Sager igjen vakte Spiselysten, der forhen syntes nærved at indslumre. Fulton lod de fleste af disse Sjeldenheder gaae urørte forbi og fordrev imidlertid sin Tid saa godt, han kunde, med at betragte sine Naboer, og med at be-

undre den Kraft, hvormed deres Kjævemuskler arbeidede, saalænge Maaltidet varede.

Advokaten selv hørte dog ingenlunde til dem, der saaledes uden Grændser overlode sig til deres Nydelses-lyst; han syntes tvertimod at udvælge det Bedste med stor Skjønsomhed, og med en Takt og en Sikkerhed, der vidnede om en lang Øvelse. Imidlertid iagttog ogsaa han som oftest en dyb Taushed, og da en af hans Naboer under Spiisningen henvendte et Spørgsmaal til ham, svarede han kun kort og med et Par knap tilmaalte Ord.

Tilsidst, mod Slutningen af Maaltidet, da selv de Utrætteligste maatte føle, at Mennesket er et indskrænket Væsen, og at Evnen heller ikke i denne Retning bestandig svarer til Villien, henvendte Advokaten Ordet til den af sine Naboer, der tidligere havde tiltalt ham. „De maa tilgive, at jeg før svarede Dem saa kort," sagde han, „men det er vanskeligt at udføre to Arbeider grundig paa engang; der gives en Tid for at tale og en for at tie, siger den vise Salomon."

Kort efter bemærkede en af de Tilstedeværende, at deres elskværdige Værtinde næsten intet havde spiist. „Jeg befinder mig i denne Tid ikke ganske vel," svarede Laura.

„Man maa haabe, at Deres Sundhed snart vil forbedre sig," sagde en Anden, „og da vil vel ogsaa Deres deilige Stemme vende tilbage."

„Den vil aldrig vende tilbage," svarede Advokaten med et bittert Smiil, „man taler rigtignok om en Fugl Phønix, der i fordoblet Herlighed skal opstaae af sin egen Aske, men det er en Fabel, som saa meget Andet, hvortil Menneskene gjennem Aarhundreder have fæstet Lid."

Hertil svarede Laura intet, og dog blev der en dun-

kel Ild synlig i hendes Øine, der viste, at Advokatens Bemærkning ikke var hende behagelig. Siden efter, da hun et Øieblik, uden at de Andre hørte det, talte med Fulton, bragte hun atter denne Gjenstand paa Bane. „Det er hans egen Skyld,“ sagde hun, „han har selv misbrugt min Stemme, han har ofte tvunget mig til at synge, naar jeg allermeest trængte til Ro; da jeg var i Madrid, maatte jeg synge sex og tyve Aftener i Rad, uagtet min Hals tilsidst svulmede af den stærke Anstrengelse; fra den Tid af var det forbi med min Stemme.“

„Og dog, hvordan det saa gaaer, saa vil den seent glemmes,“ svarede Fulton, „endnu lang Tid efter Deres Bortreise fra London talte al Verden derom.“

„Hvor hurtig Verden glemmer, det er noget, som Ingen veed, før han har erfaret det,“ sagde Laura.

Efter Bordet gik de Fleste ned i Haven, hvor en mild Luftning strømmede dem imøde overalt, og hvor tusinde Roser blomstrede ved Siden af prægtige Sydplanter, der nu vare komne frem af deres Vinterqvarteer, medens et høitopstigende Vandspring udbredte Kølighed under de skyggende Træer.

„Her er man næsten tilmode som i Paradiset,“ udbrød en af Advokatens Gjæster, der nu, tilligemed de fleste øvrige, havde taget Plads i en sval Havebygning, hvori Kaffen blev buden omkring.

„Tal ikke derom!“ sagde Advokaten, „alle Fortællinger om Paradiset bringe mig uvilkaarlig til at gabe; det forstaaer sig, jeg taler her kun om det christelige Paradiis; hvad det mahomedanske angaaer, det er en ganske anden Sag.“

Hvis den skarpsindige Læser skulde undre sig over, at Advokat James Gray, der tidligere var en saa flittig

Kirkegænger, nu i et stort Selskab uforbeholdent udtalte slige Meninger, da bede vi ham erindre, at Advokaten havde opgivet sin Praxis og altsaa ikke længere behøvede at iagttage den Forsigtighed, som han tidligere, med Hensyn til flere af sine Kunder, betragtede som en Nødvendighed.

Kort efter begyndte en af de Tilstedeværende at udspørge Fulton angaaende det Dampskib, han vilde bygge, men Fulton, der vel følte, at han i dette Selskab ikke kunde vente nogen synderlig Sympathi for sin Plan, søgte, saavidt muligt, at undgaae enhver nøiere Udvikling deraf.

„Skulde De virkelig udfinde den store Hemmelighed at seile ved Hjælp af Damp," sagde Advokaten, „hvad jeg, De maa tilgive mig det, uagtet Deres store Geni, endnu ikke ret kan fæste Lid til, saa vil det upaatvivlelig være en ypperlig Opfindelse. Man vilde da vel tilsidst bringe det saa vidt, at enhver Afstand saagodt som forsvandt imellem de forskjellige Verdensdele, saa at Chinesere, Maurer, Englændere og Amerikanere levede sammen ligesom i en uhyre stor By. Men i de store Byer danner der sig, som bekjendt, et Slags Hvirvelstrøm, hvori tusinde og atter tusinde Mennesker hvert Aar gaae til Grunde. Og dette er netop godt, thi nyt Blod og friske Kræfter strømme nu bestandig til fra Provindserne, for atter, naar deres Tid kommer, at gaae til Grunde i den store Hvirvel. Saaledes kommer der da et rask Avancement ind i Menneskelivet og en hurtig Beforddring; og tilsidst, naar Alle ere avancerede og befordrede, naar Alle ere blevne grebne af Hvirvelen, naar Alle ere knuste i Livets store Malstrøm, da er hele Visen ude og Skuespillet forbi, og det er maaskee det Allerbedste derved.

Men De, Herr Fulton og Enhver, der saaledes fremskynder Livets Gang, vil upaatvivlelig derved erhverve Dem en stor og velfortjent Hæder; ja maaskee vil man engang nævne Deres Navn ved Siden af Attila og Dschingischan og andre slige mægtige Befordrere af Menneskehedens Avancement. Det forstaaer sig, at dette kun vil skee under den Betingelse, at De virkelig løser Deres Opgave."

Den Ironi, der næsten bestandig laae i Advokatens Stemme, blev denne Gang saa stærk og umiskjendelig, at Fulton i høi Grad følte sig fornærmet derved; og han havde neppe undladt at give et meget skarpt Gjensvar, hvis ikke baade hans egen og de Andres Opmærksomhed pludselig var bleven henvendt mod en Gjenstand, der gav deres Tanker en ny Retning.

I dette Øieblik traadte nemlig et deiligt Barn ind i Havestuen. Det var en lille Pige, der, efter Udseendet at dømme, omtrent kunde være fem til sex Aar gammel. Hun lignede Laura meget, og dog var der Noget hos hende, som Laura ikke havde, Noget, der mindede om Sylfidernes magiske Verden, og der selv hos dem, der have det, kun sjelden varer længere, end til Barnealderen forsvinder. Hendes Haar der netop nu stod paa Overgangen mellem blondt og bruunt, havde, uden egentlig at være krøllet, et eget Fald over Panden og Tindingerne, der klædte hende usigelig vel; bagtil var det kort afskaaret, hvorved hendes Nakke blev synlig, der i Deilighed kunde kappes med Lauras egen. Men især var der en selsom Glands i hendes Øine, der ikke vare sorte, som Lauras, men dunkelblaae. Hendes Gang var saa let, saa det syntes, som om hun svævede henad Gulvet, da hun ilede hen til sin Moder; thi

at Laura var hendes Moder, derpaa kunde Ingen tvivle, der blot eengang havde seet dem begge.

„Der er Noget i de Øine, der ikke hører Jorden til," bemærkede en af Advokatens ældre Bekjendte, „man forfærdes næsten hver Gang man stirrer deri."

„Det Barn vil sikkert ikke leve længe," hviskede en af de Tilstedeværende til sin Nabo, „hun seer ud som en underlig Fugl fra Alfeverdenen, der snart vil flyve tilbage igjen, hvor den har hjemme."

„Hvad skal hun her?" raabte Advokaten misfornøiet, „før hende tilbage til hendes Værelse!"

Ved disse Ord syntes den lille Pige at forfærdes og trykkede sig skjælvende tæt ind til sin Moder; men denne tog hende, uden at sige et Ord, ved Haanden og gik ud af Værelset med hende.

„Børn bringe som oftest et uheldigt Element ind i det selskabelige Liv," sagde Advokaten, „det gaaer næsten med dem, som med Hunde; der er noget Besværligt og tillige Utilstrækkeligt ved dem. Desuden kommer Samtalen, naar de ere tilstede, let til at dreie sig om deres formeentlige store Qvaliteter og fortræffelige Egenskaber, som man dog sjelden mærker synderlig til, naar de blive voxne."

Der var Ingen, der svarede ham, og der opstod en forlegen Taushed, som dog Advokaten snart igjen afbrød. Imidlertid indlod Fulton sig ikke i Samtalen, og kort efter forlod han det øvrige Selskab for, som han sagde, at betragte Haven nøiere.

De fleste af de Andre fulgte hans Exempel, kun Advokaten selv, tilligemed et Par af hans Fortrolige blev tilbage i Havestuen.

Da faldt Talen igjen paa Fultons dristige Plan,

over hvilken Advokaten nu aabenbart gjorde sig lystig, og som han erklærede for en af de største Daarskaber, der nogensinde var undfangen i en forskruet Hjerne. „Tro De mig, denne Fulton er ikke Andet end en Phantast, et overspændt Hoved," sagde han tilsidst, med hans Talent er det da heller ikke saa synderlig bevendt; thi det saakaldte Panorama, hvormed han gjorde et Slags Opsigt i Paris, er jo ikke engang hans egen Opfindelse."

„Men da De er saa stærkt indtagen imod ham, hvorfor har De da indbudt ham i Deres Huus?" spurgte den ene af Advokatens Venner.

„Fordi han dog engang skulde mærke, hvilken Forskjel der er mellem et tomt Sværmeri og den virkelige og reelle Nydelse," svarede Advokaten.

Efterat Fulton havde spadseret en lang Tid i Haven, vendte han igjen tilbage til Hovedbygningen. Her fandt han den største Deel af Selskabet samlet i den store Sal; kort efter kom ogsaa Advokaten. Nu begyndte en Concert, der opførtes af Byens bedste Musici, og under hvilken forskjellige Slags Iis og Frugter bleve budne omkring. Ved denne Concert var Laura ikke tilstede, det hed, at hun ikke befandt sig vel. „Det har intet at betyde," sagde Advokaten, da en af hans Venner yttrede nogen Urolighed over hendes Befindende, „Sligt indtræffer nu næsten hveranden Dag."

Da Concerten var forbi, nærmede Fulton sig til James Gray for at tage Afsked. „Vil De ikke blive lidt endnu og deeltage i et lille Aftensmaaltid?" spurgte Advokaten, „det venter os alt i næste Værelse." Men Fulton undskyldte sig med, at han tidlig den næste Morgen havde Forretninger, hvorefter han forføiede sig bort.

Fjortende Capitel.

Uagtet Fulton just ikke følte nogen synderlig Sympathi for Advokat Gray, saa ønskede han dog ingenlunde paany at vække hans Misfornøielse; han lod derfor ikke ret lang Tid gaae hen, før han aflagde et Besøg i hans Huus.

Hvis Fulton imidlertid troede, at han, ved at iagttage den formelle Høflighed, kunde mildne Advokatens Modvillie, saa tog han mærkelig feil; thi Advokaten var nu engang hans fødte og uforsonlige Modstander, ligesaa vist som Fornegtelsens Aand er en uforsonlig Modstander af Geni og Begeistring, og jo nærmere disse to Modsætninger bringes udvortes, desto stærkere vil netop den indre Adskillelse vise sig.

Da Fulton traadte ind i Advokatens Forsal, hørte han en Melodi, der blev spillet paa et Klaveer indenfor. Negeren Gill, der var tilstede i Forsalen, traadte ham strax imøde. „Herr Advokaten ikke hjemme," sagde han, „men Gills Frue hjemme." — „Meld mig da hos hende!" sagde Fulton, hvorpaa Gill gik indenfor. Næsten i samme Øieblik holdt Klaveerspillet op, og kort efter traadte Gill ud og bad ham træde indenfor.

Da Fulton kom ind i Salen, stod Laura ved Vinduet med den lille Adele, saaledes hed hendes Datter, ved sin Side. I Begyndelsen var der noget Forlegent i Lauras Opførsel, dog tabte hendes Forlegenhed sig snart. „De har den samme Skjæbne her," sagde hun, „som De saa tidt havde, da vi saaes i London. De finder ikke Advokaten hjemme og maa tage til Takke med mit Selskab istedetfor." — „Det er ogsaa den bedste Erstatning,

jeg kunde faae," svarede Fulton. — „Oprigtig talt," sagde hun, „hvis ikke Gill havde røbet mig, saa havde jeg maaskee i Dag negtet mig hjemme; thi jeg befinder mig ikke ret vel." — „Det gjør mig ondt, hvis jeg er kommen paa en ubeleilig Tid," sagde Fulton. — „Nei vist ikke, bliv De kun! Det er mig dog kjært at see Dem."

„Bliv ved at spille, Moder, saa skal jeg dandse," sagde den lille Pige.

„Ja gjør det!" bad Fulton, „det er saa længe siden jeg hørte Deres skjønne Spil."

„De maa ikke troe, De faaer noget Særdeles at høre," svarede Laura, „Adele vil kun, at jeg skal spille nogle smaa Dandsemelodier." Derpaa satte hun sig ned ved Klaveret og spillede en Vals, der dengang var meget i Brug.

„Nei, ikke den, Moder, den anden, som Du nok veed!" raabte den Lille.

Nu spillede Moderen en anden Melodi, der klang endnu langt smukkere end den foregaaende. Da begyndte den Lille at dreie sig i et Slags Vals, hvori hun viste en overordentlig sikker Takt; alle hendes Bevægelser klædte hende saa yndigt, at Fulton i høi Grad forbauſedes derover; ja han var et Øieblik nærved at troe, hvad der blev yttret i det ovenomtalte Selskab, at det ikke var noget almindeligt Barn, han her saae for sig, men en fremmed vidunderlig Fugl, der var fløien hid fra Alfernes Land.

Tilsidst holdt endelig den Lille op med sin Dands og traadte hen til Laura, der endnu vedblev at spille. Her stod hun en Stund ganske rolig og betragtede Moderen med sine store Øine, i hvis Dyb en uendelig Verden syntes nedsænket. „Moder, nu er det igjen Som-

mer," sagde hun tilsidst, „nu kommer Solen og Blomsterne, og nu blæser ikke mere den slemme Vind."

Der havde i de Dage hersket en af de Orkanstorme, der af og til afbryde den amerikanske Sommer, hvorfor vel den Lille havde bildt sig ind, at det alt var bleven Vinter.

„Hvor gammel er hun?" spurgte Fulton.

Efter dette Spørgsmaal taug Laura et Øieblik stille, ligesom om hun ikke havde Lyst til at svare derpaa. „Hun er ikke saa ung som hun seer ud til," sagde hun omsider, „hun bliver snart syv Aar."

„Det havde jeg ikke troet," svarede Fulton, „jeg har en lille Dreng paa fem Aar, der seer ligesaa gammel ud som hun."

„Ja, hun er temmelig tilbage for sin Alder," vedblev Laura, „og deri er jeg vel selv noget Skyld; thi jeg har nok forkjælet hende endeel, som Advokaten ogsaa beskylder mig for. Tænk engang, hun kan endnu ikke læse, og hver Gang jeg begynder paa at lære hende det, saa leer hun deraf og betragter det som en Spøg. „„Jeg kan da gjerne gjøre det, naar Du vil,"" sagde hun forgangen Dag, „„men det behøves vist ikke, Moder, og jeg vil heller lade det være."" Og saa lod vi det ogsaa være og opsatte det, som vi saa tidt har gjort."

Da der var forløbet henimod en Time, uden at Advokaten endnu kom hjem, ansaae Fulton det omsider for passende at tage Afsked. Laura havde været meget venlig imod ham, og endskjøndt hun ikke udtrykkelig bad ham om snart at vende tilbage, saa var der dog Noget i hendes Væsen, som sagde ham, at det ikke vilde være hende ukjært, hvis det skete.

„Det synes mig næsten, som Abigail havde passet

bedre til at være denne lille Piges Moder end Laura," sagde han ved sig selv, da han gik hjem.

Den lille Adele havde gjort et stærkt Indtryk paa Fulton, og uagtet han i denne Tid havde ganske andre Ting at tænke paa, saa kunde han dog ikke glemme hende; thi det forekom ham, som om han aldrig havde seet en saa selsom Skabning, og tilsidst blev hans Længsel efter at see hende igjen saa stor, at han besluttede atter at aflægge et Besøg i Advokatens Huus.

Denne Gang fandt han heller ikke James Gray hjemme, hvilket paa ingen Maade var ham ukjært. Laura maatte paa hans Begjæring igjen spille, og den lille Adele dandsede, ligesom forrige Gang. Men midt i Dandsen stod hun pludselig stille og lyttede. „Hør Moder, hvor Klokkerne klinge!" sagde hun tilsidst.

Nu holdt Laura op at spille, og der hørtes virkelig Klokkeklang langt borte. Kort efter hørtes der ogsaa Psalmetoner. Den Lille ilede nu hen til et et Vindue, hvor hun saae en Liigkiste bæres forbi, hvorpaa der laae en stor Krands, medens en lang Sørgeskare, med sorte Kapper og med nedhængende Flor paa Hattene, fulgte efter den.

„Hvad er det, Moder?" spurgte den Lille forfærdet.

„Det er en Død, som de bringe til Jorden, Du har jo hørt, som Du nylig fortalte, at vi Alle skal døe," sagde Laura, medens der gik en Gysen gjennem hendes Lemmer, der var saa stærk, at ogsaa Fulton mærkede den.

„O, Moder!" raabte den Lille, „jeg vil ikke døe, ikke puttes i Jorden, ikke bort, hvor Klokkerne klinge; jeg vil blive her hos Dig."

„Det haaber jeg vist, Du skal," svarede Laura, idet

hun bøiede sig ned og trykkede hende fast til sit Bryst; „hvad skulde der blive af mig, naar Du gik bort!"

„Hører Du endnu, hvor Klokkerne klinge for den Døde?" sagde igjen den Lille, der i lang Tid ikke syntes at kunne tænke paa Andet. „Hør, endnu bestandig!"

Fulton stod imidlertid længe og betragtede hendes Øine; „det er ligesom man saae to Blomster," sagde han, „der vare voxede frem af det Hav, hvori Morgenstjernen svømmer, og hvorfra Solen faaer sin Glands."

„Ja, saaledes forekommer det ogsaa mig", sagde Laura.

„Og dog undrer det mig, at De, som jeg har seet saa afgjort og forgudet af Verden, kan finde Dem i dette eensomme Liv med dette lille Barn; De er meget forandret."

„Tiden forandrer os vel Alle," svarede Laura, „men jeg lever ikke saameget alene, som De troer; der er næsten daglig Selskab hos os; men hvorledes gaaer det nu med Dem? De har jo ogsaa Børn, har man sagt mig."

„Jeg har en lille Dreng og to smaa Piger," svarede Fulton, „det er smukke Børn, men et saadant Udtryk og saadanne Øine, som den lille Adele, har de rigtignok ikke."

„Og De er gift med en Qvækerinde, har jeg hørt; De er dog ikke selv bleven Qvæker?"

„Nei, det er jeg ikke," svarede Fulton.

Nu gik Laura over til en lettere Samtale, der mere svarede til den Rolle, hun tidligere havde spillet i Verden; men pludselig begyndte hun igjen at tale om Fultons egen Stilling. „Jeg hører, De har en stor Plan

for, sagde hun, „eller er De maaskee bleven anderledes til Sinds og har opgivet den igjen?"

„Det er langt fra," svarede Fulton, „den opgiver jeg aldrig; tvertimod jeg har nu grundet Haab om, at mit Foretagende skal lykkes."

„Det er Skade," sagde Laura, „at en Mand med saa betydelige Talenter skal bortødsle saa megen Tid paa en Plan, hvis Udførelse dog vist er en Umulighed."

Før Fulton endnu kunde svare herpaa, blev deres Samtale afbrudt ved Advokatens Ankomst. „Ak, Herr Robert Fulton!" raabte han, idet han kastede sig paa en Sopha, „velkommen! jeg troede, De var saa sysselsat med Deres Dampskib, at De ikke længere havde noget Øieblik tilovers for Deres gamle Bekjendte."

Uden at afvente Fultons Svar, gik han nu over til at tale om forskjellige Begivenheder, der dengang sysselsatte den offentlige Opmærksomhed.

„Veed De, at Dennison er kommen hertil?" sagde han blandt Andet, „og at han nu redigerer et Dagblad i Newyork? Det er en ypperlig Mand, denne Dennison, en Mand med usædvanlig Dannelse, det vil da sige, at han veed lidt Besked om Alt i denne Verden, aliquid in omnibus et nihil in toto. Dertil kommer, at han er aldeles charakteerløs, saa man kan bruge ham i hvilken Retning man vil. En ganske ypperlig Mand, som sagt, et stort Sprogtalent, en stor Stilist, prægtige Talegaver! han kan forsvare, hvad det saa skal være; prægtige Phraser! Saalænge der ere Phraser til, saa er det let at see ud i Folks Øine, som om man alene tænkte paa deres Vel, det er egentlig ved Phraser, at man nu regjerer Verden."

Da Fulton kort efter anbefalede sig, drev Advokaten

sin Høflighed saa vidt, at han endog fulgte ham ned ad alle Trapperne.

„Jeg veed ikke, om De har hørt,“ sagde han, da Fulton stod i Begreb med at gaae, „at Herr van Gehlmuyden nylig er død, og at han har efterladt sin hele Formue til en Slægtning i Alkmaar. Jeg havde ellers haabet, at han skulde have truffet en anden Disposition; men hvad skal man sige, ultima voluntas ambulatoria usque ad mortem hedder det. Nu lev vel, Herr Fulton! lad det ikke vare for længe, inden De besøger os igjen.“

Kort efter vendte Advokaten tilbage til Salen, hvor han igjen strakte sig ud i en Sopha, medens han paa samme Tid, som han ofte pleiede, paa det Bittreste omtalte Fulton, uagtet han efter Sædvane, saalænge denne var tilstede, havde behandlet ham med den største Artighed.

„Jeg beklager meest hans stakkels Kone,“ sagde han tilsidst, „det maa være haardt, selv om man er i Besiddelse af al en Qvækerindes Ydmyghed, at være gift med et sligt prædestineret Medlem af Daarekisten.“

"Hun er maaskee dog mindre at beklage, end De troer," udbrød Laura.

„Virkelig,“ svarede Advokaten, „nu ja, De har havt endeel tilovers for denne Robert Fulton fra gammel Tid af; gammel Kjærlighed ruster ikke, hedder det jo.“ Efter disse Ord reiste James Gray sig og gik sin Vei.

Den lille Adele havde staaet ganske stille og hørt paa Advokatens Ord, men neppe var han borte, før hun vendte sig til sin Moder og sagde: „Naar den fremmede Mand kommer igjen, saa siger jeg ham, hvor slet Fader

taler om ham." — „Hvor kan det falde Dig ind," sagde Moderen forskrækket, „det maa Du ikke gjøre." — „Jo, Moder, jeg gjør det, for han skal vide, hvor slet han taler om ham." — „Nei, Du maa ikke sige ham det, det gaaer ikke an." — „Jo, Moder, han skal vide det, for det er ikke Ret," sagde den Lille.

„Men hvis nu Din Fader erfarer, at Du har sladdret om ham til den fremmede Mand, hvorledes troer Du da, det vil gaae Dig?" spurgte Laura.

„Nei, Moder, saa vil jeg ikke sige det," svarede Adele med Angst; thi hun havde vel alt undertiden følt Virkningen af Advokatens Vrede.

„Hun passer kun slet til den Verden, vi lever i," sagde Laura til en Fortrolig, som hun fortalte denne lille Begivenhed, „og jeg bliver ordentlig bange, naar jeg tænker paa den Tid, hvori hun skal blive nøiere bekjendt dermed."

Med Hensyn til den Efterretning, Advokaten gav angaaende van Gehlmuyden, have vi dog en nøiere Bestemmelse at tillægge. Det forholdt sig ganske rigtigt, at van Gehlmuyden var død, og at han havde efterladt et Testament, hvori en af hans Slægtninge i Alkmaar, med Udelukkelse af alle de andre, var indsat til Arving af hans Formue, dog var der tillige vedføiet en Bestemmelse, hvorefter Charles Fulton, Robert Fultons Fader, skulde modtage et Legat af tretusinde Dollars. At Testamentet selv kom istand, det skyldtes vel for en stor Deel Jack Turner, der i de senere Aar, ved at gaae van Gehlmuyden under Øine, og ved med megen Beredvillighed og tilsyneladende Uegennyttighed at tage alle Forretninger

fra hans Skuldre, vandt en betydelig Indflydelse paa ham. I disse Aar havde Jack Turner ligeledes sat sig i Forbindelse med den omtalte Slægtning i Alkmaar, og havde — sandsynligviis mod Løfte om en anseelig Belønning — forpligtet sig til, at han skulde bringe det omtalte Testament istand, hvilket da ogsaa tilsidst lykkedes ham, uagtet det ikke var saa let, eftersom van Gehlmuyden helst opsatte enhver Forretning, som han ikke kunde lade udføre ved Andre, fra Dag til Dag. At den gamle Fulton derimod skulde arve tretusinde Dollars, det havde van Gehlmuyden, efter at have modtaget et Brev fra John Bridle, selv bestemt, og dette satte han ogsaa, uagtet alle Jack Turners Indsigelser, med stor Paastaaelighed igjennem.

Femtende Capitel.

Nu gik der over en Maaned hen, hvori Fulton havde saa meget at tage vare paa, at han ikke fik Tid til at besøge Advokatens Huus, men da blev det ham sagt, at Lauras lille Datter var syg, og at Moderen var meget ængstelig for hende.

Neppe hørte han dette, før en Anelse om Ulykke opsteg i hans Sjæl, og han satte da, saasnart han kunde, alt Andet til Side, og ilede hen for at erfare, om han var bleven skuffet af en falsk Efterretning.

Desværre havde Rygtet denne Gang ikke bedraget ham. I Forsalen mødte han en Opvarterinde, der berettede, at den lille Adele var meget syg; „dog har Lægen et ganske

godt Haab," sagde hun, „men Fruen vaager hver Nat og seer ganske medtagen ud."

Saasnart Gill, der ogsaa var tilstede i Forsalen, fik Øie paa Fulton, gik han indenfor, kort efter vendte han igjen tilbage og sagde, at Fruen ønskede at see ham.

Gill førte ham igjennem flere Værelser til et mindre Kammer, hvor han fandt Laura siddende ved hendes Datters Seng. Lauras Udseende syntes meget forandret, hun var bleven magrere, en dunkel Sky havde lagt sig over hendes skjønne Aasyn, og der var en stor Ængstelighed i hendes Blik. Hun stod netop i Færd med at lægge et Par Puder tilrette om den lille Adele, der sad halvopreist i Sengen og holdt en Dukke i Haanden; flere smaa Huse, Dyr, Træer og andet Legetøi var opstillet paa et Bord ved hendes Side.

„De har havt hende kjær," sagde Laura, „det læste jeg i Deres Øine, og hun havde ogsaa fattet Godhed for Dem; hun talte tidt om den fremmede Mand og spurgte, om han ikke kom snart igjen; derfor skal De ogsaa see hende lege for sidste Gang."

Men dette fik han ikke at see; thi Adele slap snart Legetøiet og sank tilbage, og Moderen lagde hendes lille Hoved ned igjen paa Puden. „Ak, hun leger aldrig meer!" sagde Laura, medens hendes Øine fyldtes med Taarer.

„Jo, med Guds Hjælp," sagde Fulton, „Lægen har jo ikke opgivet Haabet."

„Jeg troer meer paa hende selv end paa Lægen," svarede Laura; „da hun vaagnede for otte Dage siden og følte sig syg, og da jeg vilde trøste hende med, at hun snart skulde blive frisk igjen, da sagde hun: „Nei, Moder, denne Gang døer jeg fra Dig, det skal Du see."

„Jeg er selv Skyld deri," vedblev Laura efter en kort Taushed; „thi netop i de Maaneder, før hun blev født, var det, at jeg anstrengte min Stemme og mit Bryst saa stærkt, saa jeg blev syg derefter; derfor blev hun saa fiin, som hun er, som om hun var sammenblæst af Luft og ikke dannet af jordisk Støv, som vi Andre, og derfor maa jeg da nu ogsaa miste hende."

I dette Øieblik traadte Advokaten ind. Han studsede, da han saae Fulton, og der kom et Udtryk omkring hans Læber, der røbede, at det ikke var ham kjært. Dog varede det kun et Øieblik, og han fattede sig snart.

„De har selv forkjælet hende," sagde han til Laura, „der maatte jo ingen kold Vind blæse paa hende, nu maa De selv bære Følgerne deraf. Kom, Herr Robert Fulton! Deres Plads er ikke her ved dette Sygeleie; det var en underlig Grille at føre Dem herind."

Fulton sagde da et Par venlige Ord til Laura, hvori han igjen udtalte det Haab, at den Lille skulde komme sig. Derefter fulgte han Advokaten, der alt havde aabnet Døren, og der ventede ham med Utaalmodighed. „Den Lille kommer sig ikke," sagde Advokaten, da de stode i det næste Værelse, „hun døer, og det er ret godt; thi derved kan maaskee Moderen igjen vindes tilbage for Verden, nu har hun jo ikke Sands for Andet end for dette lille Barn."

Efter Fultons Bortgang vendte Advokaten igjen tilbage til den Lilles Sygeværelse, hvor han bittert foreskastede Laura den Venlighed, hun viste mod dette Menneske, der var ham selv saa stærkt imod. Hertil svarede Laura saagodt som aldeles intet.

Der gik nu et Par Uger hen, hvori Fulton, hvad han saa forresten var sysselsat med, næsten aldrig lod nogen Dag gaae hen, paa hvilken han ikke hørte til den lille Adeles Befindende; dog kom han i al denne Tid ikke indenfor, hvor den Syge laae.

Efter nogle Dages Forløb hørte han, at Lægen havde erklæret Sygdommen for smitsom. Kort derpaa erfoer han til sin store Forbauselse, at Advokaten tilligemed de fleste Huusfolk af Frygt for Smitte havde forladt Gaarden og vare flyttede hen paa et andet Sted i Byen. Kun Gill og Nancy, saaledes hed den omtalte Opvarterinde, bleve tilbage hos Laura.

Nu forløb der igjen et Par Dage, hvori Fulton var saa sysselsat, at han aldeles ikke fik Tid til at spørge til Adele. Da han atter den tredie Dags Aften indfandt sig i Lauras Forsal, saae han hverken Gill eller Nancy; derimod hørte han en Sang, der lød fra et af de indre Værelser, og hvori han med Forbauselse gjenkjendte Lauras Stemme, der nu ikke blot klang med en usædvanlig Kraft, men der tillige havde faaet et Udtryk af Veemod, som han aldrig før havde hørt deri.

Kort efter traadte Negeren Gill ind, han saae meget bedrøvet og nedslaaet ud. „Hvorledes gaaer det?" spurgte Fulton. — „Slet, slet," svarede Negeren, „stakkels Frue græde den hele Dag, lille Adele snart døe, Gill sige det, at De vil see hende."

Før Fulton kunde svare herpaa, var han alt borte; kort efter kom han tilbage og bad Fulton til dennes store Forundring om, at han vilde følge ham.

„Advokaten langt borte," sagde han, „Nancy træt og sove, Gills Frue vil det, befale det, men Gill aldrig gaae til Sengs, naar Gills Frue vil vaage."

Efter disse Ord førte han Fulton ind i Sygekammeret, hvor Laura sad ved den Lilles Leie. Fulton blev stærkt bevæget ved det Udtryk af Haabløshed, der stod tegnet i hendes Aasyn, og ved Siden af laae den lille blege Engel, alt meer end halvt bortrykket fra Jorden. Gill gik strax, da han havde ført Fulton ind.

„Jeg vidste nok, at De maatte komme, jeg har længe ventet Dem," sagde Laura.

„Er der da slet intet Haab?" spurgte Fulton.

„See!" sagde Laura, idet hun tog et Lys og nærmede det til den Lilles Ansigt, „disse udvidede Pupiller modtage intet Indtryk af Lyset meer."

„Sæt Dem der!" sagde hun lidt efter; „Deres Plads er her hos dette Barn, vi ville vaage sammen denne sidste Nat."

Fulton betragtede hende med Forbauselse; imidlertid vilde han, især nu, da hun aabenbart var i en overspændt og exalteret Tilstand, ikke gjøre hende noget imod, og han satte sig derfor paa den Plads, hun anviste ham.

Kort efter begyndte Laura igjen at synge ved den Lilles Leie. De forunderligste Melodier klang nu fra hendes Læber, fremmede Folkesange fra Skotland og England, ja endog fra Tyskland, Polen og Ungarn og det høie Norden, vexlede med hverandre, vidunderlige Sange, der paa engang mindede om Buggen og om Graven. Men alle gjennemaandedes de af en usigelig og uudgrundelig Veemod; thi det var, ligesom om al den Følelse, der tidligere var fortrængt af Livets Letsind, og som man kun af og til i et enkelt Øieblik i Lauras Sang havde kunnet ane, nu med en forstærket Magt trængte sig frem, til samme Tid syntes ogsaa Sorgen at gjengive hendes

Stemme den gamle Styrke; derfor meente Fulton, at han aldrig før saaledes, som i dette Øieblik, var bleven greben af Musikens Herlighed.

Pludselig afbrød hun disse Sange og istemmede den Valsemelodi, som den Lille fremfor al anden Musik havde elsket, og hvorefter hun saa tidt havde dandset. Men ogsaa gjennem denne Melodi fandt Sorgen Vei, og der kom et Udtryk af sønderrivende Smerte deri, saaledes som han aldrig havde fornummet og følt det i nogen Sang tilforn; ja undertiden forekom det ham endog, som om det var magiske Sange, der bleve sungne, ved hvis Hjælp den Lille igjen maatte og skulde kaldes tilbage til Livet.

Men ak, dette skete ikke, hun vaagnede ikke til Livet igjen; tvertimod, det var tydeligt, at Dødstrækkene alt havde præget sig i hendes Aasyn.

Tilsidst syntes det ogsaa, som om Lauras Stemme svigtede hende; hendes Sang holdt op, men hendes Øine vare bestandig fæstede paa det med Døden kæmpende Barn.

„Jeg vil aldrig kunne høre Musik og Sang efter denne Time," sagde Fulton. — „Og jeg vil aldrig kunne synge mere," svarede Laura; „thi al min Kraft er nu brudt og udtørret."

Kort derpaa flyttede Laura et af Lysene nærmere, saa Skjæret deraf faldt paa den Lilles Ansigt, og det forekom da Fulton, som om han saae Dødsskyerne, der væltede sig hen derover.

Derefter sadde de igjen nogen Tid tause, hver paa sin Side af den Lilles Seng. „See dog ikke med saadanne Blik paa hende," sagde omsider Fulton, „De kan

maaskee forlænge hendes Dødskamp og gjøre den besværligere, naar De saaledes stirrer paa hende."

„O, hun er alt borte!" raabte Laura kort efter og kastede sig med lidenskabelig Heftighed over hendes Leie, „hun er død, jeg har seet hendes Øine briste; jeg skal aldrig see dem mere i deres deilige lyse Glands!"

Det var virkelig saa, den Lilles sidste Kamp var overstaaet.

„Seer Du?" sagde hun atter, idet hun reiste sig op med et forvildet Blik, „Fred! bleg, stille Fred i hendes Miner! Men vi er endnu midt i Livets Strøm; og dog kan jeg ikke ønske at følge hende," føiede hun til med et Udtryk af Forfærdelse. Derefter bøiede hun sig ned igjen og lukkede hendes Øine til.

Kort efter bøiede ogsaa Fulton sig ned over Adeles Liig, og han forbausedes over hendes Deilighed; det var en bleg, sovende Engel, de deilige Lokker laae skjødesløst henkastede over hendes Pande, det syntes ham, at han aldrig havde seet noget saa Yndigt og Henrivende, og at hun aldrig, da han saae hende levende, havde været saa skjøn, som i dette Øieblik.

Derpaa satte Laura Lyset længere tilbage og vendte sig til Fulton. „Nu, da hun er borte, skal Du vide det," sagde hun, „det var Dit eget Barn, Fulton, jeg vil ikke skjule min Forvildelse for Dig; jeg var den Zigeunerinde, som Du mødte paa Maskeraden i Frankrig."

Denne Tale vakte en slig Forvirring i Fultons Indre, saa hans Tunge i Begyndelsen ligesom lammedes derved.

„Saaledes er det," sagde Laura, „men gaae nu! thi her har Døden opslaaet sin Bolig; vogt Dig, at dens Aande ikke forgifter Dig!"

„Gud tilgive os vor Synd!“ udbrød Fulton pludselig.

„Troer Du paa Sligt?“ sagde Laura, „da er Du lykkelig; men jeg har levet med en Mand, der har dræbt al Tro i mit Hjerte.“

Fulton vendte sig nu om for at gaae. „Jeg har endnu et Ord at sige Dig,“ vedblev Laura, „kom aldrig her igjen! Advokaten er Din bittreste Fjende; efter flere uforsigtige Yttringer, der i den sidste Tid ere undslupne mig, hader han Dig meer end nogensinde. Der er vaagnet en Mistanke i hans Bryst om et Forhold, hvorom han tidligere intet anede. Bliv derfor borte, og vogt Dig for ham!“

Med Hensyn til den ovennævnte Begivenhed maae vi endnu lægge til, at Laura allerede i hine Dage følte Begyndelsen til den Sygdom, der siden berøvede hende hendes Sangstemme. Hun foretog da en Reise til Paris, hvor hun vilde tale med en Læge, som hun havde stor Tillid til. For at undgaae det besværlige Overhæng, som Berømthed medfører, antog hun denne Gang et fremmed Navn og levede desuden meget stille. Kort før sin Afreise lod hun sig dog af en Veninde overtale til at besøge hiin Maskerade, hvor hun pludselig blev overrasket af en Lidenskab, hvis Magt hun ikke selv havde kjendt. Kort efter forlod hun Paris og ilede til Madrid, hvor hun ifølge en Contract, som Advokaten tidligere havde sluttet, var nødt til at begive sig hen.

At Fulton dengang kunde troe Zigeunerinden født i Frankrig, var meget begribeligt; thi Laura havde under sit Ophold i Europa havt stor Øvelse i det Franske, som hun maatte tale overalt, hvor hun udenfor England kom

hen, og som hun desuden bestandig havde talt med sin Moder, saalænge denne levede.

Det var allerede to Timer efter Midnat, da Fulton forlod Advokatens Gaard, men hvad han i denne Nat havde hørt og oplevet, virkede saaledes paa ham, at han i de første Dage derefter neppe kunde samle sin Opmærksomhed til det Arbeide, der dog ellers var Midtpunktet for alle hans Tanker. Han følte nu vel, at al menneskelig Kløgt, ja selv den høie Gave, vi give Navn af Geni, som oftest kun ere svage Dæmninger mod den Forvildelsens Strøm, hvori vi henrives af vore Lidenskaber, og at der endnu maa bygges et langt stærkere Værn, hvis vi skulle modstaae dem.

Men den lille Adele kunde han aldrig mere glemme, og fra hendes Dødsleie var der udgaaet en Flamme, der aldrig mere udslukkedes i hans Sjæl.

Han kunde ikke undlade i det mindste paa anden Haand at forhøre sig om Lauras Befindende. Han erfoer da, at hun flere Gange, men især paa Adeles Begravelsesdag, havde været ganske ude af sig selv. Siden, om Eftermiddagen, var hun vandret alene ud til den Lilles Hvilested, hvor Gill efter en Times Forløb havde fundet hende, liggende over Graven, badet i sine Taarer, og i halv bevidstløs Tilstand, saa det kostede stor Møie at bringe hende hjem.

„Det er denne affindige Lidenskabelighed, der har ødelagt hendes Helbred," sagde Advokaten, da han hørte dette; „men hun kan ikke fornegte sin afrikanske Natur; thi fra Afrika nedstammer hun, og det er Negerblodet, der endnu rører sig i hende." Dette var det sædvanlige Omqvæd, som Advokaten gjentog hver Gang han, uden at nogen Fremmed hørte det, omtalte Lauras Heftighed.

Kort efter faldt Laura i en svær Sygdom, hvori hun i lang Tid tabte sin Bevidsthed, og hvori hun udtalte Ord, der, da de berettedes til Advokaten, i høi Grad bestyrkede hans Mistanke angaaende hendes tidligere Forhold til Fulton, og han svor nu i sit Hjerte at styrte Fulton i Elendighed og Undergang, hvad det saa skulde koste.

Sextende Capitel.

Den gamle Sætning, der allerede udtales i den hellige Skrift, at ingen Prophet er agtet i sit Fædreland, kan vel ogsaa, og det oftere end de Fleste troe, med de nødvendige Forandringer, anvendes paa det fremadstræbende Geni. I det mindste var dette Tilfældet med Fulton; thi uagtet han allerede, ved sit Panorama og ved sine kløgtig udtænkte Maskiner, havde erhvervet sig et betydeligt Navn baade i Frankrig og i England, saa syntes dette dog ikke at have frembragt noget synderligt Omslag i den offentlige Mening hos hans Landsmænd; tvertimod, saasnart han igjen begyndte paa Bygningen af et Dampskib, saa begyndte ogsaa paany de gamle Fordomme at yttre sig.

I hine Dage, førend man endnu havde opfundet den Kunst at bevæge sig over Havet ved Hjælp af Dampkraft, vare Meningerne om denne Sag temmelig deelte. Det gik hermed, som det næsten bestandig gaaer, naar en eller anden Opfindelse eller Opdagelse nærmer sig og skimtes af de mere skarpsynede Aander, uden endnu at

være indtraadt i Virkelighedens Land, og uden saaledes at være bleven til Kjød og Blod, at selv de største Tvivlere kunne lægge Fingrene i Naglegabet og ved Berøring forvisse sig om Tingens Virkelighed. Nogle meente da i hiin Tid, at Sagen var gjørlig, og at Verden dog omsider vilde komme saavidt, at noget Sligt blev opfundet; Andre meente, at den var ugjørlig og betragtede det som den største Daarlighed, naar Nogen virkelig og for Alvor vilde tænke paa at sætte den igjennem. Til denne sidste Mening bekjendte ogsaa i Newyork et Par af de mest ansete Blade sig, hvoraf det ene nu blev redigeret af Herr Dennison. I disse Blade blev da Regjeringen bittert dadlet, fordi den havde indladt sig i Underhandlinger med slige Phantaster som Livingston og Fulton; og uagtet der vel ogsaa af og til hørtes Stemmer, som yttrede den modsatte Anskuelse, saa udøvede dog disse dengang, i det mindste hvad Amerika angaaer, kun liden Indflydelse paa den offentlige Mening, der alt fra Begyndelsen af havde erklæret sig imod Fultons Forehavende.

Ja, den samme Paastand, der gjentagne Gange, da Fulton byggede sin første Dampbaad i Philadelphia, var bleven yttret, at hans hele Plan var en Virkning af en fix Idee, dukkede nu lidt efter lidt frem igjen, og den fandt mange Tilhængere mellem den store Hob, der som oftest er meget tilbøielig til at betragte enhver Tankeforbindelse, hvilken den ikke kan begribe, som Virkning af en forstyrret Hjerne.

En af de mest fornærmelige Bladartikler, hvori Sandhed og Løgn paa en saa eiendommelig Maade vare forbundne, at Fulton strax meente at gjenkjende Forfatte-

ren, ville vi her ordret afskrive. Denne Artikel stod i Dennisons Dagblad.

„Som bekjendt," saaledes lød denne Artikel, „har Herr Robert Fulton allerede tidligere foretaget nogle Forsøg for at bringe det Kunststykke i Stand, som han nu igjen er ifærd med. Disse Forsøg have imidlertid havt et saa uheldigt Udfald, saa Tanken derom sikkert maatte have holdt ham tilbage fra ethvert nyt Arbeide i denne Retning, hvis hans Hoved bestandig var i den Tilstand, at det kunde give ham en sikker Garanti mod alle Phantasiens Udsvævelser. Hans første Forsøg, der fandt Sted i Philadelphia, fik en meget sørgelig Ende, idet han selv — saaledes lød i det mindste dengang det almindelige Rygte — da hans Maskineri aldeles ikke vilde frembringe den forønskede Virkning, fik det fortvivlede Indfald at stikke sin egen Baad i Brand. Et Par andre Forsøg skal han have foretaget i Frankrig. Dengang tilbød han endog den daværende første Consul, at han vilde bygge ham en heel Dampflaade, ved hvis Hjælp han kunde erobre England og sikkre sig Herredømmet over Verdenshavet. Men hiint mægtige Geni, der nu staaer i Spidsen ikke blot for Frankrig, men for hele Europas Fastland, havde et altfor skarptseende Øie til, at han skulde indlade sig herpaa, og Herr Fulton modtog da et Svar, hvori den første Consul ligefrem erklærede ham for en Charlatan, ja hvori han endog skal have brugt et meget haardere Udtryk, som vi dog ikke her ville gjentage. Imidlertid tabte Herr Fulton ikke Modet, men begyndte, understøttet af flere bedragne og bedaarede Capitalister, at udføre sit store Værk. Herr Fulton skal da have bygget to Dampbaade; den ene sank tilbunds, da han vilde gjøre Forsøg dermed; den anden havde derimod en bedre Skjæbne, og

den manglede intet Andet, end at den, uagtet Dampmaskinen anstrengte sig efter yderste Evne, aldeles ikke vilde røre sig af Stedet, hvor den laae. Det hedder da, at man i Frankrig blev kjed af disse Forsøg, og at Herr Robert Fulton, hos hvem flere betænkelige Symptomer dengang skulle have yttret sig, blev greben og ført til Charenton*), hvor han sad indespærret i længere Tid, indtil han endelig, da man meente, at hans Forstandstilstand var bleven bedre, igjen kom paa fri Fod. Dette maa vel egentlig, uagtet vi ønske Herr Fulton, ligesom enhver Anden, al den Frihed, de nogenlunde kunde taale, betragtes som et stort Uheld; thi det havde sikkert været bedre baade for Newyork, og maaskee for Herr Robert Fulton selv, hvis han havde siddet i Charenton endnu den Dag i Dag. Iøvrigt er det høist beklageligt, at Herr Fulton lider under dette partielle Vanvid; thi han skal ellers, som han flere Gange har viist, aldeles ikke mangle Anlæg til den mechaniske Kunst. Endnu mere beklageligt er det, at Regjeringen saaledes har kunnet fæste Lid til hans Drømmerier, saa den ikke alene har givet ham et Patent paa hans formeentlige Opfindelse, men saa den ovenikjøbet har understøttet ham med Capitaler, som den ligesaa godt kunde have udkastet i Hudsonfloden, hvor de i det mindste ikke vilde blive forvandlede til Røg og Damp, saaledes som det upaatvivlelig vil skee dermed under Herr Fultons Hænder."

Uagtet det nu, da Fulton var bleven ældre og meer erfaren, ikke kunde falde ham ind at tage til Gjenmæle, hver Gang en dadlende Bladartikel blev skreven imod ham, saa forekom dette Angreb ham saa nærgaaende, at

---

*) Charenton er et Hospital for Afsindige i Nærheden af Paris.

han ikke ganske ville tie stille dertil. Han lod derfor et Forsvar indrykke i flere Blade, i hvilket han erklærede den Beskyldning, at han nogensinde skulde have siddet indesluttet i Charenton, for et løgnagtigt Paafund, udklækket i en Bagvaskers Hjerne. Han godtgjorde desuden med flere Attester, som han lod aftrykke, at den sidste Baad, han havde bygget paa Seinen, virkelig var bleven sat i Bevægelse ved Dampkraft; kun havde denne Bevægelse ikke været hurtig nok.

„Jeg erindrer, at jeg for flere Aar siden," saaledes blev Fulton ved, „hos en Forfatter, hvis Navn jeg desværre har glemt, læste nogle Bemærkninger, som jeg dengang afskrev, og som jeg, da de maaskee dog tildeels ved denne Leilighed kunne finde deres Anvendelse, her vil gjentage:

„„Den, der vil lære at kjende den indbildte Viisdom,"" saaledes skriver hiin Forfatter, „„den, der vil „„være Vidne til den benegtende Kritiks og den haard„„nakkede Fordoms tilsyneladende Seier over Talentet; „„den, der vil overbevise sig om, hvor forgængelig enhver „„Ros og Dadel er, som blot har sin Grund i en for„„udfattet Mening; den, der vil lære Ligegyldighed for „„de Paastande (og vel ogsaa for de Afguder), som Øie„„blikket opstiller, og som Øieblikket igjen nedbryder; „„kort den, der vil have et anskueligt Billede af Bølge„„gangen og det hurtige Omsving i den offentlige Me„„ning: han bør ikke søge dette i de betydelige og be„„rømte Skrifter, men snarere i dem, som blot hæves af „„Tidsstrømmen, og som igjen bortskylles af den; og „„især bør han søge det i de slettere og mere ephemere „„Dagblade fra en forsvunden Periode.

„Enhver talentfuld Mand, der miskjendes af sin

„„Omgivning, er meget tilbøielig til at troe, at Verden „„paa en forhen uhørt Maade er uretfærdig imod ham, „„at han bliver stærkere forfulgt, at han har en haardere „„Kamp at gjennemgaae end alle andre Talenter før ham. „„Men ved at læse slige Blade og de Domme, som deri „„fældes, vil han snart komme ud af sin Vildfarelse. „„Han vil da see, hvorledes udmærkede og berømte Mænds „„Navne (især naar disse Mænds Been alt ere gjemte „„i Graven) hvert Øieblik blive brugte til Skjold mod „„det opadstræbende Talent, der atter, naar det, trods „„denne Modstand, og efter mangen haard og bitter „„Strid, har erhvervet sig et Slags Anerkjendelse i „„Verden, maa finde sig i at bruges paa lignende Maade „„mod de Talenter og Kræfter, der ville bane sig Vei „„efter det. Han vil see, at det Overfladiske tidt bliver „„hævet, medens det Betydelige haanes, lægges for Had „„og nedtrampes i Støvet; han vil erfare, at netop det „„ofte med den største Fripostighed bliver benegtet og „„fremstillet til Latter for Mængden, der dog siden be„„kræftes af Erfaring; medens paa den anden Side Op„„dagelser blive fremhævede og udbasunede, der dog efter „„kort Tid ligesom svinde hen i Luften og opløses i et „„Intet. Saaledes vil han ogsaa paa denne Vei lære „„Viisdom og Menneskekundskab, lære at finde sig i Mis„„kjendelse, Bitterhed, Haan og Foragt og at betragte „„dem som forbiilende Skyer paa Retfærdighedens Him„„mel, der vel for Menneskenes Blik en Tidlang kunne „„formørke den, men der dog ikke kunne forhindre den „„fra, naar de længst ere henveirede, igjen at vorde syn„„lig i al sin rene og ophøiede Glands.““

Dette Brudstykke af en unævnt Forfatter, som jeg

her har tilladt mig at anføre," vedblev Fulton, „randt mig igjen af Tankerne, da jeg læste de mange ufordeelagtige Domme, der i denne Tid fældes over mit Arbeide, uden at man dog endnu har seet, hvad Udfald dette vil faae. Forresten veed jeg vel, at jeg intet endnu har udført, der kan sikkre mig en Plads i de store Opfinderes Række; men dog mener jeg, at jeg ved flere Leiligheder har viist noget Talent og nogen Dygtighed i mit Fag, hvorfor jeg ingenlunde troer at fortjene den Ringeagt og den Haan, der fra saa mange Sider vises mig, og det som oftest af Folk, der maae være sig det bevidste, at de aldeles ikke have nogen Indsigt i Sagen, og at de aldeles ikke have sat sig ind i den Mands Tankegang, over hvilken de saa høit udtale deres Fordømmelsesdom.

Fordi flere Forsøg, selv naar de anstilles af fagkyndige Mænd, i Begyndelsen mislykkes, derfor maa man ikke strax troe, at en dristig Plan ubetinget og i sig selv er uudførlig. I enhver Kunst gives der Forløbere, der kun altfor tidt miskjendes af Publicum, og der, om de end ikke selv naae Maalet, dog have den Fortjeneste, at de falde som Offere, idet de bane Vei for deres lykkeligere Efterfølgere. Om jeg nu kun er en saadan Forløber, og om jeg skal falde paa Kampens Dag, før Seiren er vunden, det vil Tiden snart vise; dog har jeg en bedre Tro; jeg har det faste Haab, at Øieblikket nu er kommet, hvori den Opgave, paa hvilken jeg har offret de bedste Aar af mit Liv, omsider skal løses."

Uagtet dette Forsvar fra Fultons Haand blev optaget i flere Blade, saa frembragte det dog ikke den Virkning, han deraf havde haabet; tvertimod, Publicum meente deri mellem Linierne at læse den Tilstaaelse, at han selv troede, hans Plan maatte mislykkes. Dette blev grebet af

mange Avisskrivere, der nu ligefrem paastode, at Fulton søgte at unddrage sig fra den Forpligtelse, han havde paataget sig; det var høist sandsynligt, følede de til, at han ikke vilde lade det komme til et offentligt Forsøg, hvori han nødvendig, som han nu selv indsaae, maatte spille en uheldig Rolle og blive til Spot for det forsamlede Folk.

Imidlertid skred Dampskibets Bygning rask fremad; thi Fulton havde allerede ved sine tidligere Forsøg lært at vogte sig for mange Misgreb; desuden havde han et lykkeligt Blik for sin Kunst, hvilket ofte erstattede den manglende Erfaring. Og uagtet det Maskineri, der saaledes, efter hans Anviisning, lidt efter lidt blev skabt, endnu var temmelig ufuldkomment, ja, uagtet det neppe kunde sammenlignes med det, som man i vore Dage selv paa de ringeste Dampskibe pleier at anvende, saa mente han dog, at han efter Omstændighederne kunde være ganske tilfreds dermed.

For Sikkerheds Skyld blev der holdt Vagt paa Dampskibet baade Dag og Nat, og her havde Fulton den største Nytte af sin tro Ven David Baxter, der næsten aldrig, saalænge Bygningen varede, noget Øieblik forlod Skibet, og der i de faa Timer, hvori han selv trængte til Ro, vidste at stille saa paalidelige og aarvaagne Mænd i sit Sted, saa det ikke syntes muligt, at der kunde indtræffe noget Uheld af det Slags, der tidligere havde rammet Fulton i Philadelphia.

I August Maaned 1807 ankom Dampmaskinen fra England; den blev strax sat fast, og allerede henimod Enden af September Maaned var det hele Maskineri færdigt.

Dette Dampskib, der førte Navn af Clermont, var hundrede og tre og tredive Fod langt, og atten Fod bredt, og det havde kun en eneste Dampcylinder.

Skibet laae nu for Anker paa Hudsonfloden, temmelig nærved Landet, hvor Skarer af Tilskuere allerede flokkedes for at stirre paa den gaadefulde Bygning, over hvilken de Fleste vel gjorde sig lystige, men som dog Enkelte betragtede med Uvisshed, ja endog med et Slags ængstelig Forventning. Det blev nu offentlig bekjendtgjort, at Dampskibet Clermont den tredie October skulde foretage sin første Flodreise, som det, om muligt, vilde fortsætte ligetil Albany. Imidlertid tillodes det ikke, at nogen Uvedkommende inden denne Reise gik ombord derpaa.

Dampskibet Clermont prangede ikke med de livlige Farver, hvorved de amerikanske Dampskibe nu sædvanlig udmærke sig. Der vare ingen Sophaer, ingen malede Bænke eller Stole paa Dækket, ingen Plads til de mange Reisende, der nu pleie at strømme sammen selv paa de mindre Dampskibe, der fandtes heller ingen prægtig Spisesal deri. Alt var simpelt og uden Glimmer; kun et blaat Flag med hvide Stjerner vaiede fra Bagstavnen, medens en høi Skorsteen indtog den Plads, hvor Masten paa de mindre Seilskibe ellers pleier at staae.

Den korte Tid, der var tilbage, inden Forsøget skulde skee, anvendte Fulton til nøie at gjennemsee alle Maskineriets Dele, og til, saavidt muligt, at bortrydde enhver Hindring, der naar det afgjørende Øieblik kom, kunde sinke Skibets Gang. Hvad der iøvrigt allermeest trøstede ham, var, at en foreløbig Prøve, som han foretog en Morgenstund, før Folk endnu havde samlet sig, syntes at vidne om, at han ikke havde arbeidet forgjæves. Dog

mærkede han ved denne Leilighed, at Vandhjulenes Gjennemsnit var noget for stort, og at Skovlene gik for dybt ned i Vandet; men alt dette blev nu i Tide rettet.

Nogle Dage tidligere havde Fulton modtaget et Brev fra Barlow, der nylig var vendt tilbage til Amerika, og der nu befandt sig paa en Reise i det vestlige Pennsylvanien, paa den anden Side af Alleghanybjergene, hvor han havde paataget sig at kjøbe Land for flere Familier, som vilde bosætte sig i Amerika. „Ogsaa her," stod der i dette Brev, „ved Ohioflodens Bredder, hører man Rygter og Dig og om Dit dristige Foretagende. Imidlertid har Du, som Du vel har mærket, ikke den offentlige Mening paa Din Side; og naar jeg skal tale oprigtig, saa er jeg endog selv ikke langt fra at gaae over til Tvivlernes Parti. Vi sees snart; thi jeg haaber at være i Newyork paa den Dag, naar Forsøget skal finde Sted. — Din Ven Barlow."

„Jeg har her," stod der i en Efterskrift, „fundet de to Colonister, William og Georg Harris igjen, med hvem vi for mange Aar siden stiftede Bekjendtskab. Jeg har viist dem en, efter deres Mening, stor Tjeneste ved at kjøbe et ypperligt Stykke Land af dem paa meget gode Vilkaar, hvorefter de ere dragne endnu længere mod Vesten, hvor Urskoven næsten er urørt, og hvor Jagten derfor er bedre end her."

Til Trods for den Forsikkring, som dette Brev indeholdt, nærmede dog den afgjørende Time sig, uden at Fulton hørte noget til Barlows Ankomst.

Derimod var der nylig kommen en anden Mand til Byen, der stod i meget nær Forbindelse med Fulton. Denne Mand var ingen Anden end Fultons Fader, der besøgte Newyork for, om muligt, at bringe en Sag i

Orden, hvorpaa hans hele timelige Velfærd beroede. Jack Turner, som havde Fuldmagt fra van Gehlmuydens Hovedarving i Alkmaar, paastod nemlig, at det Legat, som van Gehlmuyden i sit Testament havde tilstaaet Charles Fulton, ikke kunde blive udbetalt, da der fandtes en Formalitetsfeil, der gjorde denne Bestemmelse ugyldig. Da nu Jack Turner i denne Tid opholdt sig i Newyork, og da det var uvist, om han nogensinde vilde vende tilbage til Philadelphia, saa havde den gamle Fulton foretaget denne Reise for at see, om han kunde faae dette Anliggende afgjort i Mindelighed. Forresten var det hans faste Forsæt, at han under dette Besøg i Newyork ikke vilde have Noget at skaffe med sin Søn. Dette erklærede han ligefrem til John Bridle, dengang han aflagde sit første Besøg hos ham; og da nu John Bridle heller ikke lovede sig noget Godt af en saadan Sammenkomst, saa forpligtede han sig ogsaa til, at han ikke vilde tale noget til Robert Fulton om hans Faders nærværende Opholdssted.

Den sidste Aften, før Dampskibet skulde prøve sin Lykke, tilbragte Fulton hjemme med sin Familie. Han havde været paa Skibet, ligetil Solen dalede. Alt var nu saa godt indrettet, som det under de daværende Forhold var muligt, og han mente derfor, at hans personlige Nærværelse ikke for Øieblikket behøvedes, og at han gjerne kunde overlade Bevogtningen af Skibet til David Baxter, der desuden havde paataget sig det nødvendige Tilsyn med Dampmaskinen, som han allerede meget godt forstod at omgaaes med.

Der blev ikke talt meget den Aften; den gamle Milburn var endnu taušere end sædvanlig og syntes fordybet i sine egne Betragtninger. Abigail sad ved Fultons

Side, hvor hun var sysselsat med et Haandarbeide. De to smaa Pigebørn havde taget Plads i en Krog, hvor de legede en stille Leeg. Deres Broder, en lille deilig Dreng med gule Lokker, sad ved Fultons Side foran et Bord, hvor han betragtede nogle Billeder, som Faderen havde givet ham.

Pludselig lagde Abigail sit Arbeide fra sig, saae paa Fulton og rakte ham sin Haand. „Hvis det mislykkes," sagde hun, „saa vil vi reise til mine Brødres Hjem, Robert, og leve der langt fra Verden i den store Skov, hvor intet haardt og spottende Ord skal høres."

Herpaa svarede Fulton intet, men smilede venlig og trykkede hendes Haand.

„Den, der bryder sig om Verdens Spot, han er endnu hildet i Verdens Lænker," sagde den gamle Milburn. Derpaa blev der igjen en ny Taushed.

„Min hele Tilværelse," sagde omsider Fulton, „er nu sammentrængt i dette ene Punkt, i dette ene Øieblik, for dette har jeg levet, stræbt og virket mit hele Liv igjennem; jeg er tilmode ligesom en Feltherre Natten før et stort og afgjørende Slag, hvis dette tabes, saa er Alting tabt."

„Saaledes burde intet Menneske tale," svarede Thomas Milburn, „saaledes burde intet Menneske give sin hele Tilværelse i den udvortes Lykkes Hænder; thi han ligner da en Spiller, der sætter al sin Eiendom paa et eneste Kort."

„Noget ligger bestandig i Tilfældets Haand," sagde Fulton igjen, der var saa fordybet i sig selv, at han neppe havde hørt Milburns Ord, „og hvor nøie man mener at have beregnet Alt, saa er der dog Noget, som

man ikke kan beregne, og hvori Lykken maa gjøre Udslaget."

„Enhver skal vaage og bede og samle sig i sit Inderste, paa det hans Frafaldsstund ikke skal komme," svarede Qvækeren.

I dette Øieblik hørtes der en stærk Banken paa Gadedøren. Fulton blev pludselig saa bleg som et Liig; thi det faldt ham ind, at der maaskee nu igjen var indtruffen en Ulykke, ligesom dengang, da har byggede sin første Dampbaad i Philadelphia. Han sprang hurtig op, ilede hen og aabnede et Vindue. „Hvad er det?" raabte han, „hvem er der?"

„Det er en Mand fra Dampskibet," svarede en Stemme udenfor, „Fyrbøderen Tom Willis."

„Er der indtruffet noget Uheld?" raabte Fulton.

„Nei," svarede Tom, „men der kunde let være skeet en stor Ulykke."

Nu blev Døren aabnet, og kort efter traadte Fyrbøderen ind. Han fortalte da, at han og en anden Mand havde været i Land ved Solens Nedgang for at hente tørt Brænde ombord. Da kom der en Neger til dem, der advarede dem om, at de skulde tage dem i Agt; thi der vare Folk, sagde han i sit underlige Sprog, der i denne Nat vilde sprænge Dampskibet i Luften, eller idetmindste fordærve Maskineriet. De vilde undersøge Skibet nøie, blev han ved, da vilde de vist finde Krudt skjult et eller andet Sted. Dette havde han hørt ved hemmelig at lytte til en Samtale mellem to Mænd, som alt længe havde vakt hans Mistanke.

„Neppe fornam vi dette," vedblev Tom, „saa lode vi Brændet ligge og roede tilbage til Skibet igjen for at melde, hvad vi havde hørt. En af Mandskabet havde

faaet Tilladelse til at ligge i Land i Nat, dog var han endnu ombord. Han blev da strax taget fast, og det Rum, hvor han pleiede at sove, blev gjennemsøgt; men der fandtes intet. Derimod fandt vi tilsidst et Krudforraad, der var meget vel gjemt nede i Lasten; ved Siden deraf laae en Lunte, der dog endnu ikke var tændt. Der omtalte Mand vilde Intet bekjende, hvorfor han blev overlevert i Øvrighedens Hænder."

Uagtet Fulton vidste, at han kunde stole paa David Baxter, som paa sig selv, saa var der dog nu kommen en saadan Uro over ham, at han ikke vilde blive hjemme men besluttede at følge Tom ombord. Da han kom der, fandt han Alt i bedste Orden: det var desuden Maaneskin, og der var hængt Lygter ud, saa ingen Baad kunde nærme sig til Skibet, uden at blive seet. Men da han nu havde talt med David og selv undersøgt Alt, og da han saae, at der Intet var at frygte, saa vendte han atter tilbage til sit Hjem; thi det havde han lovet Abigail, der var bleven ængstelig over hans Helbred, eftersom han i flere Nætter ikke havde været i Seng.

Da han igjen naaede sin Bolig, blev han modtagen af Abigail, der allerede for lang Tid siden havde bragt sine Børn til Sengs, og der nu var alene oppe for at vente paa ham. „Fulton!" sagde Abigail, „om det ogsaa gaaer ulykkeligt med Dit Skib, om ogsaa alle Andre forlade Dig, saa har Du jo dog Dine Børn og Dit Hjem, hvor Du aldrig kan blive forladt."

„Ja," svarede Fulton, idet han trykkede et Kys paa hendes fiintdannede Læber, „der er ingen Mand paa Jorden, der har en bedre og troere Hustru end jeg."

„Du seer saa bleg ud, Robert," sagde hun, „du trænger vist til Søvn."

„Jeg kan ikke sove, Abigail, før jeg seer Udfaldet paa denne Sag.“

„Vend Dit Blik indad, Robert, og paakald ham, der stiller Stormen, da skal Du vist faae Ro.“

Det Sidste gjorde ogsaa Fulton, dernæst kastede han et Blik paa sine sovende Børn og bøiede sig ned over dem og trykkede et Kys paa deres blomstrende Kinder. „O, Gud! lad der skee, hvad der vil med mig,“ sagde han, „men tag blot disse, som Du har givet mig, og som Du har ladet opblomstre under mit stille Tag, i Din Varetægt og i Dine beskjærmende Hænder! fjern al Sorg og alle Smerter fra dem og læg hellere det paa mine Skuldre, hvad der skal og maa bæres!“

Efter disse Ord lagde han sig til Sengs ved sin Hustrus Side, og det var da, ligesom en høiere Kjærlighed havde taget ham under sine Vingers Skygge, og han faldt virkelig i en dyb og rolig Søvn, hvoraf han først vaagnede den næste Morgen et Par Timer før Solens Opgang.

Syttende Capitel.

Omsider frembrød den Dag, paa hvilken det skulde vise sig, om Fulton havde arbeidet forgjæves eller ikke. Det var bleven afgjort, at Afreisen først skulde finde Sted ved Middagstid. Dog havde Fulton allerede været ombord tidlig om Morgenen, men var vendt tilbage igjen for at tage Afsked med sin Familie. Nogle Timer senere

kom ogsaa David Baxter, der mod Sædvane var gaaet i Land for at modtage hans sidste Ordre med Hensyn til nogle mindre vigtige Ting, om hvilke han endnu var uvis.

„Skal ikke Madamen være med i Dag?“ spurgte David Baxter tilsidst, da han tog Afsked, „vil De ikke see, hvordan det løber af? De kan jo tage de Smaa med Dem.“

„Nei,“ svarede Abigail, „vi vilde ikke passe i den store Vrimmel.“

„Gaa Du nu i Forveien David!“ sagde Fulton, „jeg seer Dig nødig paa noget andet Sted i Dag end ombord paa Skibet.“

„Nu, frisk Mod, Robert!“ sagde David, „Jollen skal vente ved Broen, og brød Dig saa bare ikke om, hvad Folk snakker, for nu gjælder det om at seile stik imod Strømmen.“ Med disse Ord trykkede han sin Vens Haand, hvorefter han gik.

„Jeg vil følge Dig ned til Flodbredden, Fulton,“ sagde Thomas Milburn, „men ikke længere, saa kan jeg være den, der bringer Abigail den første Efterretning.“

Uagtet Abigail gik sin stille Gang og besørgede sine Forretninger i Huset, som sædvanlig, saa mærkede man dog vel, at hun indvortes var meget bevæget.

„Jo ældre Abigail bliver, desmere kommer hun til at ligne sin Moder,“ udbrød den gamle Milburn, efterat han længe taus havde betragtet hende.

„Ak, Fader reiser vist langt bort,“ sagde den lille Dreng, „han kommer nok ikke hjem i Aften.“

„Dersom jeg kom hjem i Aften,“ svarede Fulton, „da var det intet godt Tegn; men ret længe vil det dog ikke vare, inden vi sees igjen.“

Noget efter indfandt John Bridle sig med flere Venner, der havde lovet at være med paa Dampskibet, og Fulton beredte sig nu til at gaae. Abigail med hendes Børn fulgte ham udenfor, og de bleve længe staaende for at see efter ham. „Jeg er den, der bestandig maa blive tilbage," sagde Abigail tilsidst, da hun ikke længere kunde see ham; „hans Vei fører ham bestandig ud i det Fjerne langt bort fra mig."

Man har et Brev fra Fulton, der er skrevet enten i disse Dag eller kort derefter. I dette Brev fortæller han blandt Andet, at han undertiden paa Veien til Byggepladsen, pleiede at standse mellem Tilskuerne, naar han vidste, at disse ikke kjendte ham. „Jeg hørte da aldrig noget opmuntrende Ord," skriver han, „ja neppe engang et Ønske for, at min Plan maatte lykkes; kun Spot og Haan og taabelige Vittigheder, hvori man stræbte at gjøre sig lystig over mit Forehavende."

Paa denne Dag aabenbarede den almindelige Modstemning mod Fulton sig endnu stærkere end sædvanlig, og fra alle Sider hørte man spottende Udladelser. Forskjellige grovttegnede Carieaturer vare desuden ophængte i Papirhandlernes og Billedkræmmerens Vinduer. Paa et Sted var han saaledes fremstillet ombord paa sit Skib i nedbøiet Stilling, pustende til Ilden under en Dampkjedel; „men," stod der nedenunder, „det hjælper ikke, Skibet rører sig ikke af Pletten." Paa en anden Tegning saae man en stor Fisk, der var komne ind imellem Vandhjulene paa Dampskibet, hvorved disse sønderbrødes. Paa et tredie Billede saaes det hele Dampskib splittet og sprængt i Luften, medens Fulton selv, med vildt opreiste Haar, og med fordreiede Træk, syntes at omhvirvles ved Siden af sine Hjul imellem Skyerne. Lignende Vrængbilleder

bleve ogsaa falbudne mellem Tilskuerne af omløbende Drenge, og et Par af disse henvendte sig ogsaa til Fulton selv, da han gik ned til Skibet og spurgte ham, om han ikke vilde kjøbe Noget af deres Billedkram.

„Det giver jo dog den sunde Forstand, Nabo," sagde en gammel Indvaaner af Newyork til en anden, „at Sligt er umuligt. Vi koge jo hver Dag ved Hjælp af Røg og Damp, men de ere ikke engang capable til at rokke en Theemaskine eller en Jerngryde fra deres Pladser, hvordan skulde de da kunne drive et Skib frem lige imod Vind og Strøm!" — „Ja, jeg vilde ligesaa godt paatage mig at drive et Skib frem ved Røgen af min Tobakspibe," sagde den anden, „det falder jo af sig selv, at Ingen kan seile med den bare Damp, der dog i Grunden ikke er andet end Dunst og Luft, det har jeg hørt af en lærd Mand." — „Ja," svarede en tredie, „men det er da nok ogsaa kun Luft, der fylder Seilene paa de sædvanlige Skibe; desuden har jeg ogsaa hørt af en lærd Mand, at det egentlig er et Slags Luft, der driver en Kanonkugle frem." — „Der har I ladet Jer Noget binde Ærmet, Nabo," sagde den første, „for en Kanonkugle farer jo afsted ved Hjælp af Krudtet, det veed ethvert Barn, og den der fandt Krudtet op, for ham taget jeg min Hat af, for han var en stor Mand; men denne Robert Fulton er jo ikke Andet end en Nar og et galt Menneske." — „Ja, det er endelig sandt nok, og derom vil vi ikke disputere," svarede den tredie. — „Kom her Dreng!" raabte den første, „lad os faae et af Dine Billeder! der er mere Forstand deri, end i alle Regjeringsmændenes Pander for ellers vilde de aldrig have ladet sig tage ved Næsen af en saadan Vindmager, som denne Fulton, der ovenikjøbet har en Skrue løs."

„Selv om noget Sligt kunde gaae," sagde en Haandværkssvend til sin Kammerat, „saa vilde det jo dog være en skammelig Ting, for man skal aldrig begynde paa Noget, der sætter Folk ud af deres Nærringsvei; for lad nu saa være, at vi kom til at seile uden Seil, hvad skulde da Seilmagerne begynde paa? Det vilde jo være at ruinere skikkelige Folk, der skulde føde Kone og Børn med deres Arbeide, og der aldrig har gjort den Slyngel, den Fulton, det Mindste imod." — „Ja, var jeg saasandt Seilmager, da skulde det svie til hans Ribbeen," svarede den anden. — „Skulde han sætte det igjennem," sagde en gammel Irlænder, „da maatte det være ved Djævelens Hjælp, for Djævelen er bedst vant til at omgaaes med Røg og Damp, og han er ogsaa den, der bedst forstaaer at seile mod Veir og Vind."

„See, der kommer de med Synderen!" raabte En, da Fulton nærmede sig med sine Venner. — „Ja, ja, der er en forskrækkelig Mængde Mennesker," sagde den gamle Irlænder, „det er præcis ligesom hjemme hos os i Limerick, naar En skal kagpidskes eller henrettes."

„Ak, hvor han seer bleg ud, den Stakkel!" sagde en ung Pige, der stod noget længere borte. — „Ja, og han er dog ellers ganske smuk at see til," sagde en anden. — „Og han har et klogt Ansigt," vedblev den første, „hvem skulde troe, man kunde see saaledes ud, naar man er forstyrret i Hovedet? — „Sligt kan man ikke see udenpaa, min Pige," svarede en Mand, der stod ved Siden af dem; „viis mig din Forstand af Dine Gjerninger, staaer der jo skrevet." — „Ak, De har dog Synd deraf, at de leer ad ham," sagde de unge Pige, „hvis Vorherre har straffet ham saa haardt, at han ikke er rigtig klog, saa er det jo dog Noget, som han ikke kan gjøre ved." —

„Ja, ja," svarede den Mand, der stod ved Siden af hende, „det kan nu ikke være anderledes, det er Verdens Gang, hvad vilde han paa den Gallei? som skrevet staaer."

Menneskesværmen blev bestandig større, jo nærmere man kom til det Sted, hvorfra Dampskibet bedst kunde sees. Da Fultons Skibsjolle ikke var stor nok for at rumme det hele Selskab, der ledsagede ham, saa lod han John Bridle, tilligemed en Deel af Selskabet, roe ombord i Forveien og blev selv staaende paa Flodbredden for at vente paa Jollens Tilbagekomst; thi uagtet der var mange Baade paa Floden, saa kunde han dog ikke benytte nogen af dem, eftersom de alle vare udleiede og fulde af Mennesker.

Nærved det Sted, hvor Fulton ventede paa Baadens Tilbagekomst, stod der ogsaa en Dame, hvis Ansigt var besløret, og hvis ziirlige Dragt og Skabning tiltrak sig alle de Omstaaendes Opmærksomhed. „Hvem kan hun dog være?" spurgte en af Tilskuerne. — „Det er Advokat Grays Hustru, hende, som har vundet saamange Penge ved sin Sang," svarede en anden, „kan I ikke see, der staaer jo den sorte Slave bag ved, der bestandig følger hende i Hælene. Hun kom i sin høie Vogn, og hun vilde have kjørt lige ned til Floden, men saa stoppede vi hende, og hun maatte gaae til Fods, ligesom alle vi Andre, for hun er ikke bedre end vi, mener jeg, hvor mange Penge hun ogsaa har."

„Seer I den gamle Mand der paa Brinken, ham, som er indsvøbt i den graa Kappe?" sagde en Røst nærved Fulton, „det er Faderen til ham, der har bygget det underlige Skib."

Fulton havde hidindtil været saa sysselsat med sine

egne Tanker, at han ikke synderlig havde seet sig om imellem Tilskuerne, men neppe hørte han disse Ord, før han løftede sine Øine fra Jorden og saae sig om, og han opdagede da virkelig til sin store Forbauselse sin egen Fader, hvis Træk han nu, uagtet han ikke havde seet dem i saa mange Aar, let gjenkjendte. Den gamle Mand stod paa Pynten af en steil Bakke nærved Floden, og da han tillige var anseelig af Væxt, saa ragede han høit op over alle dem, der omringede ham.

I dette Øieblik nærmede et Bud sig til Fulton. „Jeg har en lille Seddel, som jeg skal afgive i Deres egne Hænder," sagde han, „det er vigtigt, at De læser den, før De gaaer ombord." Neppe havde Fulton modtaget Seddelen, før Overbringeren var forsvunden i den omgivende Menneskevrimmel.

„Naar De nu kommer tilbage fra Skibet," stod der i denne Seddel, „saa kan De være ganske rolig for Deres Fremtid; thi der skal da staae en Vogn beredt, der kan føre Dem lige hen til Daarekisten, hvilken hos os, som De maaskee veed, er særdeles fortræffelig indrettet; og det vil i ethvert Tilfælde være meget lettere for Dem at finde Vei derhen, end det vil blive for Deres Dampskib at finde Vei til Albany."

Denne Seddel var uden Navns Underskrift, Fulton gjemte den, da han havde læst den, uden at sige et Ord derom til sin Omgivning.

Imidlertid kunde han dog ikke tilbageholde en Ytring, der vidnede om den Stemning, hvori han var. „Man beundrer dem, der kæmpe med legemlige Vaaben," sagde han, „og selv naar Slaget tabes, har man dog endnu en Krands tilovers til den, der falder paa Valpladsen; man tillægger ikke ham Skylden, om ogsaa et

Uheld indtræffer, der vrister ham Seiren af Hænderne; men hvor ganske anderledes behandles ikke vi, der kæmpe i Aandens Verden. Ogsaa her gjælder det tidt om Liv eller Tilintetgjørelse, Seier eller Undergang, ogsaa vi maae vove det Høieste, vi paa Jorden eie; og dog, hvis det træffer sig saa, at Lykken i det afgjørende Øieblik svigter os, hvis en vel begrundet og beregnet Plan ved et af de Tilfælde, som ingen menneskelig Kløgt kan forudsee, mislykkes, hvo fletter da en Krands til os, ja, hvo har da noget venligt og undskyldende Ord for os? Kun Spot, Haan og Miskjendelse, det er al den Løn, vi have at vente."

„En saadan aandelig Stridsmand, som Du er," sagde en velbekjendt Stemme bag ved Fulton, „kan ikke sammenlignes med den simple Kriger, der falder paa Valpladsen, men snarere med Hærføreren selv; og denne har da heller ikke nogen synderlig Berømmelse at vente, hvis Slaget tabes."

„Barlow!" raabte Fulton, „er det virkelig Dig!"

„Ja," svarede Barlow, „jeg har kjørt den hele Nat og det var endnu neppe nok, at jeg kunde komme til rette Tid. Men hør nu!" sagde han med sagtere Røst, „jeg har øieblikkelig, saasnart jeg kom og mærkede Stemningen, truffet Aftale med en Skibscaptain, der ligger seilfærdig ved Udløbet af Hudsonfloden, hvis det gaaer galt, da kan Du strax finde Tilflugt hos ham, for det vil da neppe være raadeligt, at Du bliver her længere."

„Hvis det gaaer galt, da er det mig ligegyldigt, hvor jeg er," svarede Fulton.

I dette Øieblik kom Skibsjollen. Fulton tog nu Afsked med Thomas Milburn og sprang ned i Baaden,

hvorhen Barlow og flere af de Andre fulgte ham; „thi jeg vil dog være tilstede, hvordan det saa gaaer," sagde Barlow, „siden ville vi tage Raad af Omstændighederne."

Attende Capitel.

Neppe var Fulton kommen ombord paa Skibet og havde talt med David Baxter, som han ifølge dennes Ønske havde betroet Opsigten over Maskineriet, før han gav Ordre til at lette Anker, Klokken var da, som Fulton selv beretter i et af sine Breve, allerede slagen Et. I dette Øieblik trængte Mængden sig saa nær til Flodbredden, at flere Mennesker styrtede i Vandet, og det var kun med Vanskelighed, at man kunde frelse deres Liv.

Det mærkedes vel paa de Fleste af Fultons Venner, at de ikke havde noget synderligt Haab om et heldigt Udfald. Den Eneste, der endnu holdt Modet oppe, var John Bridle, for hvem Fulton saa nøie havde udviklet sin Plan, at han virkelig tilsidst havde faaet den Tro, at den dog maaskee kunde lykkes; de Øvrige, der enten vare komne ombord for at føie John Bridle, eller af personlig Godhed for Fulton, frygtede alle for, at de paa denne Dag kun skulde vorde Vidner til hans Ydmygelse og til hans Skam.

Neppe var Ankeret kommen ombord, før Signalet til Afreisen blev givet, hvorefter Maskineriet sattes i Gang. Til alle Tilskueres Forbauselse begyndte da Skibet, skjøndt

temmelig langsomt, at skride frem, medens Vandhjulene dreiede sig; men ak, det varede kun nogle Secunder, da standsede Hjulene igjen, og Skibet blev snart liggende ubevægeligt, ligesom tilforn.

I denne Stund svimlede det for Fultons Blik; thi hele hans store Plan, som han havde opoffret saamegen Tid og al sin Velfærd paa, syntes nu igjen at skulle opløse sig i en Drøm og i et Intet. I samme Øieblik opstod der en stor Angst og Uro mellem hans Venner. Nogle raabte, at de strax vilde i Land, og at man skulde komme med Skibsjollen, andre forbandede den Time, da de havde sat deres Fod ombord, og sagde, at det Hele var et Galmandsværk og et forrykt Foretagende.

Imidlertid fattede Fulton sig saa godt, han kunde, og traadte frem imellem dem. Han vidste ikke Grunden, sagde han, til denne Standsning, men det skulde nu blive undersøgt, han bad dem blot om at have Taalmodighed og vente en halv Time, da skulde Reisen enten blive fortsat, eller den skulde for denne Gang blive opgivet.

Men Alt, hvad Fulton sagde, var forgjæves. „Vi vil bort! vi vil bort herfra!" skreg man fra alle Sider. — I samme Øieblik hørtes der en gjennemtrængende Piben fra Landjorden. Fulton kastede sit Blik derhen, og han saae da, at det var hans egen Fader, der endnu stod paa den steile Brink, hvor han alt i længere Tid havde staaet, og der holdt en Pibe til sine Læber, med hvilken han gav det første Signal til Udbrudet af den almindelige Forbitrelse. Det varede da heller ikke længe, før Flere stemmede i med, og der opstod en Piben og Skrigen, en Støi og et Raab af tusinde Stemmer imellem hverandre, saa Ingen kunde høre et Ord meer af hvad der blev talt paa Skibet.

Man fortæller om Napoleon Bonaparte, at han, da Lykken i Slaget ved Marengo syntes at vende sig imod ham, stod bleg nærved Valpladsen, med Hovedet lænet til en Muur, med Død og Fortvivlelse i Hjertet; thi Alt syntes tabt, hans Hær var slagen, dens Mod var knækket, alle hans Fremtids Planer syntes tilintgjorte. Men da kom der pludselig en Undsætning, som han ikke havde ventet, en frisk og dristig Krigerskare, der fornyede Kampen, og Lykken dreiede sig atter, og det afgjørende Slag blev vundet, der lagde Grundvolden til hans senere Storhed og til hans Herredømme over Europa.

Uagtet den Kreds, hvori denne Mand bevægede sig, var saa høist forskjellig fra den, hvori Fulton virkede, saa mene vi dog her at have udpeget et Øieblik, hvori der fandtes en lignende Stemning i begges Sjæle; thi ogsaa Fultons Haab syntes nu tabt, ogsaa han mente at føle Døden i Hjertet, medens han endnu engang med et bittert Smiil stirrede hen til Flodbredden, hvor hans Fader stod som Anfører for den støiende Mængde. Omsider fattede han sig dog og tog sine Kræfter sammen, og han stod netop i Begreb med at gaae ned og undersøge Maskineriet; men da dirrede Dækket, hvorpaa han befandt sig, og Fartøiet gyngede under hans Fødder.

Og han vilde neppe troe sine egne Øine; thi han saae, at Hjulene dreiede sig, og det var ingen Drøm af hans svimlende Hjerne, Skibet skred virkelig fremad, og Bevægelsen tiltog bestandig.

Da forstummede den studsende Menneskevrimmel paa Flodbredden, Piben sank af den gamle Mands Haand, og Larmen af Hjulene og af den brusende og skummende Vandstrøm var den eneste Lyd, der nu i lang Tid hørtes. Men alle Tilskuerne stode med stirrende Blik; thi

om de havde seet Fultons Navn, skrevet paa Himmelen med den Eviges Finger, og omgivet af glimtende Stjerner, saa kunde de ikke have forundret sig mere derover, end over det uventede Syn, de saae.

Det var virkelig et Verdensslag, der her var vundet, større og betydningsfuldere end det ved Marengo og de fleste andre, som de forbigangne Tiders Helte kunne rose sig af, og det skal bære langt herligere Frugter igjennem Tiderne; thi det var en Seier af Menneskets Aand over de vilde Naturmagter, en Seier, der skal samle Jordens Folkeslag og binde dem til hverandre med Baand, der ere langt fastere end de, som Fortidens Erobrere have knyttet; og dog var det tillige en uskyldig Seier, og ikke en Draabe Menneskeblod plettede den Krands, der her blev vunden.

Nu kom David Baxter et Øieblik op, han var ganske sværtet i Ansigtet; han græd høit og gik ligehen til Fulton og kastede sig i hans Arme. „Gud være lovet, det gaaer!" sagde han, „Franklin har været en god Spaamand, Robert, dengang han sagde, at Du, hvis Du blev i Live, vilde udrette det, som skulde blive til Hæder og Gavn for det hele Land; nu er der Syn for Sagn, og det er kommen netop, som han har sagt det."

„Men hvordan gik det til, David?" spurgte Fulton, „hvorfor standsede Skibet, og hvorledes bragte Du det paany i Gang?"

„Det var en let Sag," svarede Baxter, „Maskineriet er just ikke saa godt endnu, som det vel med Tiden vil blive; men jeg mærkede dog strax, hvori Feilen stak, og saa standsede jeg det Hele, til jeg havde faaet det repareret, og midt i al den Hurlumhei var der Ingen, der agtede paa, hvor jeg gik hen, og hvad jeg tog mig for,

og Reparationen var gjort i en Haandevending, for det var kun en ringe Ting, og saa lod jeg Dampen igjen virke, og saa lystrede Mester Clermont Ordre, som Du seer."

„Jeg har havt flere troe Venner i mit Liv," sagde Fulton, „men Ingen var mig troere end Du; og det er da heller ikke første Gang, at jeg skylder Dig min Redning."

„Ti bare stille derom, min Dreng! Du er og bliver dog Mesteren, hvad Viisdom og Videnskab angaaer, og jeg er ikke værdig at løse Dine Skoremme; forresten mener jeg, at der ikke kan være Tale om Skyld imellem os to, for det var ligesom den høire Haand vilde sige, at den var i Skyld til den venstre for den Tjeneste, denne kan vise den."

Imidlertid havde ogsaa Fultons øvrige Venner samlet sig omkring ham. I det første Øieblik vilde heller ikke de troe deres egne Øine, men da de nu endelig havde overbeviist sig om, at de ikke bleve skuffede af nogen Indbildning, saa strømmede de alle med Jubel henimod det Sted, hvor Fulton stod, og deres Henrykkelse var nu ligesaa stor, som deres Forsagthed og Mistillid nylig havde været.

„De havde Ret," sagde John Bridle, „De har seet klarere end Nogen af os, og baade Hr. van Gehlmuyden og vi Andre vare kortsynede Daarer, da vi vilde lokke Dem hen paa en anden Vei end den, De selv vilde gaae paa."

„Ja, det er vist," sagde Barlow, der nu ogsaa trængte sig til, og der endnu syntes mere henrykt, end Nogen af de Andre. „Du havde Ret imod os Alle, Robert. Dette er langt mere end Alt, hvad jeg er kaldet til at udføre;

og uagtet jeg i min Hovmod bildte mig ind, at min Virken var af høiere Natur end Din, og uagtet jeg neppe vilde regne Dig med til Kunstnernes ædle Skare: saa er der dog ingen Kunstner paa denne Jord, der har skabt et større Værk end Du."

„Blandt de egentlige Kunstnere begjærer jeg ingen Plads," svarede Fulton, „hvis jeg blot har virket Noget, der kan være til Gavn for Menneskene, da vil jeg være vel fornøiet."

„Denne Reise paa Hudsonfloden skal erindres ligesaa længe, som den, Columbus foretog, da han opdagede Amerika," sagde Barlow.

„Gud være lovet og priset," svarede Fulton, „ham tilkommer Æren. Jeg havde ikke Andet, end Troen paa mit indre Kald, styrket og opretholdt ved en stor Mands Bistand. Understøttet af denne Tro har jeg kæmpet mod Verdens Foragt, Spot og Haan, undertiden ogsaa med Mangel og Trang; jeg har neppe havt nogen Ven, der ikke har mistvivlet om mig, med Undtagelse af en eneste, og det er den Mand, her staaer." Med disse Ord greb han David Baxters Haand; „han har frelst mig i den yderste Nød, dengang jeg allermeest var forstødt af Verden; han har deelt al sin Eiendom, sin suurt erhvervede Skjærv med mig, og han har aldrig opgivet mig, ikke engang i det Øieblik, da jeg havde opgivet mig selv."

Nu henvendte den almindelige Opmærksomhed sig til David Baxter, og han blev høilig berømmet af Alle, især da Fulton tillige erklærede, at det var ham, der paany havde sat Dampskibet i Gang.

„Ja," svarede David, „jeg kan sige ligesom Bælgtræderen, da der havde været en deilig Musik i Kirken, vi har spillet meget smukt paa Orgelværket i Dag, for-

ret, hver Gang man ragede Ilden sammen under Kjedelen.

Fulton havde flere Gange været nede hos David Baxter, men da denne, som han mærkede, betragtede det som en Æressag, at Tilsynet med Maskineriet ganske hvilede i hans Hænder, saa fandt Fulton sig ogsaa i hans Griller, og da de vare blevne enige om et Par Commandoord, hvorefter David Baxter, naar de bleve raabte ned, skulde rette sig, saa faldt Fulton ham kun sjelden besværlig med sin Nærværelse, saalænge denne Reise varede.

Natten var klar og stille, og ingen af de Reisende tænkte paa at gaae til Sengs. Saasnart Mørket faldt paa, gik Fulton op paa et Slags Skandse, som han havde ladet bygge midt paa Skibet; thi uagtet en paalidelig Mand, der var bekjendt med Farvandet, holdt Vagt her, saa troede dog Fulton det nødvendigt, at han selv var tilstede, for at han, naar Omstændighederne fordrede det, kunde give den fornødne Befaling baade til Styrmanden og til David Baxter. Til den sidste havde han alt tidligere givet den Anviisning, at han, indtil han fik en anden Ordre, skulde lade Skibet beholde den Fart, det nu havde.

Da Fultons Venner mærkede, at han ønskede at være alene, saa fandt de sig ogsaa heri. Dog tilsidst, da nogle Timer af Natten vare forløbne, kom Barlow op til ham. „Hvis Du ikke ønsker at forstyrres, saa skal jeg gaae igjen," sagde Barlow, „men jeg vilde kun endnu engang see, hvorledes en Mand er tilmode, naar han har gjort en saadan Opfindelse."

„Bliv Du kun!" sagde Fulton, „her er nok Farvandet fuldkommen sikkert."

„Det er selsomt at see de røde Gnister fra Dampskorstenen midt i Maanedæmringen," sagde Barlow.

„Det er en af de deiligste Nætter, jeg i mit Liv har oplevet," bemærkede Fulton.

„Det troer jeg nok, at den Nat, hvori en saadan Reise lykkes for Dig, maa synes Dig deilig."

„Ja i disse Timer har jeg faaet en fuld og rig Erstatning for Alt, hvad jeg har gjennemgaaet; nu har jeg levet den Dag, hvorefter jeg gjerne vil døe."

„Nei, nu skal Du netop begynde at leve," sagde Barlow.

„Og dog er der Noget, som siger mig, at mit Kald paa Jorden nu snart er opfyldt," svarede Fulton.

I dette Øieblik hørtes der pludselig mangfoldige Stemmer, der gjentoge Robert Fultons Navn. Det var, ligesom et usynligt Alfechor var vaaguet i Maaneskinnet, som om mangfoldige luftige Væsener vare tilstede, nogle ganske nær, andre længere borte, paa Bjergene og i de dybe Dale, og alle gjentoge de Navnet Robert Fulton.

„Hvorfra kommer det?" spurgte Fulton.

„Det er et forunderligt Echo, der boer her imellem disse Bjerge," svarede en af hans Venner, som stod nedenunder.

„Det er Efterverdenes Stemmer," raabte Barlow. „Det er Efterverdenens Stemmer," svarede det igjen fra alle Kanter, og Luften og de omgivende Bjerge syntes at lege med Ordenes Klang.

„Det er Efterverdenens Stemmer, der forkynde Robert Fultons Ros," raabte igjen Barlow, og atter vaagnede Gjenklangens Aander, og den hele Sætning blev gjentaget flere Gange.

Nu rungede der et pludseligt Hurra for Robert Ful-

ton, hvilket istemmedes af alle hans Venner og tillige af alle Skibsfolkene; dette Hurra blev da igjen opfanget af Luftens og af Bjergenes Alfer, der syntes at forlyste sig med at gjentage det, og der med hundrede Tunger sendte det tilbage.

Det er bekjendt, at der mellem Bjergene paa Hudsonfloden klinger et Echo, hvis Lige man ikke let skal finde paa noget andet Sted. Dette vidste en af de Reisende, og han havde netop opløftet sin Røst paa et af de Steder, hvor Echoet var mangfoldigst og rigest, deraf havde den hele Trylleklang sin Oprindelse.

Omsider taug disse Stemmer, kort efter gik Barlow ned, men Fulton blev endnu staaende paa Skandsen og stirrede paa den glindsende Flodstrøm. Det var netop i den Aarstid, hvori Maanen, naar den er i Aftagende, kommer høiest op paa Himlen, eftersom den da stiger op i de nordlige Himmeltegn, og dog var dens Lys ikke saa mægtigt, at det ganske kunde tilintetgjøre Stjernernes Glands. Saaledes saas Orion, svømmende i al sin Pragt og Udstrækning, paa den østlige Himmel, og selv Tvillingens Stjernepar, der fra gammel Tid af har været betragtet som et lykkeligt Varsel for dem, der skibe paa Vandet, var alt at see. Men paa Flodbredderne glimtede Efteraarsløvet saa selsomt i Maaneglandsen, at det synes som om Skibet, med sin rygende, gnistrende Skorsteen, seilede forbi en Tryllehave, der var opstaaet under Feernes Hænder. Da bøiede Fulton sit Hoved under den mægtige Tempelhvælving, mod hvilket ethvert, selv det største, Menneskeværk synes at svinde hen som et Fnug i Luften; og han takkede den hellige Gud, der, uagtet al sin fjerne Herlighed, dog havde været ham saa nær i Støvets Land, og der selv i hans Formørkelsestid, da Ver-

den foragtede ham og Mængden spottede ham, havde sendt ham trofaste Venner, der heldte Balsam i hans Saar og trøstede og hjalp ham i Kummerens og Forfølgelsens Dage.

Nittende Capitel.

Klokken Et den næste Dag ankom Dampskibet til Livingstons Landsted, der laae hundrede og ti Miil fra Newyork og fyrretyve Miil fra Albany. Fulton blev da modtagen med stor Jubel af Livingston selv, der nu ogsaa var vendt tilbage til Amerika, og der lod heise de forenede Staters Flag ved Skibets Ankomst og hilsede det med Kanonskud.

Siden, da Fulton var kommen i Land, trykkede Livingston ham med inderlig Glæde til sit Bryst og erklærede høit, at dette var den gladeste Dag, han havde havt i sit Liv.

Den næste Dag Klokken Ni om Morgenen afgik Clermont fra Livingstons Landsted og ankom til Albany den samme Dag Klokken fem om Eftermiddagen. Den hele Reise havde saaledes, naar man regner den Tid fra, hvori Skibet laae stille, varet i to og tredive Timer.

I Albany vakte Dampskibet den samme Forbauselse, som det havde vakt paa alle de Steder, hvor det tidligere paa denne Reise var bleven seet, og Mængden trængte sig strax ned til Flodbredden for at betragte det. Flere

af Byens fornemste Indbyggere kom desuden ombord, hvor de fandt en meget artig Modtagelse, og hvor Enhver, der nogenledes forstod det og havde Tid dertil, med stor Beredvillighed forklarede dem Skibets Indretning.

Kort efter Ankomsten til Albany gik Fulton i Land tilligemed de fleste af sine Venner; thi de ønskede nu at hvile sig til den næste Morgen, eftersom de, ifølge den Bestemmelse, der var truffen, skulde tilbringe den følgende Nat paa Floden.

Neppe havde Fulton sat sin Fod paa Landjorden, før alle Tilskuerne blottede deres Hoveder og vege tilside for ham; paa samme Tid gik der en Hvisken gjennem Forsamlingen, at han var den Mand, der havde opfundet og sammensat Maskineriet i det vidunderlige Skib. Imidlertid hørtes der intet Hurraraab og intet lydeligt Udraab af Mængdens Jubel; men uagtet de Flestes Ansigtstræk vare ligesom stillestaaende, saa vidnede dog de talende Øine, der mødte Fultons Blik, om en stor Beundring og indvortes Deeltagelse.

Fulton tog Bolig hos en af John Bridles Venner, hvor han fik Besøg af Byens anseeligste Indbyggere, der alle vilde see den Mand, som havde fuldbragt et saa vidunderligt Værk. Dog afslog han enhver Indbydelse til Selskab og undskyldte sig med, at han nu var træt og trængte til Ro.

Dampskibet blev liggende udenfor Albany til den næste Morgen Klokken Ni; thi Fulton havde beregnet, at han, naar han afgik paa denne Tid, selv om der indtraf nogen Sinkelse underveis, dog rimeligviis vilde komme til Newyork den næste Dag, før Solen endnu var gaaet ned. Men dette ønskede han netop, for at Mængden

skulde see Skibet, naar det kom, og for at den skulde være Vidne til den Lethed og Kraft, hvormed det bevægede sig, saa der ikke kunde blive nogen Tvivl tilbage med Hensyn til Clermonts Fortrin fremfor ethvert Seilskib.

Ogsaa denne Gang havde han smukt Veir, hvilket ikke er at undres over, eftersom Oktober Maaned i Amerika, som vi alt tidligere have havt Leilighed til at see, med Undtagelse af de Perioder, hvori Efteraarsstormene rase, udmærker sig ved sine klare Dage og ved sin skyfri og rene Himmel.

Om denne Tilbagereise have vi ikke stort Andet at berette, end at den, som venteligt var, da Skibet nu havde Strømmen med sig, gik noget hurtigere end Henreisen. Denne Gang opholdt Fulton sig kun en eneste Time hos Livingston, og den næste Dag Klokken fire kastede Clermont Anker i Hudsonfloden udenfor Newyork. Tilbagereisen var da bleven tilendebragt i tredive Timer.

Da Dampskibet nærmede sig til Newyork, mærkede Fulton, at Hjulene dreiede sig raskere end sædvanligt, og at Skibet begyndte at glide hurtigere frem, end det pleiede. Uden at spilde noget Øieblik med Forespørgsler, gik han selv nedenfor, og han opdagede nu snart Grunden til det Hele. David Baxter havde nemlig paa egen Haand ophedet Dampkjedelen saa stærkt, at Fulton, der frygtede for farlige Følger, maatte paalægge ham at formindske Heden; paa samme Tid aabnede han en Ventil, hvorved flere af Dampene fik Udløb i Luften. Dette var en stor Sorg for David Baxter, der havde sat sig i Hovedet, at han vilde vise Beboerne af Newyork, hvor stærkt Dampskibet kunde skyde sig frem; saaledes følte ogsaa han allerede dengang noget af den Iver og Ild i sit Blod, der senere har bragt saamangen Dampskibsfører til, for at

hævede sit Fartøis Hæder, at anstrenge sin Maskine over Evne og til saaledes at lege med sit og sine Passagerers Liv.

I Newyork var nu Stemningen ganske forandret, og den hele By talte næsten ikke om Andet, end om Fulton og hans Dampbaad. Alle vare enige i at prise hans Opfindelsesevne, hans Geni og den Udholdenhed, hvormed han havde trodset enhver Fordom og omsider sat sin Plan igjennem. Tillige fortaltes der flere latterlige Historier om Folk, der nylig havde spottet ham, og der nu i en Haandevending vare blevne omvendte fra Vantro til den fuldeste Tro; og om Andre, der nylig takkede Gud for, at de ikke havde vovet deres Penge paa et saadant Foretagende, og der siden, da de saa Skibet skride opad Strømmen og tilsidst forsvinde mellem Bjergene, vare blevne saa slagne ved denne uventede Begivenhed, saa det syntes, som om de i lang Tid havde tabt deres Mæle; ja enkelte Almuesmænd paastode ligefrem, at det var en Øiensforblendelse, eller hvis Skibet virkelig bevægede sig, sagde de, saa gik det til med Djævelens Kunst.

Der var opstillet en Flagstang i Nærheden af Newyork paa et høit Sted, hvorfra man kunde skue langt opad Floden, og hvorpaa Flaget skulde heises, saasnart Dampskibet igjen blev synligt. Dette skete ogsaa, og der samlede sig da igjen en uhyre Stimmel af Mennesker nede ved Flodbredden, hvor de stode saa tæt, at man maatte tænke paa den gamle Digters Ord, hvori han sammenligner Mennesskemængden med Blade paa Træerne eller med Bølger i det uendelige Hav; saaledes stode de nu Hoved ved Hoved i en uoverskuelig Række.

Denne Gang hørtes ingen høirøstet Tale; derimod

gik der en sagte Susen igjennem Menneskestimmelen, ligesom naar man i det Fjerne bemærker Vindens Bevægelse gjennem Skoven. Tilsidst da Dampbaaden nærmede sig, ophørte ogsaa dette, og nu fik David Baxter fuldkommen Opreisning for den Krænkelse, han nylig havde lidt, da han maatte standse Skibets Fart; thi efter Fultons Befaling dreiede Clermont sig og omkredsede i en stor Cirkel et anseeligt Seilskib, der bevægede sig med gunstig Vind opad Floden; dette Skuespil gjentoges tvende Gange for det forsamlede Folks Öine.

Da blev endelig den amerikanske Taushed brudt, og der udbrød et stormende Hurraraab, som virkede dobbelt stærkt efter den dybe Stilhed, der nylig havde herskfet, og som endnu maaskee vandt i Styrke derved, at Folket denne Gang ved Begivenhedernes Magt blev tvunget ud over sin sædvanlige rolige Charakteer.

„Det er godt," sagde David Baxter, da Skibet var standset, og medens Dampene med Hviin og med Brusen trængte sig ud, „det klang endnu stærkere end det Hurra, hvormed vi modtoge Franklin i Lancaster."

Kort førend Fulton forlod Dampskibet, nærmede han sig til Barlow og til John Bridle. „Uden Dit opoffrende Venskab," sagde han, idet han trykkede Barlows Haand, „og uden Deres Understøttelse Hr. Bridle, vilde jeg vanskelig have naaet det Maal, hvorved jeg nu staaer; og jeg vilde uden Tvivl være falden som et Offer for en frugtesløs Stræben, foragtet og forhaanet af den samme Mængde, der nu hilser mig med Jubelraab." Efter disse Ord læste han den Seddel for dem, som han havde modtaget, kort før Dampskibet begyndte sin Reise opad Hudsonfloden. „Dette var den næstsidste Hilsen, jeg modtog,

da jeg tog herfra," sagde han, „den sidste var hiin vilde Støi og Piben, hvortil min egen Fader gav Signalet."

„Ak, vi har Alle tvivlet," sagde Barlow, „men det, som Verden kaldte Vanvid, har viist sig at være Frugten af en høiere Indsigt."

„Og dog forsikkrer jeg Dig," svarede Fulton, „at det er vanskeligt nok at beholde sit Vid og sin Forstand, naar hele Verden troer, at man har tabt dem."

„De maa tilgive os," sagde John Bridle, „det amerikanske Folk er et kraftigt og velvilligt Folk, men det er tillige forsigtigt, og det vil see klart for Øine, eller kunne beregne med Forstanden, hvad det skal skjænke sin Tillid, men naar det virkelig har naaet en saadan Indsigt, da er Ingen beredvilligere til at indrømme Fortjenesten dens Ret end vore Landsmænd."

Derefter steg Fulton, efterat han først havde takket alle sine Venner for deres Følgeskab og for den Deeltagelse, de havde viist ham, ned i en stor Baad, som var bleven sendt fra Flodbredden for at afhente ham. Da han steg i Land, blev han paany hilset af et stærkt og gjentaget Hurraraab. Mangfoldige Mennesker trængte sig nu omkring ham; thi Enhver vilde see Dampskibets Opfinder i Nærheden og, om muligt, trykke hans Haand, eller i det mindste røre ved hans Klædebon og høre et Par Ord fra hans Læber.

Fulton havde tænkt, at han skulde træffe Thomas Milburn imellem Tilskuerne, ja maaskee ogsaa sin Kone og sine Børn; men de vare der ikke, heller ikke sin Fader kunde han denne Gang faae Øie paa. Om Laura ved denne Leilighed var tilstede, derom have vi intet kunnet erfare, men saa meget er vist, at Fulton, om hun ogsaa var der, ikke mærkede noget dertil.

Flere Senatorer og Folkerepræsentanter stode derimod paa Flodbredden og istemmede det almindelige Hurraraab, da han steg i Land. Kort efter kom ogsaa Gouvernøren selv, for hvem den forsamlede Mængde paa begge Sider gjorde Plads. Han nærmede sig da til Fulton, trykkede ham til sit Bryst og erklærede høit, at der ikke, siden Columbus opdagede Amerika, i dette Land var gjort nogen Opfindelse, der kunde sammenlignes med Fultons, og hvoraf Fremtiden kunde vente sig saa meget Gavn, som af denne.

Fulton blev ikke blot ledsaget til sit Hjem af sine nærmeste Venner, men ogsaa af en stor Mængde Fremmede, der først efter endnu engang at have tiljublet ham et lydeligt Bifald skiltes ad. Abigail tilligemed hans Børn og Thomas Milburn stode i den aabne Huusdør og strakte Hænderne ud imod ham. Abigails Øine stode fulde af Taarer, dog sagde hun intet Ord, men da de kom indenfor, kastede hun sig i Fultons Arme og trykkede ham til sit Bryst med en Heftighed, som hun ellers aldrig pleiede at vise. Fulton gjengjældte hendes Omfavnelse og strakte derpaa Haanden ud til den gamle Milburn; siden løftede han sine Børn op og kyssede dem, og de bade ham alle Tre, at han dog skulde føre dem ud paa det forunderlige Skib, han havde bygget.

„Din Tro har været stærk i jordiske Ting," sagde Thomas Milburn, „saa lad den nu da ogsaa være stærk i det Himmelske og Uforgængelige, da skal det Skib, som Du, styrket ved den, skal bygge, føre Dig endnu sikkrere gjennem Evighedens Strømme, end det skrøbelige Fartøi, Du byggede her i Støvet, har ført Dig gjennem de Bølger, der ere synlige for Legemets Øine."

„Jeg har aldrig oplevet en ængsteligere Time," sagde Abigail, „end den, der fulgte paa Din Bortgang, dengang Du forlod os og gik ned til Dampskibet."

„Og dog ligger der maaskee en større Fare i det Bifald, hvormed Du nu modtages, end i al den Spot og Haan, Du før maatte lide," sagde den gamle Qvæker.

„Hvad der saa skeer," svarede Fulton, „saa haaber jeg dog, at Selvtilbedelsens vanvittige Aand aldrig skal friste mig; thi jeg følte det vel i disse Nætter, da jeg stod paa Skibet under den glimtende Himmel, under hiin store Kirkehvælving, der ei er bygget af Menneskehaand, at alle vore Kunstværker knap kunne lignes med en Gnist, der glimter et Øieblik og forsvinder, og med den Røg, der henveires i Luften, naar vi sammenligne dem med den Eviges lysende Gjerninger."

„Alle disse Natteglimt ere dog kun ydre Tegn og Figurer," svarede Milburn, „der skulle udslukkes ved Tidernes Ende, og de ere for intet at regne mod de klare Morgenstjerner, der skulle opgaae for Din stille Sjæl, naar den jordiske Taage bortviger, der nu skygger over Aandens og den indre Beskuelses Land."

Den næste Morgen modtog Fulton Besøg af Byens fornemste Mænd, som alle vilde see Dampskibets Opfinder og bringe ham deres Lykønskning. Tilsidst kom ogsaa Barlow, der fortalte, at alle de offentlige Blade vare fulde af Lovtaler over ham; men intet Blad gik videre deri, end den Avis, som Herr Dennison redigerede, og hvori Fulton i fordums Tid netop var bleven stærkest angreben.

„Ja, ja," sagde Thomas Milburn, „det falder af sig selv, at en Veirhane dreier sig efter Vinden; og at Verden roser denne Opfindelse, det er da ogsaa begribeligt nok."

„Og fortjener den da ikke denne Ros?" spurgte Barlow, „og troer Du ikke, at den vil jævne Veien til det Maal, hvortil Tiderne stræbe, og at den vil befordre et friere Samqvem imellem Menneskene?"

„De gamle Hedninger havde en Fortælling om en Mand, som de kaldte Prometheus," sagde Thomas Milburn, „jeg erindrer den vel, thi før jeg blev Medlem af mine Venners Samfund, var jeg temmelig bevandret i de afgudiske Skrifter. Denne Prometheus var en kløgtig Mand i Alt, hvad der hører denne Verden til. Han havde bortlistet Ilden fra Himmelen, han drog Metallerne frem af Jorden, han udspeidede Stjernernes Gang, han lærte Menneskene Skibsfarten og mange andre Kunster, og dog blev denne Mand, trods al sin Kløgt, fængslet til en Klippe og nedstyrtet i Dybets Afgrund, hvor en Ørn hakkede hans Lever, og dette varede, ligetil en Søn af den øverste Afgud, som man dengang tilbad, omsider fældede Ørnen og forløste ham."

„Og hvorledes anvender Du dette her?" spurgte Barlow.

„Ogsaa vi," svarede Milburn, „have opfundet utallige Kunster og gjort os Naturen underdanig, og dog er vor Tilstand i det Væsentlige ikke stort bedre end hans; thi ogsaa hos os ere Tusinde og atter Tusinde fængslede til Klippen i vore Fabrikker og Bjergværker; ja selv vore Rige og Mægtige, for hvilke hine Tusinde trælle, ere som oftest med alle deres Tanker bundne til Afgrunden, hvor Begjærlighedens Ørn hakker i deres Indvolde, og

deres Higen voxer med alle deres Kunster og med de Skatte, de vinder, og der er ingen Befrielse for dem at vente, før en Søn, ikke af den hedenske Afgud, men af den sande Gud, nedslaaer den gridske Ørn og omsider løser deres Lænker."

„Dengang Lykken var mig imod, da stod Du mig trolig bi," sagde Fulton, „og nu, da Seiren er vunden, synes det, som Du er misfornøiet dermed."

„Jeg er ikke misfornøiet dermed, min Søn; men jeg vilde kun minde om de Farer, der ligge nær ved alle slige Kunster. Dog, jeg forfalder nu selv til den Feil, som jeg saa tidt har dadlet hos Andre, thi jeg har vis-selig brugt flere Ord, end nødvendigt var." Derefter taug Milburn stille, og blandede sig ikke mere i de to Venners Samtale.

Kort efter hentede Barlow et zirligt Manuskript, som han ved sin Indtrædelse havde lagt paa et Bord nede ved Døren, og overgav det i Fultons Hænder. „Dette er det Digt, som jeg saa tidt har talt med Dig om," sagde han, „det bærer Navn efter Columbus og er efter deres Dom, der har hørt det, ikke ganske uden Fortjeneste, og jeg har tilegnet det til den Mand, som efter min Mening bør indtage den nærmeste Plads efter Amerikas Opdager, nemlig til Robert Fulton." *)

Før Fulton endnu kunde svare herpaa, traadte der en Deputation ind i Værelset, der bestod af flere Folkerepræsentanter og Senatorer. Disse Mænd vare sendte af Regjeringen for at bringe ham dennes Taksigelse for det fortjenstlige Værk, han havde udført.

*) The Columbiad by Joel Barlow, et Epos, hvilket Amerikanerne betragte som deres bedste Digt, er af Forfatteren dediceret til Robert Fulton.

Om Eftermiddagen kom ogsaa John Bridle, der denne Gang, til Fultons Forbauselse, ledsagedes af hans egen Fader, den gamle Charles Fulton.

„Jeg bringer Dem her en Mand," sagde John Bridle, „der nu indseer, at han har havt stor Uret imod Dem; imidlertid nærer jeg det Haab om Dem, at De forstaaer at glemme, hvad der er forbi, og at De vil modtage ham med al den Hengivenhed og Velvillie, der anstaaer en Søn, naar hans gamle Fader træder over hans Dørtærskel og beder om hans Tilgivelse."

„Paa Velvillie og Tilgivelse har jeg intet Krav," sagde Charles Fulton, idet han heftede sine Øine paa Jorden; „jeg har været ligesom den, der eier en kostbar Perle, hvis Værdi han ikke kjendte, og han foragtede den og kastede den i Støvet og traadte den under sin Fod, og først længe derefter, da han saae den igjen i dens rette Indfatning og Glands, da erfoer han, hvilken Skat han havde bortkastet, men da var det for sildigt; thi han eiede den ikke meer."

„Min Fader," sagde Fulton, idet han trykkede den Gamle til sit Bryst, „det er visselig en af de allerbedste Frugter af mit Arbeide, at jeg har vundet Deres Kjærlighed tilbage."

„Veed Du, at jeg har været den, der kastede den første Steen paa Dig?" sagde den Gamle, „at jeg i min Hidsighed og vanvittige Iver var den, der først, da vi stode paa Flodbredden, gav de Andre Tegnet til at spotte og haane Dig?"

„Lad os ikke tale derom, min Fader!" svarede Fulton, „selv Deres Forbittrelse var fra først af grundet i Deres Kjærlighed og i den Sorg, De følte, fordi jeg, efter Deres Mening, havde skuffet Deres Forventning."

Nu traadte Milburn til og rakte den gamle Fulton Haanden, tilsidst kom ogsaa Abigail med sine Børn, og bad om, at deres Bedstefader vilde give dem sin Velsignelse.

„Jeg fortjener ikke at kaldes Bedstefader til disse deilige Børn," sagde den Gamle, idet Taarerne trillede ham ned af Øinene, „jeg har ikke ført mig saaledes op, at jeg er værdig dertil."

Fulton og Abigail gjorde Alt, hvad de kunde før at trøste og opmuntre den gamle Mand og for at mildne hans bittre Anger. Tilsidst bade de ham om, at han, saalænge han opholdt sig i Newyork, vilde fæste Bolig hos dem, men dette vilde han aldeles ikke. „Nei, nei," sagde han, „mellem Eder tør jeg ikke boe, det har jeg ikke fortjent. Du har været forstødt og udelukket fra Din Faders Huus, og min Dør har været lukket for Dig ligefra den Tid af, da Du var en lille Dreng; Du har i alle disse Aar ikke hørt noget venligt Ord af min Mund, og selv i den yderste Nød har jeg ikke rakt Dig en Haands Hjælp: see, det vil jeg nu aldrig kunne glemme, min Søn! ja endog om Du tilgiver mig det, saa vil jeg aldrig kunne tilgive mig det selv; derfor maatte mit Hjerte briste, hvis jeg skulde blive her."

Ved denne Beslutning holdt den gamle Mand haardnakket fast. Kort efter omfavnede han sin Søn til Afsked, rakte Abigail og hendes Fader Haanden og trykkede et Kys paa hver af sine Børnebørns Pander og velsignede dem. Derefter gik han bort, ledsaget af John Bridle, uden at det var muligt ved nogen Bøn eller Forestilling at holde ham tilbage.

Nogle Dage senere, da Fulton var alene med sin Familie, holdt der en Vogn udenfor hans Bolig. Kort efter bankede det paa Døren, og da Fulton aabnede den, saae han sin gamle Ven Negeren Gill, der kom for at melde sin Herskerinde. Kort derpaa traadte Laura selv ind i Værelset.

Hun var, som sædvanlig, meget ziirligt og smagfuldt klædt, men Sorgens Træk havde præget sig dybt i hendes skjønne Ansigt, dog glimtede de sydlige Flammer endnu af og til gjennem hendes store, tungsindige Øine.

„God Dag, Herr Robert Fulton!" sagde hun i en let henkastet Tone, der bedre syntes at passe til den Rolle, hun tidligere havde spillet i Verden, end til hendes nærværende Stemning og Udseende. „Jeg haaber, at Deres lykkelige Opfindelse endnu ikke saa stærkt har svækket Deres Hukommelse, at De har glemt Deres gamle Venner; skjøndt det ellers ikke er saa usædvanligt, at Sligt skeer, naar Lykken tilsmiler os."

„Det er den berømte Sangerinde Mistress Gray," sagde Fulton med nogen Forlegenhed, „som har høstet saa meget Bifald, hvor hun har ladet sig høre, og som jeg allerede har kjendt fra min tidligste Ungdom af."

„Musik, Dands og Sang og andre lignende Kunster have vi givet Afkald paa," sagde Milburn; „thi de stemme kun lidet med det stille og ubemærkede Liv, som vi stræbe efter."

„Et ubemærket Liv kan Robert Fulton nu ikke længere føre," svarede Laura. „Jeg vilde kun see Dem engang i Deres Hjem, Fulton," føiede hun til med en alvorligere Stemme, „i Deres Familie og med Deres Børn. Desuden kommer jeg for at afbede min Uret

imod Dem; thi jeg har ogsaa været imellem dem, der ikke havde nogen Tro til Deres Kunst, men Deres Geni har dybt beskjæmmet os alle."

Derpaa henvendte hun sig til Abigail. „Tillader De," sagde hun, medens hun tog en kostbar og glimrende Diamantring af sin Finger og satte den paa Abigails; „behold denne til Erindring om En, der deeltager i Deres Lykke; jeg har nok af sligt Legetøi og har maaskee betalt det dyrere, end det er værdt. Viis mig nu Deres Børn! det var især for at see dem, at jeg kom."

Da de tre smukke Børn nærmede sig, betragtede hun dem længe med et veemodigt Smiil, men allerlængst heftede hun sine Øine paa den lille guullokkede Dreng. „Jeg har talt med en af Deres Arbeidere," sagde hun, „jeg troer, han hedder David Baxter; han paastod, at denne lille Dreng ligner Dem selv, da De var Barn; og det kan vel ogsaa være, at De saae saaledes ud; men dengang jeg første Gang saae Dem, var De dog noget større og meget blegere, og Deres Lokker vare vaade af Vandet. — Du maa dog ogsaa have en lille Erindring om mig," føiede hun til og trykkede et Papir i Drengens Haand. „Deel dette med Dine Søskende, og lad saa Dine Forældre kjøbe Dig Noget derfor, hvad de vil."

„Jeg har seet, hvad jeg ønskede," sagde hun omsider til Abigail, „og jeg vil nu ikke forstyrre Dem længere i Deres Lykke." Derefter tog hun Afskeed og gik.

Da Fulton ledsagede hende ned til hendes Vogn, vendte hun sig pludselig om til ham og sagde: „De har valgt den bedre og høiere Vei; men jeg har fulgt og bortkastet mig selv, og han har dræbt alt Haab i mit Bryst."

„Er der da ikke selv midt i Forvildelsen fløien en

Paradisets Aand ned til Dem," spurgte Fulton, „der har opvarmet Deres Hjerte og lært Dem, hvor Frelsen er at søge?"

„Ak, hvad er dog al vor Berømthed!" sagde Laura, „hun, der var en himmelsk Engel paa Jorden, var uberømt, og Ingen har kjendt hende uden vi. — Dog nu farvel! vi have seet hinanden for sidste Gang."

„Hun er, hvad Verden kalder smuk," sagde Abigail, da Fulton igjen traadte ind, „men dog kan jeg ikke lide hende," føiede hun til, ledet af det Instinkt, som Qvinderne ved slige Leiligheder sædvanlig følge; „jeg begriber heller ikke, hvad hun vilde her."

„Hun har et stort Navn som Sangerinde," bemærkede Fulton.

„De, der have et stort Navn imellem Menneskene, kunne tidt være langt borte paa Fortabelsens Vei," sagde Milburn, „thi mange af Eders saakaldte store Mænd, ere ikke Andet end store Syndere."

„Det klinger selsomt," sagde Fulton.

„Du har ogsaa det i Din Sjæl, som Menneskene kalde stort og berømmeligt," vedblev Qvækeren, „og dog vil Du vist tilstaae, naar Du undersøger Dig selv, at al Din Opfindsomhed og Kunstfærdighed ikke have kunnet frelse Dig fra Synd; thi det kan alene han, der har fyldt Himlen og Jorden med sin Herlighed, og der dog er en Hemmelighed for Verden."

Hertil taug Fulton stille; thi Qvækeren sagde ham denne Gang intet Andet, end hvad han maatte sige sig selv.

Da de nøiere betragtede det Papir, som Laura havde givet den lille Dreng, saae de, at det var en Banknote

paa hundrede Pund, men endnu meget kostbarere var den Ring, hun havde givet Abigail.

Tyvende Capitel.

I det Væsentlige kan vor Fortælling her betragtes som tilendebragt, men da der dog vel er Adskilligt, hvorom Læseren kunde ønske Oplysning, saa skulle vi til Slutning give en kort Udsigt saavel over Fultons som over flere Personers senere Liv, med hvilke vi i denne Bog have stiftet Bekjendtskab.

Hvad der endnu kastede nogen Skygge over Fultons sidste Aar, det var hans oekonomiske Stilling. Alle de Beretninger, man har om ham, stemme overeens deri, at han, ligesom saa mange andre opfindsomme Hoveder, ikke ret forstod at omgaaes med Penge. Saaledes havde han allerede tidligere paadraget sig en Gjæld, som hverken hans Panorama eller Livingstons og Barlows Understøttelse ganske havde kunnet befrie ham fra. Ligeledes havde Bygningen af dette sidste Dampskib kostet ham meget; og uagtet Livingstons Tilskud og Regjeringens Understøttelse, saa var han dog nødt til, hvis han vilde fuldføre sit Værk, at laane Penge paa egen Regning, hvilket han da ogsaa gjorde, og det paa Vilkaar, der som oftest ikke vare meget fordeelagtige.

Rigtignok tilstod Congressen ham et Patent, ifølge hvilket han en Tidlang kunde drive Dampskibsfarten udelukkende paa de forenede Staters Floder og Indsøer: men dette Patent, hvorved han til en anden Tid kunde

have erhvervet sig uhyre Rigdomme, kom ham i hine Dage ikke til synderlig Nytte, eftersom Speculationsaanden med Hensyn til Dampskibsfarten, endskjøndt den senere har taget en saa driftig Flugt, dog dengang var meget frygtsom; ja i den Pengeforlegenhed, hvori han befandt sig, maatte han til en temmelig lav Priis sælge de fleste af sine Forrettigheder, saa han allerede ganske faa Aar efter sin store Opdagelse kun havde tre Floder tilbage, paa hvilke det var ham tilladt at udøve sin Eneret.

Efterhaanden blev Fultons Gjæld saa trykkende, at han blev nødt til at tale med John Bridle derom, der da ogsaa var rede til at understøtte ham baade med sin Credit og de Penge, han kunde raade over.

Den Undersøgelse, John Bridle anstillede med Hensyn til Fultons Gjæld, førte ham til det samme Resultat, hvortil David Baxter ved en lignende Leilighed var kommen: han opdagede nemlig, at det fornemmelig var Jack Turner, der paa anden og tredie Haand, uden at Fulton selv vidste det, havde laant ham de Summer, han trængte til. Jack Turner havde nu taget stadigt Ophold i Newyork, hvor han, som Rygtet beskyldte ham for, drev en skjændig Aager med sine Penge.

Denne Beskyldning fandt John Bridle ved nøiere Undersøgelse fuldkommen grundet, ja han blev tilsidst saa forbittret over den Ubluhed, hvormed Jack havde vidst at drage Fordeel af Fultons Forlegenhed, at han ikke kunde undlade, da han engang var under fire Øine med ham, og da han, som han mente, havde slaaende Beviser i Hænde paa hans Nederdrægtighed, at yttre sin Forbittrelse derover. „De er egentlig ikke Andet," sagde han,

„end en underfundig Bedrager, der har vidst at forskandse sig bag Lovens Form."

„Derfor takker jeg min Principal," svarede Jack meget rolig, „det er en Mand, der forstaaer sig bedre paa den juridiske Forskandsningskunst, end nogen Anden i det hele Land."

Men til Trods for denne juridiske Forskandsningskunst, hvoraf Jack roste sig, saa vidste dog John Bridle lidt efter lidt at finde saa mange svage Punkter i den Skandse, Jack havde bygget, at denne tilsidst fandt det raadeligst at indgaae et Forlig, hvori han betydelig nedsatte sine Fordringer, og hvorved Fultons Villkaar bleve saa gode, at han i Fremtiden kunde føre et nogenlunde sorgfrit Liv.

Ogsaa fra en anden Side trak der i denne Tid et Uveir op over Jacks Hoved, hvorimod han, trods al sin Kunst og Kløgt, fandt det vanskeligt at forskandse sig. Læseren vil uden Tvivl erindre, at der var bleven en Mand arresteret, der mistænktes for, at han havde villet sprænge Dampskibet i Luften. Denne Mand tilstod efter lang Tids Forløb, og efterat have forsøgt mange Omsvøb, at han var bleven forført af En, der kaldte sig Dusty Nickels, og at han virkelig havde havt den Plan, man beskyldte ham for. Ifølge den Undersøgelse, der nu blev indledet, og i hvilken ogsaa John Bridle tog virksom Deel, blev det lidt efter lidt klart, at Jack Turner ogsaa stod i Spidsen for dette Foretagende, og at han ved Løfter om store Fordele havde lokket Dusty Nickels fra Philadelphia til Newyork i det Haab, at han skulde ødelægge Fultons Dampskib.

Nu kom der efterhaanden saa mange Historier for Dagen, der hang sammen hermed, at Jack Turner tilsidst

fandt det raadeligst at forsvinde fra Newyork, og hverken her eller i Philadelphia blev han siden efter, saavidt vi have kunnet erfare, nogensinde seet; men i hvilke Hænder han overgav sine forviklede Forretninger, og hvor han flygtede hen og tilsidst fæstede Bo, har det ikke været os muligt at opdage.

Der var endnu en anden Mand, mod hvem Mistanken ved denne Leilighed blev vakt; denne Mand var ingen Anden, end den rige og høit ansete Advokat James Gray, den skjønne Lauras Ægtefælle. Advokat Gray havde af Grunde, som vi tidligere have udviklet, fattet et saa bittert Had til Robert Fulton, at han ikke skyede noget Offer, naar han derved troede at kunne tilfredsstille denne sin Lidenskab. Som det lod til, forstod han imidlertid den juridiske Forstandsningskunst endnu bedre end Jack Turner; thi uagtet der vare mange Grunde, der gjorde det sandsynligt, at Jack kun havde været et Redskab i hans Hænder, saa fandtes der dog under den hele Undersøgelse intet retsgyldigt Beviis, der kunde fælde ham.

Iøvrigt gaves der vel neppe nogen Mand i Newyork, der blev mere overrasket ved Fultons heldige Flodseilads, end Advokat Gray; thi han var, som vi vide, en stor Tvivler med Hensyn til Alt, hvad han ikke med sin egen Forstand kunde beregne, og det var virkelig hans fulde Overbeviisning, naar han negtede hiin Opfindelses Mulighed. Han havde kun laant Fulton Penge, fordi han mente paa denne Vei at kunne raade over hans Fremtid; havde han derimod virkelig troet, at Fultons Idee lod sig udføre, da vilde han sikkert sidst af Alle have givet ham de Midler i Hænderne, hvorved dette kunde skee.

Muligt er det dog, at Planen til Dampskibets Ødelæggelse var udgaaet fra Jack Turner selv, og at Advokaten denne Gang ikke har havt sin Haand med i Legen; thi da han ansaae Fultons Tanke for uudførlig, saa maatte det jo, ifølge hans Tænkemaade, være ham kjært, hvis Fulton ved et mislykket Forsøg blev givet til Priis for Mængdens Haan og Mishandling.

Men da nu det, som Advokaten betragtede som en Umulighed, virkelig indtraf, saa forandrede han pludselig sin Fremgangsmaade, og da en af hans Venner i denne Tid besøgte ham, fandt han ham siddende ved sit Skriverbord, fordybet i Beregninger over, hvad Dampskibsfarten paa Hudsonfloden rimeligviis med Tiden vilde indbringe. „Jeg troede ikke, De interesserede Dem saameget for Herr Fultons Opfindelse," sagde hans Ven, „og for den Vinding, han kan have deraf." — „Ak, Fulton er og bliver en Phantast, som han altid har været," svarede Advokaten. — „Er han en Phantast, saa er der i det mindste Geni i hans Phantasier," gjensvarede hans Ven. — „Hvis De vil betragte Forholdene i Verden saaledes, som de virkelig ere," sagde Advokaten, „saa vil De see, at det saakaldte Geni sjelden har nogen bedre Skjæbne, end den ulykkelige Kat i Fortællingen, hvis Poter bleve brugte til dermed at rage de stegte Kastanier ud af Ilden. Katten havde ingen anden Fordeel deraf, end at dens Poter bleve forbrændte, medens en høiere Kløgt høstede Nytten af dens Arbeide og Lidelser."

Det blev siden beviist, at Advokat Gray ved fine Mellemhandleres Hjælp havde afkjøbt Fulton hans Rettigheder over flere Floder, før nogen Anden endnu tænkte derpaa. Det er ogsaa høist rimeligt, at han med Tiden vilde have høstet stor Fordeel deraf, dersom han ikke

pludselig var blevet rammet af en Skjæbne, som han, trods al sin Kløgt, ikke havde forudseet, og som vi siden efter nærmere skulle omtale.

Foreløbig maa vi her bemærke, at Forholdet mellem ham og Laura bestandig blev koldere og bittrere, og hvis der endnu var en Gnist af Godhed for hende i hans forresten udslukte Hjerte, saa yttrede denne sig dog paa en egen Maade, idet han idelig forfulgte hende med Ironi og Sarkasmer, og det ikke blot, naar de vare alene, men selv naar der vare Fremmede tilstede.

Det blev stedse kjendeligere, at Laura ikke mere var den, hun havde været, og uagtet hun ved alle Slags Toiletkunster stræbte at skjule det, saa var der dog en Orm, der fortærede hendes Livskraft, og efterhaanden syntes endog hendes skjønne Skikkelse at nedbøies. Ja tilsidst, henimod tre Aar efter hiin Nat, hvori hun havde mistet sin lille Datter, udbredte den Efterretning sig i New-york, at Laura Gray var død, uagtet, efter de mest klartseende Lægers Paastand, intet ydre Symptom havde forkyndt hendes pludselige og tidlige Bortgang.

Nogle Dage efter hendes Død modtog Fulton et Brev, som Negeren Gill bragte ham. „Ingen vide det,“ sagde han, idet han lagde sin Pegefinger paa sin Mund. „Gills Frue grædt meget, Gills Frue aldrig glad, Advokaten en slem Mand.“

„Den Døende tør vel tilstaae,“ saaledes stod der i dette Brev, „og af hendes Mund tør De vel ogsaa høre det: De er den eneste Mand, der har vakt en alvorligere Følelse i mit Bryst, og dog maa heller ikke det have været den rette Kjærlighed; thi ellers havde jeg vel havt en stærkere Tro til Dem og Deres store

Talent. Dog synes det mig undertiden, som om jeg stod Dem lige saa nær, som den Hustru, med hvem De nu lever; imidlertid, hvad der er forspildt, er forspildt, Livet kommer kun een Gang og lader sig ikke leve om igjen. Jeg føler, at Døden staaer mig nær; mig synes tidt, at jeg allerede kan føle dens Aandepust. Og dog, skjøndt jeg vist ikke kan sige, at jeg har ført et lykkeligt Liv, og skjøndt hun, som jeg elskede mest af Alt, er borte, saa gyser jeg ikke desmindre tilbage for Graven, hvori jeg ikke kan see Andet end Mørke.

Lev vel!"

Fra den Dag af, da Fulton havde modtaget dette Brev, blev han stillere og mere indesluttet i sig selv, end han før havde været. Dog formindskedes derved ikke hans Ømhed for Abigail; tvertimod syntes deres indbyrdes Forhold bestandig at blive inderligere og kjærligere i al den Tid de endnu levede sammen.

Dagen efter Lauras Begravelse udbredte der sig pludselig et andet Rygte i Newyork, der vakte endnu større Forbauselse end hendes Død. Advokat Gray var, som det hed, funden dræbt i sit Kammer, svømmende i sit Blod, og da man saae nærmere til, opdagedes der, at han var myrdet med et Dolkestik i Brystet. Dette Rygte bekræftede sig ogsaa virkelig. Senere blev det ved retlige Undersøgelser bragt til en høi Grad af Sandsynlighed, at Morderen ingen Anden var end Gill, Lauras sorte Slave, der imidlertid ikke meer var at finde i Newyork. Gill havde nemlig flere Gange erklæret for sine Medtjenere, at hans Frue var bleven piint og plaget af Advokaten, og at han alene var Skyld i hendes Død.

— „Men Gill hævne det," føiede han til, „Gill maa, om det saa skal koste Gills Liv." — „Og der var Noget i hans Øine," sagde den af Huusfolkene, der fortalte dette, „som nok kunde vise, at han vilde holde sit Ord. Men derpaa tænkte vi ikke dengang, og kort efter skete Mordet, og før vi mærkede noget dertil, var Gill bortflygtet."

Efter Jack Turners Flugt og Advokatens Død lykkedes det omsider John Bridle at forhjælpe den gamle Fulton til hans Ret, saa at de tre tusinde Dollars, som van Gehlmuyden havde testamenteret ham, virkelig bleve ham udbetalte. Derved bleve hans Omstændigheder saaledes forbedrede, at han tilsidst døde som en velhavende Mand.

Et Par Aar efter Fuldendelsen af sit første Dampskib, modtog Fulton fem tusinde Dollars fra den amerikanske Congres, paa det han ved Hjælp af denne Sum kunde forbedre sin Torpedo, en af de Krigsmaskiner, han tidligere havde opfundet.

Man har et mærkeligt Brev fra Fulton til Barlow, der, uagtet vi ikke kunne angive dets Datum, dog vel maa være skrevet flere Aar efter hans store Opfindelse. Af dette Brev skulle vi, forsaavidt det kaster noget Lys over Fultons daværende Stemning, give et kort Uddrag.

„Uagtet jeg mener, at man vist ikke kan beskylde mig for at henbringe min Tid i Lediggang," saaledes stod der blandt Andet i dette Brev, „saa er der dog nu kommet Noget ind i min Sjæl, der gjør mig mere ligegyldig for Verdens Bifald, end jeg forhen var. Jeg har ofte Samtaler med min Svigerfader om Gjensynet hisset, men selv naar vi synes enige, forekommer det mig, som om han tager Ordene i en anden Me-

ning end jeg. Du, som er en Digter, og har levet i Visionernes Verden, troer Du ikke, at der hisset gives eensomme Steder, stille, hellige Dale, hvor de, der have staaet hinanden fjernt i Livet, og der dog hørte sammen, skulle mødes for aldrig mere at skilles, og hvor de, der have misforstaaet hinanden, skulle lære at forstaae og at tilgive? Mig synes tidt, at de To, jeg har elsket høiest, engang skulle mødes i et saadant Land, hvori alle Begjærligheder tie, og al Miskjendelse ophører, og at de da skulle blive for mig som et eneste Væsen. Hvad synes Dig? Saaledes drømmer jeg undertiden paa en endnu selsommere Viis, end Du gjorde det i Din Ungdom. Dog, det er kun i de stille Aftener, at slige Tanker hæve sig i min Sjæl; om Dagen har jeg saa meget at tage Vare paa, at jeg kun har liden Tid til at overlade mig til mine Drømme.

Din tro Ven
Robert Fulton."

I et andet Brev, der er adresseret til Ramsey i Virginien, omtaler Fulton den Skjæbne, som Dampskibsfarten i Begyndelsen havde, og de Fremskridt, som den, til Trods for alle Hindringer, dog alt i de Dage havde gjort.

„Dampskibet Clermont," skriver han, „er, som De vel har erfaret, blevet Postskib og færdes nu stadig mellem Newyork og Albany. Imidlertid ganske uden Modstand gaaer det ikke af. Det er flere Gange med Forbittrelse blevet omtalt i de offentlige Blade, at Dampskibsfarten vil ødelægge den egentlige Skibsfart og derved styrte mange tusinde Mennesker i Elendighed; man har ogsaa paastaaet, at alle Fiske ville døe,

hvor Dampskibene komme hen, at Havet og Floderne saaledes ville blive øde, og at en af de vigtigste Næringskilder for Menneskene derved vil tilstoppes. Ja, Forbittrelsen er endog gaaet saavidt, at flere Seilskibe med Villie have stødt an imod Dampskibet Clermont for at ødelægge det. Det synes overhovedet, som om Verden endnu i nogen Tid maa befinde sig, efterat denne Opfindelse er lagt i dens Hænder, inden den ret for Alvor tør gjøre Brug af den; men det har ingen Nød, Opfindelsen vil nok bære sine Frugter, uagtet jeg selv vel neppe, inden jeg gaaer bort, skal see ret mange deraf. Imidlertid ere dog allerede fire Dampskibe blevne byggede under min Opsigt."

Heraf kan det sees, at dette Brev er skrevet mod Enden af Aaret 1811; thi til den Tid vare netop fire Dampskibe blevne byggede under Fultons Opsigt; siden byggede han endnu mange flere, hvoraf bestandig de sidste, hvad Maskineriet angaaer, vare de mest fuldkomne.

Det er en virkelig Kjendsgjerning, der bekræftes fra mange Sider, at Seilskibenes Forbittrelse i de Dage havde vendt sig imod Clermont, der blev betydelig beskadiget derved, at flere Skibe med frit Forsæt stødte an derimod. Saaledes gjentoges ogsaa i fildigere Tider den Forfølgelse mod det af Fulton byggede Dampskib, for hvilken han selv havde været udsat, da han første Gang viste sig med sit lille Hjulværk paa Shuylkillfloden.

Efter sin Ankomst til Amerika gjorde Fulton adskillige Forsøg med sine Krigsmaskiner, og blandt Andet fortælles der, at han ved Hjælp af sin Torpedo sprængte et stort Skib i Luften. Der fortælles ogsaa, at Frygten for dette Ødelæggelsesredskab var saa stor, at en talrig Mængde Tilskuere, hvoriblandt de anseeligste Personer i

Newyork befandt sig, da han engang forklarede dem Indretningen i dette Instrument og beredte sig til at gjøre et Forsøg dermed, pludselig flygtede bort, saa han næsten alene blev staaende paa Pladsen. Endelig berettes det, at Englænderne havde en saadan Skræk for denne moderne Archimedes, at de i den Krig, der 1812 udbrød imellem de forenede Stater og England, aldeles ikke vovede at angribe Newyork, der, uagtet denne By ellers vilde have været let at indtage og tilintetgjøre, nu, da Fulton boede deri, forekom dem farligere, end den stærkeste Fæstning.

I Aaret 1814 begyndte Fulton, efter Regjeringens Ønske, og understøttet af den, at bygge en stor Dampfregat, der skulde forsvare Indløbet til Newyork. Denne Fregat skulle vi dog her ikke indlade os paa at beskrive.

Thomas Milburn rystede stærkt paa Hovedet, da han erfarede, at Fulton endnu gav sig af med slige Arbeider. Imidlertid beroligede han sig dog, eller taug i det mindste stille, da han hørte, at Fultons Dampfregat og alle hans øvrige Krigsmaskiner ingenlunde skulde indrettes til Angreb, men kun til Forsvar mod Vold og mod Fremmedes Overfald.

Uagtet al den Anerkjendelse, som Fulton ved sit Geni i de senere Aar havde vundet, saa maatte han dog af og til føre Processer med Folk, der vilde gjøre Indgreb i den Ret, hans Patent gav ham, og saaledes berøve ham de Midler, der vare nødvendige, baade til Fortsættelsen af hans nyttige Virksomhed, og til hans Families Underhold.

Ja, tilsidst, mod Enden af sit Liv, havde han endog den Krænkelse, at man vilde gjøre ham Opfindelsen af Dampskibet stridig. Denne Forfølgelse udgik fornemme-

lig fra New-Jersey, hvor hans Modstandere havde vidst at skaffe sig et stort Parti.

Advokat Gray havde allerede før sin Død forfattet et lille Skrift, hvori han søgte at vise, at ikke Robert Fulton, men en vis John Fitch, der endnu tidligere end Ramsey havde gjort et mislykket Forsøg med et Slags Dampbaad, var den sande Opfinder af Kunsten. Dette Skrift, der iøvrigt var skrevet med stor Spidsfindighed, blev dog dengang ikke offentlig bekjendtgjort. Men siden, efter flere Aars Forløb, blev det benyttet af Fultons Medbeilere i New-Jersey, hvor man endog standsede en Dampbaad, der havde Fuldmagt fra Fulton og Livingston, og hvor man desuden forlangte, at deres Patent skulde fratages dem.

I denne Anledning maatte Fulton i Januar Maaned foretage en Reise til Trenton i New-Jersey, og uagtet man der tilsidst blev nødt til at anerkjende hans Ret, saa havde denne Reise dog meget sørgelige Følger; thi da han vendte tilbage, var Hudsonfloden fuld af Iis, og han blev derfor tvungen til i flere Timer at trodse den strengeste Kulde. Ved sin Hjemkomst befandt han sig ikke vel. Efter nogle Dages Forløb kjørte han dog ud for at efterse Arbeidet paa den store Dampfregat. Følgen heraf var, at han paadrog sig en alvorlig Sygdom, hvoraf han døde den 24 Februar 1815, da han var ni og fyrretyve Aar gammel.

Aftenen før sin Død havde han en Samtale under fire Øine med Abigail; hvad han da betroede hende, fik Ingen at vide, ikke engang Thomas Milburn; det var en Hemmelighed, som Fulton og Abigail toge med i deres Grave.

Den første Deel af Natten syntes at henglide roligt, men da det led noget over Midnat, reiste Fulton sig halvt op i Sengen og paastod, at Franklin var der, og at han stod bag ved Abigail og vinkede ad ham.

Henimod Morgenstunden mærkede man vel, at Døden nærmede sig. „Vil Du ikke tage Afsked med Dine Børn?" spurgte Milburn. — „Jeg seer Eder ikke," svarede Fulton. „Eders Stemmer klinge langt borte." — Derefter taug han stille i nogen Tid. „Der er han igjen," sagde han pludselig, „og hun — og et deiligt Barn ved hendes Side — dets Øine vise vel, fra hvilket Land det kommer." Disse vare de sidste Ord, han talede; nogle Timer derefter udaandede han sin Sjæl, uden at nogen egentlig Dødskamp, saavidt man kunde see, var gaaet i Forveien.

Om Abigails Sorg kunne vi vanskelig tale; den viste sig kun lidet i Ord, skjøndt hendes blege Træk bare stærke Vidnesbyrd derom.

Men efter nogle Ugers Forløb syntes hun dog mere trøstet. „Han er udvortes gaaet bort," sagde hun til sin Fader, „for at vende tilbage til mig indvortes; og han staaer mig ofte nærmere nu, end i de Dage, da jeg saae ham med Legemets Øine."

„Der gaae mægtige Flammer ud af Gravene," svarede Thomas Milburn, „og det er med en forklaret Kjærlighed, at vi elske de Bortgangne."

Fultons uventede Død vakte en overordentlig Opsigt. Alle Journaler i Newyork, som forkyndte den, bare de Tegn paa Sorg, der ere brugelige i dette Land, naar høitstaaende Mænds Bortgang bliver anmeldt. Alle Byens Corporationer, alle lærde Selskaber, alle de anseeligste Borgere fulgte ham til Jorden og sørgede i længere Tid

over ham. Ja, saasnart den lovgivende Magt, der dengang var samlet i Albany, erfoer Fultons Død, blev det besluttet, at baade Senatet og Folkets Repræsentanter skulde bære Sorg over ham i flere Uger. „Dette er det eneste Tilfælde," siger hans Ven Colden, „hvori slige Vidnesbyrd om Sorg, Høiagtelse og Ærefrygt ere blevne givne ved en Mands Død, der intet offentligt Embede beklædte, og der kun udmærkede sig ved sine Dyder, ved sit Geni og ved Anvendelsen af sine Talenter."

Den omtalte Dampfregat, der allerede var løbet af Stabelen i Fultons Levetid, blev først fuldkommen færdig flere Maaneder efter hans Død.

Midt i Sommeren 1815 gjorde denne uhyre Kæmpebygning en Reise til Oceanet og tilbage igjen, og den tilbagelagde da tre og halvtredsindstyve Miil i otte Timer og tyve Minuter ved den blotte Kraft af sin Dampmaskine. Dette var langt meer, end Fulton havde lovet; thi han havde egentlig kun forpligtet sig til, at Dampfregatten i hver Time skulde tilbagelægge tre til fire Miil.

Denne Dampfregat blev af alle Kyndige betragtet som et stort Mesterstykke i sit Slags, og som den allerfrygteligste Krigsmaskine, hvilken menneskelig Kløgt nogensinde havde opfundet; ja, den Comitee, der havde Opsigt dermed, erklærer i sin Beretning til Regjeringen, at naar denne Bygning blot blev vedligeholdt saaledes, som den fortjente, da vilde Staden Newyork og enhver anden By, hvor den kom hen, være fuldkommen saarfri og sikker mod ethvert Angreb.

Desværre lod man dog, da Freden var sluttet, dette mærkelige Kunstværk forfalde, saa at der nu neppe meer er nogen Levning deraf tilbage.

Et halvt Aar efter Fultons Død drog Abigail bort til den eensomme Skovegn, hvor hendes Brødre boede. Herhen blev hun ogsaa ledsaget af David Baxter, der allerede i længere Tid havde boet i Fultons Huus, og der ikke vilde skilles fra sin afdøde Vens Familie. Kort efter kjøbte hun sig en Eiendom ved den vestlige Arm af Susquehannahfloden, hvor hun vilde leve i Stilhed for sine Erindringer og for sine fire Børn, thi efter Ankomsten til Amerika var Fultons Familie endnu bleven formeret med en lille Pige. Efter flere Aars Forløb skjænkede Congressen fem tusinde Dollars tilligemed Renterne deraf, fra Aaret 1815 iberegnet, til Fultons Efterlevende, og det varede ikke ret længe, før de, ved hans trofaste Venners Understøttelse, erhvervede sig en Velstand, som han selv, trods al sin Kunstfærdighed og sit Geni, aldrig havde været istand til at opnaae.

Fultons og Abigails Børn bleve alle boende nærved Susquehannahflodens Bredder, hvor de førte et stille, lykkeligt Liv, saaledes som det kun er muligt i de Egne, hvor Fornødenhederne ere faa, og hvor ingen falsk Cultur endnu har fortrængt den høiere Tro og den patriarchalske Uskyld. David Baxter blev bestandig hos dem lige til sin Død og oplevede endnu den Glæde, at mange hundrede Dampskibe færdedes paa Amerikas Floder, og at enkelte endog vovede sig ud paa det store Verdenshav.

Man fortæller ogsaa, at Keiser Napoleon efter Slaget ved Waterloo, i Aaret 1815, før han forlod den engelske Kyst, selv var Vidne til, at et Dampskib bevægede sig forbi, ligesom for at han, før han endnu forlod den Verdensdeel, hvor hans glimrende Throne havde staaet, skulde see, hvilken Magt der vilde være bleven lagt

i hans Hænder, hvis han havde forstaaet Fultons Plan og anet Vigtigheden af den Gave, denne tilbød ham.

Abigail blev ikke meget gammel; hendes Længsel drog hende snart bort til det Land, hvorhen Fulton var gaaet foran, og hvor al Jordens Strid og Møie og al dens Sorg og Glæde skulle være som en Drøm, der er forsvunden, medens kun den høiere Kraft og Kjærlighed, der fremspirede og modnedes under dem, er det eneste Blivende.

